

**UCHWAŁA NR XXXIV/330/2022
RADY GMINY JAWORZE**

z dnia 24 lutego 2022 r.

**w sprawie uchwalenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków
zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 12 ust. 1 w związku z art. 27 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.)

Rada Gminy Jaworze uchwala:

§ 1. 1. Częściową zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze (zwaną dalej "zmianą studium"), przyjętego uchwałą nr XXXIV/179/01 Rady Gminy Jaworze z dnia 19 lipca 2001 r. i zmienionego uchwałą Nr XI/104/2007 Rady Gminy Jaworze z dnia 20 listopada 2007 r.

2. Granice obszaru zmiany studium określono na załączniku graficznym do uchwały nr XXIV/234/2021 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze.

3. Integralnymi częściami uchwały są:

- 1) Część tekstowa zmiany studium – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze, stanowiąca Załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały;
- 2) Część tekstowa zmiany studium – Ustalenia - Kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze, stanowiąca Załącznik Nr 2 do niniejszej uchwały;
- 3) Część graficzna zmiany studium – Ustalenia - Kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze, stanowiąca Załącznik Nr 3 do niniejszej uchwały;
- 4) Część tekstowa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze (tekst jednolity) – Część 1. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze, stanowiąca Załącznik Nr 4 do niniejszej uchwały;
- 5) Część tekstowa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze (tekst jednolity) – Część 2. Ustalenia - Kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze, stanowiąca Załącznik Nr 5 do niniejszej uchwały;
- 6) Część graficzna studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze (rysunek jednolity) – Ustalenia - Kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze, stanowiąca Załącznik Nr 6 do niniejszej uchwały;
- 7) Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu zmiany studium, stanowiące Załącznik Nr 7 do niniejszej uchwały;
- 8) Dane przestrzenne, stanowiące Załącznik Nr 8 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jaworze.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Jaworze

Zbigniew Putek

WÓJT GMINY JAWORZE

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY JAWORZE**

CZĘŚĆ 1.

UWARUNKOWANIA

**ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY JAWORZE**

(tekst jednolity)

Załącznik Nr 4 do Uchwały Nr.....

Rady Gminy Jaworze z dnia 2022 r.

JAWORZE, LUTY 2022 R.

BIURO PROJEKTÓW URBANISTYKI I ARCHITEKTURY - DR INŻ. ARCH. KRYSZTIAN STANGEL
44-100 GLIWICE, ul. Konarskiego 6/3, tel/fax 032 / 231 74 02, NIP 631 - 108 - 93 - 18, Regon Nr 270 652 466
Bank PKO BP I O / G-CE, Nr 10 202 401-275 873-270-1, e-mail: stangel@zeus.polsl.gliwice.pl

STUDIUM

TEMAT:

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

INWESTOR:

URZĄD GMINY JAWORZE

TREŚĆ:

CZĘŚĆ I. - UWARUNKOWANIA
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY JAWORZE

EGZEMPLARZ NUMER:

ADNOTACJE URZĘDOWE

1 2 3 4 5

GŁÓWNY PROJEKTANT:

dr inż. arch.
Krystian STANGEL

Uprawnienia urbanistyczne
Nr 1349/94

"ARCA" Biuro Projektów Urbanistyki i Architektury
dr inż. arch. Krystian Stangel
44-100 Gliwice, ul. Konarskiego 6/3, tel/fax 31-74-02
NIP 631-108-93-18 Regon 270652466
PKO BP I O/Gliwice 10202401-275873-270-1
e-mail: stangel@zeus.polsl.gliwice.pl.

ZESPÓŁ AUTORSKI:

UKŁAD PROGRAM. - PRZESTRZENNY

Dr inż. arch. Krystian STANGEL
Dr inż. arch. Krzysztof KAFKA
Mgr inż. arch. Marta STANGEL
Dr inż. arch. Jacek RYBARKIEWICZ
Dr inż. arch. Aneta RYNCARZ KAFKA

ŚRODOWISKO KULTUROWE

Mgr inż. arch. Marta STANGEL

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Dr inż. Janina SZCZEPANSKA
Dr inż. arch. Aneta RYNCARZ KAFKA

KRAJOBRAZ

Dr inż. arch. Barbara STANKIEWICZ

UKŁAD TRANSPORTOWY

Dr inż. arch. Krystian STANGEL
Dr inż. arch. Krzysztof KAFKA

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Dr inż. arch. Krystian STANGEL
Dr inż. arch. Krzysztof KAFKA
(Na podstawie uzyskanych danych
wejściowych i konsultacji z instytucjami
zarządzającymi mediami)

WSPÓŁPRACA TECHNICZNA:

Studenci Wydział Architektury
Politechniki Śląskiej w Gliwicach:

Paweł HABDAS
Tomasz SUCHY
Anna SUCHETA
Grzegorz KRZYWON

KOMPUTEROWE OPRACOWANIA GRAFICZNE

Dr inż. arch. Krzysztof KAFKA

WSPÓŁPRACA W GROMADZENIU DANYCH WEJŚCIOWYCH:

Mgr inż. arch. Ewa FALARZ

DATA:

Opracowanie:
wrzesień 1999

Aktualizacja i edycja:
maj 2001

OPRACOWANIE PROJEKTU ZMIANY STUDIUM:
ARCHIMEDES - PRACOWANIA URBANISTYCZNA
Główny projektant: mgr inż. Paweł Duś

Zmienione i dodane fragmenty tekstu oznaczono niebieskim tłem

CZĘŚĆ 1. UWARUNKOWANIA

ZAWARTOŚĆ ROZDZIAŁÓW

WPROWADZENIE	9
I. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU.....	13
I.1. ROZWÓJ PRZESTRZENNY GMINY W OKRESIE OD 1983 DO 1999 R.	13
I.1.1. Informacje ogólne o Jaworzu.	13
I.1.2. Opracowania planistyczne dla Jaworza wykonane w latach minionych.	14
I.1.3. Aktualnie obowiązujący - w granicach obszaru gminy - plan miejscowy.	14
I.1.4. Zmiany planu miejscowego dokonane po 1 stycznia 1995 roku.	15
I.1.5. Zagadnienia związane z problematyką zmiany użytkowania gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.	16
I.1.6. Analiza ważnych, wydanych w latach 1996 - 1999 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz ważnych decyzji o pozwoleniu na budowę.	16
I.1.7. Podstawowe wskaźniki dotyczące zasobów gminy Jaworze.	16
I.2. ANALIZA ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH UKŁADÓW KOMUNIKACYJNYCH.	19
I.2.1. Zewnętrzne układy komunikacyjne.	19
I.2.2. Wewnętrzne układy komunikacyjne.	21
I.2.3. Analiza układów komunikacyjnych o charakterze rekreacyjnym i turystycznym.	21
I.2.4. Sugestie do koncepcji układu transportowego w oparciu o istniejące opracowania i studia.	22
I.3. ANALIZA UZBROJENIA TERENU.	23
I.3.1. Zaopatrzenie w wodę.	23
I.3.2. Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych.	23
I.3.3. Zaopatrzenie w gaz.	24
I.3.4. Zaopatrzenie w ciepło.	25
I.3.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną.	25
I.3.6. Telekomunikacja.	26
I.3.7. Utylizacja odpadów komunalnych	26
II. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH.	29
II.1. ŚRODOWISKO KULTUROWE.	29
II.1.1. Geneza powstania Jaworza.	29
II.1.2. Środowisko kulturowe.	29
II.1.3. Rejony urbanistyczne podlegające ochronie konserwatorskiej.	30
II.1.4. Obiekty architektoniczne Jaworza o szczególnych wartościach kulturowych, wpisane do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków i podlegające ochronie konserwatorskiej według dokumentu	

pt.: "Rejestr zabytków Województwa Bielskiego, Dział A - zabytki nieruchomości - wypis zabytków Jaworza".....	32
II.1.5. Obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków (wg. Informacji Śląskiego Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków w Katowicach - Oddziału Zamiejscowego w Bielsku-Białej. Pismo Nr Soz-ED/5346/067/99 z dnia. 25.06.99):.....	34
II.1.6. Współczesne obiekty kulturowe.	35
II.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.....	37
II.2.1. Pomniki przyrody wpisane do rejestru WKP.	37
II.2.2. Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego w obszarze gminy Jaworze.	39
II.2.3. Ochrona flory.	40
II.2.4. Ochrona fauny.	43
III. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO Z UWZGLĘDNIENIEM STANU ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.....	47
III.1. CEL I METODA BADANIA UWARUNKOWAŃ STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.	47
III.2. INFORMACJA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO DOTYCZĄCA POLITYKI EKOLOGICZNEJ GMINY JAWORZE.	47
III.3. POŁOŻENIE JAWORZA W STRUKTURZE FIZYCZNO - GEOGRAFICZNEJ WRAZ Z RZEŻBĄ TERENU.....	48
III.4. POWIERZCHNIA ZIEMI WRAZ Z GLEBĄ I KOPALINAMI.....	53
III.5. WARUNKI HYDROGRAFICZNE I HYDROGEOLOGICZNE.	54
III.5.1. Wody powierzchniowe.	54
III.5.2. Wody podziemne.	54
III.5.3. Uwarunkowania powodziowe.....	55
III.6. WARUNKI KLIMATYCZNE.	56
III.6.1. Udział wiatrów według kierunków.	57
III.6.2. Wykres "róży wiatrów".....	57
III.7. ŚWIAT ROŚLINNY I ZWIERZĘCY.	58
III.7.1. Świat roślinny.....	58
III.7.2. Lasy Jaworza.....	58
III.7.3. Szata roślinna Parku w Centrum Jaworza.....	59
III.7.4. Świat zwierzęcy.....	61
III.8. REWALORYZACJA KRAJOBRAZU GMINY JAWORZE.....	62
III.9. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ W OBSZARZE GMINY.....	64
III.10. OCHRONA PRZYRODY.....	66
III.11. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO (powietrza, wody, gleb, fauny i flory i krajobrazu).....	66
III.11.1. Zagrożenie czystości wód.....	67
III.11.2. Zagrożenie czystości powietrza.....	67
III.11.3. Zagrożenia dla gleb.....	67

III.11.4. Zagrożenia przyrody ożywionej (fauny i flory).....	68
III.11.5. Zagrożenie na skutek możliwości ewentualnego skażenia promieniotwórczego, w wyniku awarii elektrowni jądrowych.	68
IV. ANALIZA WŁASNOŚCI TERENÓW	71
IV.1. Struktura własności w rozbiciu na różne rodzaje gruntów w zależności od władających.....	71
IV.2. Struktura ilościowa poszczególnych rodzajów gruntów (na podstawie bazy danych ewidencji gruntów i analizy opracowanej na potrzeby SUIKZP Gminy Jaworze.	71
V. ANALIZA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	85
V.1. PROBLEMATYKA DEMOGRAFICZNA W JAWORZU.....	85
V.2. ASPEKTY ORGANIZACYJNO – ADMINISTRACYJNE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW JAWORZA.	87
V.3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.	88
V.3.1. Edukacja	88
V.3.2. Kultura.....	89
V.3.3. Sport	89
V.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.	89
VI. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	93
VI.1. ANALIZA SPOŁECZNA	93
VI.1.1. Procesy demograficzne	93
VI.1.2. Prognoza demograficzna.....	95
VI.1.3. Sytuacja mieszkaniowa	96
VI.2. ANALIZA EKONOMICZNA	98
VI.2.1. Bezrobocie	98
VI.2.2. Podmioty gospodarcze	98
VI.2.3. Budżet samorządowy	99
VI.3. ANALIZA ŚRODOWISKOWA	101
VI.4. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ	102
VI.5. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ	105
VI.5.1. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę.....	105
VI.5.2. Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie Jaworze w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej	107
VI.5.3. Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie Jaworze w ramach obszarów poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną	112
VI.5.4. Całkowite rezerwy terenów budowlanych.....	115
VI.5.5. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy	116
VI.5.6. Wnioski do bilansu terenów	118
VII. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA	121
VIII. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	125

VIII.1. GMINA JAWORZE W PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2020+	125
VIII.2. JAWORZE JAKO GMINA NALEŻĄCA DO OBSZARU POGRANICZA POLSKO- CZESKIEGO.....	126
VIII. 3. WYTYCZNE WOJEWODY ŚLĄSKIEGO.	127
VIII.4.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU ZIEMI BIELSKO BIALSKIEJ.....	129
VIII.5. WYTYCZNE POWIATOWEGO INSPEKTORATU OBRONY CYWILNEJ.	129
VIII.6. WYTYCZNE POWIATOWEGO I WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU PRZECIW POWODZIOWEGO.	130
VIII.7. INNE WYTYCZNE I WNIOSKI, KTÓRE WPŁYNĘŁY W ZWIĄZKU Z ZAWIADOMIENIEM O PRZY STĄPIENIU DO OPRACOWANIA STUDIUM UIKZP GMINY JAWORZE.	130
IX. KONSULTACJE SPOŁECZNE.	133
IX.1 SPOTKANIA W RAMACH WARSZTATÓW STRATEGII.	133
IX.2. ANKIETA DLA RADNYCH.....	133

SPIS RYSUNKÓW I WYKRESÓW**1. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU.**

1.1. Tradycyjny podział gminy Jaworze na dzielnice.....	1:25 000
1.2. Analiza stanu zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze.....	1:25 000
1.3. Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego.....	1:25 000
1.4. Obszary objęte wnioskiem rolnym.....	1:25 000
1.5. Analiza wydanych decyzji administracyjnych (o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwoleń na budowę).....	1:25 000
1.6. Jaworze na tle mapy samochodowej.....	1:250 000
1.7. Istniejący układ transportowy.....	1:25 000
1.8. Układ szlaków i tras rekreacyjnych.....	1:25 000
1.9. Analiza układu sieci infrastruktury technicznej.....	1:25 000

2. ŚRODOWISKO KULTUROWE I PRZYRODNICZE

2.1. Obiekty i rejonu urbanistyczne podlegające ochronie konserwatorskiej.....	1:25 000
2.2. Pomniki przyrody wpisane do rejestru.....	1:25 000

3. PRZYRODA I ROLNICZA PRZESTRZEN PRODUKCYJNA

3.1. Analiza hipsometryczna.....	1:25 000
3.2. Analiza geomorfologiczna.....	1:400 000
3.3. Analiza hydrograficzna.....	1:25 000
3.4. Analiza orograficzna.....	1:25 000
3.5. Analiza jakości siedlisk leśnych.....	1:25 000
3.6. Analiza rodzajów siedlisk leśnych.....	1:25 000
3.7. Analiza zagrożeń środowiska leśnego.....	1:25 000
3.8. Uwarunkowania i wytyczne wynikające ze studium krajobrazowego.....	1:25 000
3.9. Analiza jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	1:25 000
3.10. Gleby terenów równinnych, nizinnych i wyżynnych na tle województwa bielskiego.....	1:25 000
3.11. Wykresy: Użytkowanie gruntów w gospodarstwach indywidualnych w 1997 Użytkowanie gruntów w gminie Jaworze w indywidualnych gospodarstwach rolnych w latach 1992-1997	

4. ANALIZA WŁASNOŚCI

4.1. Analiza własności.....	1:25 000

5. ANALIZA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.1. Układ tras komunikacji publicznej.....	1:25 000
5.2. Wykresy: Ludność gminy Jaworze w latach 1992-1997. Migracja ludności gminy Jaworze w latach 1992-1997. Ruch naturalny ludności gminy Jaworze w latach 1992-1997. Jednostki zarejestrowane w systemie regon w 1997 roku. Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji EKD w 1997r. Obiekty noclegowe turystyki i wypoczynku w okresie X 96 - IX 97. Placówki pocztowe i abonenci telefoniczni, radiowi i telewizyjni w roku 1997	

WPROWADZENIE

Do pracy nad Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Jaworza, Biuro Projektów Urbanistyki i Architektury „ARCA” przystąpiło w czerwcu 1999 roku po wygraniu odpowiedniego przetargu przeprowadzonego przez Gminę Jaworze.

Podstawą formalno prawną dla tego opracowania jest Uchwała Rady Gminy Jaworze Nr XI11/83/95 z dnia 25.08.1995 w sprawie przystąpienia do opracowania Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz umowa zawarta w dniu 12.05.1999 w Jaworzu.

Podstawę merytoryczno prawną stanowi ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 4 lipca 1994 r. z późniejszymi zmianami oraz szereg ustaw szczególnych i powiązanych z nimi rozporządzeń wykonawczych, które znajdują się w Bibliografii Studium w Aneksie.

Pracę nad Studium rozpoczęto nieomal równolegle z opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Jaworze. Jest to sytuacja bardzo korzystna dla gminy, gdy dwa tego rodzaju dokumenty mogą być wykonywane równolegle pod kontrolą tej samej jednostki projektowej. (Należy nadmienić, że do kierowania przebiegiem poszczególnych warsztatów strategicznych oraz do opracowania wyników strategii poproszono moderatorów z firmy konsultingowej FIS - Finanse, Inwestycje, Strategia” z Tychów, z firmy, która opracowała już wiele strategii rozwoju gmin, a także Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego).

Zespół projektowy Studium od pierwszej chwili gromadzenia materiałów wejściowych stale konfrontował aktualizację danych z gronem osób, które bardzo dobrze znają cały obszar Gminy i miejscowe realia. W zespole projektowym znajduje się m.in. urbanista – stały mieszkaniec Jaworza. Aktualizacja inwentaryzacji stanu istniejącego została wykonana podczas praktyki urbanistycznej z pomocą studentów (którzy również stale mieszkają w Jaworzu lub w bezpośrednim jego sąsiedztwie). Są to studenci Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach, którzy podczas praktyki pracowali pod stałym kierunkiem i kierownictwem pracowników naukowych tej uczelni. Efektem tych działań jest pełna, zaktualizowana dokumentacja dotycząca Jaworza, również w zakresie uzbrojenia terenów. Na planach w skali 1:10 000 naniesiono sieci uzbrojenia elektroenergetycznego, - kanalizacyjnego i gazowego, korzystając z aktualnych danych, uzyskanych od instytucji, które tymi mediami zarządzają.

Bardzo cenne, wielokierunkowe informacje uzyskiwali na bieżąco autorzy Studium od członków Zarządu Gminy w szczególności od przedstawiciela gminy desygnowanego przez Zarząd do spraw kontaktów z projektantami studium. Znaczącą pomocą w sprawnym realizowaniu prac związanych ze Studium była współpraca z pracownikami wydziału Architektury i Urbanistyki dawnego Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku - Białej. Współpraca ta zaowocowała sprawnym i szybkim uzyskaniem wszystkich potrzebnych materiałów informacyjno, prawnych i projektowych, które znajdują się w archiwach dzisiejszego Starostwa Powiatowego.

Bogactwo środowiska naturalnego Jaworza, (ponad 50 % gminy stanowią lasy). Skłoniło to zespół projektowy do specjalnego potraktowania grupy analiz środowiskotwórczych. Prócz szczegółowych analiz ekologicznych, dokonano także lokalizacji obiektów sklasyfikowanych jako pomniki przyrody. Przeprowadzono też analizę zagrożeń powodziowych oraz analizę rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Jednym z istotnych zagadnień studialnych dla Jaworza, związanym bezpośrednio z naturalnym bogactwem przyrodniczym gminy, jest problematyka waloryzacji krajobrazowej. Wykorzystano tu doświadczenia współpracującej z zespołem projektowym, autorki pracy naukowej, zawierającej oryginalną metodę opracowywania waloryzacji i wytycznych krajobrazowych dla planów urbanistycznych. Metodę tę zastosowano dla potrzeb studium UiKZG Jaworza.

Równie ważną jest problematyka ochrony kulturowej, w tym archeologicznej. Wszak wiele obiektów na terenie gminy to cenne zabytki architektury i sztuki a także i nierzadko całe obszary podlegające ochronie z uwagi na swe walory kulturowe i archeologiczne. Te zagadnienia były wnikliwie analizowane i kilkakrotnie konsultowane ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, (Oddział zamiejscowy w Bielsku - Białej), celem właściwego wyznaczenia odpowiednich stref ochronnych.

Niezwykle ważną dla nowoczesnego studium przestrzennego jest analiza własności terenów w obszarze gminy. W tym względzie autorzy studium współpracują z firmą geodezyjną z Brennej, Przedsiębiorstwo Usługowe „ADA”. Analiza władania terenami w obszarze Jaworza jest w toku opracowania. Odpowiednie materiały uzyskano z ewidencji gruntów w Starostwie Bielskim. Przy okazji

Urząd Gminy Jaworze zakupił odpowiedni program komputerowy do zarządzania tymi danymi co wydatnie usprawni prace odpowiednich służb Urzędu.

Całość opracowania STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY składa się zwykle w zasadzie z następujących dwóch części:

1) **"UWARUNKOWANIA"** rozwoju na tle diagnozy zewnętrznej i wewnętrznej sytuacji gminy" i

2) **"USTALENIA"** studium zawierające kierunki rozwoju gminy". Niniejszy tom stanowi część 1. tzn. „Uwarunkowania” rozwoju Jaworza na tle zewnętrznej i wewnętrznej sytuacji gminy”. Wszystkie opracowania kartograficzne wykonano tu w komputerowym systemie informacji graficzno – tekstowej w programie AutoCAD Map - 2. Opracowania graficzne syntetycznie przedstawiające poszczególne zagadnienia problemowe analizowane w tej części studium, przedstawiono tu w skali 1:25 000. Jest to skala dopuszczona przez Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dn. 31 grudnia 1994 r. jako wystarczająco czytelna a równocześnie w przypadku Jaworza, pozwalająca na edycję w poręcznym formacie A-3. Istnieje możliwość drukowania wszystkich tych map w skali większej np. 1:10 000 lub 1:5 000.

Kierowanie tak złożonym, wielobranżowym opracowaniem jak Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy jest zawsze zadaniem trudnym i odpowiedzialnym. Muszę jednak przyznać, że dzięki bardzo dobrej współpracy całego zespołu a przede wszystkim dzięki wydatnej pomocy Zarządu Gminy i pracowników UG Jaworza, praca ta była dla mnie tym razem dużą przyjemnością.

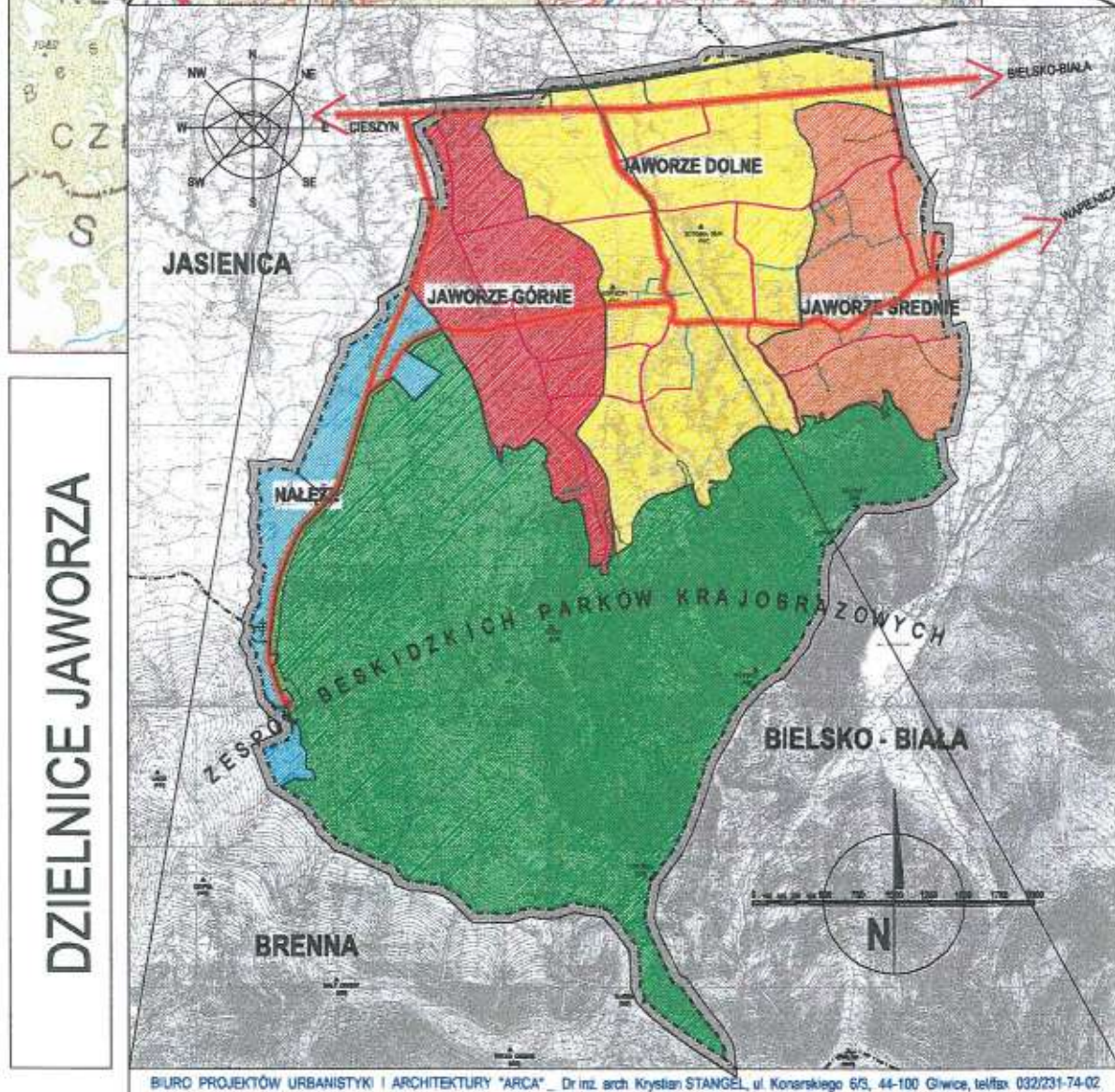
Główny Projektant Studium
Dr inż. arch. Krystian STANGEL

Gliwice, wrzesień 1999 r.

Podstawę prawną przystąpienia do prac nad projektem częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowią:

- Uchwała Nr XXIV/234/2021 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze,
- Uchwała Nr XXV/240/2021 Rady Gminy Jaworze z dnia 2 marca 2021 r. o zmianie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze.

Zakres zmiany studium został określony w wymienionych wyżej uchwałach i dotyczy jednego wydzielonego obszaru.

ROZDZIAŁ I.

DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU

I.1. ROZWÓJ PRZESTRZENNY GMINY W OKRESIE OD 1983 DO 1999R.

- I.1.1. Informacje ogólne o Jaworzu.
- I.1.2. Opracowania planistyczne dla Jaworza wykonane w latach minionych.
- I.1.3. Aktualnie obowiązujący - w granicach obszaru gminy - plan miejscowy.
- I.1.4. Zmiany planu miejscowego dokonane po 1 stycznia 1995 roku.
- I.1.5. Zagadnienia związane z problematyką zmiany użytkowania gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.
- I.1.6. Analiza ważnych, wydanych w latach 1996-1999 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu i ważnych decyzji o pozwoleniu na budowę.
- I.1.7. Podstawowe wskaźniki dotyczące zasobów gminy Jaworze.

I.2. ANALIZA ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH UKŁADÓW TRANSPORTOWYCH.

- I.2.1. Zewnętrzne układy komunikacyjne.
- I.2.2. Wewnętrzne układy komunikacyjne.
- I.2.3. Analiza układów komunikacyjnych o charakterze rekreacyjnym i turystycznym.
- I.2.4. Sugestie do koncepcji układu komunikacyjnego.

I.3. ANALIZA UZBROJENIA TERENÓW.

- I.3.1. Zaopatrzenie w wodę.
- I.3.2. Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych.
- I.3.3. Zaopatrzenie w gaz.
- I.3.4. Zaopatrzenie w ciepło
- I.3.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną.
- I.3.6. Telekomunikacja.
- I.3.7. Utylizacja odpadów komunalnych.

I. DOTYCHCZASOWE PRZEZNACZENIE, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIE TERENU.

I.1. ROZWÓJ PRZESTRZENNY GMINY W OKRESIE OD 1983 DO 1999 R.

I.1.1. Informacje ogólne o Jaworzu.

Jaworze to podgórska miejscowość o pow. 21,32 km², którą zamieszkuje ok. 5,5 tys. mieszkańców. Leży w obrębie Pogórza Cieszyńskiego i północnej krawędzi Beskidu Śląskiego. Od południa graniczy z Brenną, od zachodu z Bierami, od północnego zachodu i północy z Jasienicą, a od wschodu z miastem Bielsko-Biała. Na południu granica biegnie przez szczyty górskie: Palenicy (688 m n.p.m.), Wysokiego (762 m n.p.m.) i Przykrej (824 m n.p.m.). Przez Jaworze przepływają potoki Szeroki i Wysoki a przez Jaworze Nałęże potok Jasienica (Jasionka). Nad północną częścią Jaworza wznoszą się wzgórza (kępy), zbudowane przeważnie z wapieni: Wawrzyczkowa Kępa, Młyńska Kępa, Kalwaria, Goruszka. Pomiedzy nimi rozciąga się centrum Jaworza.

Klimat Jaworza ma charakter podgórski z cechami ostrzejszego klimatu górskiego w jego południowej, górzystej i zalesionej części. Rocznie, średnio, jest tu 40-43 dni pogodnych i słonecznych, 140-150 dni pochmurnych, przy czym największe zachmurzenie przypada na grudzień, najmniejsze zaś na sierpień i wrzesień

Lasy pokrywają 51% powierzchni Jaworza, ponadto około 10 ha to parki, które zajmują - łącznie z innymi zalesionymi terenami w centrum - około 30ha). Uprawy rolne stanowią 31% powierzchni. Lasy nie mają już charakteru pierwotnego i tworzą je najczęściej zespoły buczyn karpackich i świerków. Wśród roślinności znajdujemy okazy rzadkie i chronione, takie jak goryczka trojeściowa, żywce, wawrzynek wilczełyko, parzydło leśne, naparstnica purpurowa, lilia złotogłów, dziewięciśń bezłodygowy oraz różne odmiany roślin storczykowatych.

W Jaworzu istnieje ograniczona baza leczniczo - uzdrowskowa. Najważniejszą pozycję ma sanatorium, które prowadzi leczenie w zakresie chorób dróg oddechowych i gruźlicy dzieci od 4 do 6 roku życia. Przyjmuje około 400 pacjentów jednorazowo na 3-4 miesięczne turnusy.

Od 1974 r. z wydzielonych i wyremontowanych z tego zespołu budynków wyodrębniono Ośrodek Fizjoterapii i Rehabilitacji dla dorosłych. Ośrodek przyjmuje jednorazowo na 24-dniowych turnusach 108 osób stacjonarnie i niewielką część na leczenie ambulatoryjne. Jest on doskonale urządzonym zakładem, spełniającym wszelkie wymagania stawiane tego typu placówkom. Posiada część balneologiczną oferującą solanki, masaże podwodne i wirowe oraz natryski biczowe i płaszczone.

Pozostałe obiekty w Jaworzu mają charakter branżowych domów wczasowo leczniczych i mogą spełniać funkcję zakładów lecznictwa otwartego jako integralna część Uzdrowska. Najbardziej znany ma Ośrodek Rehabilitacyjno - Wypoczynkowy

"Zygmunt" o bardzo wysokim standardzie. Jednak najładniej położonym obiektem turystycznym jest Ośrodek Wczasowo Rekreacyjny "Jawor" posiadający wysoki stan dard urządzeń rekreacyjno- sportowych. Inne obiekty rekreacyjne i wczasowe to: DW "Agnieszka" (dawniej KWK Wieczorek - obecnie własność Wyższej Szkoły Marketingu i Zarządzania), DW Kopalni "Rydułtowy", Ośrodek domków campingowych typu Brda o bardzo wysokim standardzie, będący własnością Centralo Zaopatrzenia Hutnictwa w Katowicach. Dom Wczasowy "Zośka" został przekształcony na prywatny dom mieszkalny. Dom Wczasowy "Palestra" Izby Adwokackiej został sprywatyzowany. Obecnie mieści się w nim "Poliklinika Kwieciński".

I.1.2. Opracowania planistyczne dla Jaworza wykonane w latach minionych.

1. Plan Zagospodarowania Przestrzennego gminy Jasienica podjęty Uchwałą Nr XXVII/100/83 z dnia 23 kwietnia 1983 roku.

2. Miejscowy Perspektywiczny Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze podjęty Uchwałą Rady Gminy Nr 11/20/91 z dnia 29 sierpnia 1991r.

W planie tym znacznie powiększono tereny, na których dopuszczono realizację funkcji mieszkaniowych i uzdrowiskowych. Funkcje przemysłowe i rolnicze określono jako uzupełniające. Projekt planu przygotowano w Przedsiębiorstwie "Probus" pod kierunkiem głównego projektanta mgr inż. arch. Eugeniusza Popka.

3. Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze w zakresie budownictwa mieszkaniowego podjęta Uchwałą Rady Gminy Nr XXXII/125/94 z dnia 5 lutego 1994r. (Dz.U. Województwa Bielskiego Nr 2 z dnia 25.03.1994. poz. 14).

Zmiana planu ogólnego dotyczyła jedynie terenów budownictwa mieszkaniowego i urządzeń towarzyszących. Pozostałe tereny utrzymały ustalenia zawarte w planie ogólnym (poz.3).

Tekst zmiany planu opracowano w formie aneksu, który:

- skorygował granice terenów mieszkalnictwa niskiej intensywności, poprzez wyłączenie z nich obszarów zalesionych i zadrzewionych,
- skorygował zasięgi niektórych obszarów lasów i zalesień zgodnie z ich aktualnym użytkowaniem,
- wprowadził nowe tereny mieszkalnictwa niskiej intensywności i zabudowy mieszanej, na cele te przeznaczono 31,09ha gruntów rolnych objętych tzw. „wnioskiem rolnym”,
- wprowadził dodatkowe tereny infrastruktury usługowej i technicznej,
- skreślił tereny projektowanej oczyszczalni ścieków.

Ponadto zgodnie z zaleceniami Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków uwzględniono wykaz stanowisk archeologicznych oraz uwarunkowania z nich wynikające. Autorem opracowania był mgr Jan Kohut.

I.1.3. Aktualnie obowiązujący - w granicach obszaru gminy - plan miejscowy.

Aktualnie obowiązujący plan ogólny zagospodarowania przestrzennego wykonany został w roku 1991, a więc zgodnie z wymaganiami poprzedniej Ustawy o planowaniu przestrzennym. Projekt planu wykonało Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowo - Projektowe "Probus" z Bielska-Białej, pod kierownictwem głównego projektanta mgr inż. arch. Eugeniusza Popka. Projekt ten został przyjęty uchwałą Rady Gminy w Jaworzu Nr VI/20/91 pod nazwą: „Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze”. Był on jednocześnie pierwszym planem przyjętym przez Radę Gminy Jaworze po usamodzielnieniu się gminy i wydzieleniu od dzielnej jednostki samorządowej z gminy Jasienica.

Plan ten składa się z części tekstowej, która zawiera ustalenia ogólne i szczegółowe oraz z części rysunkowej, w skład której wchodzi dwa rysunki planu. Pierwszy z nich przedstawia strukturę przestrzenną, funkcję i użytkowanie terenów oraz podstawowe elementy planu. Drugi rysunek określa zbiorcze uzbrojenie terenu w postaci ideogramów uzbrojenia naziemnego i podziemnego. Do planu dołączono po nadto zbiorczą analizę określającą możliwości zagospodarowania terenu gminy oraz zgodę ministra rolnictwa i wojewody bielskiego na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze wraz z opracowanym tzw. "wnioskiem rolnym".

Projekt planu wykonano zgodnie z ówczesną ustawą o planowaniu przestrzennym w dwóch etapach: wariantowych założeniach do planu oraz projektu planu. W planie tym zwrócono uwagę na potrzebę zwiększenia obszaru przeznaczonego na funkcje uzdrowiskowe, mieszkaniowe oraz wypoczynku i rekreacji. Funkcje zakwalifikowano do grupy funkcji podstawowych. Rolnictwo i przemysł związany z Fabryką Mebli Giętych zostały określone jako funkcje uzupełniające. Zmiany te pociągnęły

za sobą ograniczenie funkcji rolniczych. Do planu dołączono więc wniosek o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolne.

Do planu wprowadzano częste zmiany. W pierwszym kwartale 1994 roku podjęto cztery uchwały o zmianach w planie ogólnym oraz jeden aneks, który zmienił pewne ustalenia planu w zakresie budownictwa mieszkaniowego.

Zgodnie z ustaleniami zawartymi w Rozdziale 7, art.67, ust. 1 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 1999r. Nr41, poz. 412 z późniejszymi zmianami) plan ten stracił moc z końcem 1999 roku. Według ust.3 tego samego rozdziału, tej samej ustawy Rada Gminy obowiązana jest do uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

W obszarze objętym zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Bielską, Niecałą i granicami z gminą Jasienica oraz miastem Bielsko-Białą, przyjęty Uchwałą Nr XXXI/287/14 Rady Gminy Jaworze z dnia 11 lutego 2014 r.

I.1.4. Zmiany planu miejscowego dokonane po 1 stycznia 1995 roku.

Po wejściu w życie z dniem 1.01.1995r. ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994r. uchwalono 3 zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

1. Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze podjęte uchwałą Rady Gminy Nr XXXVI/228/97 z dnia 10 listopada 1997r. (Dz. U. Województwa Bielskiego Nr 17 z dnia 15.12.1997. poz. 161).

Zmiany planu miejscowego przeprowadzono zgodnie z procedurą ustaloną dla planów miejscowych. Plan ten obejmował szereg niewielkich powierzchniowo obszarów, na których ustalono szczegółowe standardy zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Tereny objęte planem zostały przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo-usługową, mieszkaniowo-pensjonatową oraz usługową. W związku z planem na cele nierolnicze przeznaczono 9,99ha gruntów rolnych III, IV i V klasy bonitacyjnej.

2. Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze podjęte uchwałą Rady Gminy Nr 111/9/98 z dnia 10 grudnia 1998r. (Dz. U. Województwa Bielskiego Nr 22 z dnia 21.12.1998. poz. 375).

Zmiany dotyczyły obszaru w Jaworzu Dolnym u zbiegu ulic Bielskiej i Kryształowej. Plan wyznaczył tereny o funkcji mieszkaniowej wyższej i niskiej intensywności, tereny usług handlu i obsługi transportu samochodowego oraz tereny dróg publicznych. Plan ten określił szczegółowe standardy kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji. W związku ze zmianami wyrażono zgodę na przeznaczenie na cele nierolnicze 1,73 ha gruntów rolnych III i IV klasy bonitacyjnej. Projekt zmian planu przygotowany został pod kierownictwem mgr Jana Kohuta, który był autorem projektu poprzedniej zmiany z roku 1997 oraz aneksu do planu ogólnego z roku 1994.

3. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze podjęta na mocy Uchwały Rady Gminy Nr XV/97/2000 z dnia 20. 02.2000r.

Zmiana ta dotyczy: układów komunikacyjnych, zabudowy mieszkaniowej, usług zdrowia, zieleni urządzonej. Plan swym zasięgiem obszarowym obejmuje kwartał ograniczony ulicami: Wapienicką, Południową, Podgóorską i Zdrojową.

I.1.5. Zagadnienia związane z problematyką zmiany użytkowania gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

W miejscowym planie ogólnym przewidziano znaczne ograniczenie obszarów rolniczych na rzecz funkcji rekreacyjnych i uzdrowiskowych. Do projektu planu dołączono wniosek skierowany do ministra rolnictwa i ówczesnego wojewody bielskiego o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze.

W zmianie planu ogólnego (aneksie) z roku 1994 oraz w dwóch zmianach planu z lat 1997 i 1998 przeznaczono na cele nierolnicze następujące grunty o łącznej po wierzchni podanej dla danej klasy bonitacyjnej:

	Powierzchnia gruntów rolnych [ha]			Ogółem
	III klasa	IV klasa	V klasa	
Zmiana planu z 1994 r. (Aneks)	8,42	20,29	2,38	31,09
Zmiana planu z 1997 r.	1,29	6,56	2,14	9,99
Zmiana planu z 1998 r.	0,51	1,22	-	1,73
OGÓŁEM	10,22	28,07	4,52	42,81

Obszary te nie były objęte Wnioskiem o zgodę na przeznaczenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, gdyż ich powierzchnia w zwartym kompleksie nie przekraczała dla klas III - 0,5ha, a dla klas IV - 1ha. Zmiany przeznaczenia tych gruntów dokonano na drodze uchwały odrębnej (1994r.), bądź uchwał o zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (1997 i 1998r.)

I.1.6. Analiza ważnych, wydanych w latach 1996 - 1999 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz ważnych decyzji o pozwoleniu na budowę.

W okresie pomiędzy 1 stycznia 1996, a lipcem 1999 wydano 442 decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W okresie od 1 stycznia 1997 do 15 sierpnia 1999 wydano 130 pozwoleń na budowę nowych obiektów budowlanych oraz 42 pozwolenia na modernizację i przebudowę obiektów już istniejących. Poniżej przedstawiono podsumowanie rejestru wydanych pozwoleń na budowę, który w całości znajduje się w „Aneksie”

Rok wydania decyzji	Liczba wydanych pozwoleń na	
	Budowę (bud. mieszkaniowe, wiaty, garaże, ogrodzenia)	Przebudowę i modernizację
1997	52	19
1998	50	19
1999	28	4

Odpowiedni rejestr graficzny dotyczący zarówno decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu jak i pozwoleń na budowę zawarto na załączonym rysunku w skali 1:25 000.

I.1.7. Podstawowe wskaźniki dotyczące zasobów gminy Jaworze.

(OPRACOWANO, 15.05.2001R, WG. DANYCH DOSTARCZONYCH PRZEZ URZĄD GMINY W JAWORZU)

Struktura rolna i infrastruktura wsi.

1. Powierzchnia całkowita gminy : **21,32 km**

2. Struktura użytków rolnych w gminie:

ogółem **668 ha**, w tym
grunty orne **316 ha**
łąki i pastwiska **322 ha**

sady **30 ha**

3. Powierzchnia lasów: **10,79 km²** (około 50% powierzchni gminy)
 4. Liczba mieszkańców: **5859**
 5. Gęstość zaludnienia: **2,75 os./km²**

6. Wielkość migracji:

Lata	1998	1997	1996	2001
Zameldowania	174	138	137	149
Wymeldowania	61	89	62	75

7. liczba mieszkańców w wieku:

Do 15 lat	1194
Poniżej 35 lat	1749
Od 35 do 54	1717
Powyżej 55	1276
Powyżej 65 lat	672

8. Liczba ludności wiejskiej pracującej w rolnictwie: **2162** (mieszkające w gospodarstwach rolnych. Wyłącznie w rolnictwie (wg. spisu rolnego 96r) - **570** osób

9. Liczba ludności wiejskiej pracującej w rolnictwie powyżej 55 lat:

10. Liczba zwierząt wg gatunków i klas (wg. spisu rolnego 96r).

Bydło ogółem	120 sztuk
Krowy mleczne	90
Trzoda chlewna ogółem	50
Lochy	10
Owce	57

11. Rozłóg (średnia liczba pól w jednym gospodarstwie) – od kilku do kilkunastu ha.

12. liczba i struktura gospodarstw:

poniżej 1,0 ha

1,1 -2,0 ha - **70 gospodarstw**2,1 -5,0 ha - **36 gospodarstw**5,1 - 7,0 ha - **2 gospodarstwa**7,1- 10,0 ha -**1 gospodarstwo**13. Średnia wielkość gospodarstwa – **2,87 ha**

14. Liczba wsi nie podłączonych do sieci kanalizacyjnej - liczba domów, podłączone do małej oczyszczalni biologicznej - **kanalizacja w trakcie budowy**

15. Ilość wsi nie podłączonych do sieci wodociągowej: O sieć wodociągowa 634 obiektów.

16. Ilość wsi bez sieci telefonicznej - 0

17. Ilość wsi bez sieci elektrycznej - 0

18. Liczba samochodów osobowych przypadająca na 100 domów: 120

Małe i średnie przedsiębiorstwa

Ilość małych i średnich firm wg ilości zatrudnionych:	619
Zatrudniających poniżej 10 osób:	598
Zatrudniających 10 - 50 osób	20
Zatrudniających powyżej 50 osób	1
Liczba małych i średnich firm wg gałęzi:	
firmy usługowe	89
firmy produkcyjne	20
firmy handlowe	510

1. Liczba jednostek produkujących produkty regionalne - brak danych.
2. Wielkość sprzedaży produktów regionalnych - brak danych.

Turystyka

1. Liczba miejsc noclegowych: **346**
2. Liczba pokoi dla turystów wg kategorii:
 - Hotele: 6 apartamentów, 139 pokoi
 - 10 domków campingowych
 - kwatery w gospodarstwach agroturystycznych.

Infrastruktura wiejska:

1. Długość dróg wiejskich: **47 km**
2. Elektryfikacja i zainstalowana moc / KWI: wszystkie domy na terenie gminy (1400) przyłączone do sieci elektrycznej, średnia moc pobierana przez jeden dom wynosi 5 kW/dobę.
3. Liczba mieszkańców na 1 telefon: **3,5**
4. Podstawowa kanalizacja domowa i ilość m³ oczyszczonych:
w trakcie podłączeń około 90 domów.
5. Oczyszczalnia biologiczna o mocy przerobowej 50 m³ / dobę: brak
6. Liczba szkół i uczniów w poszczególnych poziomach szkolnictwa:

SP1 - 461

SP3 - 79

Gimnazjum - 179 uczniów.

Środowisko:

1. Powierzchnia parków przyrody : **10 ha**
2. Średnia ilość azotanów w glebie i wodzie (wg Sanepidu):

Wody powierzchniowe:Wrzesień 97 - 0 mg/dcm³Styczeń 98- 2,30 mg/dcm³Luty 98 -0,70 mg/dcm³Kwiecień 98 - 1,0 mg/dcm³Maj 98 – 1,05 mg/dcm³Lipiec 98 - 1,27 mg/dcm³Październik 98 – 1,24 mg/dcm³Luty 99 - 1,56 mg/dcm³**Średnio – 1,3 mg/dcm³****Wody wglębne - brak danych.**Liczba zbiorników na gnojowicę w gospodarstwach: **109**

I.2. ANALIZA ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH UKŁADÓW KOMUNIKACYJNYCH.

Analizę poszczególnych rodzajów komunikacji w gminie opracowano oddzielnie dla układów zewnętrznych i wewnętrznych. Szczególną uwagę zwrócono na powiązania komunikacyjne gminy Jaworze z ośrodkami sąsiednimi, a zwłaszcza Jasienicą i Bielskiem. Problemy związane z obsługą komunikacyjną ruchu turystycznego, ze względu na swoją specyfikę umieszczone zostały w oddzielnym podrozdziale.

I.2.1. Zewnętrzne układy komunikacyjne.**Układ komunikacji samochodowej.**

Układ komunikacji samochodowej zewnętrznej oparty jest o przebieg drogi 1(E75) relacji Kraków – Cieszyn - głównej dwujezdniowej drogi o charakterze krajowej, międzyregionalnej. Przebiega ona poza granicami administracyjnym worze, na północ od nich. Równolegle do niej przebiega droga zbiorcza, przebiegająca częściowo wzdłuż granicy Jaworza z Jasienicą. Do tych dróg podłączona jest sieć dróg lokalnych i dojazdowych.¹

Do końca roku 1998 w obrębie gminy Jaworze nie wyznaczono żadnych dróg krajowych. Z dniem 1 stycznia 1999 roku w związku z reformą administracyjną wszystkie były drogi wojewódzkie stały się drogami powiatowymi. Jak wynika z przepisów, zarządzanie i finansowanie ich leży w kompetencji powiatu. Ilość dróg powiatowych w powiecie bielskim, w obrębie którego znajduje się Jaworze wynosi 334,5 km . Istniejącą sieć dróg powiatowych w zasadzie uważa się za wystarczającą, natomiast jej stan techniczny jest bardzo niezadowolający. Zastrzeżenia dotyczą przede wszystkim stanu nawierzchni oraz systemów odwodnień.²

Drogi powiatowe znajdujące się w obrębie gminy Jaworze tworzą układ rusztu opartego na dwóch osiach na kierunku wschód - zachód (ul. Cieszyńska i Bielska oraz ul. Słoneczna i Wapienicka) oraz na dwóch osiach na kierunku północ – południe (ul. Cisowa oraz ul. Zdrojowa).

Lp.	Symbol drogi	Nazwa drogi	Nazwa ulicy - lokalizacja	Długość [km]
1.	O4133	Świątoszówka - Bielsko	ul. Bielska ul. Cieszyńska	3,455
2.	O4134	Wapienica - Jaworze	ul. Wapienicka ul. Zdrojowa	3,971
3.	O4135	Jaworze - Nałęże	ul. Słoneczna	2,381
4.	O4136	Jaworze - Nałęże	ul. Cisowa	4,62
SUMA:				14,427

Główne kierunki istniejących powiązań drogowych.

Jako podstawowe traktuje się powiązania na trzech kierunkach:

- Kierunek wschodni do Bielska-Białej; funkcjonują obecnie dwa połączenia, z których jedno - przez Wapienicę ma ograniczone możliwości przepustowości, drugie - drogą krajową 1(E75).
- Kierunek zachodni do Cieszyna; połączenie poprzez drogę krajową 1(E75).
- Kierunek północny do aglomeracji katowickiej; połączenie poprzez drogę krajową 1(E75).

Kluczowe znaczenie dla powiązań komunikacyjnych gminy Jaworze z miastami i aglomeracjami zewnętrznymi ma droga krajowa 1(E75). Jest to droga dwujezdniowa o wystarczających parametrach technicznych. Należy jednak stwierdzić, że istniejące dwa włączenia do tej drogi (jedno w Jasienicy, drugie w Wapienicy) są нефункционалне i nie zapewniają łatwego i bezpiecznego włączenia do ruchu.

Ze względu na przebiegi głównych ciągów komunikacyjnych Jaworze jest korzystnie usytuowane, gdyż najważniejsze drogi o komunikacji międzyregionalnej przebiegają stosunkowo blisko. W związku z tym Jaworze nie jest narażone na wzmożony ruch tranzytowy.

¹Miejskowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze, podjęty Uchwałą rady Gminy w Jaworzu Nr 11/20/91z dnia 29 sierpnia 1991r.; Tekst i rysunek planu. Opracowanie: Przedsiębiorstwo Probus" Bielsko-Biała 1991r.

² „Mój powiat” – miesięcznik informacyjny powiatu bielskiego. Nr2 czerwiec 1999; „Powiatowe drogi”

W zakresie komunikacji publicznej gmina Jaworze jest dobrze skomunikowana zarówno z gminą Jasienica i Bielskiem-Białą. Wymagane jest natomiast dostosowanie parametrów technicznych dróg do potrzeb ruchu autobusowego. Dotyczy to zwłaszcza niektórych fragmentów ulic: Cisowej, Zdrojowej, Wapienickiej i Słonecznej.

Plany sąsiednich gmin w zakresie przebiegu głównych ciągów komunikacji samochodowej:

- Gmina Brenna. Pomiędzy gminami Brenna i Jaworze nie funkcjonuje obecnie żadne powiązanie komunikacji samochodowej. Gmina Brenna nie przewiduje również budowy nowych tras komunikacyjnych. Jedynymi ciągami komunikacyjnymi są szlaki piesze i turystyczne o charakterze rekreacyjnym.
- Gmina Jasienica. Z wyjątkiem ulicy Bielskiej – Cieszyńskiej, która jest drogą zbiorczą pomiędzy gminą Jaworze i Jasienica występują tylko powiązania lokalne. Gmina Jasienica nie przewiduje budowy nowych dróg samochodowych. Potrzebna jest natomiast współpraca obydwu gmin w lokalizacji i realizacji stacji kontenerowej, która wymusiłaby unowocześnienie i udrożnienie istniejącego układu transportowego. Konieczne jest ponadto usprawnienie powiązań układu komunikacji lokalnej z drogą krajową (E75). Usprawnienie to byłoby korzystne dla gminy Jaworze.
- Gmina Bielsko-Biała. Pomiędzy gminami Bielsko-Biała a Jaworze istnieją dwa główne połączenie komunikacyjne:

1. ulicą Bielską i Cieszyńską,
2. ulicą Wapienicką i Jaworzańską.

Miasto Bielsko-Biała przewiduje budowę drogi lokalnej w układzie północ - południe łączącą istniejącą ul. Jaworzańską z ul. Cieszyńską. Droga ta docelowo, już jako droga zbiorcza, prowadziłaby dalej na północ do Starego Bielska. Przebieg tej drogi został ustalony w Miejscowych Planach Ogólnych obydwu gmin³. Pozostałe powiązania komunikacyjne mają charakter dróg lokalnych lub dojazdowych; ich rozbudowa nie jest przewidywana.

Układ komunikacji szynowej.

Istniejąca linia kolejowa ma wyłącznie znaczenie międzypowiatowe. Obsługuje ona połączenie relacji Cieszyn - Bielsko-Biała. W Miejscowym planie Ogólnym Za gospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze z 1991 roku przewidziano rezerwę terenu pod drugi tor po północnej stronie ciągu istniejącej linii kolejowej Bielsko-Biała - Skoczów - Cieszyn. Po północnej stronie tej linii przewidziano też rezerwę terenu pod realizację stacji kontenerowej.

Z uwagi na niewielki obszar jaki zajmuje gmina Jaworze oraz na zróżnicowane ukształtowanie terenu, nie przewiduje się rozbudowy opisanego wyżej układu komunikacji szynowej. Należy rozpatrzyć jednak i postulować aktywizację połączeń lokalnych relacji Cieszyn - Jaworze - Bielsko - Biała na istniejącym torowisku.

Drogi rowerowe.

W układzie powiązań zewnętrznych wydzielone drogi rowerowe nie zostały wytyczone w planach miejscowych żadnych z gmin sąsiadujących. Rower jest jednak często wykorzystywanym środkiem transportu pomiędzy gminą Jaworze, a Jasienicą oraz Bielskiem-Białą. Oddzielną grupą zagadnień jest ruch rowerowy o charakterze rekreacyjnym i sportowym, który omówiony został w dalszej części rozdziału.

Drogi piesze.

Ciągi ruchu pieszego występują sporadycznie na styku zurbanizowanych fragmentów w rejonach miejsc pracy np. pomiędzy Jaworzem Średnim i Dolnym, a Wapienicą. Do innych ciągów pieszych, w tym i takich, które łączą Jaworze z gminami sąsiadującymi zaliczono szlaki turystyczne i sportowe, które omówione zostały w dalszej części rozdziału.

³ Miejskowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego miasta Bielska-Białej; Uchwała z dnia 26.05.1994 r. Nr LVII/740/94, ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Bielskiego Nr 5 z dnia 09.06.1994 r.

I.2.2. Wewnętrzne układy komunikacyjne.**Komunikacja samochodowa.**

Układ komunikacji samochodowej wewnątrz gminy Jaworze wyznacza siatka ulic lokalnych i dojazdowych, będących drogami gminnymi. Drogi te są bardzo zróżnicowane pod względem nawierzchni oraz innych parametrów technicznych. Do dróg dojazdowych zaliczono także część dróg częściowo utwardzonych i nieutwardzonych. Wszystkie drogi lokalne i dojazdowe charakteryzują się niską przepustowością, która może być istotną barierą w rozwoju przestrzennym gminy.⁴

Układ dróg samochodowych wymaga wprowadzenia wielu korekt technicznych, organizacyjnych i funkcjonalnych łącznie z przebudową i budową nowych odcinków szczególnie w centrum. Szczegółnej uwagi wymaga przebudowa niektórych fragmentów dróg, na których prowadzony jest ruch autobusowy komunikacji publicznej.

Drogi rowerowe.

Cały obszar gminy Jaworze znajduje się w zasięgu codziennej dostępności rowerowej. W obrębie gminy nie występują żadne istniejące wydzielone drogi komunikacji rowerowej. Ruch rowerowy odbywa się w obrębie układu komunikacji samochodowej. Z uwagi na niewielkie natężenie ruchu odbywa się on w zasadzie bezkolizyjnie.

Ciągi ruchu pieszego.

W obrębie gminy Jaworze, z uwagi na jej niewielki obszar, ruch pieszego jest zamienne stosowany z komunikacją rowerową. Ruch ten odbywa się w obrębie dróg publicznych, które są najczęściej pozbawione chodnika. Największymi generatorami ruchu pieszego są obiekty usługowe (w tym także szkoły i kościoły) oraz handlowe. Obiekty te zlokalizowane są w centrum wzdłuż ul. Zdrojowej i ul. Wapienickiej. Ulice te na najważniejszych fragmentach mają wydzielony chodnik pieszego. Pieszą komunikację turystyczną z uwagi na jej specyfikę omówiono w następnym rozdziale.

I.2.3. Analiza układów komunikacyjnych o charakterze rekreacyjnym i turystycznym.**Generatory ruchu turystycznego.**

Głównym układem transportowym zasilającym ruch turystyczny jest komunikacja samochodowa. Układ zewnętrzny tej komunikacji oparty jest na drodze krajowej 1(E75) oraz na drodze powiatowej w ulicy Bielskiej - Cieszyńskiej. Następnie ruch jest prowadzony w kierunku południowym ulicą Cisową – w kierunku Nałęża, gdzie rozpoczynają się szlaki turystyczne i wycieczkowe prowadzące w kierunku wzniesień górskich: Wielkiego i Małego Cisowego i Błatniej oraz Bucznika i Wielkiej Polany.

Drugim co do ważności systemem zasilającym jest transport kolejowy oparty na linii Bielsko-Biała - Cieszyn, umożliwiający bezpośrednie lub z przesiadką połączenie z obszarami intensywnie zurbanizowanymi województwa śląskiego. Transport kolejowy uzasadniony jest zwłaszcza w wypadku rekreacji rowerowej i narciarskiej.

Drogi samochodowe - wycieczkowe.

Wewnętrzny ciąg komunikacji o charakterze rekreacyjnym tworzy ul. Zdrojowa prowadząca przez centrum Jaworza w kierunku istniejących ośrodków wczasowych oraz ciąg komunikacyjny prowadzony ulicą Zaporą do ulicy Jaworzańskiej w okolicy Wawrzyczkowej Kępy, skąd prowadzone są szlaki piesze i rowerowe na południe w kierunku Palenicy, Wysokiego i Borowiny.

Drogi te prowadzone są wzdłuż istniejącej zabudowy mieszkaniowej i tylko pewne ich odcinki umożliwiają wgląd w atrakcyjne wnętrza krajobrazowe. Szczególnie atrakcyjne krajobrazowo są odcinki ulicy Cisowej, która prowadzona jest skrajem lasu wzdłuż doliny rzeki Jasionki oraz ulica Podgórska, z której widoczne są pasma Beskidów wraz z wzniesieniami: Oстрыm, Wysokim i Borowiną.⁵

⁴ Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze, podjęty Uchwałą rady Gminy w Jaworzu Nr VI/20/91z dnia 29 sierpnia 1991r.; Tekst i rysunek planu. Opracowanie: Przedsiębiorstwo „Probus” Bielsko-Biała 1991r.

⁵ Piotr Gawłowski. Jaworze - Przewodnik, 1992 r. Urząd Gminy w Jaworzu i Towarzystwo Miłośników Ziemi Jaworzańskiej.

Drogi rowerowe - wycieczkowe.

Drogi rowerowe - wycieczkowe prowadzone są z reguły tymi samymi drogami, co drogi samochodowe, omówione w rozdziale 1.3.1. Układem zasilającym jest transport kolejowy oraz po części samochodowy.

W obsłudze ruchu turystycznego kolej pełni rolę drugoplanową. Ze względu na potrzebę ochrony środowiska i krajobrazu wskazane jest jednak bardziej intensywne wykorzystanie istniejących połączeń kolejowych i uwzględnienie integracji przystanku kolejowego trasami ruchu pieszego i rowerowego.

Szlaki piesze i trasy narciarskie o charakterze wycieczkowym.

Szlaki piesze i narciarskie prowadzone są z reguły z dala od terenów zurbanizowanych, w obszarach o wyjątkowych walorach krajobrazowych i turystycznych. Ciągi ruchu pieszego podzielone zostały na trzy grupy:

- Drogi piesze, wycieczkowe,
Drogi wycieczkowe wyznaczono w dwóch pętlach. Obydwie zająbiają się w rejonie centrum Jaworza. Jedna z nich prowadzi w strefie zurbanizowanej ulicą Słoneczną i ul. Jodłową, a następnie wzdłuż Potoku Kamiennego, dalej droga skręca na zachód w kierunku Nałęża i z powrotem w kierunku Bucznika, Wielkiej Polany, wokół Ostrego z powrotem do Centrum. Druga droga wycieczkowa rozpoczyna się w Centrum, później ulicą Pagórkową do Jaworza Średniego, domykając pętlę poprzez wzniesienia: Palenicę, Kopanego, Wysokie i Borowinę.
- Znakowane szlaki turystyczne,
W obrębie gminy Jaworze wyznaczono trzy szlaki turystyczne. Identyfikowane są one kolorami: czerwonym, pomarańczowym, i niebieskim. Szlak czerwony rozpoczyna się w gminie Jasienicy w rejonie przystanku kolejowego i autobusowego. Prowadzony jest dalej na południe przez Dzielnicę Jasienicy - Biery ulicą Fabryczną, aż do Nałęża w Jaworzu. Później szlak ten prowadzony jest wzdłuż pasma następujących wzniesień: Łazka, Czu pela, Małej i Wielkiej Cisowej do Błatni, na której znajduje się schronisko, punkt widokowy oraz chatki studenckie. W tym samym miejscu rozpoczyna się szlak zielony. Prowadzi on dalej na południe w kierunku Brennej i wzniesienia - Równicy. Szlak niebieski, podobnie jak czerwony rozpoczyna się poza granicami administracyjnymi Jaworza w Wapienicy w rejonie Przystanku kolejowego i autobusowego. Szlak ten prowadzi początkowo ulicą Tartaczną na południe w kierunku Palenicy, Wysokiego, Przykrego i Błatni. Jego kontynuacją jest (podobnie jak dla szlaku czerwonego) szlak zielony. Szlak pomarańczowy prowadzi przez centrum gminy Jaworze, od przystanku kolejowego Jaworze-Jasienica, na południe przez wzniesienia górskie: Ostry i Przykrą do schroniska na Błatni. Następnie kieruje się on na zachód do wzniesienia Stołów, Trzech Kopców i Klimczoka.
- Trasy sportowo - rekreacyjne.
Trasy sportowo - rekreacyjne wyznaczone są w sposób podobny jak szlaki turystyczne. Charakteryzują się one jednak określonymi, oczekiwanymi parametrami jak np. szerokości lub spadków.

Trasy narciarskie prowadzone są wyłącznie w obszarach niezurbanizowanych o atrakcyjnych warunkach ukształtowania terenu, sprzyjającego uprawianiu sportów zimowych. Trasy te tworzą dwie pętle; jedna duża przechodząca wzdłuż zbocza wokół wzniesienia Bucznik, a następnie do Borowiny, wokół której wytyczona jest mała pętla.

1.2.4. Sugestie do koncepcji układu transportowego w oparciu o istniejące opracowania i studia.

W zakresie zewnętrznych układów komunikacji kołowej poszukiwać się powinno możliwości sprawniejszego połączenia z drogą krajową 1(E75).

W zakresie komunikacji szynowej wskazuje się potrzebę rozważenia aktywizacji pasażerskiego połączenia kolejowego relacji Bielsko-Biała - Cieszyn. W ruchu towarowym należy podtrzymać koncepcję budowy dodatkowego toru oraz stacji kontenerowej wraz z zapleczem logistycznym, ustalonym w Miejscowym planie Ogólnym.⁶

⁶ Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze, podjęty Uchwałą rady Gminy w Jaworzu Nr VI/20/91 z dnia 29 sierpnia 1991r.; Tekst i rysunek planu. Opracowanie: Przedsiębiorstwo Probus' Bielsko-Biała 1991r.

W zakresie wewnętrznej komunikacji samochodowej należy doprowadzić do poprawy stanu technicznego dróg oraz do udrożnienia niektórych odcinków i przy stosowanie ich do potrzeb ruchu komunikacji publicznej - autobusowej.

W trakcie przebudowy niektórych odcinków dróg należy wziąć pod uwagę potrzebę i możliwości budowy wydzielonego chodnika dla ruchu pieszego oraz tam, gdzie jest to wskazane i możliwe wydzielonej drogi rowerowej.

I.3. ANALIZA UZBROJENIA TERENU.

I.3.1. Zaopatrzenie w wodę.

Stan istniejący

Gmina Jaworze zaopatrywana jest w wodę głównie z wodociągu grupowego Bielska - Białej, ze stacji wodociągowej "Wapienica", z ujęcia "Wapienica" o pojemności 10 mln m³. Dzielne zużycie wody dla Bielska – Białej, Wapienicy i Jaworza wynosi 34500 m³/dobę. Drugim ze źródeł zaopatrzenia jest ujęcie wody "Kobiernice". Brak danych aby określić procentowy udział każdego z dostarczycieli w zaopatrywaniu gminy w wodę.

Podstawowymi obiektami i zespołami obiektów zaopatrzenia w wodę są:

- Hydrofornia dla Jaworza Górnego o wydajności 5,0 l/s. Brak strefy ochronnej.

- Ujęcie na potoku Wysokim dla Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu (dawnego Zespołu Leczniczego - Rehabilitacyjnego). Strefa ochrony bezpośredniej wynosi R = 200 m.

- Dwa odwierty solanek, o strefie ochronnej wynoszącej R = 100 m.

Strefy ochronne rurociągów wodociągowych w odniesieniu do obiektów budowlanych wynoszą dla Ø 250 mm - Ø 80 mm, F = 2 x 3,0 m. Woda dla odbiorców doprowadzana jest rurami stalowymi. Przeważnie są to odbiorcy indywidualni Szpital opieki długoterminowej w Jaworzu korzysta z wodociągu miejskiego należącego do firmy wodociągowej AQUA. Istnieje możliwość rozbudowania sieci.

Ocena funkcjonowania systemu

Z analizy stanu istniejącego wynika, iż Jaworze jest dobrze zaopatrzone w sieć wodociągową. Stan techniczny jest zadowalający dzięki ciągłym modernizacjom i bieżącym remontom. Istnieje możliwość rozbudowy sieci. W Gminie nie występuje deficyt wody.

Wyróżnienie podstawowych problemów i możliwości rozwojowe gminy

Podstawowym problemem jest ograniczona możliwość magazynowania wody. Zaprojektowane zostały zbiorniki wyrównawcze "Jaworze" o pojemności V = 3 x 1000 m³ o rzędnej przelewu 440,0 m n.p.m.. Rezerwa terenu wynosiła F = 0,60 ha, a strefa ochronna zawarta była w granicach ogrodzenia. Jednakże projektu tego nie zrealizowano.

Istnieje możliwość rozbudowy sieci hydrologicznej. Strefy ochronne dla rurociągów projektowanych w odniesieniu do obiektów budowlanych powinny wynosić:

Ø 800 mm F = 2 x 8,5 m.

Ø 600 mm F = 2 x 8,3 m

Ø 400 mm F = 2 x 5,2 m

Ø 300 mm F = 2 x 5,2 m

Ø 200 mm F = 2 x 3,1 m

Ø 100 mm F = 2 x 3,0 m

I.3.2. Odprowadzenie ścieków sanitarnych i deszczowych.

Stan istniejący

Gmina Jaworze dotychczas nie posiadała własnej kanalizacji sanitarnej.

Uruchamiany jest niedawno zrealizowany pierwszy etap sieci kanalizacyjnej. Obejmuje on teren Jaworza Centrum i Jaworza Dolnego. Sieć ta (dł. ok. 20 km), posiada kilka kolektorów i ok. 20 km długości. Głównymi odbiorcami są w większości odbiorcy indywidualni, ale także obiekty wczasowe (jak np. DW "Jawor"). Ścieki odprowadzane są do nowo wybudowanej oczyszczalni ścieków "Wapienica".

Na pozostałym terenie gminy ścieki odprowadzane są do rowów lub przydomowych osadników gnilnych. Nowe inwestycje w rejonach, w których brak jest sieci kanalizacji sanitarnej wymagają budowy szczelnych osadników ściekowych.

Gmina nie posiada także własnej kanalizacji deszczowej. Jej brak jest znacznym problemem i to zarówno z ogólnych względów środowiskowych jak i ze względu na poważne zagrożenie powodziowe, które dało o sobie znać już kilkakrotnie w ciągu ostatnich lat a szczególnie podczas powodzi w 1997 r. Na wielkość jej szkód istotny wpływ miały nieusunięte skutki wcześniejszych powodzi z lat 1991 i 1996 oraz brak kanalizacji deszczowej.

Istniejące oczyszczalnie ścieków.

Wschodnia część Jaworza Średniego korzysta z nowo wybudowanej sieci kanalizacyjnej doprowadzającej ścieki do oczyszczalni "Wapienica".

Ścieki z budynków mieszkalnych, wielorodzinnych, dawniej należących do Fabryki Mebli Giętych w Jasienicy (oddział w Jaworzu), odprowadzane są do oczyszczalni ścieków "Jasienica". Jest to oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna, której założenia techniczno - ekonomiczne opracowane zostały przez Biuro Projektów "Hydrosan". W oczyszczalni tej przyjmuje się też w znacznej części ścieki z terenów Jasienicy.

Szpital Opieki Długoterminowej (dawny Zespół Leczniczo - Rehabilitacyjny) wniósł prośbę do Urzędu Gminy o przyłączenie do nowo wybudowanego systemu kanalizacyjnego. Na dzień dzisiejszy szpital posiada własny system oczyszczania. Blok dziecięcy podłączony jest do oczyszczalni ścieków typu Bioblok MU70. Pozo stałe obiekty (Ośrodek Fizykoterapii znajdujący się na ulicy Słonecznej) wraz z budynkami mieszkalnymi należącymi do szpitala (ulica Kaczeńcowa), odprowadzają ścieki do trójkomorowych osadników, gdzie są one oczyszczane.

Odbiorcy indywidualni na pozostałym terenie gminy Jaworze korzystają z przydomowych osadników lub małych oczyszczalni biologicznych.

Ocena funkcjonowania systemu

Z analizy stanu istniejącego wynika iż Jaworze jest niedostatecznie wyposażone w sieć kanalizacyjną, co powoduje szybkie zapełnianie się kolektorów.

Wyróżnienie podstawowych problemów

Brak dostatecznie rozwiniętej sieci kanalizacji zarówno sanitarnej jak i deszczowej.

Możliwości rozwojowe gminy

Poprawę obecnej sytuacji można uzyskać dzięki dalszej rozbudowie nowo uruchomionej sieci kanalizacyjnej. Rozbudowa powinna objąć tereny Jaworza Górnego - zarówno odbiorców indywidualnych, jak i przemysłowych.

I.3.3. Zaopatrzenie w gaz.

Uwarunkowania zewnętrzne

Gmina Jaworze wyposażona jest w linię gazową średnioprężną, którą gaz do prowadzany jest ze stacji gazowych Bielska - Białej. W 90% jest to linia zbudowana z rur stalowych. Sieć gazowa została wybudowana w latach 70. Pomimo to, dzięki bieżącym remontom, jej stan techniczny jest dobry.

Gmina Jaworze posiada także własną stację gazową I-go stopnia o wydajności 1500 Nm³/h. Stacja ta wybudowana została na potrzeby bloków mieszkalnych, dawniej należących do Fabryki Mebli Giętych w Jasienicy – oddział w Jaworzu. Strefa ochronna stacji wynosi R = 100 m.

Uwarunkowania wewnętrzne (rozwoju istniejącego systemu)

Istnieje możliwość rozbudowy sieci gazowej, jednakże na razie nie projektuje się dalszych inwestycji w tym zakresie.

I.3.4. Zaopatrzenie w ciepło.**Uwarunkowania wynikające ze stanu istniejącego.**

Gmina Jaworze nie posiada własnej instalacji cieplnej tzw. z dala czynnej, gdyż brak na tym terenie wielorodzinnych zespołów mieszkaniowych, obiektów biurowych i przemysłowych. Zabudowa mieszkaniowa to w większości domy jednorodzinne wolnostojące lub siedliska rolnicze, które ogrzewane są ciepłem z kotłowni lokalnych. Wiele z nich przechodzi na opalanie gazem, jednak wciąż znacznym problemem jest zanieczyszczanie atmosfery spalinami pochodzącymi z lokalnych kotłowni opalanych paliwem stałym - węglem i koksem.

Własną kotłownię posiada jedynie Fabryka Mebli Giętych w Jasienicy, Oddział Jaworzu. Kotłownia ta służy jednocześnie jako spalarnia odpadów powstających w procesie produkcyjnym.

Szpital Opieki Długoterminowej także posiada własne kotłownie, osobne dla każdego z obiektów. Budynek Fizykoterapii posiada kotłownię gazową. Pozostałe budynki w Jaworzu opalane są paliwem stałym – koksem.

Uwarunkowania ogólne rozwoju systemu ciepłowniczego

Istniejący charakter budownictwa (budownictwo rozproszone) oraz aktualne tendencje w tym zakresie wykluczają rozwój scentralizowanego systemu ciepłowniczego. Ze względu na walory przyrodnicze i uzdrowiskowe Jaworza przewiduje się tu dalsze propagowanie lokalnych, proekologicznych systemów ogrzewania opartych na paliwie płynnym i gazowym lub zasilanych elektrycznie i to zarówno inwestycji jak i dla modernizacji istniejących systemów grzewczych w istniejącej za budowie mieszkaniowej gminy. Szczególnie zaleca się realizację systemów grzewczych opartych o tzw. pompy ciepłe.

I.3.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną.**Stan istniejący.**

Gmina posiada sieć rozdzielczą, w większości napowietrzną pracującą na napięciu 15 kV. Na terenie gminy nie istnieje sieć wysokiego napięcia. Jaworze posiada ok. 30 stacji transformatorowych, z czego kilka jest stacjami prywatnymi. Dla wy starczającego zasilania gminy Jaworze wybudowano odrębną linię napowietrzną - kablową o 15 kV z GPZ 110/15 KV Wapienica zlokalizowanego w sąsiedztwie stacji PKP.

Głównymi odbiorcami są odbiorcy indywidualni. Odbiorcy przemysłowi to: Fabryka Mebli Giętych w Jasienicy, oddział w Jaworzu i firma tekstylna ATAREX.

Sieć jest w zasadzie wystarczająco doinwestowana i zabezpiecza potrzeby gminy w przyszłości. Jednak pewne niedobory mocy istnieją w rejonie ulic Rumiankowej i Żurawinowej. W związku z tym należy przewidzieć w tym rejonie realizację takich inwestycji, które dostosują linie i ich parametry oraz obiekty sieci elektroenergetycznych do rzeczywistych potrzeb.

Wyróżnienie problemów

Gmina Jaworze jest w 100% zelektryfikowana. Zasilanie terenów gminy jest w zasadzie wystarczające. Istnieją także rezerwy mocy. Sieć wymaga tylko uzupełnień w rejonie ul. Rumiankowej i Żurawinowej i bieżących remontów w całym obszarze gminy. Istnieje możliwość rozbudowy w miarę narastania potrzeb.

Możliwości rozwoju systemu elektroenergetycznego

Gmina powinna w dogodny sposób wykorzystać istniejące rezerwy mocy. Sieć energetyczna powinna być rozbudowywana w miarę zaistnienia takiej potrzeby.

I.3.6. Telekomunikacja.

Jaworze jest wystarczająco obsługiwane przez sieć telekomunikacyjną. Na 1000 mieszkańców przypada ponad 220 abonentów telefonicznych. Wyższe wskaźniki - spośród gmin sąsiadujących i zbliżonych charakterem do Jaworza - ma tylko Szczyrk i Ustroń.

Długość linii telekomunikacyjnych w Jaworzu wynosi ponad 4 km.

I.3.7. Utylizacja odpadów komunalnych.**Odpady komunalne**

Gmina Jaworze nie posiada własnego wysypiska śmieci. Odpady komunalne są przewożone na wysypisko w Jastrzębiu. Przewozu dokonuje prywatna firma TROS - EKO z Ustronia. Firma ta obsługuje zarówno obiekty prywatne, jak i duże obiekty wczasowe.

W bilansie ilościowym rozpatrywać należy następujące źródła odpadów kierujące całość odpadów do strumienia odpadów komunalnych:

- mieszkańcy (odpady z gospodarstw domowych)
- obiekty o charakterze niemieszkalnym
- służba zdrowia
- oczyszczalnie ścieków
- budownictwo.

Najwłaściwszą metodą oceny ilościowej powstających odpadów jest prowadzenie systematycznych pomiarów odpadów przywożonych do funkcjonujących obiektów ich przerobu i unieszkodliwienia. W związku z tym, że w Województwie Bielskim nie funkcjonuje żaden jednolity system ewidencjonowania powstających i wywożonych odpadów komunalnych, sporządzenie ich bilansu ilościowego oparto o przyjęte dane wskaźnikowe.

Na bazie prowadzonych pomiarów i badań odpadów w różnych rejonach Polski, opracowano odpowiednie wskaźniki. Dla potrzeb wykonania niniejszej oceny przyjęto, że statystycznie przypada 0.8 m odpadów na 1 mieszkańca na rok w przeciętnej gminie. Ciężar tych odpadów przyjmuje się w gminach ok. 300 kg/m³. Ze względu na znaczny ruch turystyczny, przyjęto dla Jaworza się dodatkowo ok. 15% co daje nam ogólny wskaźnik:

$$0.8 + 15\% = 0.92 \text{ m}^3/1\text{M}/\text{rok}$$

Tak więc roczna ilość odpadów w Jaworzu powinna wynosić ok.

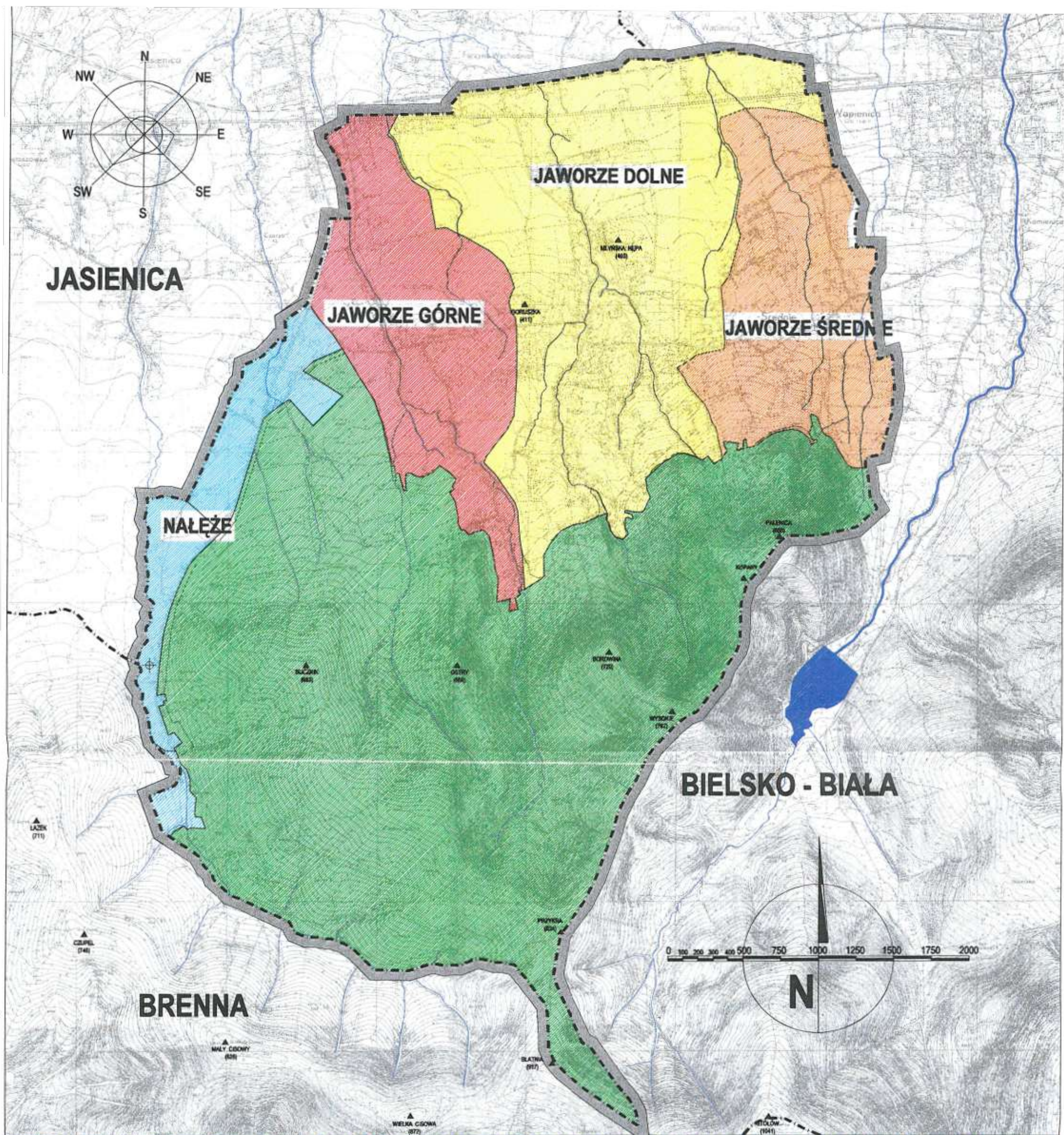
$$5780 \text{ Mieszkańców} \times 0.92 = \underline{5317 \text{ m}^3} \text{ a ich ciężar ok. } \underline{1595 \text{ t}}$$

W bilansie stanu istniejącego odpadów komunalnych w „Programie ochrony środowiska dla woj. Bielskiego do roku 2015” z 1996 r. podaje się, że w stanie istniejącym było ich w 1996 r. 4 239 m³ a ich ciężar wynosił 1272 t

Zgodnie z powyższą analizą wielkości te są najprawdopodobniej zaniżone i wskazują na znaczny udział "funkcjonowania" nielegalnych składowisk na terenie gminy.

Odpady z obiektów służby zdrowia.

Odpady stale ze Szpitala Opieki Długoterminowej w Jaworzu wywożone są na wysypisko śmieci w Lipniku w Bielsku - Białej. Odpady służby zdrowia spalane są w kotłowni należącej do szpitala. Odpady pochodzące z kotłowni wykorzystywane są przy budowie i renowacji dróg.

STUDYUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

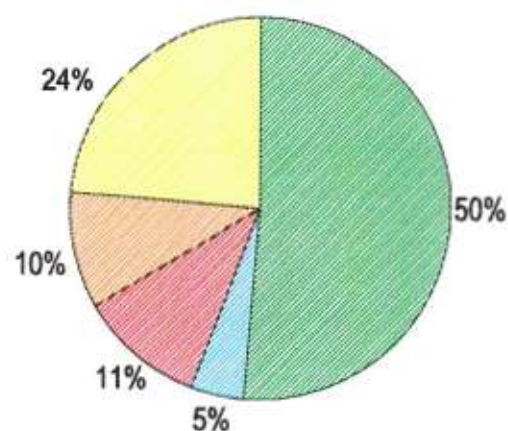
TRADYCYJNY PODZIAŁ GMINY JAWORZE NA DZIELNICE

- Granica administracyjna gminy Jaworze
- Granic administracyjne gmin sąsiednich
- Cieki wodne
- Szczyty górskie

Dzielnice gminy Jaworze:

- Jaworze Górne
- Jaworze Średnie
- Jaworze Dolne
- Nałęcz
- Tereny leśne - niezabudowane

Procentowy udział obszarów dzielnic Jaworza w powierzchni ogólnej gminy

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Podział gminy Jaworze na tradycyjne dzielnice wraz z bilansem powierzchni

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

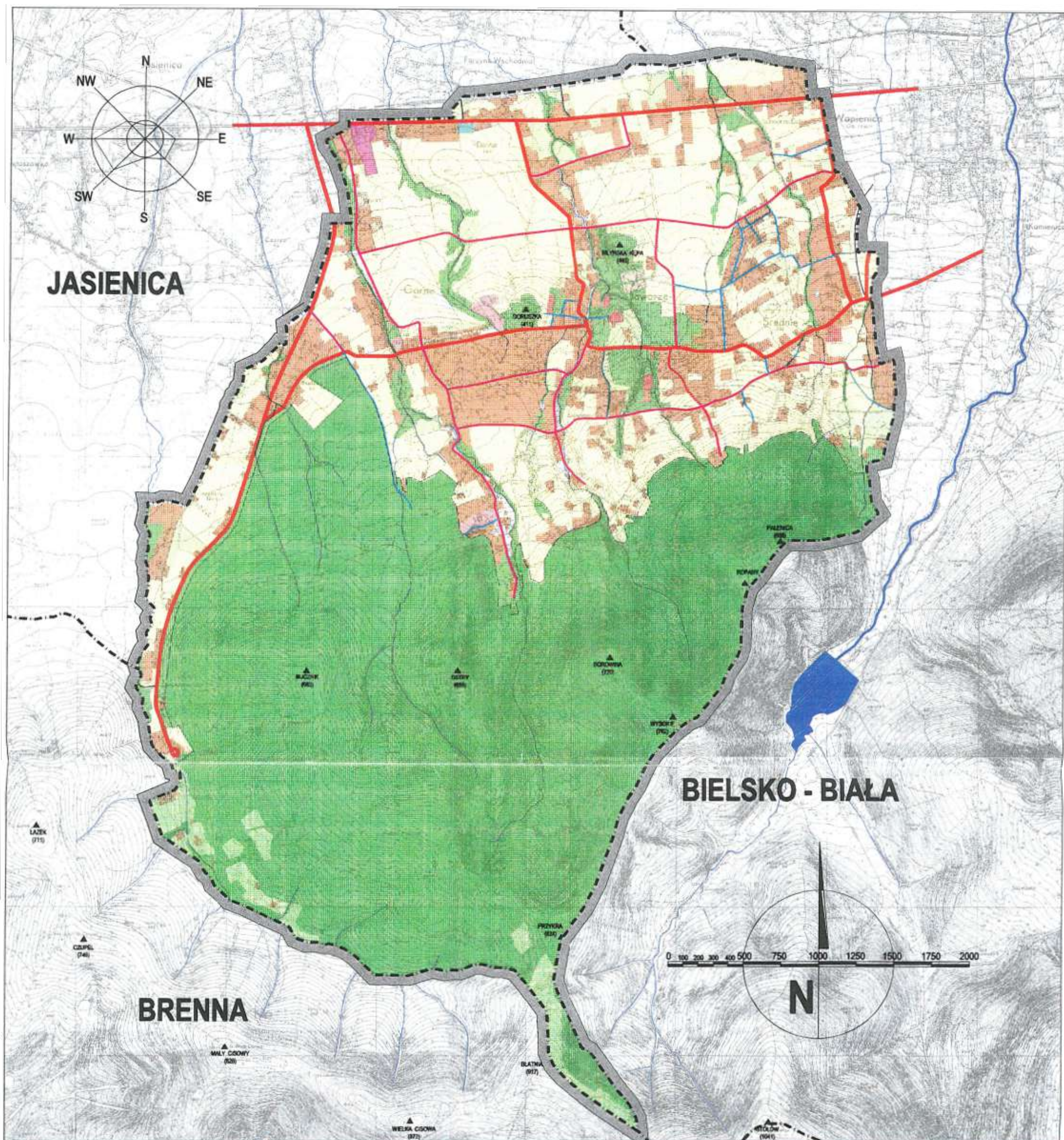
Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data:
30.08.1999

Skala:
1:25 000

Nr rys.
1.1

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

ANALIZA STANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

- Granica administracyjna gminy
- Granice administracyjne gmin sąsiednich
- Tereny zabudowy mieszkaniowej
- Tereny przemysłowe i obiekty infrastruktury technicznej
- Tereny usług

- Tereny ośrodków rekreacyjnych i wczasowych
- Tereny lasów, terenów zadrzewionych i zieleni wysokiej
- Tereny zieleni niskiej (łąk i pastwisk)
- Tereny upraw rolnych i polowych
- Tereny obsługi rolnictwa i produkcji zwierzęcej
- Tereny zieleni urządzonej - ogródków działkowych

- Cieki wodne
- Szczyty i wzniesienia górskie
- Istniejący układ komunikacyjny
- Linia kolejowa PKP
- Droga zbiorcza Z1/2
- Droga lokalna L1/2
- Droga dojazdowa D1/2

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza istniejącego stanu zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

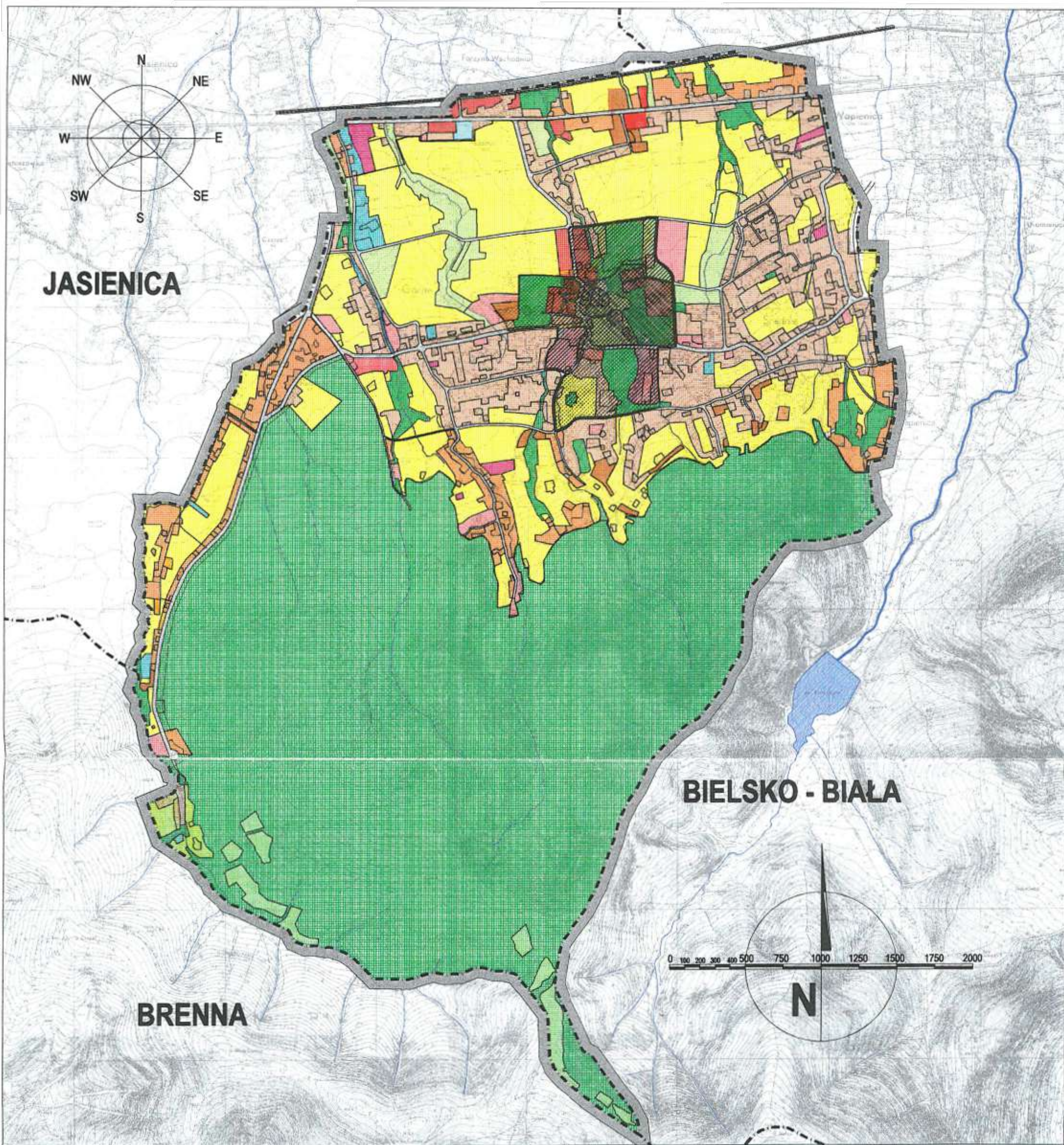
INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 30.08.1999 Skala: 1:25 000 Nr rys. 1.2

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

MIJSCOWY PLAN OGÓLNY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

- Granica administracyjna gminy
- Granice administracyjne gmin sąsiednich
- Tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności
- Tereny zabudowy siedliskowej przewidziane w planie ogólnym
- Tereny przemysłowe i obiekty infrastruktury technicznej

- Tereny usług
- Tereny zieleni urządzonej wraz z zabudową usługową
- Tereny lasów, terenów zadrzewionych i zieleni wysokiej
- Tereny zieleni izolacyjnej
- Tereny ogródków działkowych
- Tereny zieleni niskiej (łąk i pastwisk)

- Tereny upraw rolnych i polowych
- Tereny obsługi rolnictwa i produkcji zwierzęcej
- Ciek wodny
- Linia kolejowa
- Obszary objęte zmianą planu w roku 1997
- Obszar objęty zmianą planu w roku 1998

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Aktualny miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze (wraz ze zmianami, które wprowadzono w 1994r. oraz po 1995 roku.)

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

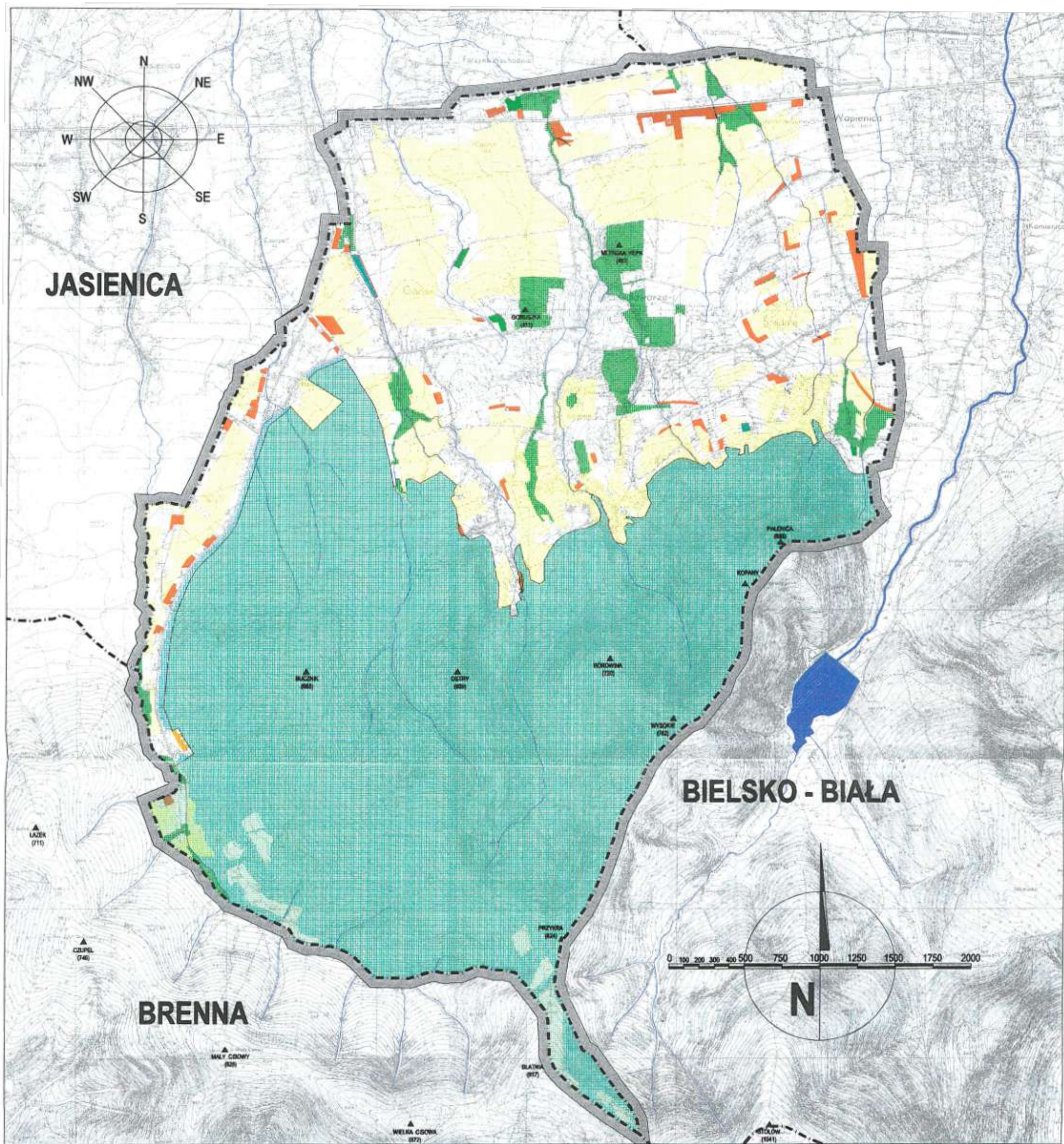
Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data:
30.08.1999.

Skala:
1:25 000

Nr rys.
1.3

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

OBSZARY KTÓRE UZYSKAŁY ZGODĘ NA NIEROLNICZE UŻYTKOWANIE

- Granica administracyjna gminy
- Granice administracyjne gmin sąsiednich
- Obszary leśne lub zadrzewione
- Obszary rolne nie objęte wnioskiem rolnym

Obszary gruntów ornych objęte wnioskiem rolnym

- III klasy bonitacyjnej
- IV klasy bonitacyjnej
- V klasy bonitacyjnej

Obszary gruntów ornych objęte wnioskiem rolnym

- IV klasy bonitacyjnej
- V klasy bonitacyjnej

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Obszary objęte zgodą na zmianę sposobu użytkowania gruntów rolnych (wnioskiem rolnym dołączonym do miejscowego planu ogólnego gminy Jaworze).

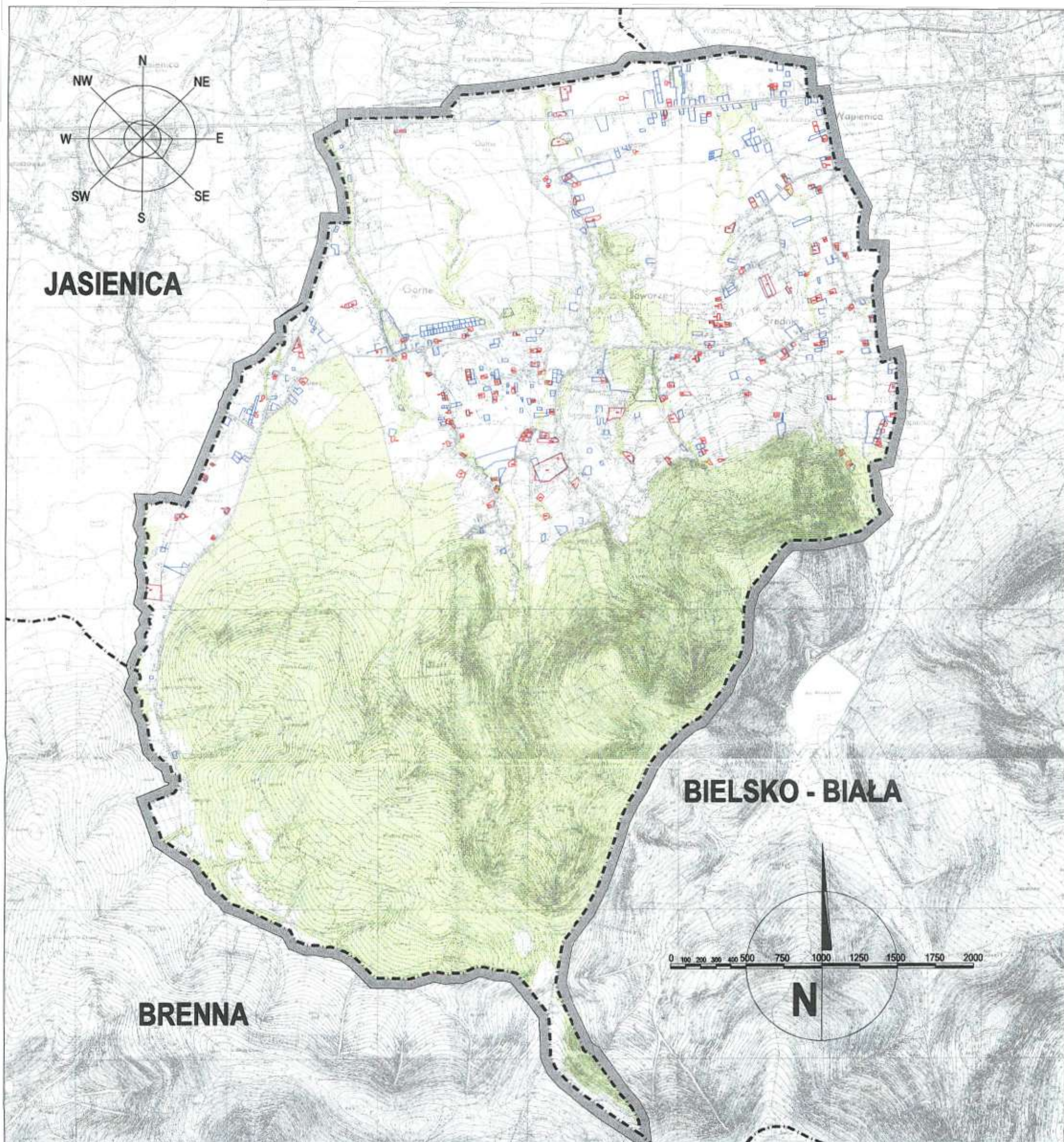
INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 30.08.1999 Skala: 1:25 000 Nr rys. 1.4

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

ANALIZA WYDANYCH DECYZJI ADMINISTRACYJNYCH (o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwoleń na budowę)

- Granica administracyjna gminy Jaworze
- Granic administracyjne gmin sąsiednich
- Tereny leśne

Decyzje administracyjne o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu

(wykaz obejmuje decyzje wydane w okresie od 1.01.1996 do 15.07.1999)

Decyzje o pozwoleniu na budowę

(wykaz obejmuje pozwolenia wydane w okresie od 1.01.1997. do 15.08.1999.)

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza wydanych decyzji administracyjnych o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz pozwoleń na budowę w gminie Jaworze

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 30.08.1999	Skala: 1:25 000	Nr rys. 1.5.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

JAWORZE NA TLE MAPY SAMOCHODOWEJ

- Granica adm. gminy Jaworze
- Granica państwa
- Drogi główne dwujezdniowe
- Drogi główne
- Drogi drugorzędne

- Drogi inne
- Numery dróg krajowych
- Numery dróg międzynarodowych
- Hotele
- Motele
- Campingi

- Ośrodki wczasowe
- Zabytkowe kościoły i inne obiekty architektoniczne
- Lasy
- Stacje benzynowe
- Parkingi
- Drogowe przejścia graniczne

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Jaworze na tle mapy samochodowej przedstawiającej obszar dawnego województwa bielskiego.

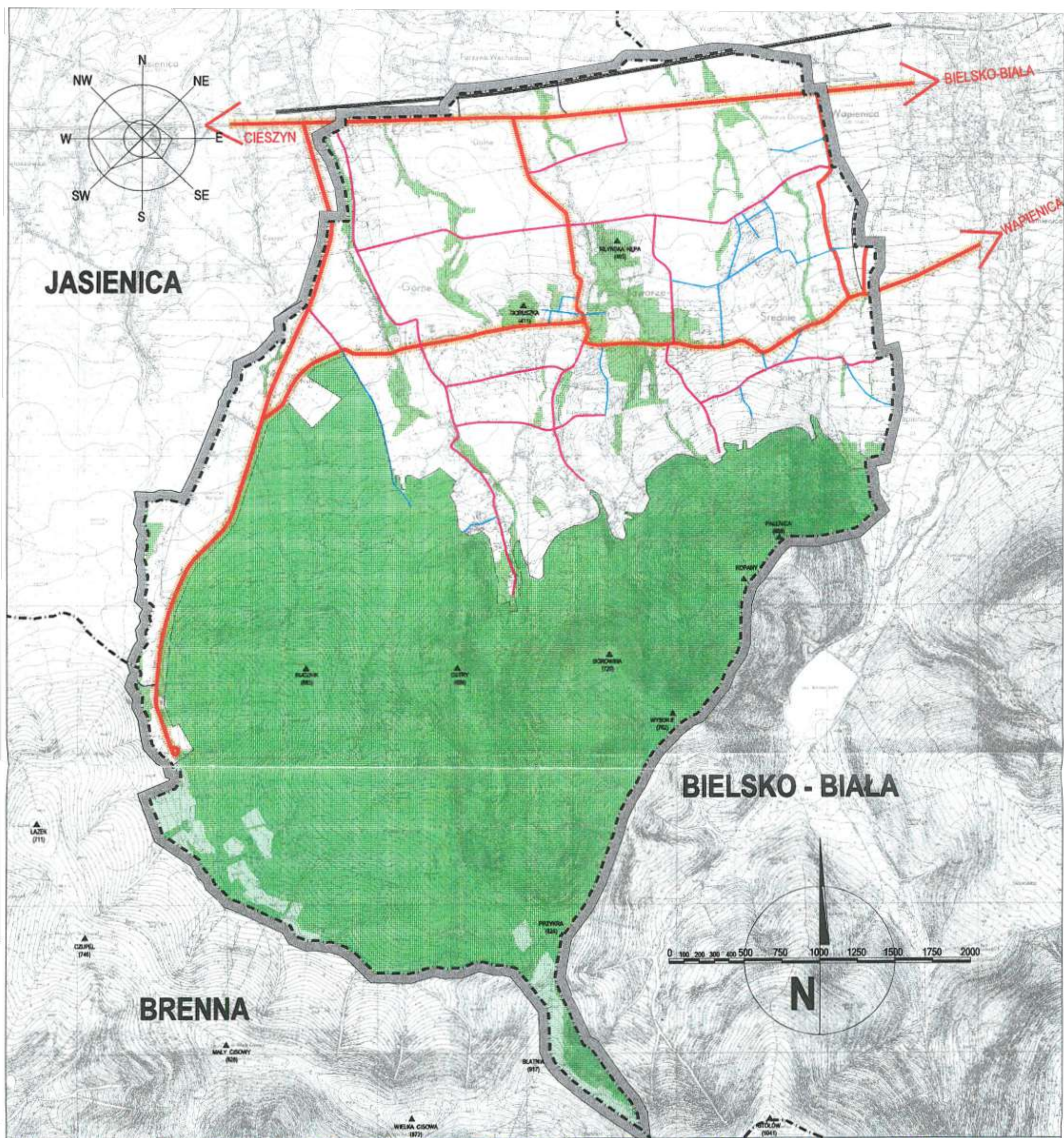
INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

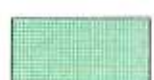
dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 30.08.1999 Skala: 1:250 000 Nr rys. 1.6

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

UKŁAD TRANSPORTOWY

- Granice administracyjne gminy
- Granice administracyjne gmin sąsiednich
- Tereny leśne objęte ochroną
- Szczyty i wzniesienia górskie
- Przystanki autobusowe komunikacji publicznej

- Drogi powiatowe - powiatu bielskiego
- Drogi zbiorcze (Z1/2)
- Drogi lokalne (L1/2)
- Drogi dojazdowe (D1/2)
- Linia kolejowa PKP relacji Bielsko-Biała - Cieszyn

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza układu komunikacji kolejowej i kolejowej gminy Jaworze z klasyfikacją ulic przyjętą w planach miejscowych

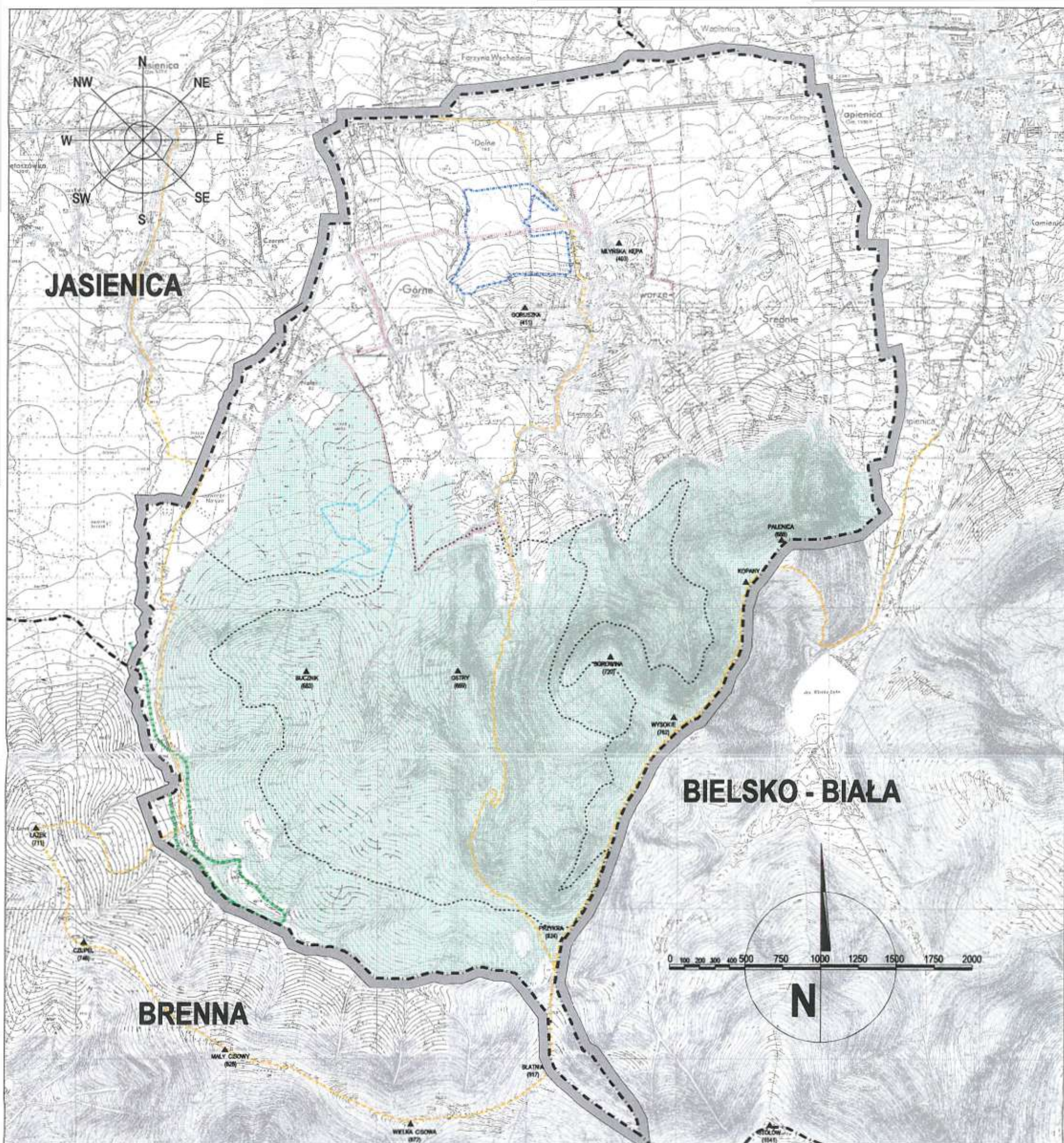
INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 30.08.1999 Skala: 1:25 000 Nr rys. 1.7.

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

ANALIZA SZLAKÓW I TRAS REKREACYJNYCH

- Granice administracyjne gminy
- Granice administracyjne gmin sąsiednich
- Szlaki turystyczne
- Trasy sportowo - rekreacyjne

- Zimowa trasa biegowa 3 km
- Zimowa trasa biegowa 4,5 km
- Rowerowa i narciarska trasa wycieczkowa
- Psi Trakt - trasa wyścigów psich zaprzęgów

- Tereny leśne
- Szczyty i wzniesienia górskie

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza układu szlaków turystycznych i tras sportowo - rekreacyjnych (zimowych i letnich) w gminie Jaworze

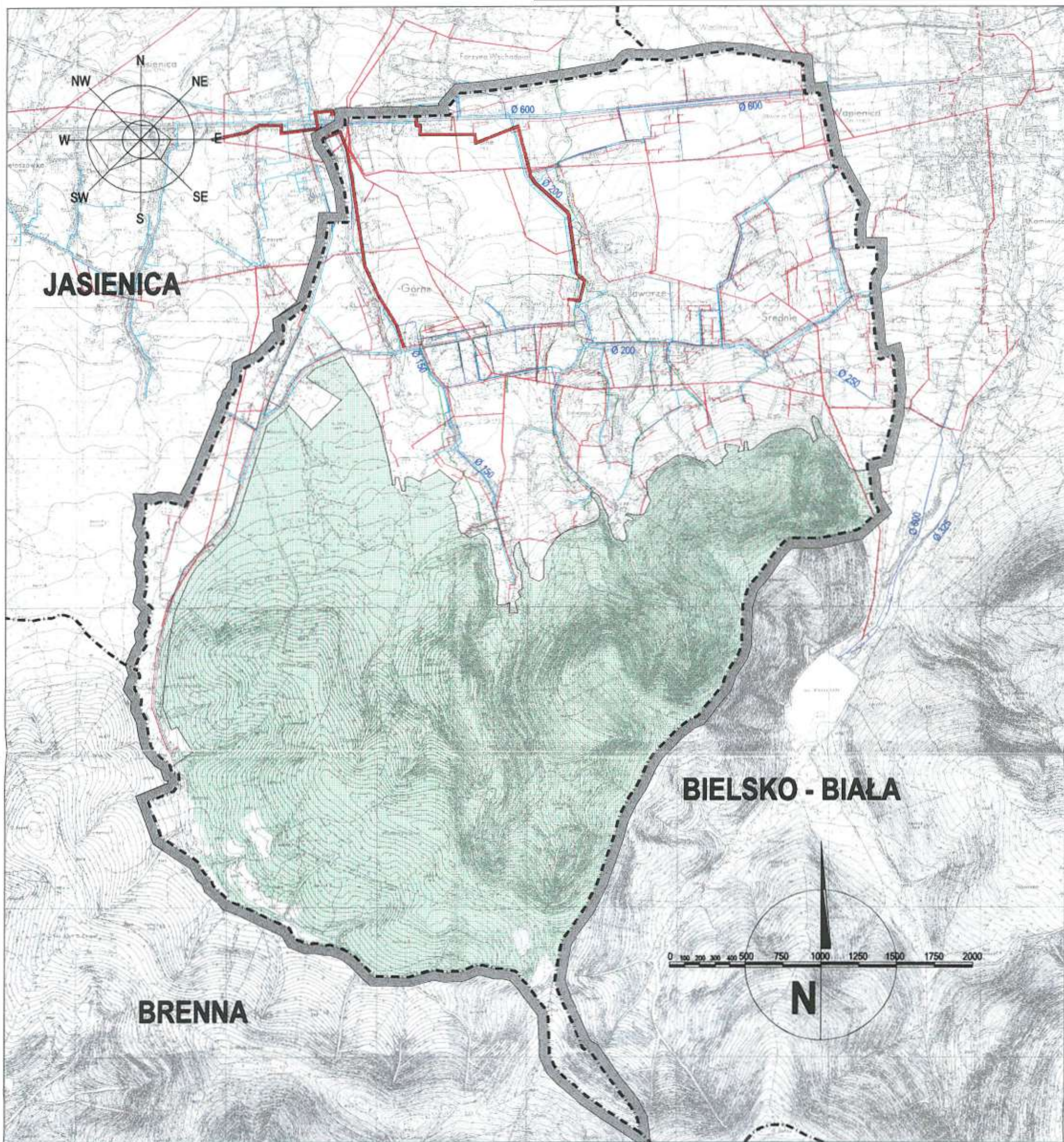
INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 30.08.1999 Skala: 1:25 000 Nr rys. 1.8

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

ANALIZA UKŁADU SIECI INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

- Granice administracyjne gminy
- Granice administracyjne gmin sąsiednich

SIECI ZAOPATRZENIA W WODĘ

- Sieci istniejące, z oznaczeniem średnicy, linie nieoznaczone = Ø100
- Sieci projektowane

SIECI ELEKTROENERGETYCZNE

- Istniejące linie elektroenergetyczne 15kV
- Projektowane linie elektroenergetyczne

SIECI ZAOPATRZENIA W GAZ

- Istniejące nisko- i średnioprężne sieci zaopatrzenia w gaz
- Istniejące sieci średnioprężne o przekroju 125 i 150 wraz ze strefą ochronną 7,5m od osi linii.

SIECI ODPROWADZENIA ŚCIEKÓW SANITARNYCH

- Istniejące sieci odprowadzenia ścieków

SIECI TELEKOMUNIKACYJNE

- Istniejące linie telekomunikacyjne

- Tereny leśne

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza istniejącego układu sieci infrastruktury technicznej gminy Jaworze

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 30.08.1999 Skala: 1:25 000 Nr rys. 1.9

ROZDZIAŁ II.

WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH

II.1. ŚRODOWISKO KULTUROWE.

II.1.1. Geneza powstania Jaworza.

II.1.2. Środowisko kulturowe.

II.1.3. Rejony urbanistyczne podlegające ochronie konserwatorskiej.

II.1.4. Obiekty architektoniczne Jaworza wpisane do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków.

II.1.5. Obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków ŚWOSOZ oddział zamiejscowy Bielsko-Biała.

II.1.6. Współczesne obiekty ważne z punktu widzenia ich znaczenia kulturowego.

II.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

II.2.1. Pomniki przyrody wpisane, do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

II.2.2. Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego w obszarze gminy Jaworze.

II.2.3. Ochrona flory.

II.3.3. Ochrona fauny.

II. WYSTĘPOWANIE OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH.

II.1. ŚRODOWISKO KULTUROWE.

II.1.1. Geneza powstania Jaworza.

Od pradziejów teren Jaworza był siedliskiem ludzi. Świadczą o tym liczne wykopaliska archeologiczne. Najstarsze ślady z epoki kamienia i epoki brązu spotykamy w Jaworzu Górnym, z okresu kultury Łużyckiej znaleziono w Jaworzu Średnim, gdzie odkryto gródek stożkowaty, na Młyńskiej Kępie odkryto osadę ze schyłku epoki brązu, w Jaworzu Górnym znaleziono obozowisko mezolityczne, na górze Palenica znajduje się niezwykle interesujący zabytkowy kompleks wczesnośredniowieczny o charakterze grodu otoczonego wałami i fosą oraz występującymi w jego otoczeniu kurhanami kamiennymi oraz wiele śladów średniowiecznych. Jednak pierwsze zapisy dotyczące Jaworza znajdujemy dopiero z początku XIV w.

Jaworze należy do najstarszych wsi dawnego Księstwa Cieszyńskiego. Po raz pierwszy wspomniane w 1305r. w spisie dziesięciny biskupa wrocławskiego jako osada wolnych kmieci. Wieś zajmowała się uprawą roli i gospodarką leśną na powierzchni 20 łanów (540 ha). Kiedy w połowie XIII w. Wyodrębniono tutaj zależne od Cieszyna bielskie państwo stanowe, mieszkańcy Jaworza byli pod silnym wpływem reformacji. Już wówczas Jaworze dzieliło się na Dolne, Średnie i Górne. Następną wzmianka pochodzi z 1434r. z której wynika, że właścicielem Jaworza był wówczas napływowy osadnik niemiecki Niklas von Arnsdorf. Od 1571r. Jaworze weszło w skład Państwa Bielskiego. W XVIII w. właścicielami wsi byli Marklowscy, Laszowscy, a od 1792r. drogą ożenku właścicielem Jaworza zostaje rodzina hr. Saint Genois d'Anneaucourt, która zapewnia mu rozwój. Zaslugą Marklowskich i Laszowskich było pozostawienie po sobie zabudowań folwarcznych i kościołów obu wyznań. Maurycy Saint Genois na skutek energicznych działań inwestycyjnych i zabiegów administracyjnych rozpoczął proces przekształcania Jaworza w uzdrowisko. W tym czasie założono park, przebudowano zespół dworski, wybudowano w parku i jego sąsiedztwie 10 willi mieszkalnych i inne budynki na cele uzdrowiskowe. Wtedy powstało szereg cennych dziś zabytków. W drugiej połowie XIX w. dla wygody kuracjuszy zorganizowano regularną komunikację publiczną z Bielskiem. Praca trzech pokoleń rodziny Saint Genois (Filip Ludwik, Maurycy, Filip Ernest) doprowadziła do przekształcenia Jaworza w głośny ośrodek letniskowo uzdrowiskowy w Beskidzie Śląskim. Wieloletnie starania rodziny hr. Saint Genois zostały uwieńczone 11 czerwca 1862r. rejestracją w Śląskim Rządzie Krajowym w Opawie nowego uzdrowiska Jaworze - Zdrój. W 1888r. uruchomiono linię kolejową Cieszyn - Bielsko-Biała - Kalwaria – Kraków, a powstanie stacji kolejowej w Jaworzu znacznie p. rozkwitu tej miejscowości. W tym czasie rozwinęła się baza uzdrowiskowa, zatrudniono też kapelę. Leczenie sanatoryjne oparte było na podawaniu żętycy, kąpielach borowinowych i przebywaniu na świeżym powietrzu.

Po śmierci hr. Maurycego Saint Genois doszło do upadku włości i uzdrowiska. Od 1906r. właścicielem Jaworza był hr. Henryk Larish, który nie przywiązywał wagi do uzdrowiskowych jego walorów, skutkiem tego w 1909r., tj. po niespełna 50 – latach istnienia Jaworza jako Uzdrowiska, rząd krajowy w Opawie nie zatwierdził już ponownie statusu uzdrowiska dla Jaworza. Jednak koniec XIX w. Jaworze znów przeżywa okres wzmożonej popularności, związany z działalnością słynnego zakładu wodoleczniczego dr Zygmunta Czopa, który pracował w uzdrowisku oraz prowadził prywatną praktykę. Po pierwszej wojnie światowej przejął część budynków i urządzeń zdrojowych, lecz na skutek braku pieniędzy jego działalność musiała być znacznie ograniczona.

W okresie międzywojennym Jaworze jest już tylko miejscem wypoczynku środowisk inteligenckich. W latach 1933 - 1937 z inicjatywy Krakowskiej Ubezpieczalni Społecznej wybudowano tu budynek prewentorium dla dzieci. Podjęte w tym czasie starania o przywrócenie statusu Zdroju przerwała II wojna światowa. Po wojnie wznowiono działalność prewentoryjno - sanatoryjną pod różnymi zarządami, a od 1950 działalność tę upaństwowiono. W 1974r. w centrum Jaworza powstał Ośrodek Rehabilitacji i Fizjoterapii dla dorosłych, a cały zespół leczniczy otrzymał nazwę Beskidzkiego Zespołu Leczniczego - Rehabilitacyjnego.

II.1.2. Środowisko kulturowe.

Miejscowość Jaworze ma ponad 700 lat, jednakże jej rozkwit nastąpił dopiero pod koniec XVIII w., kiedy właścicielami Jaworza stali się hrabiowie Saint Genois. Z tego to oraz późniejszego okresu rozwoju miejscowości, już jako uzdrowiska, pochodzi zasadniczy układ urbanistyczny Jaworza

wraz z zespołami zabudowy oraz budynkami z przełomu XVIII/XIX w. powstałymi jako pensjonaty. Wiele ciekawych obiektów, zwłaszcza drewnianych nie zachowało się niestety do dnia dzisiejszego. Stan pozostałych zabytków jest w bardzo wielu przypadkach niezadowolający lub wręcz zły. Brak troski o obiekty zabytkowe prowadzi do ich niszczenia i dewastacji, a w niektórych przypadkach, np. Górnego Folwarku - do ruiny.

Analiza porównawcza XIX-wiecznej katastralnej mapy galicyjskiej ze współczesną mapą ewidencji gruntów pokazuje, że już wtedy ukształtował się zasadniczy układ urbanistyczny Jaworza, który przetrwał do dziś. Rozplanowanie jednostek ukształtowania oraz zasadniczych jednostek pokrycia terenu w Centrum Jaworza nie zmieniło się. Jednak od tego czasu układ drogowy znacznie rozrósł się. Narastająca urbanizacja wsi na nowych terenach wymagała poprowadzenia nowej drogi – ul. Zdrojowa - na odcinku od ul. Kościelnej do ul. Pałacowej, która w dalszym swym przebiegu wykorzystuje widoczną na mapach źródłowych aleję biegnącą z południa (od dzisiejszego placu Kościelnego poczynając) na północ. Porównując mapy widać, że wiele mniejszych potoków uległo skanalizowaniu (rys. A i rys. B)

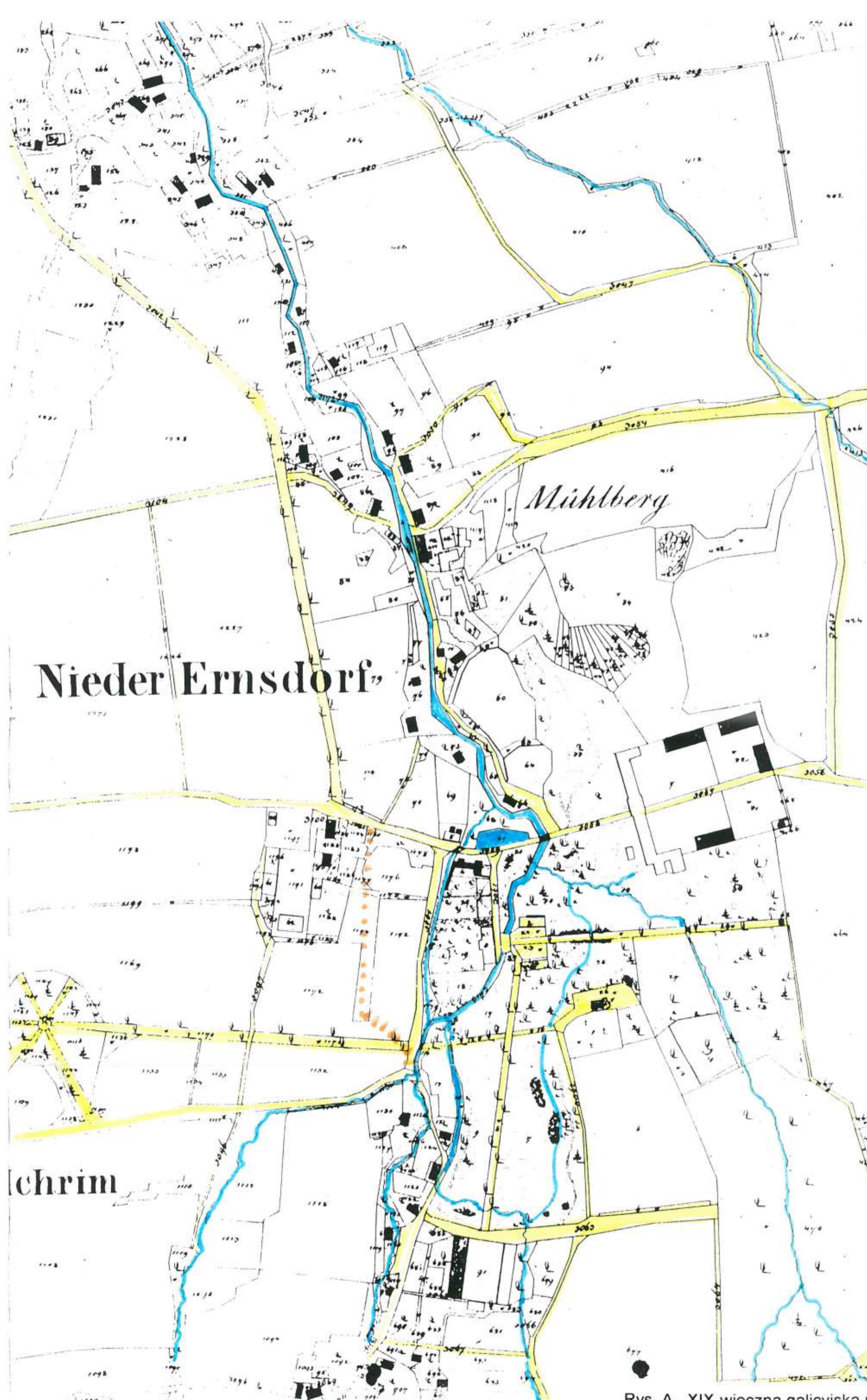
Układ urbanistyczny Centrum Jaworza wraz z zespołem zabudowy stanowi w połączeniu z osiemnastowiecznym założeniem pałacowo parkowym unikalny przykład XIX wiecznego zespołu przestrzennego, który jest bezpośrednio związany z funkcją uzdrowiskową Jaworza. Na oblicze Centrum Jaworza składają się elementy, które zostały ukształtowane we właściwej skali i powiązane z formami osadniczymi, co daje korzystne współistnienie architektury z otaczającą przestrzenią. Tworzy harmonijny krajobraz kulturowy, wymagający ochrony.

II.1.3. Rejony urbanistyczne podlegające ochronie konserwatorskiej.

W oparciu o powyższe WKZ decyzją pod numerem A - 521/87 wydzielił granice układu przestrzennego, obejmującego Centrum Jaworza i park, kwalifikującego się do uznania za zabytkowy, wyznaczając strefę ścisłej ochrony konserwatorskiej „A” obejmującą układ urbanistyczny Centrum wsi Jaworze wraz z zespołem zabudowy t.j. kościół parafialny, kościół ewangelicki, zespół pałacowy, zabudowania Folwarku Górnego, zabudowania Dolnego Dworu, park w zespole pałacowym, cmentarze oraz budynki z przełomu XVIII/XIX w. powstałe jako pensjonaty uzdrowiskowe. Strefa „A” obejmuje także kubaturowy kompleks zabytkowy na Palenicy, charakteryzujący się własną formą przestrzenną krajobrazu kulturowego (objęty decyzją orzeczniczą wojewódzkiego konserwatora zabytków o wpisie do rejestru zabytków A - 439/87 objętego strefą, ochrony konserwatorskiej „A”, „W” i „OW” - Jaworze (Palenica) stanowisko 1 Nr rej. zab. 439/87). Wyznaczono także strefę ochrony krajobrazowej obejmującą wzniesienie Goruszka oraz Młyńską Kępę, a także Palenicę (strefa ta została szczegółowo omówiona w, rozdziale "WYSTĘPOWANIE TERENÓW I OBIEKTÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH").

Dla Jaworza wyznaczono i ustanowiono dotąd w zasadzie trzy strefy ochrony konserwatorskiej. Dwie wg. załącznika NR1 do decyzji A-521/87 tj. wspomnianą wyżej strefę ścisłej ochrony konserwatorskiej i strefę ochrony krajobrazowej, oraz według informacji KZA strefę ochrony archeologicznej na podstawie ewidencji stanowisk archeologicznych.

Strefa ochrony archeologicznej na terenie Jaworza związana jest ze stanowiskami archeologicznymi wyznaczonymi przez KZA w Bielsku - Białej. dotyczących rozlokowania tych stanowisk na terenie gminy udzielił Śląski Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków w Katowicach, oddział terenowy w Bielsku - Białej. Na terenie Jaworza jest 13 stanowisk archeologicznych. Ich wykaz i szczegółowy opis uzyskano na podstawie kart ewidencji stanowisk archeologicznych w archiwum KZA w Bielsku - Białej, uzyskując dokładniejsze dane dotyczące granic stref z tymi stanowiskami związanych.

Rys. A . XIX-wieczna galicyjska mapa katastralna

INFORMACJA Z KART EWIDENCJI STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH

Nr obszaru AZP	Nr stan. na obszarze	Miejscowość	Nr stan w miejscowości	Informacje
108 - 47	4	Jaworze D.	3	śląd osadnictwa średniowiecznego i nowożytn.
108 - 47	3	Jaworze D.	2	śląd osadnictwa średniowiecznego
108 - 47	5	Jaworze Śr.	4	śląd osadnictwa średniowiecznego i nowożytn.
108 - 47	6	Jaworze Śr.	5	śląd osadnictwa średniowiecznego
108 - 46	21	Jaworze Nałęże	6	Huta szkła. Okres nowożytny (poł. XIX w.) Działka nr 1907/1. Administracja Lasów Państwowych. Gleby brunatne i bielcowe gliniaste i ilaste górskie.
108 - 47	22	Jaworze Nałęże	7	Stara szkoła. Okres nowożytny. Działka nr 1084/6. Administracja Lasów Państwowych. Gleby brunatne i bielcowe gliniaste i ilaste górskie
108 - 47	1	Jaworze - Palenica	1	Kompleks zabytkowy o charakterze ogrodu otoczonego wałami i fosą oraz występującymi w jego otoczeniu kurhanami kamiennymi. Wczesne średniowiecze. Nadlesnictwo Jaworze odc. 136, 137, 144. Gleba kamienista gruboziarnista inicjalna. Nr rej. Zabytków 439/87.
108 - 47	10	Jaworze G.	8	Obozowisko mezolityczne. Działka Nr 1742, wł. K. Czader Jaworze Górne, ul. Cisowa 90. Gleba brunatna bielcowa pyłowa górską.
108 - 47	11	Jaworze D. Młyńska Kępa	9	Osada. Kultura łużycka / schyłek epoki brązu. Gleba brunatna bielcowa pyłowa górską.
108 - 47	12	Jaworze	10	Obozowisko, schyłkowy paleolit
108 - 47	13	Jaworze	11	Obozowisko. Wczesna ep. Brązu. Inwentarz typu orawskiego.
108 - 47	14	Jaworze	12	Osada (?) Łużycka - okres halsztadzki gródek stożkowy - średniowiecze Badania wykop. W 2000 r. z funduszu UGM Jaworze.
108 - 47	15	Jaworze	13	Obozowisko ep. Kamienna, ep. Brązu

Wszystkie stanowiska archeologiczne przedstawiono na rys. Nr. 6. W skali 1:25 tys. Oras na powiększeniach w skali 1:10 tys.

Ponieważ jak dotąd stanowiska te były badane tylko powierzchniowo (t.j. bez badań głębokich nie są one bardziej szczegółowo opisane. Brak badań szczegółowych skutkuje brakiem szczegółowego opisu stref. Strefa ochrony konserwatorskiej stanowisk obejmuje ich najbliższe otoczenie, a mianowicie strefa ścisłej ochrony w promieniu 40m od centrum stanowiska, za wyjątkiem stanowiska Nr 1 na Palenicy, gdzie ze względu na wyjątkowy charakter wyznaczono strefę ochronną 50 m, a strefę ochrony pośredniej 100 m od centrum stanowiska zaznaczonego na mapie. Ponadto

strefa Jaworze (Palenica) stanowisko Nr 1 (wpisane do rej. zab. Poz. A-439/84) jest całkowicie wyłączona z jakichkolwiek działań inwestycyjnych i objęte jest wymogami prowadzenia gospodarki leśnej polegającej na częściowej wycince zadrzewienia w porozumieniu z WKZ.

Kierunki działań przestrzennych w tych w/w obszarach będą - na mocy uchwalonego Studium - podporządkowane odpowiednim wytycznym, które zostaną określone w części studium pt. Ustalenia.

W planach zagospodarowania przestrzennego: Planie Ogólnym Gminy i w Studium Programowo - Przestrzennym dla Centrum Jaworza, wyznaczono także **strefy ochrony uzdrowiskowej: A i B**, w ramach których też obowiązują określone rygory dotyczące warunków zabudowy i zagospodarowania terenów oraz zasad ich użytkowania, wynikające z innych przepisów dotyczących zasad funkcjonowania uzdrowisk. Zagadnienia związane z ochroną wartości krajobrazowych zostały przeanalizowane oddzielnie w rozdziale III, ze względu na wyjątkową wartość i znaczenie ochrony krajobrazowej dla gminy Jaworze.

W niniejszym opracowaniu dokonano powtórnej szczegółowej analizy obszaru Jaworza pod kątem jego wartości kulturowych, przyrodniczych i krajobrazowych. Dokonano wizji lokalnej terenów i obiektów oraz aktualizacji wcześniej uzyskanych (w ramach gromadzenia tzw. materiałów wejściowych do Studium), informacji dotyczących zagadnień ochrony kulturowej.

II.1.4. Obiekty architektoniczne Jaworza o szczególnych wartościach kulturowych, wpisane do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków i podlegające ochronie konserwatorskiej według dokumentu pt.: "Rejestr zabytków Województwa Bielskiego, Dział A - zabytki nieruchome - wypis zabytków Jaworza".

1. Układ urbanistyczny centrum Jaworza, poz. 521 nr A-521/87

2. Kościół parafialny pod wezwaniem Opatrzności Bożej, murowany z 1802r.

częściowo przebudowany w latach 30-tych XX w., zabytek klasy III, pozycja 144, nr A – 155/76. Cmentarz przykościelny rzym. – kat. - karta cmentarza Nr 77. Najstarsze istniejące nagrobki: Gottlieba Ludomira von Laschowski z 1782r., Georga von Laschowski z 1787, Georga Adama z 1792 i innych członków rodziny von Laschowskich oraz groby członków rodziny Saint Genois: Julii – 1817, Arnolda – 1804, Moritza Grafa Saint Genois –1882 i jego żony Luize -1843r.

3. Pałac klasycystyczny, murowany z 1793r. (obecnie użytkowany przez Państwowy Młodzieżowy Zakład wychowawczy), zabytek kl. III, poz. 143, nr A

- 154/76 wraz z pozostałymi częściami składowymi całego zespołu pałacowego tworzącymi założenie osiowe, a mianowicie
- oficyna północna, mur. K. XVIII w.
- oficyna południowa, mur. K. XVIII W.
- brama wjazdowa mur. K. XVIII w. - budynek przybramowy, mur. K. XVIII w.
- park pałacowy
- most na drodze prowadzącej do pałacu, mur. Ok. II poł. XIX w.
- słup pamiątkowy w parku, kamienny z 1818r.

4. Zabudowa Dolnego Dworu, zlokalizowanego na wschód od pałacu, wybudowanego w podkowie:

- czworak, mur. Z XVIII / XIX w. Zabytek kl. III, poz. 141 nr A - 152/76
- budynek bramowy, mur. XVIII w. Kl. III poz. 142 nr A-153/76
- stacja mur. - XVIII w., w zab. gospodarczej.

5. Budynek nr 11 – mieszkalny mur. parterowy, zab. Kl. III, poz. 139, nr rej.:A150/76

6. Budynek nr 27 – mieszkalny (dawna szkoła i plebania), mur., XVIII/XIX w. Zabytek Kl. III, poz. 140, nr A-151/76

7. Jaworze (Palenica) stanowisko archeologiczne Nr 1. (Nr rej. zab. 439/87) - kompleks zabytkowy o charakterze grodu otoczonego wałami i fosą oraz występującymi w jego otoczeniu kurhanami kamiennymi. Zabytek ten charakteryzuje się własną formą przestrzenną krajobrazu kulturowego, objętą strefą ochrony konserwatorskiej „A”. (ad.7. Bibliografia)

Wpisanie obiektów do rejestru zabytków skutkuje (zgodnie z ustawą z dnia 15.11.1962 o ochronie dóbr kultury i o muzeach) określonymi ograniczeniami (Dz. U. nr 10 poz. 48 i z 1983r. nr 38 poz. 173). Wszelkie prace i roboty przy zabytkach oraz prace wykopaliskowe wolno prowadzić tylko za zezwoleniem WKZ. Bez stosownego zezwolenia nie można zabytków burzyć, niszczyć, przerabiać, odnawiać, rekonstruować, konserwować, zabudowywać, odbudowywać, zdobić, uzupełniać, rozkopywać ani dokonywać żadnych innych zmian.

Ad. 2. **Kościół Opatrzności Bożej** został zbudowany w 1802r. staraniem Arnolda Saint Genois na miejscu wcześniej istniejącej świątyni. Z tego czasu pochodzi tablica erekcyjna z herbem fundatora, wmurowana w kruchcie. Kościół został wydatnie przebudowany w 1934r. Otrzymał wówczas prostokątne prezbiterium i transept z centralną kopułą. Wystrój wnętrza późnoklasycystyczny. W Jaworzu Nałężu stoi wśród drzew niewielka kaplica katolicka, którą wybudował w 1829r. Filip Saint Genois Jej patronem jest św. Jan Nepomucen. Choć wielokrotnie remontowana, zachowała swój pierwotny urok.

Ad. 3. Kompleks zabudowy pałacowej tworzy założenie osiowe i jako takie powinno podlegać szczególnej ochronie krajobrazowej. Park obsadzono różnorodnymi drzewami i krzewami. Można tu znaleźć dorodne okazy dębów, buków, jaworów, klonów i lip, a także drzewa egzotyczne - tulipanowce i platany Obok oficyny bramka z puttami trzymającymi herby dawnych właścicieli. W drugiej połowie XIX w. część pomieszczeń pałacu została udostępniona na gotownię i pijalnię żętycy dla kuracjuszy, a dworski park wyposażono w szereg urządzeń rekreacyjnych

Ad. 4. **Dolny Dwór** usytuowany jest na osi drogi przelotowej z charakterystycznym zabytkowym budynkiem bramnym, łączącym ciąg zabudowań mieszkalnych, biurowych i gospodarczych, tworzących wraz z pozostałymi wolnostojącymi obiektami gospodarczymi układ dziedzińca w kształcie kwadratu. Droga posiadająca duże walory krajobrazowe wiedzie z centrum Jaworza przez zabytkowy most, przecina zespół zabudowy Dolnego Dworu i biegnie dalej w kierunku wschodnim, stanowiąc podrzędną drogę wiejską. Zarówno wnętrze dziedzińca jak i poszczególne obiekty są mocno zaniedbane. W pierzei południowej, od strony zabytkowego parku znajdują się komórki gospodarcze mieszkańców zajmujących część pomieszczeń. Komórki są brzydkie i sprawiają wrażenie zaniedbania. Aktualny stan użytkowy świadczy o braku dbałości użytkownika i gryzie się z zabytkowym i rekreacyjnym charakterem przyległego parku.

Zabudowania Dolnego Dworu dzielą kompleks parkowy odcinając Młyńską Kępę od pozostałej części parku. Prawidłowe zagospodarowanie całego kompleksu parkowego i nadanie mu właściwego wystroju oraz podniesienie jego wartości użytkowych wymaga zmiany przeznaczenia Dolnego Dworu i wkomponowania jego Funkcji w uzdrowiskowo - rekreacyjny charakter parku i miejscowości.

Ad. 5. **Dawna szkoła i plebania.** Ostatni z Laszowskich - Ludwik odstąpił grunt pod szkołę, ale samą budowę zrealizował w 1794r. jego zięć Arnold Saint Genois. Była to szkoła wielowyznaniowa. W 1831r. nową szkołę katolicką wraz z plebanią wybudował Filip Ludwik Saint Genois. Zwraca ona uwagę charakterystycznym ryzalitem w postaci dwóch filarów spiętych archiwoltą. Zaslugą długoletniego nauczyciela, Józefa Ślądyczko, było wprowadzenie do nauki w 1837r. polskich podręczników sprowadzonych z Galicji. Na mocy zarządzenia władz austriackich w 1873r. zaczęto rugować ze szkoły język polski, co trwało aż do 1918r.

Ad. 6. Kompleks zabytkowy na **Palenicy** (688.2 m n.p.m.). Na szczycie z natury obronnej góry o stromych północnych stokach, znajdują się konstrukcje kamienne o charakterze grodu otoczonego wałami kamiennymi, otaczającymi prawie cały owalny majdan wielkości 30m x 40m, od strony południowej i południowo- zachodniej, gdzie nie ma naturalnych warunków obronnych. Wał ułożony jest z bloków skalnych różnej wielkości i kształtu. Poniżej znajduje się fosa 1-1,5 m głęboka i 2,5 m szeroka. W otoczeniu znajdują się kurhany kamienne. Na podstawie dotychczasowych badań niemożliwe jest określenie chronologii i funkcji obiektu, prawdopodobnie jednak pełnił funkcję strażnicy. Obiekt ten jako element zespołu wnętrza architektoniczno - krajobrazowego jest zabytkiem

wysokiej rangi o kubaturowej przestrzennej formie krajobrazu kulturowego chronionego strefą konserwatorską A.

II.1.5. Obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków (wg. Informacji Śląskiego Wojewódzkiego Oddziału Służby Ochrony Zabytków w Katowicach - Oddziału Zamiejscowego w Bielsku-Białej. Pismo Nr Soz-ED/5346/067/99 z dnia. 25.06.99).:

1. Spichlerz Dolnego Dworu, mur. XVIII/XIX w.
2. Stodoła wschodnia Dolnego Dworu, mur. 2-ga poł. XIX w.
3. Zabudowania gospodarcze Dolnego Dworu, mur. 2 poł. XIX w.
4. Stajnia Dolnego Dworu, mur. XVIII / XIX w.
5. Budynek **Nr 8**, ul. Jasienicka, mur. ok. 1920r.
6. Altana na wzgórzu „Goruszka”, mur. ok. XVIII w.
7. Budynek mieszkalny **Nr 18** Jaworze Dolne mur. 1880r.
8. Budynek **Nr 2** ul. Pod Młyńską Kępą, drewniany ok. 1920r. - **wyburzony**
9. Kościół ewangelicki, mur. z 1782r. wieża z 1852r
10. Dom **Nr 25**, plebania ewangelicka, mur. z 1830r.
11. Dom **Nr 26** J.D. mur. piętrowy, z 1860r. - dawna szkoła ewangelicka.
12. Dom - bud. parafialny w zesp. kościoła rzymsko-katolick. mur, lata 30-te XX w.
13. Zespół Folwarku Górnego – dwór **Nr 34**, mur. I poł. XIX w. Obecnie Nadleśnictwo Bielsko - Leśnictwo Jaworze Jaworze Dolne
14. "Gospoda pod Goruszką" - **Nr 97**, Jaworze Dolne, ul. Szkolna , mur. Z ok. 1910r. - budynek mieszkalno-usługowy.
15. Budynek mieszkalno-usługowy **Nr 98** J.D. ul. Szkolna mur. lata 20-te XX w.
16. Budynek mieszkalny **Nr 134** J.D. ul. Szkolna mur. lata 20-te XX w.
17. Dom **Nr 138** J.D. - budynek apteki mur, ok. 1925r.
18. Budynek murowany **Nr 17** Jaworze Średnie ul. Storczykowa z 1904 r.
19. Budynek, Jaworze Średnie **Nr 20**, ul. Rumiankowa, mur. I. 30-te XX w..
20. Budynek Jaworze Średnie **Nr 36** mur. ok. 1900 r. - **wyburzony**
21. Stodoła, Jaworze Średnie **Nr 57**, ul. Podgórska - drewniano - zrębowa ok. 1860r.
22. Budynek, Jaworze Średnie **Nr 72**, ul. Storczyków, mur. 1910-20r.
23. Budynek, Jaworze Średnie **Nr 78**, ul. Rumiankowa, mur./drewniany ok. 1920r.
24. Budynek, Jaworze Średnie **Nr 95**, mur. 1930r. ul. Średnia
25. Budynek, Jaworze Średnie **Nr 114**, ul. Rumiankowa, mur. 1933r.
26. Budynek, Jaworze Średnie **Nr 115**, mur. 1.30-te XX w. ul. Graniczna
27. Budynek, Jaworze Średnie **Nr 258**, ul. Rumiankowa, mur. 1934r.
28. Budynek, ul. Słoneczna / "Palestra", mur. ok. 1920r.
29. Budynek **Nr 4**, ul. Słoneczna, mur. ok. 1890r.
30. Budynek mieszkalny **Nr 133** ul. Słoneczna mur. lata 20-te XX w..
31. Budynek mieszkalny **Nr 21** J.D., murowany ok. 1900r. Ul. Pod Młyńską Kępą
32. Dom **Nr 30** ul. Zdrojowa J.D. mur pruski z. 1890r., budynek mieszkalny.
33. Stodoła przy budynku 18 drewniano - murowana ok. 1890r.
34. Dom mieszk.- usługowy Nr 32 J.D ul. Zdrojowa, mur. ok. 1890r.
35. Dom mieszk. **Nr 33** J.D. ul. Zdrojowa, mur. ok. 1910r.
36. Budynek mieszk.- usł. **Nr 36** J.D. ul. Zdrojowa mur, ok. 1890r.
37. Budynek mieszkalny **Nr 38** J.D. ul. Zdrojowa mur. z 1920r.
38. Budynek mieszkalny **Nr 39** J.D. ul. Zdrojowa mur. z 1930r.
39. Budynek mieszkalny **Nr 41** J.D. ul. Zdrojowa mur. z 1928r.
40. Budynek mieszkalny **Nr 42** J.D. ul. Zdrojowa mur. z 1920r.
41. Budynek mieszkalny **Nr 43** J.D. ul. Zdrojowa drewniany z 1900r.
42. Budynek mieszkalny **Nr 45** J.D. ul. Zdrojowa mur. z 1920r.
43. Budynek mieszkalny **Nr 105** "Sanitas" J.D. ul. Zdrojowa mur. ok. 1920r.
44. Budynek mieszk.-usługowy **Nr 111** J.D. ul. Zdrojowa mur. z 1920r. (dawny młyn)
45. Chałupa **Nr 131** J.D. ul. Zdrojowa drewniano - zrębowa z 1920r.
46. Budynek mieszkalny **Nr 139** mur. z ok. 1920r. J.D. ul. Zdrojowa.
47. Budynek, Jaworze Śr. **Nr 61**, drewniano-zrębowy ok. 1864r. ul. Wapienicka.
48. Stodoła południowa Dolnego Dworu murowana 2 poł. XIX w. (częściowo wyburzona),
49. Obora - czworak Folwarku Górnego mur. XVIII/XIX w.
50. Budynek Jaworze Średnie **Nr 295** mur. XIXXX w.
51. Budynek sióstr zakonnych Jaworze Dolne **Nr 31**, ul. Zdrojowa

Ad. 9. Kościół ewangelicki. Z chwilą ogłoszenia patentu tolerancyjnego, Jaworze pierwsze przystąpiło do budowy kościoła ewangelickiego. Zbudowana w 1782r. świątynia otrzymała w 1852r. wieżę, w latach 1909 - 1912 doczekała kompletnej przebudowy w stylu neobarokowym, wg projektu Ludwika Kametza. Wnętrze trójnawowe z emporami. Obok kościoła stara szkoła ewangelicka i plebania z połowy XIX w.

Ad. 13. Górny Folwark to nazwa zabytkowego zespołu obiektów, który tworzą: budynek dworski, obora i stodoła (obecnie wyburzona). Teren stodoły i obory jest własnością Urzędu Gminy w Jasienicy, natomiast budynek dworski należy do terenów Państwowego Gospodarstwa Leśnego. Cały zespół obiektów ujęty jest na liście zabytków WKZ, a także w katalogu zabytków sztuki w Polsce (wyd. w Krakowie w 1957r). Obiekty Górnego Folwarku stanowią rzadki przykład wielokubaturowych budowli tego regionu z przełomu XVIII i XIX w. Ciekawie wpisana jest w krajobraz miejscowości ich charakterystyczna sylwetka. Budynek dworski użytkowany jest jako budynek mieszkalny. Obora uległa licznym przeróbkom wewnętrznym i przystosowana jest do celów mieszkalnych. Obecnie zamieszkuje w niej 5 rodzin. Stodoła uległa napróżd dewastacji, a potem rozbiórce.

Inne historyczne budynki nieujęte ani w rejestrze, ani w ewidencji zabytków.

1. Budynek internatu, Jaworze Dolne **Nr 90**, ul. Zdrojowa pocz. XIX w.
2. Budynek bramy **Nr 92**, J.D. ul. Pałacowa
3. Budynek **Nr 94**, J.D. ul. Pałacowa - szkoła ośrodka wychowawczego.
4. Budynek **Nr 93**, J.D. ul. Pałacowa - szkoła

Poz. 3 i 4 wraz z pałacem jako elementy zabytkowego założenia osiowego.

Wszystkie obiekty wpisane do rejestru zabytków, jak i obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków oraz wszystkie występujące na terenie Jaworza stanowiska archeologiczne przedstawia rys. Nr 6.

II.1.6. Współczesne obiekty kulturowe.

Pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego. Jaworze, jako pierwsza miejscowość na Śląsku Cieszyńskim, uczciła pomnikiem Marszałka J. Piłsudskiego już w 1931r. Inicjatorem budowy pomnika był zasłużony dla Jaworza i okolicy społecznik, farmaceuta i właściciel tutejszej apteki, Jan Boziewicz. Monument został przez okupanta pozbawiony plakiety z podobizną Marszałka i godła. Po wielu staraniach, w 1993r. dokładnie w 57 rocznicę śmierci Marszałka J. Piłsudskiego dokonano ponownego odsłonięcia pomnika.

Amfiteatr zbudowany w latach 70 - tych nie jest zabytkiem, ale ze względu na spory potencjał kulturowy jak i silną potrzebę społeczną posiadania miejsca dogodnego do organizowania różnorodnych imprez zasługuje na szczególną uwagę. Zlokalizowany jest w południowej części parku przy drodze prowadzącej z centrum Jaworza do Bielska. Został wybudowany w latach 70-tych XX w. Posiada dość dużą scenę bez żadnego zaplecza. Wielkość widowni amfiteatru wynosi ok. 1500-1600 miejsc. W sąsiedztwie amfiteatru zlokalizowano budynek gospodarczy wraz z szaletami. Całkowita powierzchnia użytkowa urządzeń kubaturowych wynosi ok. 2250m². Obiekt jest nie ogrodzony i nie posiada żadnych zabezpieczeń przed postępującą dewastacją. Brak zabezpieczeń przed opadami atmosferycznymi ogranicza możliwości organizowania różnych imprez. Wymaga on gruntownej przebudowy i realizacji zadania i zaplecza.

Skansen w Jaworzu Dolnym, przy ulicy Cyprysowej 209. Znajduje się muzeum powozów, narzędzi rolniczych, oraz wiele innych ciekawych eksponatów kultury ludowej. Stanowi on własność prywatną i jest właściwie załącznikiem przyszłego muzeum gdyż jego docelowa organizacja wymaga fachowej opieki merytorycznej i patronatu gminy.

Ważniejsze postaci, w tym ze świata nauki, kultury i sztuki, historycznie związane z Jaworzem:

Niklas von Arnsdorf - napływowy osadnik niemiecki, właściciel Jaworza (wg. danych z 1434 r.)

Ludwik Laschowski - właściciel Jaworza do 1792r. - przeznaczył grunt pod szkołę.

Rodzina Sant Genois - właścicieli Jaworza od 1792 r.:

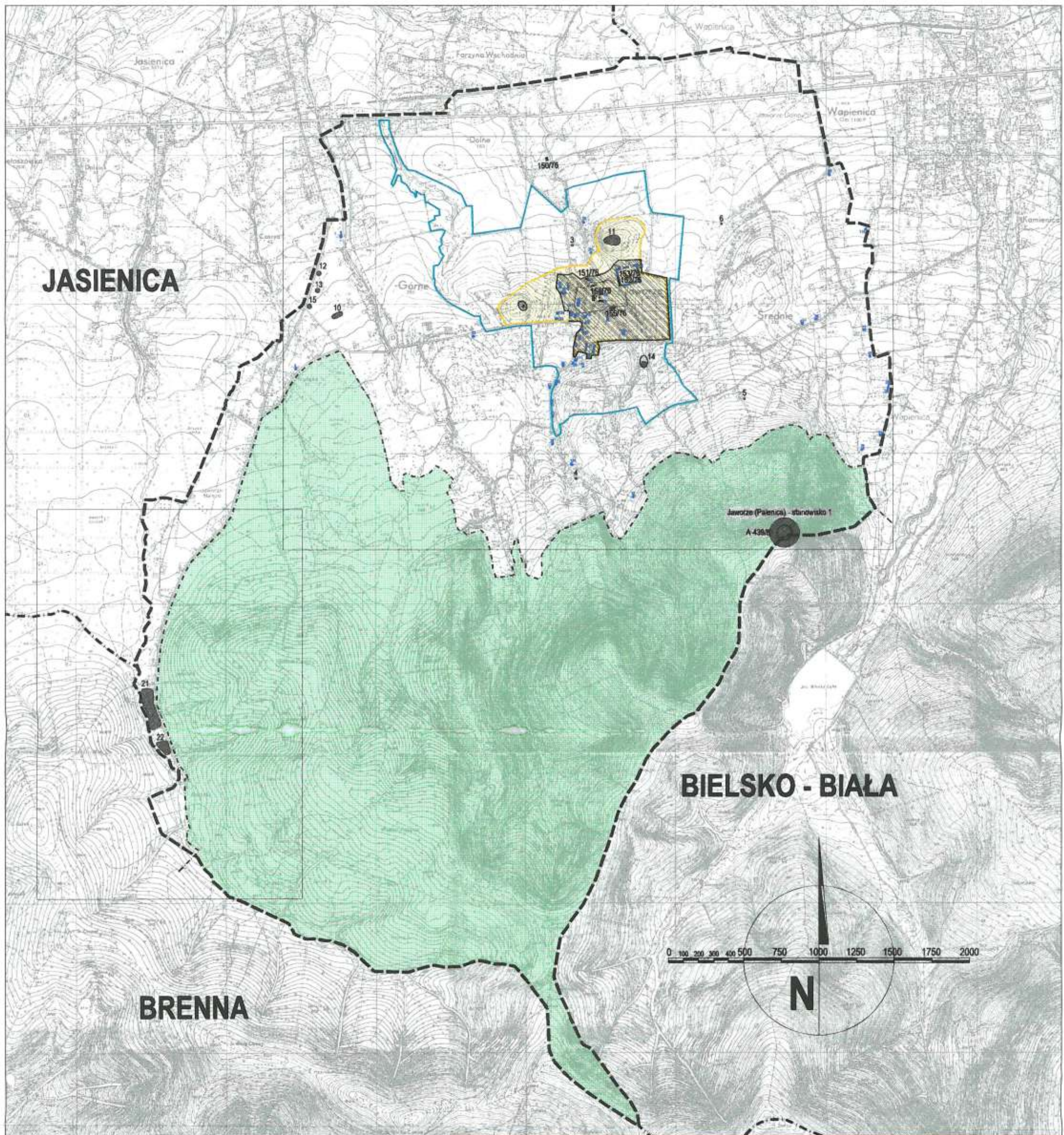
Filip Ludwik hr. Saint Genois - założyciel uzdrowiska Jaworze.

Maurycy hr. Saint Genois - budowniczy i fundator większości obiektów.

Filip Ernest hr. Saint Genois
Wincenty Po I- poeta,
Maria Dąbrowska - pisarka
Fryderyk Kazimierz Skobel - profesor medycyny UJ
Adolf Pawiński - profesor historii
Jan Karłowicz - kompozytor
Jan Parandowski - pisarz
Melchior Wańkowicz - pisarz
Władysław Szajnecha - geolog i geograf, profesor UJ
Wacław Wierciński - światowej sławy matematyk, profesor UJ
Stefan Kisielewski - kompozytor i publicysta
Julian Tuwim - poeta
Maria Konopnicka - pisarka i poetka
Józef Śladczyk - nauczyciel. Sprowadził polskie podręczniki z Galicji do nauki W 1837 r. Jednak po 36 latach Austriacy wyrugowali język polski ze szkół.

Bibliografia

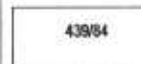
1. "Jaworze - Centrum. Studium programowo przestrzenne" Wojewódzkie Biuro Projektów Bielsko-Biała, Pracownia PG pod kierownictwem mgr inż. Arch. Henryka Busza.
2. "Dolny Dwór w Jaworzu" Materiały informacyjne Rady Sołeckiej w Jaworzu na spotkanie robocze z Władzami Gminnymi i Władzami Wojewódzkimi w dniu 1987.03.09. Rada Sołecka w Jaworzu.
3. "Amfiteatr" Materiały informacyjne Rady Sołeckiej w Jaworzu na spotkanie robocze z Władzami Gminnymi i Władzami Wojewódzkimi w dniu 1987.03.09. Rada Sołecka w Jaworzu.
4. "Górny Folwark w Jaworzu" Materiały informacyjne Rady Sołeckiej w Jaworzu na spotkanie robocze z Władzami Gminnymi i Władzami Wojewódzkimi w dniu 1987.03.09. Rada Sołecka w Jaworzu.
5. "Park zdrojowy w Jaworzu" Materiały informacyjne Rady Sołeckiej w Jaworzu na spotkanie robocze z Władzami Gminnymi i Władzami Wojewódzkimi w dniu 1987.03.09. Rada Sołecka w Jaworzu.
6. Centrum Jaworza* Materiały informacyjne Rady Sołeckiej w Jaworzu na spotkanie robocze z Władzami Gminnymi i Władzami Wojewódzkimi w dniu 1987.03.09. Rada Sołecka w Jaworzu.
7. Wiesław Kuś "W SPRAWIE DOMNIEMANEGO KRĘGU KULTUROWEGO W WAPIENICY, WOJEWÓDZTWO BIELSKIE" ACTA ARCHAEOLOGICA CARPATHICA TOM XXV, 1980 R.

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

OBIEKTY I REJONY URBANISTYCZNE PODLEGAJĄCE OCHRONIE KONSERWATORSKIEJ

- Granice administracyjne gminy
- Granice adm. gmin sąsiednich
- Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej
- Strefa ochrony krajobrazowej

- Obiekty architektoniczne wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków
- Numer obiektu w rejestrze zabytków województwa
- Obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków
- Stanowisko archeologiczne
- Obszar leśny - niezainwestowany

- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Ustalenia dotyczące zasobów kulturowych i konserwatorskich dla gminy Jaworze

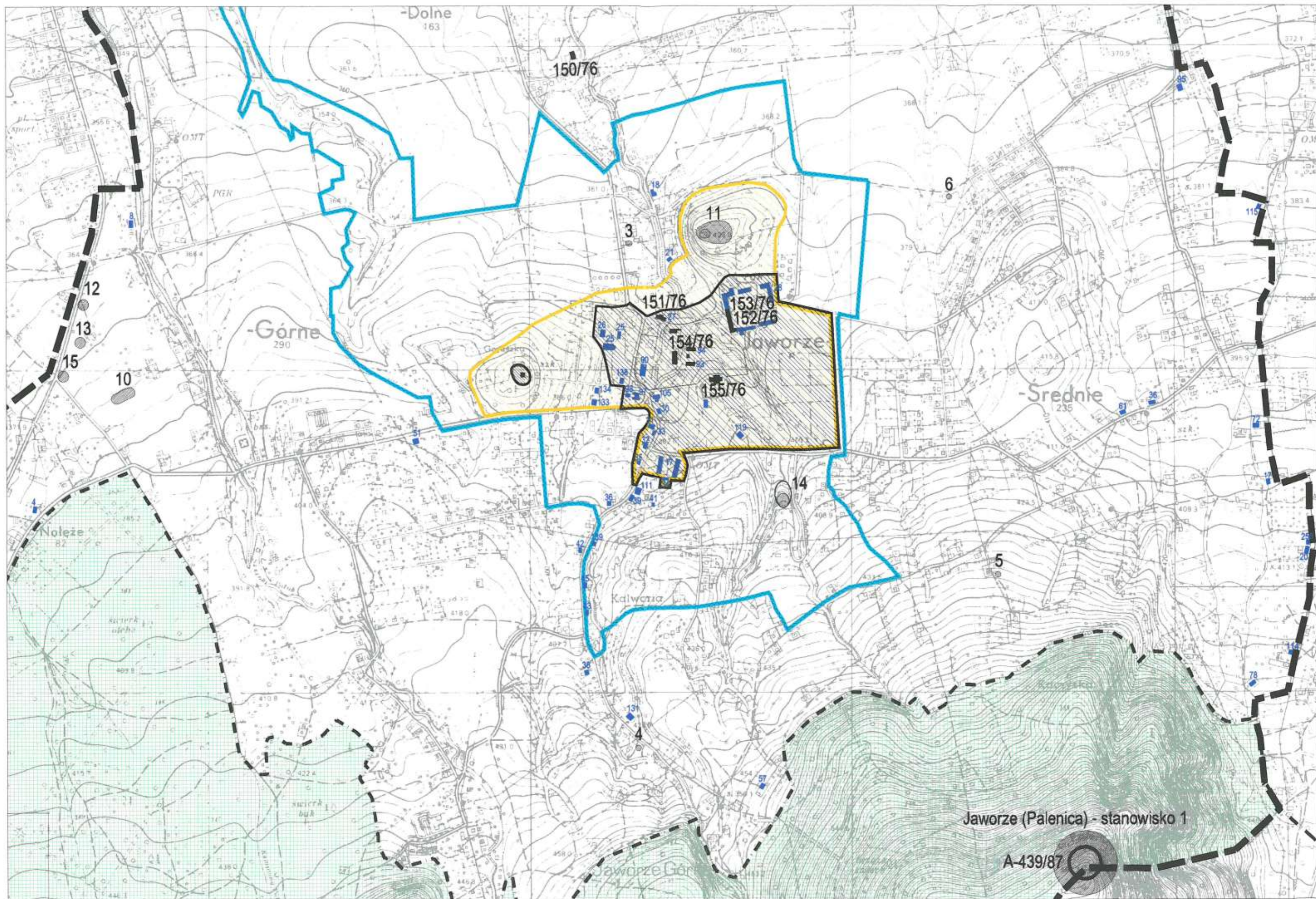
INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze
43-384 Jaworze Dolne
ul. Zdrojowa 82

Główny projektant:

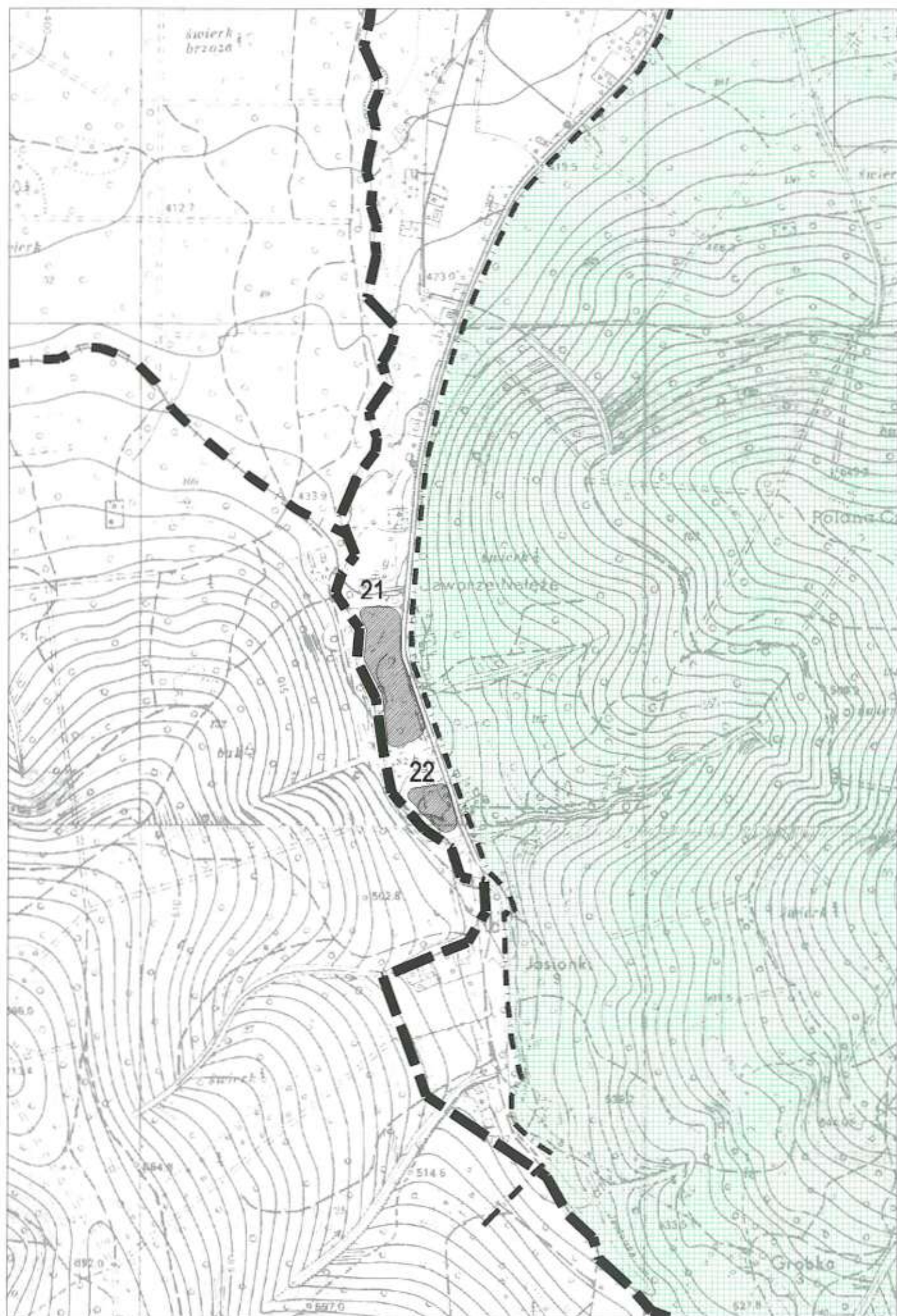
dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 18.07.2001.	Skala: 1:25 000	Nr rys. 6

Jaworze (Palenica) - stanowisko 1

A-439/87

1	PAŁAC hr. ARNOLDA St. d'ANNEAUCOURT z 1793 r.		
Adres :	Jaworze , ul. Pałacowa		
Użytkowanie :	siedziba Państwowego Młodzieżowego Zakładu Wychowawczego		
Ilość kondygnacji :	dwie		
Kształt dachu :	czterospadowy		
Pokrycie dachu :	blacha		
Rzut:	prostokąt		
Stan techniczny :	dobry		
Inne:	elewacje w postaci dekoracji stiukowej z motywami rozet i wici roślin ; od wsch. i zach. ryzality ujęte pilastrami jońskimi , zwieńczone trójkątnymi przyczółkami ;		
			
			

1a

BUDYNEK ZESPOŁU PAŁACOWEGO

Adres:	Jaworze, ul. Pałacowa
Użytkowanie:	Budynek mieszkalny MOW
Ilość kondygnacji:	Dwie
Kształt dachu:	Wielospadowy
Pokrycie dachu:	
Rzut:	Prostokątny
Stan techniczny:	Dobry
Inne:	Elewacja zdobiona pilastrami o zaakcentowanych narożnikach.

1b

POZOSTAŁOŚCI BRAMY WJAZDOWEJ DO
ZESPOŁU PAŁACOWEGO

Adres:	Jaworze, ul. Pałacowa
Użytkowanie:	
Ilość kondygnacji:	
Kształt dachu:	
Pokrycie dachu:	
Rzut:	
Stan techniczny:	zły
Inne:	Brama pozbawiona drzwi. Po obu stronach rzeźby trzymające herby rodów właścicieli.

2

DOM nr 27

DAWNA SZKOŁA KATOLICKA XVIII / XIX w.

Adres :	Jaworze , ul. Pałacowa
Użytkowanie :	zakład fryzjerski
Ilość kondygnacji :	dwie
Kształt dachu :	wielospadowy
Pokrycie dachu :	papa
Rzut:	prostokąt z dwoma kwadratami
Stan techniczny :	dość dobry-frontowa elewacja , pozostałe-zły
Inne:	Ciekawy ryzalit w postaci dwóch filarów spiętych archiwoltą

3

**MOSTEK KAMIENNY NA POTOKU WYSOKIM
NA DRODZE DOJAZDOWEJ DO FOLWARKU DOLNEGO**

Adres :	Jaworze , ul. Pałacowa
Użytkowanie :	ogólnie dostępny
Ilość kondygnacji :	jedna
Kształt dachu :	-
Pokrycie dachu :	-
Rzut:	-
Stan techniczny :	dość dobry
Inne:	kamienny, jedno przelotowy, oparty na łuku z klinów

4

**DOLNY DWÓR Z XVII w.
BRAMA WJAZDOWA**

Adres :	Jaworze , ul. Pałacowa
Użytkowanie :	Zootechniczny Zakład Doświadczalny
Ilość kondygnacji :	dwie
Kształt dachu :	dwuspadowy
Pokrycie dachu :	płyty (układ w karo)
Rzut:	prostokąt
Stan techniczny :	Brama stanowi najstarszą część Dolnego
Inne:	Dworu prawdopodobnie z XVII w. Była to część zabudowy dworskiej.

5

CZWORAK DOLNEGO DWORU XVIII / XIX w.

Adres :	Jaworze , ul. Pałacowa
Użytkowanie :	Zootechniczny Zakład Doświadczalny
Ilość kondygnacji :	jedna
Kształt dachu :	dwuspadowy
Pokrycie dachu :	plyty (układ w karo)
Rzut:	prostokąt
Stan techniczny :	zły
Inne:	Wewnątrz pomieszczenie kryte sklepieniami żaglastymi i żaglastymi na gurtach.

5a

DOLNY DWÓR.

Droga osiowa wnętrza kompleksu zabudowań.

Adres:	Jaworze, ul. Pałacowa
Użytkowanie:	Zootechniczny Zakład Doświadczalny
Ilość kondygnacji:	
Kształt dachu:	
Pokrycie dachu:	
Rzut:	
Stan techniczny:	zły
Inne:	Rozległy płaski teren mocno zaniedbany.

6

KOŚCIÓŁ KATOLICKI pw. OPACZNOŚCI BOŻEJ z 1802 r.

Adres :	Jaworze , ul. Aleja Kościelna
Użytkowanie :	kościół
Ilość kondygnacji :	jedna
Kształt dachu :	wielospadowy +kopuła
Pokrycie dachu :	blacha
Rzut:	rozbudowany
Stan techniczny :	dobry (trwają prace remontowe od strony N-E)
Inne:	wejścia główne i boczne wzorowane na portalach klasycznych

7

CMENTARZ PRZY KOŚCIELE KATOLICKIM pw. OPACZNOŚCI BOŻEJ z 1802 r.

Adres :	Jaworze , ul. Aleja Kościelna
Użytkowanie :	Cmentarz
Ilość kondygnacji :	-
Kształt dachu :	-
Pokrycie dachu :	-
Rzut:	Najciekawsza jest najstarsza część
Stan techniczny :	cmentarza mieszcząca groby dawnych
Inne:	właścicieli Jaworza z dobrze zachowanymi
	plytami nagrobnymi sprzed 200 lat.

8

KOŚCIÓŁ EWANGELICKI Z 1782 ROKU.

Adres:	Jaworze, ul. Kościelna
Użytkowanie:	Kościół
Ilość kondygnacji:	Jedna
Kształt dachu:	Dwuspadowy z apsydą, wieża kryta hełmem
Pokrycie dachu:	blacha
Rzut:	Prostokątny z apsydą
Stan techniczny:	Bardzo dobry

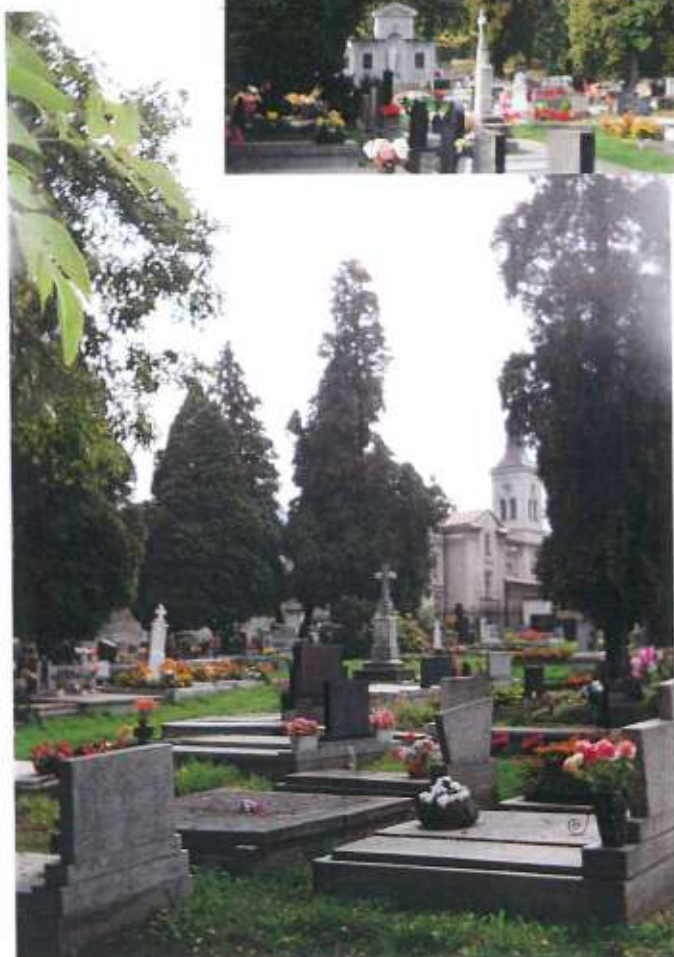
Uwagi:

8a

CMENTARZ PRZY KOŚCIELE EWANGELICKIM

Adres :	Jaworze , Plac Kościelny / Kolonia Dolna
Użytkowanie :	Cmentarz
Ilość kondygnacji :	-
Kształt dachu :	-
Pokrycie dachu :	-
Rzut:	połączone dwa prostokąty
Stan techniczny :	bardzo dobry
Inne:	ciekawe okazy drzew

9

ALTANKA z XVIII w. NA SZCZYCIE GORUSZKI 411 m. n. p. m.

Adres :	Jaworze , Goruszka
Użytkowanie :	Altanka
Ilość kondygnacji :	Jedna
Kształt dachu :	Parasolowaty
Pokrycie dachu :	Papa
Rzut:	Okrąg
Stan techniczny :	Zły
Inne:	Altana w kształcie antycznej świątyni, podparta 6 klasycystycznymi kolumnami.

10

GÓRNY FOLWARK. DAWNA OBORA.

Adres:	Jaworze, ul. Wapienicka
Użytkowanie:	Budynek mieszkalny
Ilość kondygnacji:	Jedna
Kształt dachu:	Dwuspadowy
Pokrycie dachu:	Dachówka
Rzut:	prostokątny
Stan techniczny:	zły
Inne:	

11

GÓRNY FOLWARK. BUDYNEK DWORSKI.

Adres:	Jaworze, ul. Wapienicka
Użytkowanie:	Budynek mieszkalny Nadleśnictwa.
Ilość kondygnacji:	jedna
Kształt dachu:	Dwuspadowy
Pokrycie dachu:	Dachówka
Rzut:	prostokątny
Stan techniczny:	zły
Inne:	Podczas remontów dokonano niekorzystnych przeróbek.

12

BUDYNEK DAWNEJ RESTAURACJI
„GORUSZKA”.

Adres:	Jaworze, ul. Słoneczna
Użytkowanie:	Obecnie sklep spożywczy, apteka, kawiarnia
Ilość kondygnacji:	dwie
Kształt dachu:	Dwuspadowy
Pokrycie dachu:	blacha
Rzut:	rozbudowany
Stan techniczny:	zły
Uwagi:	Podczas remontów dokonano niekorzystnych przeróbek. Należałoby także uporządkować teren wokół obiektu.

13

ZABYTKOWY BUDYNEK MIESZKALNY.

Adres:	Jaworze, ul. Słoneczna
Użytkowanie:	budynek mieszkalny
Ilość kondygnacji:	dwie
Kształt dachu:	dwuspadowy
Pokrycie dachu:	papa
Rzut:	prostokątny
Stan techniczny:	średni
Uwagi:	Jeden z nielicznych przykładów muru pruskiego.

14

WILLA „SANITAS”.

Adres:	Jaworze, ul. Zdrojowa.
Użytkowanie:	budynek mieszkalny
Ilość kondygnacji:	dwie
Kształt dachu:	wielospadowy
Pokrycie dachu:	blacha
Rzut:	rozbudowany
Stan techniczny:	średni
Uwagi:	Jeden z najciekawszych budynków zabytkowych, stanowiących centrum Jaworza.

15

DOM SIÓSTR.

Adres:	Jaworze, ul. Zdrojowa.
Użytkowanie:	budynek mieszkalny
Ilość kondygnacji:	dwie
Kształt dachu:	dwuspadowy
Pokrycie dachu:	blacha
Rzut:	prostokątny
Stan techniczny:	bardzo dobry
Uwagi:	Najciekawszy w tym budynku jest drewniany rzeźbiony ganek dwukondygnacyjny, który został zachowany w niezmienionej formie.

16

ZABYTKOWY DOM SIÓSTR.

Adres:	Jaworze, ul. Zdrojowa.
Użytkowanie:	niezamieszkały
Ilość kondygnacji:	dwie
Kształt dachu:	dwuspadowy
Pokrycie dachu:	papa
Rzut:	prostokątny
Stan techniczny:	ruina
Uwagi:	Ciekawa w tym budynku jest drewniana galeria na drugiej kondygnacji od strony podwórza. Mur pruski.

II.2. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE.**II.2.1. Pomniki przyrody wpisane do rejestru WKP.**

Wykaz pomników przyrody wpisanych do rejestru wojewódzkiego konserwatora przyrody, w województwie bielskim, stan na dzień 31.01.1996 r.

Lp.	Nr ewid. w rejestrze Woj. Kons. Przyrody	Rodzaj pomnika przyrody	Obwód (cm)	Wysokość (cm)	Wiek (lata)	Określenie położenia pomnika	Rok ustanowienia
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	58	Dąb szypułkowy	425	22	250	Jaworze dolne 140 - własność prywatna, obok budynku mieszkalnego	1953
2.	73	Grupa 7 dębów	250 - 465	22	200-300	Jaworze - w parku, obok amfiteatru, w pobliżu drogi Jaworze - Wapienica	1956
3.	113	Buk zwyczajny	390	28	250	Jaworze Górne - oddz. 147, Nadleśnictwo Bielsko, Leśnictwo Jaworze	1961
4.	128	Cis pospolity	95	7	150	Jaworze Nałęże 24 - własność prywatna w ogrodzie	1963
5.	129	Cis pospolity	65	6	200	Jaworze Nałęże 25 - własność prywatna, na podwórzu gospodarstwa	1963
6.	130	Grupa 2 cisów	79, 107	9	300	Jaworze Nałęże - w pasie drogi: Jaworze - Centrum - Nałęże, obok budynku nr 20	1963
7.	315	Grupa 2 buków	310, 335	30	300	Jaworze Górne - oddz. 155, Leśnictwo Jaworze	1990
8.	316	Jodła pospolita	360	35	200	Jaworze Górne - oddz. 155, Leśnictwo Jaworze	1990
9.	317	Grupa 2 dębów	365, 410	25	250	Jaworze Górne - oddz. 161, Leśnictwo Jaworze	1990
10.	318	Grupa 6 drzew:	310-365 260 350	24-27 30 20	200 200 200	Jaworze - Centrum - Beskidzki Zespół Lecznico - Rehabilitacyjny, wzgórze "Zamczysko"	1990

11.	319	Grupa 2 dębów	385, 435	22	250	Jaworze - Centrum - w parku pałacowym, przy ogrodzeniu terenu kościoła	1990
12.	320	Tulipanowiec amerykański	235	17	150	Jaworze - Centrum - teren BZJ-R, obok budynku Zakładu Fizjoterapii	1990
13.	321	Topola czarna	400	24	150	Jaworze - Centrum - teren BZJ-R, obok budynku Zakładu Fizjoterapii	1990
14.	322	Klon Jawor	340	24	200	Jaworze Górne - oddz. 161, Leśnictwo Jaworze	1992
15.	323	Buk zwyczajny	260	20	200	Jaworze Górne - oddz. 161, obok oczyszczalni ścieków DW "Jawor"	1992
16.	324	Lipa	450	22	350	Jaworze Nałęże - ul. Cisowa 19, własność prywatna, przy prawym brzegu potoku Jasionka	
17.	325	Topola czarna	450	24	150	Jaworze Górne - na prawym brzegu potoku Szerokiego, poniżej hotelu "Smrek"	1992
18.	326	Grupa 7 dębów	310-390	20-25	200-250	Jaworze Dolne - wzdłuż potoku Pejchrimka	1992
19.	327	Dąb szypułkowy	380	20	300	Jaworze Średnie, ul. Storczyków 72 - własność prywatna	1992
20.	328	Topola czarna	585	27	300	Jaworze - Centrum - w parku pałacowym, obok "Dolnego Folwarku"	1992
21.	329	Topola czarna	415	27	200	Jaworze - Centrum - teren BZL - R, obok Zakładu Fizjoterapii, nad brzegiem stawu	1992
22.	330	Topola czarna	375	27	150	Jaworze - Centrum - teren BZL - R, obok Zakładu Fizjoterapii, nad brzegiem stawu	1992
23.	331	Dąb szypułkowy	320	28	200	Jaworze Dolne - na zachodnim	1992
24.	332	Wierzba biała	390	28	150	Jaworze - Centrum - przy drodze na tzw. "Kalwarię"	1992
25.	333	Dąb szypułkowy	255	22	150	Jaworze - Górne - oddz. 136a, Leśnictwo Jaworze	1992

26.	334	Grab zwyczajny	220	19	150	Jaworze - Górne - oddz. 136a, Leśnictwo Jaworze	1992
27.	335	Grupa 8 drzew: - klon jawor, 2 sztuki - świerk, 1 sztuka - buk, 2 sztuki - jodła, 2 sztuki - wiąz górski, 1 sztuka	200, 280, 240, 340, 350, 230, 240, 295	25 30 30 35 27	120, 150 120 170 140 15	Jaworze - Górne - oddz. 168a, Leśnictwo Jaworze	1992
28.	473	Lipa drobnolistna	325	25	150	Jaworze - Nałęże - w otoczeniu Kaplicy Parafii Rzymsko - Katolickiej Opatrzności Bożej	1995
29.	474	Kasztanowiec zwyczajny	320	25	150	Jaworze Średnie - ul. Rumiankowa 20, własność prywatna, obok budynku mieszkalnego	1995
30.	558	Klon Jawor	300	25		Jaworze - oddz. 137 - Leśnictwo Jaworze	1995

II.2.2. Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego w obszarze gminy Jaworze.

Na podstawie art. 24 ust.9 ustawy z dnia 16 października 1991 roku o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492 z późn. zm.) oraz art. 20, ust. 1, p. 1, art. 24 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o terenowych organach rządowej administracji ogólnej (Dz. U. Nr 32, z 1998 r. poz. 176), Wojewoda bielski w 1998 roku wydał rozporządzenie dotyczące utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego.⁷

Na mocy powyższego rozporządzenia południowa nie zainwestowana część gminy Jaworze wchodzi w skład tego parku krajobrazowego, natomiast północna część gminy do drogi krajowej Nr 1, znajduje się w obszarze Otuliny Parku.

Wiąże się to z obowiązkiem zasięgania opinii Dyrektora Parku w sprawie zamierzeń inwestycyjnych w granicach Parku i Otuliny (z wyłączeniem inwestycji mieszkalnych i inwentarskich na obszarach przeznaczonych pod budownictwo). Obowiązek ten ma na celu zapobieganie negatywnym skutkom inwestycji i innych rodzajów działalności, do czasu powstania planu ochrony parku.

Wytyczne dotyczące zasad gospodarowania w Parkach Krajobrazowych oraz obszarów ochrony krajobrazowej jakimi są Otuliny Parku zawarte zostały w ustaleniach Studium Kształtowania Systemu Obszarów Chronionych Województwa Bielskiego.⁸ Są to:

- zakaz lokalizacji obiektów przemysłowych, rolniczych, infrastruktury technicznej i innych powodujących zanieczyszczenia środowiska,
- zakaz lokalizacji kopalnictwa podziemnego, odkrywkowego i poboru kruszywa z cieków wodnych,
- zakaz lokalizacji obiektów o charakterze pobytowym,
- ograniczenia w gospodarce rolnej i leśnej dotyczące m.in. stosowania środków chemicznych w nawożeniu i ochronie upraw, wycinanie upraw śródpolnych, stosowania zrębów zupełnych i prowadzenia gospodarki leśnej obniżającej trwałość ekosystemów leśnych, wszelkich działań

⁷ Rozporządzenie Nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16.06.1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, wraz z załącznikami. Opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Bielskiego; Bielsko-Biała, dnia 26 czerwca 1998 roku, Nr9

⁸ Studium Kształtowania Systemu Obszarów Chronionych Województwa Bielskiego, Bielsko-Biała, grudzień 1994, opracowane przez pracownię "ALL-CON", pod kierownictwem mgr Jana Kohuta określa zasady gospodarowania w obszarach chronionych.

uruchamiających procesy erozyjne, prowadzenia gospodarki hodowlanej naruszającej ekosystemy leśne i łąkowe

- dostosowanie koniecznych urządzeń liniowych infrastruktury technicznej do wymogów ochrony i krajobrazu,
- ograniczenia w budownictwie, dotyczące m.in. ochrony obiektów zabytkowych, stosowania form regionalnych harmonizujących z krajobrazem, stosowania rodzaju nawierzchni drogowych i dopuszczania ruchu kołowego,
- właściwą i jedyną formą turystycznego parku winna być turystyka piesza letnia i zimowa w oparciu o wyznaczone szlaki i nartostrady,
- znajdujące się w obrębie parku tereny o wyraźnie obniżonych walorach przyrodniczych wymagają podjęcia zabiegów rekultywacyjnych, znajdujące się w parku tereny o najwyższych walorach przyrodniczo naukowych należy objąć ochroną rezerwatową.

W obszarach, które stanowią otuliny parku krajobrazowego i struktury wiążące cały system, a zarazem będą miejscem różnych form rekreacji, winno się przestrzegać następujących form ochrony:

- zakaz lokalizacji dużych obiektów przemysłowych, rolniczych, komunalnych i innych uciążliwych dla środowiska,
- lokalizacja tylko małych obiektów pozyskania surowców, gromadzenia odpadów itp. nie może kolidować z nadrzędną funkcją i obniżać wartości przyrodniczych i estetycznych,
- gospodarka rolna i leśna winna być prowadzona z uwzględnieniem ograniczenia środków chemicznych na rzecz metod chemicznych i agrotechnicznych,
- należy unikać zbytniego obniżania poziomu wód gruntowych, zabezpieczać wody podziemne przed zanieczyszczeniem, zwiększać zadrzewienia na terenach erozyjnych,
- w budownictwie należy szczególną opieką otoczyć obiekty zabytkowe, popierać i rozwijać regionalne formy,
- obiekty i urządzenia służące rekreacji winny być lokalizowane zgodnie z wymogami ochrony ze szczególnym akcentem na rozwiązywanie gospodarki wodno-kanalizacyjnej i ciepłej,
- zagospodarowanie turystyczne powinno nawiązywać do tradycji regionu beskidzkiego,
- odpowiednie kształtowanie otoczenia dla zwiększenia odporności przyrody i wydobycia walorów estetycznych krajobrazu, wielkość obiektów musi uwzględniać odpowiednie wskaźniki chłonności naturalnej,
- istniejące w obszarach tereny o najwyższych walorach przyrodniczo naukowych należy objąć formą ochrony rezerwatowej z określeniem możliwości udostępnienia dla celów turystyczno-poznawczych.

II.2.3.Ochrona flory.

Na mocy Ustawy o ochronie przyrody (Art. 27.) w celu zabezpieczenia dziko występujących roślin i zwierząt, a w szczególności gatunków rzadkich lub zagrożonych wyginięciem jak też zachowania różnorodności gatunkowej i genetycznej, mogą być one objęte ochroną gatunkową. Ochrona taka jest wprowadzana w drodze rozporządzenia Ministra ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Rozporządzenie to określa listę gatunków objętych ochroną, sposoby jej wykonywania oraz stosowne ograniczenia (nakazy i zakazy przewidziane w Art. 37 ust. 1.).

Na terenie Gminy Jaworze występują następujące gatunki flory naczyniowej:

Paprocie: Wietlica samicza, Paprotnica krucha, Cienistka trójkątna, Zachyłka oszczepowata, Narecznica górska, Narecznica samcza, Narecznica samcza, Narecznica mocna, Narecznica krótkoostna, Narecznica szerokolistna, Paprotnik zwyczajny,	Skrzypy: Skrzyp polny, Skrzyp łąkowy, Skrzyp leśny, Skrzyp błotny Widlaki: Wroniec widlasty	Nagozalążkowe – szpilkowe: Cis pospolity, Jodła pospolita, Świerk pospolity, Modrzew europejski, Sosna wejmutka, Sosna czarna, Sosna zwyczajna, Żywotnik zachodni, Jałowiec pospolity.

Paprotnik Brauna, Pióropusznik strusi, Podrzeń żebrowiec, Orlica pospolita,		
Okrytozalążkowe – dwuliścienne: Brzoza brodawkowata, Olsza czarna, Grab zwyczajny, Leszczyna pospolita, Buk zwyczajny, Dąb szypułkowy, Dąb czerwony, Orzech włoski, Topola – osika, Topola czarna, Topola włoska, Topola kanadyjska, Topola balsamiczna, Wierzba krucha, Wierzba zwisająca, Wierzba biała, Wierzba iwa, Chmiel zwyczajny, Pokrzywa zwyczajna, Wiąz górski, Jemiola pospolita, Szczaw skupiony, Szczaw tępolistny, Szczaw kędzierzawy, Rdest wężownik, Rdest ziemnowodny, Rdest plamisty, Rdest ostrogródzki, Rdest łagodny, Rdest ptasi, Rdestówka powojowata, Komosa biała, Goździk kropkowany, Firletka poszarpana, Bniec czerwony, Kąkol polny, Możliwek trójnerwowy, Gwiazdnica gajowa, Gwiazdnica pospolita, Gwiazdnica bagienna, Gwiazdnica trawiasta, Rogownica polna, Rogownica pospolita, Karmnik rozesłany, Czerwiec trwały, Dąbrówka rozłogowa, Tarczyca pospolita, Bluszcz kurdybanek, Poziewnik pstry, Poziewnik miękkołosy, Jasnota biała, Jasnota plamista, Jasnota purpurowa, Gajowiec żółty, Czyściec leśny, błotny,	Muchotrzew polny, Szczyr trwały, Wilczomlec błotny, Wilczomlec obrotowy, Wilczomlec migdałolistny, Wilczomlec sosnka, Wilczomlec lancetowaty, Kopytnik pospolity, Knieć błotna typowa, Czemiec gajowy, Zawilec gajowy, Przylaszczka pospolita, Włosiecznik wodny, Jaskier platanolistny, Jaskier płomiennik, Jaskier rozłogowy, Jaskier kosmaty, Jaskier ostry, Ziarnopłon wiosenny, Rutewka orlikolistna, Glistnik jaskółcze ziele, Kokorycz pełna, Rzeżucha (leśna, gorzka), Żywiec dziewięciolistny, Żywiec cebulkowy, Gorycznik pospolity, Rzeżusznik Hallera, Stulisz lakarski, Stulich psia, Czosnaczek pospolity, Pszonak drobnokwiatowy, Gorczyca polna, Miesiącznica trwała, Chrzan pospolity, Tasznik pospolity, Rzodkiew (świerzeza, zw.), Fiołek (leśny, polny), Dziurawiec zwyczajny, Śledzienica skrętolistna, Porzeczka (agrest, czarna), Jaśminowiec wonny, Tawułowiec kalinolistny, Parzydło leśne, Wiązówka błotna, Róża pomarszczona, Malina właściwa, Jeżyna, Babka zwyczajna, Babka średnia, Babka lancetowata, Centuria nadobna, Goryczka trójściowa, Barwinek pospolity, Jesion wyniosły, Lilak pospolity,	Salatnik leśny, Poziomka pospolita, Pięciornik rozłogowy, Pięciornik kurze ziele, Przywrotnik pasterski, Kuklik (zwisły, pospolity), Rzepik pospolity, Krwisąg mniejszy, Głóg szkarłatny, Niecierpek gruczołowaty, Trzmielina, Winobluszcz pięciolistny., Dereń, Bluszcz pospolity, Żankiel zwyczajny, Podagrycznik posp., Biedzeniec wielki, Barszcz zwyczajny, Dziegiel leśny, Marchew zwyczajna, Trybula leśna, lśniaca, Świerżabek orzęsiony, Kłobuczka pospolita, Pierwiosnka wspaniała, Kurzyśląd polny, Tojeść rozesłana, gajowa, Gruszyca średnia, Borówka czarna, Wrzos zwyczajny, Powój polny, Żywokost, Miodunka ćma, Niezapominajka błotna, Niezapominajka leśna, Niezapominajka polna, Pomidor zwyczajny, Lnica pospolita, mała, Trędownik bulwiasty, Trędownik omszony, Przetacznik bobowiczek, Przetacznik błotny, Przetacznik ożankowy, Przetacznik leśny, Przetacznik górski, Przetacznik perski, Naparstnica purpurowa, Pszeniec gajowy, Świetlik wyprężony, Szeleżnik większy, Szeleżnik mniejszy, Dynia zwyczajna, Zerwa kłosowa, Dzwonek jednolistny, Sadziec konopisty, Nawłóć pospolita,

Szałwia lepka, Klinopodium posp. Macierzanka zwyczajna, Karbieniec pospolity, Mięta długolistna, Mięta polna, Lepięźnik różowy, Lepięźnik biały, Starzec zwyczajny, Starzec fuchsa, Starzec gajowy, Starzec gorycznikowy, Dziewięciśł beżłodygowy, Łopian pajęczynowaty, Łopian większy, Łopian mniejszy, Ostrożeń lancetowaty, Ostrożeń błotny, Ostrożeń warzywny, Ostrożeń polny, Czerwiec roczny, Sporek polny,	Ligustr pospolity, Przytulia wonna, Przytulinka, Bez czarny, Bez koralowy, Kalina koralowa, Wiciokrzew suchodrzew, Śnieguliczka biała, Piżmaczek wiosenny, Kozłek całolistny, Świerzbica polna, Chaber austriacki, Chaber ostrołuskowy, Chaber łukowy, Mieszaniec chabrów, Cykoria podróżnik, Łoczyga pospolita, Prosienicznik szorstki, Brodawnik jesienny, Brodawnik zwyczajny, Mniszek pospolity, Mlecz kolczasty, Mlecz polny,	Nawłóć kanadyjska, Stokrotka pospolita, Konyza kanadyjska, Szarota błotna, leśna, Uczep trójlistkowy, Żółtlica drobnokwiatowa, Żółtlica owłosiona, Krwawnik pospolity, Rumianek pospolity, Rumianek bezpromienny, Maruna nadmorska, Jastrun właściwy, Wrotycz pospolity, Bylica pospolita, Podbiał pospolity, Przenęt purpurowy, Pępawa dwuletnia, Pępawa błotna, Jastrzębiec kosmaczek, Jastrzębiec leśny, Jastrzębiec Lachenala, Jastrzębiec baldaszkowaty, Jastrzębiec sabaudzki
Okrytozależkowe – jednoliścienne: Czosnek winnicowy, Czosnek niedźwiedzi, Złoc żółta, Lilia złotogłów, Konwalijka dwulistna, Kokoryczka okółkowa, Czworolist pospolity, Śnieżyca przebiśnieg, Sit dwuletni, Sit suchy, Sit chudy, Sit rozpięchły, Sit skupiony, Sit silny, Kosmatka żółtawa, Kosmatka owłosiona, Kosmatka gajowa, Kosmatka liczokwiatowa, Kosmatka polna, Sitowie leśne, Turzyca drzączkowa, Turzyca lisia, Turzyca zajęcza, Podkolan biały, Kruszczyk szerokolistny,	Turzyca rzadkokłosa, Turzyca pigułkowata, Turzyca ścieśniona, Turzyca prosowata, Turzyca wiosenna, Turzyca leśna, Chwastnica jednostronna, Mozga trzcinowata, Prosownica rozpięchła, Tymotka łukowa, Wyczyniec łukowy, Miotła zbożowa, Mietlica rozłogowa, Mietlica pospolita, Trzcinnik piaszkowy, Trzcinnik owłosiony, Trzcinnik leśny, Kłosówka miękka, Kłosówka wełnista, Śmiałek pogięty, Śmiałek darninowy, Konietlica łukowa, Rajgras wyniosły, Trzcina pospolita, Rzęsa drobna, Pałka szerokolistna, Perłówka zwisła,	Grzebienica pospolita, Drzączka średnia, Kupkówka pospolita, Wiechlina roczna, Wiechlina gajowa, Wiechlina błotna, Wiechlina spłaszczona, Wiechlina zwyczajna, Wiechlina łukowa, Manna jadalna, Manna fałdowana, Manna mielec, Stokłosa Benekana, Kostrzewa owcza, Kostrzewa czerwona, Kostrzewa olbrzymia, Kostrzewa łukowa, Kostrzewa leśna, Kłosownica leśna, Bliźniczka psia, Życica trwała, Życica wielokwiatowa, Perz właściwy, Kukułka krwista, Kukułka Fuchsa, Gnieździk leśny, Listera jajowata

Występującymi na terenie gminy Jaworze, okazami flory podlegającymi całkowitej ochronie są:

- wawrzynek wilczełyko
- parzydło leśne
- lilia złotogłów
- podrzeń żebrowiec
- storczyk plamisty -

- podkolan biały
- naparstnica purpurowa
- dziewięciśł bezłodygowy
- storczyk Fuscha
- kruszczyk szerokolistny
- żywce

natomiast ochronie częściowej podlegają:

- goryczka trojeściowa
- marzanka wonna
- pierwiosnka wyniosła

II.2.4. Ochrona fauny.

Lista gatunków fauny, występujących na terenie byłego województwa bielskiego, określająca; obszar występowania, liczebność wraz z liczbą stanowisk oraz rodzaj zagrożenia, opracowana przez Z. Witkowskiego⁹, umieszczona została w pracy studialnej pt.: "Przyroda województwa bielskiego. Stan poznania, zagrożenia i ochrona" (opracowanej dla potrzeb Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku - Białej). W pracy tej, zgodnie z ustawą o ochronie przyrody, oraz w oparciu o liczne opracowania, prowadzone na terenie byłego województwa bielskiego, wskazano szereg zagrożonych gatunków, przyjmując następujące oznaczenia:

Ex (wymarłe)

- Gatunki wymarłe w okresie historycznym i niereintrodukowane,
- Gatunki trwale imigrujące w okresie historycznym i potem wymarłe.

E (ginące)

- Gatunki ginące na terenie województwa (liczebność populacji mniejsza od 10 dorosłych osobników, brak kontaktu z innymi populacjami),
- Gatunki mające pojedyncze stanowiska, jedno z pięciu w kraju,
- Gatunki posiadające jedyne stanowisko w Polsce.

V (zagrożone)

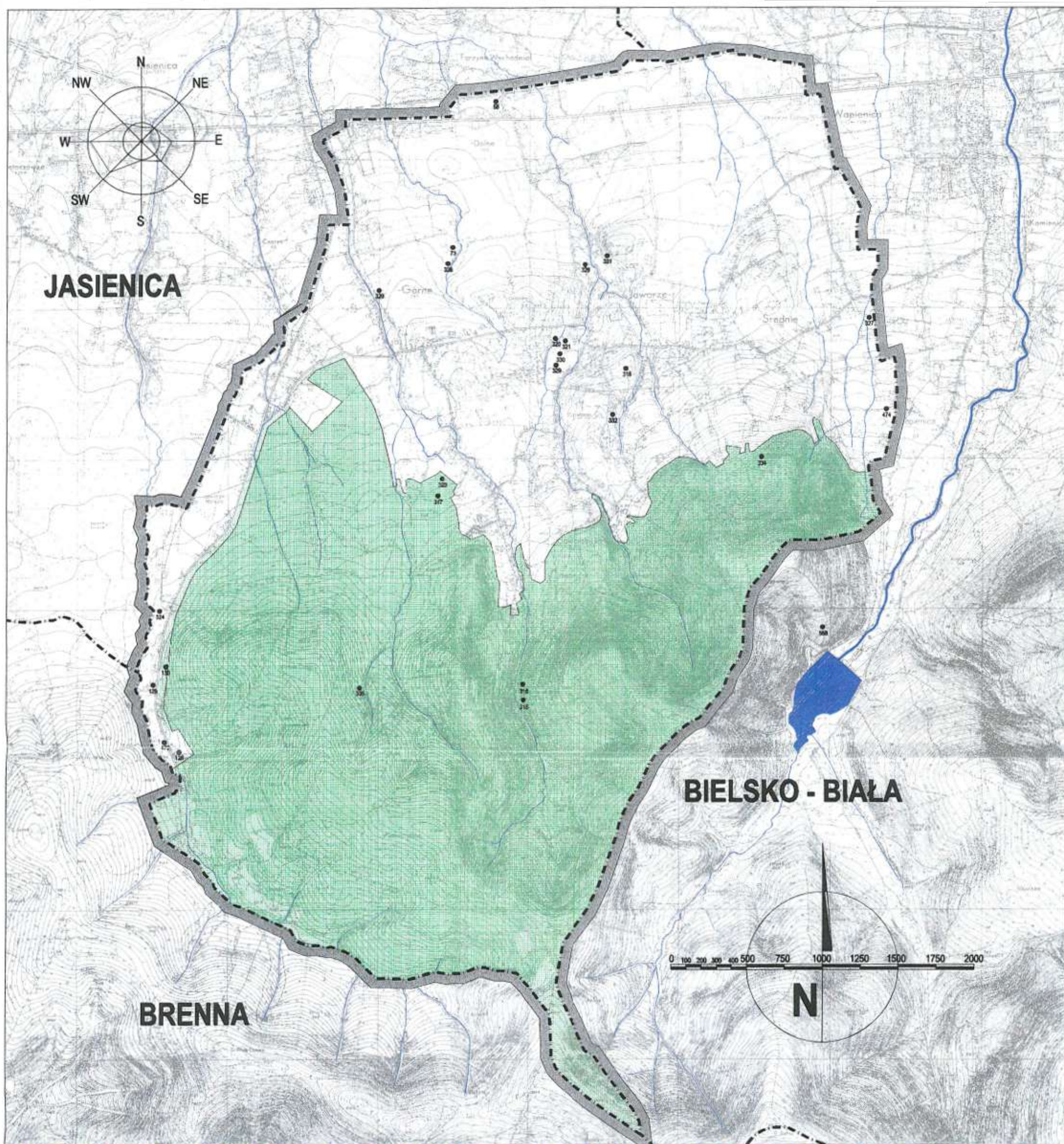
- Gatunki mające w województwie pojedyncze stanowiska na granicy zasięgu,
- Gatunki mające w województwie pojedyncze stanowiska w dobrze rozpoznanej
- grupie systematycznej, rzadkie na obszarze Polski,
- Gatunki gwałtownie redukujące liczbę stanowisk lub liczebność populacji.

R (rzadkie)

- Gatunki posiadające na obszarze województwa mniej niż 50 osobników (par w przypadku ptaków),
- Gatunki słabo rozpoznane ze względu na sporadyczne występowanie.

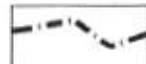
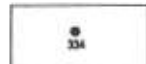
Ze względu na dostępność źródła wskazanego w przypisie (9) zrezygnowano z przytoczenia listy gatunków.

⁹ Przyroda województwa bielskiego. Stan poznania, zagrożenia i ochrona. COLGRAF-PRESS Wydawnictwa - Poligrafia - Reklama, Urząd Wojewódzki w Bielsku - Białej. Poznań 1997.

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

LOKALIZACJA POMNIKÓW PRZYRODY

- Granice administracyjne gminy
- Granice administracyjne gmin sąsiednich
- Pomniki przyrody

- Cieki wodne
- Tereny lasu

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Lokalizacja pomników przyrody na terenie gminy Jaworze

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 30.08.1999	Skala: 1:25 000	Nr rys. 2.2.

ROZDZIAŁ III.

STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO Z UWZGLĘDNIENIEM STANU ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

III.1. CEL I METODA BADANIA STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

III.2. INFORMACJA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO DOT. POLITYKI EKOLOGICZNEJ GMINY JAWORZE.

III.3. POŁOŻENIE JAWORZA W STRUKTURZE FIZYCZNO – GEOGRAFICZNEJ WRAZ Z RZEŻBĄ TERENU.

III.4. POWIERZCHNIA ZIEMI WRAZ Z GLEBĄ I KOPALINAMI. (SUROWCE MINERALNE).

III.5. WARUNKI HYDROGRAFICZNE I HYDROGEOLOGICZNE.

III.5.1. Wody powierzchniowe.

III.5.2. Wody podziemne.

III.5.3. Uwarunkowania powodziowe.

III.6. WARUNKI KLIMATYCZNE.

III.6.1. Udział wiatrów według kierunków.

III.6.2. Wykres "róży wiatrów".

III.7. ŚWIAT ROŚLINNY I ZWIERZĘCY.

III.7.1. Świat roślinny.

III.7.2. Lasy Jaworza.

III.7.3. Szata roślinna Parku w Centrum Jaworza.

III.7.4. Świat zwierzęcy.

III.8. REWALORYZACJA KRAJOBRAZU GMINY JAWORZE.

III.9. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ W OBSZARZE GMINY

III.10. OCHRONA PRZYRODY.

III.11. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO (POWIETRZA, WODY, GLEB, FAUNY, FLORY I KRAJOBRAZU).

III.11.1. Zagrożenia czystości wód.

III.11.2. Zagrożenia czystości powietrza.

III.11.3. Zagrożenia dla gleb.

III.11.4. Zagrożenia przyrody ożywionej (fauny i flory).

III.11.5. Zagrożenia na skutek możliwości ewentualnego skażenia promieniotwórczego w wyniku awarii elektrowni jądrowych.

III. STAN I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO Z UWZGLĘDNIENIEM STANU ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

III.1. CEL I METODA BADANIA UWARUNKOWAŃ STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

Celem opracowania jest określenie diagnozy sytuacji środowiska przyrodniczego gminy na bazie rozpoznania uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych mających wpływ na realizację jej ekorozwoju. **Ekorozwój** to pojęcie, pod którym autorzy zharmonizowany rozwój polegający na optymalnym wykorzystaniu zasobów i walorów środowiska, zgodny z naturalnymi uwarunkowaniami, mający na celu zaspokojenie duchowych, materialnych i ekonomicznych potrzeb człowieka.

Zgodnie z art. 1. Ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska przez środowisko przyrodnicze należy rozumieć ogół elementów przyrodniczych znajdujących się zarówno w stanie naturalnym jak i przekształconym przez człowieka i obejmującym:

- powierzchnie ziemi łącznie z glebą i kopalinami
- wody powierzchniowe i podziemne,
- powietrze atmosferyczne, świat roślin i zwierząt oraz
- krajobraz

Środowisko przyrodnicze, jako dynamiczny lecz naturalnie zrównoważony układ, jest systemem, w którym naturalne cechy i właściwości poszczególnych elementów są ze sobą powiązane siecią wzajemnych zależności. Zmiana tych naturalnych cech i właściwości tzn. zarówno jakościowe jak i ilościowe przekształcenia środowiska wywołują zaburzenia w jego funkcjonowaniu a więc zachwianie stanu równowagi ekologicznej. Oznacza to, że:

- występowanie naturalnych cech i właściwości środowiska jest wyrazem jego mocnych stron, które należy chronić i zachować, natomiast
- występowanie w nim elementów przekształconych przez człowieka jest w zasadzie objawem jego ograniczeń tzn. słabych stron, które należy naprawić, odtworzyć i ewentualnie wzbogacić.

Rozpoznanie tych mocnych i słabych stron daje obraz stanu jakości środowiska, a stan ten decyduje o jego przydatności zarówno dla funkcji ekologicznych jak i społeczno gospodarczych.

Wyżej wymienione założenia i kryteria określiły przyjętą metodę badań uwarunkowań wynikających ze stanu funkcjonowania poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego gminy Jaworze.

III.2. INFORMACJA ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO DOTYCZĄCA POLITYKI EKOLOGICZNEJ GMINY JAWORZE.

W oparciu o materiały planistyczne sporządzone przez Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Bielsku - Białej, dotyczące prac nad tworzeniem Studium zagospodarowania przestrzennego byłego województwa bielskiego, Zarząd Województwa Śląskiego przedstawił swoje sugestie dotyczące polityki ekologicznej dla gminy Jaworze.

Wobec braku jednoznacznych ustaleń w zakresie polityki przestrzennego zagospodarowania kraju oraz programu i rejestru zadań rządowych i samorządowych, w treści informacji podano elementy:

- polityki rządowej wynikające z "Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju "Polska 2000 plus", 1997 r."
- polityki regionalnej wynikające z projektu programu zadań wojewódzkich i uwarunkowań przestrzennych.

[illegible]

III.3. POŁOŻENIE JAWORZA W STRUKTURZE FIZYCZNO - GEOGRAFICZNEJ WRAZ Z RZEŹBA TERENU.

Jaworze zlokalizowane jest na wielkiej jednostce tektonicznej zwanej Karpatami Zewnętrzными, zbudowanej głównie z naprzemianległych warstw piaskowców, zlepieńców i łupków, oraz występujących w mniejszych ilościach margli i wapieni¹¹

W oparciu o podział na jednostki fizyczne – geograficzne przeprowadzony przez J. Kondrackiego (1994), Jaworze znajduje się w obrębie Pogórza Cieszyńskiego i północnej krawędzi Beskidu Śląskiego. Beskid Śląski wzniesiony jest ponad strefę Pogórza (graniczącego z nim od północy), wyraźnym progiem denudacyjnym, dochodzącym do 400 m wysokości względnej. Próg ten rozcina Wisła z dopływami: prawobrzeżnym - Brennicą, oraz lewobrzeżnymi dopływami Soły: Żylicą i Leśną. Jedną z dominujących cech fizjologii regionu jest bliskie sąsiedztwo wysokich i zwartych bloków górskich o maksymalnych wysokościach rzędu 900 – 1700 m n.p.m. pociętych głębokimi dolinami i oddzielonych przez obniżenia. Beskidzka część opada stromym i wysokim na 300 - 500 metrów progiem na stronę Pogórza Karpackiego, wzniesionego do wysokości 400 m n.p.m. Pogórze z kolei łagodnie obniża się w kierunku Kotliny Oświęcimsko - Raciborskiej.

Jaworze graniczy od południa i zachodu z Brenną, od północnego zachodu i północy z Jasienicą, a od wschodu z miastem Bielsko – Białą. Południowa granica gminy biegnie przez szczyty

¹⁰ Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego został ustanowiony na mocy rozporządzenia Wojewody Bielskiego z dnia 16 czerwca 1998 r.

¹¹ H. Kobarski, J. Szewdo, Z. Wilczek; Ścieżka dydaktyczna w grupie Klimczoka Beskidu Śląskiego. Nadleśnictwo Bielsko, Bielsko – Biała 1996.

górskie: Palenicy (688 m npm), Wysokiego (762 m npm) oraz Przykrej (824 m npm). Na powierzchni północnej części Jaworza wznoszą się wzgórza "kępy": Wawrzykowa, Młyńska, Kalwaria, Goruszka, zbudowane przeważnie z wapieni. Pomiedzy nimi zlokalizowane jest centrum Jaworza.

Rzeźba terenu występująca w Jaworzu przechodzi od niskiego pogórza i obniżień śródgórskich, poprzez pogórze z fragmentami równań pontyjskich, po wzniesienia ostańcowe.

DOLINY POTOKÓW JAWORZA

Tabela opracowane przez autorów Studium, na podstawie informacji umieszczonych w "przewodniku po Jaworzu" - opracowaniu Nadleśnictwa Bielskiego: "Ścieżka dydaktyczna w grupie Klimczoka Beskidu Śląskiego", oraz "Przyroda Województwa Bielskiego".

Lp.	Nazwa	Charakterystyka	Szata roślinna	Gatunki chronione
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Dolina Kamiennego	W górnej części jest niezamieszkałą dolina o długości 2,8 km. O przebiegu pn. - zach. - płd. - wsch. i wysokości od 400 do 782 m npm. W dolnej partii doliny tworzy głębokie meandry w warstwach miękkich łupków cieszyńskich, wierzchowskich i lgockich. W dalszym przebiegu występują liczne progi i przewężenia, odsłaniając warstwy łupków wierzchowskich i lgockich oraz piaskowców godulskich dolnych. Posiada dwa lewobrzeżne dopływy, jeden okrąża ramie Polany Kamienny, płynąc w głębokim jarze tworzy odnogę boczną doliny, na której początku występują złoża borowinowe.	W dolinie tej występuje mieszany las świerkowo - bukowy oraz pojedyncze okazy jaworu i dębu, a u wylotu doliny występują ładne sosny wejmutki.	- Wawrzynek wilcze łýko (Daphne mezereum) - parzydło leśne (Aruncus silvester)
2.	Dolina Potoku Jasienica (Josionka)	Dolina ta położona jest na pn. krańcach Beskidu Śląskiego, dolne i częściowo środkowe partie leżą na Pogórzu Cieszyńskim. W swej najwyższej partii proponowana jest jako użytek ekologiczny. Dolina ta ma 22 km długości, przebieg pn. - płd., a w dolnej partii płd. - wsch. Leży na wysokości 250 - 824 m npm. Dolina ta jest prawie całkowicie zabudowana, tylko jej północną część ma charakter naturalny. Doliną płynie potok Jasienica, prawobrzeżny dopływ łowicy o czystej wodzie. W swym biegu płynie przez: żwiry i gliny karpackie wyższe, wapienie i łupki cieszyńskie górne, łupki wierzchowskie,	W dolinie tego potoku rośnie szereg drzew chronionych i pomnikowych: cisy, dęby, lipa.	- Wawrzynek wilcze łýko (Daphne mezereum) - lilia złotobłów (Lilium matragon) - barwinek pospolity (Vinca minor)

		łupki i piaskowce lgockie, piaskowce godulskie dolne i środkowe. Potok ma 12 prawobrzeżnych i 17 lewobrzeżnych dopływów.		
3.	Dolina Potoku Wysokiego	W górnej partii jest naturalną, pozbawioną zabudowy doliną o długości 4,5 km, przebieg jej jest pn. - zach. - płd. - wsch. Dolina w górnej partii jest wąska, dnem płynie Potok Wysoki, prawobrzeżny dopływ Szerokiego Potoku. W swej górnej części potok płynie głębokim wąwozem, następnie pokonuje szereg progów skalnych, a w najniższej części szerokim jarem, przechodzącym w wąwóz. Potok posiada 3 lewobrzeżne i 2 prawobrzeżne dopływy. Brzegi i dno zbudowane są z warstw łupków cieszyńskich, wierzchowskich, lgockich oraz piaskowców godulskich dolnych - w warstwie tej odkryto bardzo rzadko występujący w Beskidach okaz amonita sprzed ponad 145 milionów lat.		- Wawrzynek wilcze łyczo (Daphne mezereum) - parzydło leśne (Aruncus silvester) - Śnieżyczka przebiśnieg (Galanthus nivalis)
4.	Dolina Szerokiego Potoku	W górnej partii ma charakter zbliżony do naturalnego, jest głęboka zadrzewioną doliną, w niższych częściach występuje zabudowa. Dolina ma 6,5 km długości, przebieg pn. - płd. położona jest na wysokości 325 - 824 m n.p.m. Dnem doliny płynie Potok Szeroki o wodzie krystalicznej powyżej zabudowań, w Jasienicy wpada do Potoku Jasienica. Płynąc tworzy liczne przewężenia i progi. Potok ma 4 prawobrzeżne i 3 lewobrzeżne dopływy, <u>źródła pierwszego lewobrzeżnego dopływu zawierają niewielkie ilości solanki.</u> W skalistych brzegach i na dnie potoku ukazują się warstwy łupków lgockich oraz piaskowców godulskich dolnych.		- Wawrzynek wilcze łyczo (Daphne mezereum) - parzydło leśne (Aruncus silvester)

WZNIESIENIA NA OBSZARZE GMINY JAWORZE

Tabela opracowane przez autorów Studium, na podstawie informacji umieszczonych w "przewodniku po Jaworzu" - opracowaniu Nadleśnictwa Bielskiego: "Ścieżka dydaktyczna w grupie Klimczoka Beskidu Śląskiego", oraz "Przyroda Województwa Bielskiego".

Lp.	Nazwa	Wysokość (m npm)	Charakterystyka	Krajobraz	Gatunki chronione
1.	Łukoszowa Kępa	382	Zbudowana z wapieni cieszyńskich, na szczycie małe kamieniołomy	Panorama na Jaworze i jego górskie otoczenie	Nie znaleziono
2.	Goruszka	411	Razem z Młyńską Kępą stanowi część północną krawędzi Beskidu Śląskiego. Na szczycie znajduje się okrągła altana z XVIII wieku. Na północnym stoku znajduje się wyciąg narciarski. Na Goruszce występuje jeden okaz sosny czarnej (Pinus nigra Arnold)	Z Goruszki w kierunku wschodni widoczne są: Dębowiec, Cuberniok, Dolina Wapienicy, Szyndzielnia, Palenica, Kopany, Dolina potoku wysokiego, Wysokie, Borowina, dolina Szerokiego potoku, Błatnia, Przykra, Ostry, Wielka Polana, Dolina Kamiennego potoku, Bucznik, Zebrzydka	
3.	Młyńska Kępa	403	Zbudowana jest z wapieni cieszyńskich, a u podnóża stoku zachodniego z lessów i gliny lessowej, stoki północne z łupków cieszyńskich dolnych. W bocznym ramieniu odchodzącym od pld. - zach. wierzchołka Palenicy - Kopnego, na pn. - zach. leżące na północnej krawędzi Beskidu Śląskiego. Szczyt porośnięty jest mieszanym lasem: buki, jawory, dęby i świerki.	Z nie zalesionych pn. - wsch. i wsch. stoków roztacza się widok na Beskid Mały oraz Beskid Śląski.	- Bluszcz (Hedera helix) - wawrzynek wilczełyko (Daphne mezereum)
4.	Bucznik	683	Szczyt zalesiony, występuje tam bardzo ładny las bukowy, projektowany jako rezerwat przyrody. Stoki pld. - zach. zbudowane są z piaskowca godulskiego środkowego, natomiast stoki pn. - wsch. z piaskowca godulskiego dolnego.	Ograniczona widoczność spowodowana gęstym zadrzewieniem.	Nie znaleziono.
5.	Wielka Polana	782	Dwuwierzchołkowy szczyt, leżący w bocznym	Ograniczona widoczność	Śnieżyczka przebiśnieg

			grzbiecie na pn. - zach. Od zwornikowej Przykrej. Na pn. wysunięte są trzy ramiona z których najdłuższe zakończone jest Ostrem, od pn. - zach. bardzo nieznacznym siodłem graniczy z Bucznikiem. Wierzchołki Wielkiej Polany zbudowane są z piaskowca godulskiego środkowego, stoki pn. oraz podnóża stoków płd. z piaskowca godulskiego dolnego.	spowodowana gęstym zadrzewieniem.	(Galanthus nivalis)
6.	Przykra	824	Szczyt leżący w bocznym grzbiecie na pn. - wsch. od zwornikowej Błatniej. Przykra jest zwornikiem dla grzbietu odchodzącego na pn. - zach. i kończącego się Bucznikiem, oddzielającego dolinę potoku Jasienica od doliny Kamiennego Potoku. Przykra ma dwa szczyty, niższy pn. - zach. zwany Szalinową, oraz główny płd. - wsch. Od niższego wierzchołka odchodzą dwa krótkie ramiona do Doliny Szerokiego Potoku i Doliny Potoku Jasienica. Na pn. Przykra opada bardzo stromymi (miejscami urwistymi) stokami, natomiast na stokach płd. - zach. występują bardzo liczne nisze osuwiskowe, w jednej z nich poniżej siodła pomiędzy Błatnią a Przykrą, na zachodnich stokach utrzymuje się stawik o kilku metrowej powierzchni, z roślinnością wodną. Wierzchołki Przykrej zbudowane są z piaskowca godulskiego środkowego, natomiast stoki z piaskowca godulskiego dolnego.	Ograniczona widoczność spowodowana gęstym zadrzewieniem.	Nie znaleziono
7.	Ostry	659	Leży w krótkim grzbiecie, odchodzącym na pn. - wsch. od Wielkiej Polany i oddzielającym Dolinę Kamiennego Potoku od Doliny Szerokiego Potoku. Od zach. pn. i wsch.	Widok ze szczytu jest ograniczony ze względu na zadrzewienie, najlepsza widoczność występuje na	

			opada urwistymi stokami. Na pn. wypuszcza krótkie ramie grzbietowe, które wznosi się nad Jaworzem Górnym. Wierzchołek Ostrego porośnięty jest pięknymi starymi bukami, niestety mocno już przerezdzonymi. Między nimi od strony wschodniej tkwią liczne głazy piaskowcowe (piaskowiec godulski dolny). Szczyt i stoki pld. zbudowane są z piaskowców godulskich dolnych, natomiast stoki zach. pld. i wsch. z piaskowców lgockich i łupków.	wiosnę, jesienią i zimą. Widoczne są: Górka, Bucznik, Wielka Polana, Przykra, a nad nią szczyt Błatniej oraz Borowina Palenica, Szyndzielnia a bliżej Młyńska Kępa.	

III.4. POWIERZCHNIA ZIEMI WRAZ Z GLEBĄ I KOPALINAMI

Geograficznie Jaworze należy do Płaszczowiny Śląskiej i Podśląskiej Karpat Zewnętrznych. Geologicznie zlokalizowane jest na terenie Kredy z występującymi tam fliszami - zlepieńcami, piaskowcami, łupkami i marglami.

Budujące rozpatrywany obszar, sfałdowane osady fliszowe, ułożone są płaszczowinowo w szereg indywidualnych jednostek tektonicznych ponasuwanych na siebie w kierunku północnym.

Beskid Śląski zbudowany jest z utworów płaszczowiny godulskiej o miąższości dochodzącej do 2000 m. Bloki Beskidu Śląskiego mają budowę monoklinalną, są to zapadające w kierunku południowym bryły o podniesionym północnym brzegu, ze słabo zaznaczonymi w utworach kredowych podłużnymi sfałdowaniami. Górno kredowe warstwy godulskie charakteryzują się znacznym zróżnicowaniem litologicznym od łupków i cienkoławicowych piaskowców po piaskowce grubo ławicowe i zlepieńce. Na obszarze Beskidu śląskiego można wyróżnić także warstwy lgockie (piaskowce cienko ławicowe i ciemne łupki).¹²

Analiza współczesnych procesów geomorfologicznych określa obszar gminy morfologicznie jako obszar garbów i wysoczyzn z pokrywą utworów piaszczystych i piaszczysto gliniastych, zajęte przez pola orne modelowane przez wietrzenie chemiczne, spłukiwanie, procesy antropogeniczne, ługowanie, deflację i akumulację eoliczną oraz osuwanie i spęzanie.

SUROWCE MINERALNE

Surowcami mineralnymi występującymi w Jaworzu są surowce skalne i wody zmineralizowane. Spośród surowców skalnych wymienić należy złoża piaskowców godulskich oraz wapieni. Piaskowce udokumentowane w kategorii C2 na stoku góry Bucznik - Wielka Polana (zasoby – 14,054 mln. t), natomiast wapienie wydobywano na wzniesieniu w Jaworzu Średnim. Obecnie nie prowadzi się żadnej eksploatacji.

Istotnym dla Jaworza złożem są występujące tam wody solankowe. Dokumentacja geologiczna, przeprowadzona przez Instytut Geologii w Warszawie, zawierająca ustalenie mineralnych wód podziemnych z formacji miocen - dewon, dla celów leczniczych w rejonie Jaworza, wg Stanu na lipiec 1980 r. w ilości:

¹² A. T. Jankowski, D. Absalon, Komentarz do Mapy Hydrograficznej w skali 1: 50 000, Żywiec, Katedra Geografii Fizycznej uniwersytetu Śląskiego. 1990.

Kategoria	Symbol odwiertu	Typ wody i temperatura	Zasoby eksploat. (m ³ /h) Depresja w m i m npm.
B	Jaworze IGH - 1	10,8 % Cl - Na - Ca Br, J, Fe, Mn / T. 23°C	0,9 m ³ /h 375 m = 40 m ppm.
C	Jaworze IGH - 2	14,6 % Cl - Na - Ca Br, J, Mn, Fe / T. 24-32°C	11,0 m ³ /h przy zwierciadle dynamicznym nie większym niż 400
W tym: B	Jaworze IGH - 2	14,6 % Cl - Na - Ca Br, J, Mn, Fe / T. 24-32°C	4,0 m ³ /h 1,0 m = 180 m npm.

W roku 1980 przeprowadzona została również analiza fizyczno - chemiczna wody z odwiertu Jaworze IG - 2 w Jaworzu. Na podstawie analizy ogólnej i szczegółowej wydano orzeczenie:

Orzeczenie:

Woda z odwiertu „Jaworze IG-2” w Jaworzu pobrana dnia 14.12.1979r. (koniec III depresji) zawiera 106,1 g/dm³ składników stałych. Wśród anionów przeważa jon chlorkowy Cl⁻ 99,58 % miliwali. Wśród kationów przeważa jon sodowy Na⁺ 66, 63% miliwali oraz jon wapniowy Ca²⁺ 21,52 % miliwali.

Ponadto woda zawiera 313,02 mg/dm³ bromków, 13,61 mg/dm³ jodków, 39,16 mg/dm³ żelaza, 3,8 mg/dm³ manganu oraz 34,86 mg/d³ kwasu metaborowego. Temperatura wody wynosi 23°C.

Na tej podstawie w/w wodę należy scharakteryzować jako: 10,61 % wodę hipotermalną chlorkowo-sodowo-wapniową, bromkową, jodkową, żelazistą, manganową, borową¹³.

III.5. WARUNKI HYDROGRAFICZNE I HYDROGEOLOGICZNE.

III.5.1. Wody powierzchniowe.

Powierzchnia Jaworza jak zdecydowana większość byłego województwa bielskiego, odwadniana jest przez Wisłę. Europejski Dział Wodny przechodzi grzbietem Ochodźtej, Koniakowa, Jaworzynki po Wawrzyczów Groń. Cieki powierzchniowe mają charakter rzek górskich o spadkach powyżej 7° i dużych wahaniami poziomu wody. Wody roztopowe oraz wody opadowe są przyczyną częstych powodzi.

Ze względu na dużą ilość opadów, głębokie krążenie wody w podłożu, zacienianie stoków przez zwarty płaszcz lasów, na terenie Jaworza występują potoki bogate w wodę w ciągu całego roku. Wszystkie potoki płyną w swej górnej części głęboko wciętymi dolinami o stromych zboczach, natomiast w dolnym biegu ich doliny są szerokie i mają płaskie dno.

Przez Jaworze przepływają potoki Szeroki, Wysoki oraz Kamienny, a przez Nałęże przepływa potok Jasienica.

III.5.2. Wody podziemne.

Na terenie Gminy Jaworze pierwsze poziomy w podziemnych występują na ogół poniżej 5,0 m od powierzchni, lokalnie w terenach położonych niżej od 2,0 - 5,0 m p.p.t.

Analizy wód gruntowych prowadzone w byłym województwie bielskim wykazują iż głównym zbiornikiem wód gruntowych w obrębie terasów akumulacyjnych i dolin rzek są utwory czwartorzędowe - pleistocenyjskie żwiry i piaski wodnolodowcowe, miąższość na terasach sięga od kilku do kilkunastu metrów. W utworach aluwialnych dolin rzecznych zwierciadło wody gruntowej utrzymuje się na głębokości 0 - 2 m. Wody gruntowe pozostają tu w hydraulicznym związku z ciekami powierzchniowymi, których woda infiltruje w aluwia.

W pokrywach glin Zwietrzelinowych i utworach fliszowych zwierciadło czwartorzędowej wody gruntowej występuje na zróżnicowanych głębokościach (5 10 m) i jest mało wydajne.

W utworach miocenyjskich, mało przepuszczalnych (ily), występują wody trzeciorzędowe. Wody te występują w przewarstwieniach mułów i piasków drobnodziarnistych. Zasobność tego poziomu jest niewielka, a głębokość zalegania wód zróżnicowana. Są to wody pod ciśnieniem dające miejscami samowypływy.

Wody gruntowe Jaworza występują w trzech poziomach:

- terasach rzek i potoków

¹³ Analiza fizyczno-chemiczna wody z odwiertu Jaworze IG - 2 w Jaworzu. Biuro Projektów usług Technicznych Branży Uzdrowiskowej "Balneoprojekt" w Warszawie. Warszawa 1980

- zwietrzelinach utworów fliszowych na stokach Pogórza i Beskidu
- skalnych formacjach fliszu

Według przeprowadzonych pomiarów - wody gruntowe w niskich terasach tworzą swobodne zwierciadło na poziomie od 0,9 - 2,4 m pod powierzchnią terenu ulegając wahaniom w granicach 1-2 m. W zwietrzelinach stokowych woda występuje okresowo tworząc poziom nieciągły zasilany z opadów atmosferycznych, stwierdzono zwierciadło w granicach 1,3 - 7,6 m przy dużych wahaniami 3-6 m. W formacjach fliszu wodonośne są tylko piaskowce godulskie, a zwierciadło występuje w kilku poziomach, przeważnie w granicach 10-20 m.¹⁴

W Programie Ochrony Środowiska Województwa Bielskiego, wykonanym dla potrzeb Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku Białej, w rozdziale Gospodarka wodna i ochrona wód przedstawiona została Mapa głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) i użytkowanych poziomów. Umieszczone w niej informacje wskazują, że pod Jaworzniem znajduje się fragment zbiornika kredowego (K) (flisz) K/1/348 - Zbiornik Warstw Godula (Beskidu Śląskiego). Powierzchnia całego zbiornika wynosi 370 km, typ ośrodka szczelinowo porowy, według PIOS (1995) występują w nim klasy jakości wód: Ib, II i III.

III.5.3. Uwarunkowania powodziowe

Rejon Podbeskidzia należy do obszarów o największym zagrożeniu powodzią w kraju. Zagrożenie stanowią głównie letnie powodzie wywołane deszczami nawalnymi i rozlewnymi. Najgroźniejsze na tym terenie powodzie opadowe występują najczęściej w czerwcu, lipcu, sierpniu, a nawet wrześniu. Na zagrożenie powodziowe w rejonie tym wpływ mają następujące czynniki:

- wysokie opady atmosferyczne
- gęsta sieć hydrograficzna
- górski i podgórski charakter cieków wyróżniających się znacznymi spadkami podłużnymi, stromymi zboczami dolin, gwałtownym spływem wód wezbraniowych o dużej sile niszczącej
- intensywne zagospodarowanie dolin rzecznych oraz znaczne ilości obiektów infrastruktury, narażonych na uszkodzenie po przejściu fali powodziowej (drogi, mosty, obiekty hydrotechniczne, budynki mieszkalne i gospodarcze)
- niewystarczające urządzenia ochrony przeciwpowodziowej, tj. obwałowania zbiorniki retencyjne itp.¹⁵

Duży wpływ na wielkość szkód powodziowych w rejonie Podbeskidzia ma stan regulacji rzek i potoków górskich, regulacje te nie zabezpieczają wprost przed powodzią, lecz zmniejszają stopień zagrożenia.

Na wielkość strat i szkód po powodzi w lipcu 1997r. istotny wpływ miały skutki wcześniejszych powodzi, tj. 1991 i września 1996r. oraz brak kanalizacji deszczowej.

W roku 1997, gmina Jaworze znalazła się w wykazie zawartym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1997 roku, zmieniającym rozporządzenie w sprawie wykazu gmin, na obszarze których wystąpiła powódź, oraz zasad udzielania i sposobu rozliczania dotacji celowych dla tych gmin na finansowanie bieżących zadań własnych.

¹⁴ Studium Programowo Przestrzenne, Jaworze - Centrum. Wojewódzkie Biuro Projektów Bielsko Biała, Bielsko-Biała czerwiec 1988r.

¹⁵ J. Załuski; Problemy ochrony przeciwpowodziowej województwa bielskiego. Konferencja naukowa w Krakowie 7- 9 maja 1998. Powódź w dorzeczu górnej Wisły w lipcu 1997 roku. Wydawnictwo Oddziału Polskiej Akademii Nauk, Kraków 1998

WYKAZ MIEJSC ZAGROŻEŃ POWODZIOWYCH W GMINIE JAWORZE - POWSTAŁYCH W CZASIE POWODZI 13.06.1998.

CZĘŚĆ GMINY	NAZWA POTOKU	RODZAJ USZKODZEŃ
Jaworze Nałężę	Potok Jasionka	- dalsze uszkodzenia mostu na ul. Góreckiej, obustronne wyrwy brzegowe na odcinku 1,0 km
Jaworze Górne	Potok Szeroki	- uszkodzenia mostu na ul. Panoramicznej, zerwany próg przed mostem - zniszczone betonowe umocnienia koryta na odcinku 350m, rejon posesji Łaciok, Gruca, Szary, zniszczone progi i obustronne wyrwy - od mostu na ul. Wąwóz do ul. Zawilcowej, bardzo poważne uszkodzenia, obustronne wyrwy ze zmianą biegu koryta i jego obniżeniem - uszkodzony most na ul. Turystycznej, najdotkliwsze straty w rejonie posesji Urbaś, Berdychowska, Jakubiec, Szczepańska, Hoin, Halama, Głowala - odcinek od DW "Smrek" do Z-du FMG, obustronne wyrwy brzegowe, obniżenie dna potoku, kładka na ul. Jasienickiej grozi zawaleniem, zniszczony przejazd brodem ul. Jasienicka
Jaworze Górne	Potok Kamienny	- w rejonie posesji p. Gawlas ul. Wrzosowa, wyrwy brzegowe, zmiana biegu potoku, obniżenie koryta - 100m
Jaworze Dolne	Potok Wysoki	- odcinek od mostu przy budynku 111 na ul. Zdrojowej przy posesji p. Sikora, Sióstr Służebniczek, BZLR, obustronne wyrwy brzegowe - od zabytkowego terenu parku PMOW do ul. Pod Herendą zniszczone progi i obustronne wyrwy brzegowe - dalsza dewastacja mostu na ul. Panoramicznej
Jaworze Dolne	Potok bez nazwy	Teren parku i amfiteatru, obustronne wyrwy, zniszczone umocnienia stawu, zniszczony most

III.6. WARUNKI KLIMATYCZNE.

Klimat i pogoda Beskidu Śląskiego kształtowane są przez przemieszczające się i ścierające ze sobą masy powietrza polarno - morskiego i kontynentalnego. Decyduje to o wielkiej zmienności pogody, zarówno w skali roku jak i w skali dobowej. Najczęściej na omawiany teren napływa wilgotne powietrze polarno - morskie znad Atlantyku (powyżej 60 % przypadków w roku), Głównie w lecie i jesienią z maksimum w lipcu, przynosząc w lecie ochłodzenie, a w zimie ocieplenie. Rzadziej napływa powietrze polarno - kontynentalne (23% przypadków rocznie), które jest w lecie ciepłe, w zimie zaś chłodne, charakteryzuje się ono małą wilgotnością oraz powoduje małe zachmurzenie.¹⁶

W warunkach górskich decydujący wpływ na formowanie się klimatu lokalnego wywiera:

- wzniesienie nad poziom morza
- układ lokalny wysokości względnych
- nachylenie, ekspozycja i forma stoku.

Czynniki te warunkują występowanie tzw. "pięter klimatycznych". Według podziału M. Hessa Jaworze zlokalizować można w rejonie piętra umiarkowanego ciepłego.

Jaworze ma charakter podgórski z cechami ostrzejszego klimatu górskiego w jego południowej górzystej zalesionej części. Średnio rocznie jest tu 40 - 43 dni słonecznych i pogodnych, 140 - 150 dni pochmurnych, przy czym największe zachmurzenie przypada na grudzień, najmniejsze

¹⁶ H. Kobarski, J. Szewo, Z. Wilczek; Ścieżka dydaktyczna w grupie Klimczoka Beskidu Śląskiego. Nadleśnictwo Bielsko, Bielsko Biała 1996.

na sierpień i wrzesień. Maksimum opadów przypada w lipcu, zaś najbardziej suche są grudzień i styczeń. Zima trwa około 100 dni, od pierwszej dekady marca rozpoczyna się trwające 30 – 40 dni przedwiośnie, wiosna trwa 60 - 70 dni, jesień zaczyna się z końcem sierpnia, a na przełomie października i listopada rozpoczyna się trwające 20 - 30 dni przedzimie. Średnia temperatura roczna wynosi około 7,8 °C, przy amplitudzie rocznej niespełna 20 °C.

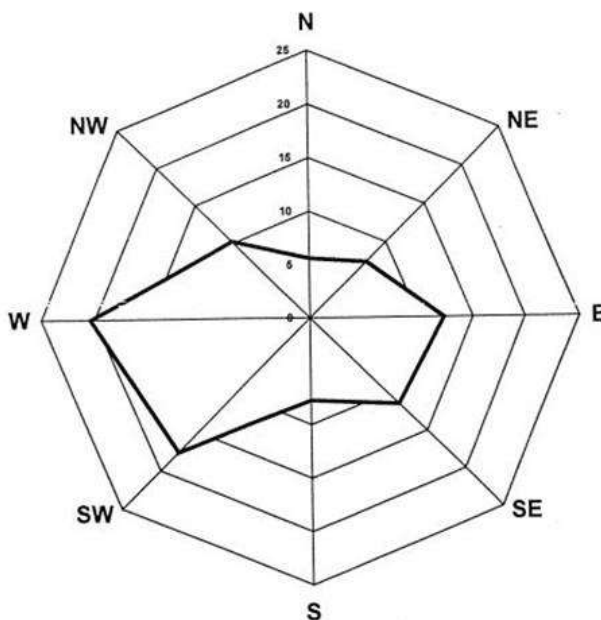
III.6.1. Udział wiatrów według kierunków.

W rejonie Jaworza występuje duża zmienność układów pogody, których przyczyną jest ścieranie się wilgotnych mas powietrza znad Atlantyku i suchych z głębi kontynentu. Z wiatrów południowych najbardziej charakterystyczne są wiatry fenowe, zwane halnymi. Wiatry halne mają charakter ciepłych i suchych, a ich prędkość wynosi 25 - 50 m /sek. W zimie wiatr ten przynosi częste odwilże. Wiatry w Jaworzu wieją przeważnie w kierunku południowym i zachodnim, najczęściej z prędkością 2 - 5,6 m/sek, z wyjątkiem wiatrów halnych, osiągających prędkość do 15 m/sek. Ponieważ w Jaworzu brak jest punktu obserwacyjnego dane do tyczące udziałów wiatrów oparte są o wartości zmierzone na stacji „meteo” w Bielsku – Aleksandrowicach położonej w odległości ok. 4 km i na podobnej wysokości 398 m npm.

Udział wiatrów z poszczególnych kierunków – „Róża wiatrów” dla Bielska - Aleksandrowic (4 km od Jaworza).¹⁷

Wiatr	Symbol	Udział procentowy
Północny	N	5,6
Północno-wschodni	NE	7,4
Wschodni	E	12,3
Południowo-wschodni	SE	11,4
Południowy	S	7,7
Południowo-zachodni	SW	17,6
Zachodni	W	20,4
Północno-zachodni	NW	10,2

III.6.2. Wykres "róży wiatrów"

¹⁷ Studium Programowo Przestrzenne Jaworze-Centrum. Wojewódzkie Biuro Projektów Bielsko-Biała, mgr inż. arch. Henryk Busz. Bielsko-Biała czerwiec 1988.

III.7. ŚWIAT ROŚLINNY I ZWIERZĘCY.

III.7.1. Świat roślinny

Elementem środowiska geograficznego, który w istotny sposób wpływa na zróżnicowanie warunków przyrodniczych oraz decyduje o jego walorach krajobrazowych jest rzeźba terenu, oraz warunki klimatyczne. Położenie Jaworza częściowo w obrębie Pogórza Cieszyńskiego i północnej krawędzi Beskidu Śląskiego decyduje o świecie roślinnym i zwierzęcym gminy.

W Jaworzu można obserwować piętrowy układ roślinności, spowodowany wyostrzeniem się klimatu wraz ze wzrostem wyniesienia ponad poziom morza. Znaczna częstość opadów i wilgotność klimatu przyczynia się do obniżenia granic pomiędzy poszczególnymi piętrami roślinności. Granica między piętrem pogórza i regłem dolnym przebiega na wysokości około 500 m n.p.m. Występowanie pięter klimatycznych znajduje odzwierciedlenie przede wszystkim w zróżnicowaniu lasów.

III.7.2. Lasy Jaworza

Gmina Jaworze w południowej części pokryta jest lasami, które stanowią 51% ogólnej powierzchni. Na całym obszarze stanowią fragment Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. Opracowanie Nadleśnictwa Bielsko dotyczące grupy Klimczoka (Kobarski, Szewedo, Wilczek) wykazuje występowanie w piętrze pogórza (poniżej 500 m n.p.m.) nad rzecznej olszyny górskiej oraz podgórska postać buczyny karpackiej, natomiast w piętrze regła dolnego (powyżej 500 m n.p.m.) zróżnicowanie lasów jest większe, występuje tu; jaworzyna górska z miesięcznicą trwałą, regłowa postać żywej buczyny karpackiej, kwaśna buczyna górska i dolneregłowy bór mieszany.

- **Nadrzeczna olszyna górska** - występuje fragmentarycznie wzdłuż potoków Szeroki i Kamienny. Warstwę drzew tworzy Olsza szara z nieznaczną domieszką olszy czarnej i wierzby kruchej. W warstwie krzewów oprócz podrostu drzew można spotkać; dziki bez czarny, jawora, jesion i świerka. W bardzo bujnym runie największą rolę odgrywają takie gatunki jak; świerżbek orzęsiony, lepieńnik biały, Kostrzewa olbrzymia i niecierpek pospolity. Warstwę mszaków o bardzo zmiennym stopniu pokrycia tworzy przede wszystkim merzyk fałdowany.
- **Żywna buczyna karpacka** - w drzewostanie tego zbiorowiska dominuje buk, a nieznaczną domieszkę stanowi; jawor, jesion, świerk, wiąz, dąb i lipa. W warstwie krzewów która rozwija się tylko na niektórych powierzchniach występuje głównie buk. W dobrze rozwiniętym runie, w zależności od wilgotności podłoża, dominują gatunki charakterystyczne dla lasów liściastych, na uwagę zasług paprotnik Brauna, narecznica samcza, żywiec gruczołowaty, kopytnik pospolity, marzanka wonna, gajowiec żółty, szczyr trwałe oraz śnieżyczka przebiśnieg. W rzadko występującej warstwie mszaków spotkać można najczęściej żurawca fałdowanego.
- **Kwaśna buczyna górska** - drzewostan w tym zespole składa się niemal wyłącznie z buka z bardzo nielicznymi domieszkami świerka i Jawora. W słabo rozwiniętym tym poszyciu największy udział ma porost buka. W runie przeważają gatunki kwasolubne; kosmatka gajowa, kosmatka olbrzymia, borówka czarna, narecznica szerokolistna czy wietlica samcza. W warstwie mszystej spotkać można żurawca fałdowanego oraz płaszczka ząbkowanego.
- **Jaworzyna górska z miesięcznicą trwałą** - występuje w dolinie potoku Szerokiego, gdzie panują specyficzne warunki klimatyczne – zwiększona wilgotność względna powietrza oraz obniżona temperatura. Gatunkami dominującymi w drzewostanie są jawor, jesion i buk z niewielkimi domieszkami jodły i świerka. Warstwa krzewów tworzona jest przez porosty drzew, a miejscami brakuje jej zupełnie. Natomiast w bardzo dobrze rozwiniętym runie występują; miesięcznica trwała, żywiec bulwkowaty, żywiec gruczołowaty, paprotnik kolczysty, lepieńnik biały i przetecznik górski. Warstwa mchów z reguły nie występuje, jedynie w dolinach potoków spotkać można krótkosza szorstkiego.

Oprócz jednostek fitosocjologicznych omówionych powyżej w gospodarce leśnej przyjęto klasyfikację siedlisk zakładającą ścisłą zależność między drzewostanami, a warunkami siedliskowymi.

W toku prowadzenia prac Studium, dotyczących struktury siedliskowej lasów gminy Jaworze jako podstawowe źródło informacji przyjęto udostępniony przez Nadleśnictwo Bielsko-Biała operat leśny wykonany 1 stycznia 1998 roku.

Struktura siedliskowa lasów Jaworza jest następująca:

- Las wyżynny
- Las wyżynny mieszany
- Bór wysokogórski
- Las mieszany górski
- Las górski
- Bór mieszany górski

Przeprowadzona analiza zgodności siedlisk leśnych istniejących z drzewostanem wykazała na dużym obszarze niezgodności drzewostanu z siedliskiem:

- drzewostany o składzie zgodnym z siedliskiem
- drzewostany o składzie częściowo niezgodnym z siedliskiem
- drzewostany o składzie niezgodnym obojętnie z siedliskiem
- drzewostany o składzie niezgodnym negatywnie z siedliskiem
- drzewostany na siedliskach zdegradowanych i silnie zdegradowanych.

Część lasów Jaworza jest wodochronna i część glebochronna, wszystkie lasy PGL są w pierwszej kategorii ochronności, w tym ze względu na uszkodzenia przemysłowe lasy zakwalifikowane są do II strefy uszkodzeń.

Według informacji uzyskanej w Nadleśnictwie Bielsko, w lasach Jaworza formalnie nie występują ostoje zwierzyny dużej.

III.7.3. Szata roślinna Parku w Centrum Jaworza

Istotnym fragmentem szaty roślinnej Jaworza jest park w zespole pałacowo - parkowym z przełomu XVIII i XIX wieku. W opracowaniu „Przyroda województwa bielskiego – stan poznania, zagrożenia i ochrona” określony został jako park – pałacowy (użytkownik - Państwowy Zakład Wychowawczy, właściciel - Urząd Gminy w Jaworzu, powierzchnia w ha - 14,0, czas powstania – koniec XVIII w, w rejestrze zabytków) przekształcony w kierunku parku krajobrazowego, z dostosowaniem jego funkcji do celów uzdrowiskowych w II połowie XIX wieku.

Występują tutaj drzewostany ponad 100 – letnie. Proponowane jest utworzenie Rezerwatu Krajobrazowego "Bucznik" o powierzchni 118,86 ha. Przedmiotem ochrony mają być zespoły leśne, a celem zachowanie zespołów buczynowych z naturalnymi drzewostanami. Głównym środowiskiem jest tu las, ale także występują wody otwarte, torfowiska, łąki i pastwiska. Z szaty roślinnej wymienić należy żyzną buczynę i kwaśną buczynę. Do gatunków podlegających ochronie ścisłej na terenie rezerwatu należą: podrzeń żebrowiec, parzydło leśne, storczyk Fuchsa, naparstnica purpurowa, kruszczyk szerokolistny, podkolan biały. Ochronie częściowej podlegają gatunki: goryczka trojeściowa i pierwiosnka wyniosła.

W ramach całego założenia występuje zespół pałacowy, wyodrębniony w początku XX w. oraz zespół folwarku dolnego i górnego. W drzewostanie dominują gatunki rodzime, a na uwagę zasługują buki w odmianie purpurowej, odmiany ozdobne dębu szypułkowego, tulipanowce, odmiana ozdobna igliczni trójcieniowej. Około 140 drzew ma charakter pomników, z których 10 ujęto w rejestrze wojewódzkim.¹⁸

Ewidencję roślinności drzewiastej występującej na terenie parku, przeprowadzoną w 1988 roku, przez Stowarzyszenie Naukowo - Techniczne Inżynierów i Techników Ogrodnictwa w Krakowie. Opracowania to zawiera informacje dotyczące istotnego elementu środowiska przyrodniczego Jaworza.

¹⁸ Praca zbiorowa pod redakcją A. Blarowskiego; Przyroda Województwa Bielskiego. Stan poznania, zagrożenia i ochrona. COLGRAF-PRESS, Wydawnictwa - Poligrafia - Reklama, Poznań 1997.

Roślinność drzewiastą parku stanowią drzewa i krzewy należące do 51 taksonów z których liściaste należą do 42 taksonów (28 taksonów drzew i 14 taksonów krzewów), a iglaste do 9 taksonów (8 taksonów drzew i 1 krzewów). Są to głównie gatunki rodzime, które reprezentują 33 taksony.

Drzewa obcego pochodzenia stanowią około 10% drzew zarejestrowanych na terenie założenia przy czym udział ten wynika głównie z ilości drzew trzech taksonów. topól kanadyjskich, kasztanowców i robinii, natomiast pozostałe 15 taksonów (nieco więcej niż 1%), reprezentowane są przez pojedyncze egzemplarze drzew. Podobnie drzewa iglaste stanowią ponad 25% zarejestrowanych drzew, przy czym są to praktycznie drzewa dwu gatunków. świerka i modrzewia, na pozostałe 6 taksonów przy pada udział poniżej 1%.

Spośród drzew liściastych ponad 60% zarejestrowanych drzew należy do 5 taksonów: lipa drobnolistna, grab, klon, jawor, topola i dąb szypułkowy, przy czym większość grabów występuje w dwu większych skupiskach drzew tego gatunku. Zwraca również uwagę bardzo wysoki udział drzew w najniższych klasach obwodu pnia, co wskazuje na dużą liczbę samo siewów wśród wymienionych taksonów (za wyjątkiem topoli i dębu). W przypadku dębu szypułkowego większość egzemplarzy to stare okazy (ponad 30% dębów przekroczyło obwód 3m), które albo były sadzone w okresie zakładania parku, albo rosły na tym terenie wcześniej. Podobna sytuacja jest z obcego pochodzenia kasztanowcami białymi (około 2% udziału), z których ponad połowa wykazuje obwody wyższe od 2,1 m.

Na szczególną uwagę zasługują buki pospolite w odmianie purpurowej, odmiany ozdobne dębu szypułkowego: stożkowa i Concordia, tulipanowce, odmiana bezbronna igliczni trójcierniowej, platany i sosna wejmutka.

Wśród drzew rosnących na terenie parku 147 osiągnęło wymiary drzew pomnikowych. Są to 42 dęby szypułkowe (o obwodzie pnia w zakresie 3,0-5, 2 m - w tym po jednym dębie odmian stożkowej, Concordia, 1 dąb czerwony, 29 jaworów, 14 lip drobnolistnych, 2 lipy szeroko listne, 13 klonów, 9 jesionów, 7 grabów, 6 wiązów górskich, 5 kasztanowców białych, 4 topole białe, 4 olsze, 4 buki pospolite w odmianie purpurowej, 2 tulipanowce, 2 platany, po jednym modrzewiu, wejmutce i świerku.¹⁹

Spośród wymienionych gatunków w wykazie Pomników Przyrody województwa bielsko - bialskiego ujęto jedynie grupę 7 dębów o obwodach 2, 50 – 4, 65 m.

W lasach Jaworza występują: zespoły buczyn karpaccich i świerków, rzadziej spotykane są modrzew, jawor, brzoza, leszczyna oraz buki, z których część jest zabytkowa. Wzdłuż potoków rosną olszyny karpaccie i wierzby.

Stworzony Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego jest fragmentem ekologicznego systemu obszarów chronionych, w obrębie byłego Województwa Bielskiego. W obszar tego systemu wchodzi w pierwszym rzędzie dwa główne ogniwa systemu krajowego, tj. pasmo karpaccie i dolina Wisły, połączone pasmami wewnątrz układu. Elementy systemu wymagają wzajemnych powiązań przy pomocy tzw. obszarów osłony ekologicznej lub korytarzy środowiskowych, na które można wykorzystać określone formy geomorfologiczne (pogórza, współczesne doliny), bądź też np. zgrupowania stawów, zespoły użytków zielonych.

Aby system mógł spełniać swe podstawowe funkcje ekologiczne, ochronne, regulacyjne itp. Musi być chroniony przed uciążliwymi formami zagospodarowania i poddany takiemu użytkowaniu, które zapewni utrzymanie, przywracanie i wzbogaca nie jego walorów.

Zasady gospodarowania w Parkach krajobrazowych oraz ich Otulinach przed stawione zostały w rozdziale II.2.2.

Na terenie Gminy Jaworze występują następujące okazy flory podlegające całkowitej ochronie:

- wawrzynek

¹⁹ D. Kraus, W. Kraus; Ewidencja zabytkowego parku w Jaworzu, gm. Jasienica, woj. Bielsko Biała. Zarząd Główny, Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i. Techników Ogrodnictwa, Zespół Rzeczoznawców. "Inwestor - Urząd Wojewódzki w Bielsku-Białej, Wojewódzki Konserwator Przyrody. Kraków 1988.

- parzydło leśne
- lilia złotogłów
- podrzeń żebrowiec
- storczyk plamisty
- podkolan biały
- wilczełyko
- naparstnica purpurowa
- dziewięciśil bezłodygo
- storczyk Fuscha
- kruszczyk szerokolistny
- żywce

natomiast ochronie częściowej podlegają :

- goryczka trojeściowa
- marzanka wonna
- pierwiosnka wyniosła

III.7.4. Świat zwierzęcy

Faunę lasów Beskidu Śląskiego tworzą w większości gatunki pospolite, określane jako eurybiontyczne, są one przystosowane do bytowania w rozmaitych warunkach klimatycznych i różnorodnych środowiskach.²⁰ Oprócz gatunków pospolitych, żyją tu jednak też gatunki specyficzne, zarówno pod względem wymagań ekologicznych, jak i rozszedlenia geograficznego. Należą do nich gatunki górskie, w szerokim tego słowa znaczeniu, obejmują także faunę borealno - alpejską. Ważnym elementem fauny są gatunki puszczańskie, które są pozostałościami fauny dawnej, prastarej puszczy karpackiej.

Przedstawicielami zwierząt puszczańskich są drapieżniki: żbik, borsuk, lis, ku na leśna, oraz wilk. Innym zwierzęciem związanym z siedliskiem leśnym jest Jeleń szlachetny, zwany również jeleniem karpackim. Drugim przedstawicielem zwierzyny płowej jest sarna, występują tu także dziki.

W lasach Beskidu Śląskiego występują liczne gatunki ptaków, oprócz dużych kuraków leśnych; głąsca i jarząbka, żyją tu ptaki związane ze strefami regla dolnego i górnego. Można tu spotkać rzadkie i ważne z punktu ochrony przyrody gatunki, jak; bocian czarny, jastrząb, myszołów czy kruk. Występuje tu także kilka odmian dzięciołów, a czasem spotkać można orzechówkę.

Interesującymi obiektami do prowadzenia obserwacji przyrodniczych są gady i płazy, spotkać można ; żmiję zygzakowatą, jaszczurki, szczególnie na terenie pogórza spotkać można jaszczurkę zwinkę, oraz jaszczurkę żyworodną, oraz padalca. Spośród płazów występuje tu salamandra plamista, rzekotka - jedyny w Polsce przedstawiciel płazów nadrzecznych, pospolita jest żaba trawna czy ropucha szara.

W Beskidzie Śląskim występuje kilka tysięcy gatunków owadów. Występują tu rzadkie i chronione gatunki biegaczy, które są chrząszczami drapieżnymi. Na uwagę zasługują motyle; m.in. rusalki, żałobnik, admirał, pawik, oszczenice, perłowce czy latolostek cytrynek. Często spotykane są mrówki, występują również objęte ochroną trzmiele.

Bardzo ważnym elementem wszystkich biocenoz występujących w Beskidzie Śląskim są pajęczaki. Liczne gatunki pajaków spotkać można we wszystkich środowiskach, przedstawiciele kosarzy występują zarówno w lasach jak i poza nimi, natomiast drobne zaleszczotki występują w ściółce leśnej. Spotkać można również przedstawicieli lądowych skorupiaków, bardzo charakterystycznym elementem fauny są ślimaki, można napotkać gatunki ślimaków nagich, np. pomrowa błękitnego, czy skorupowych, np. ślimaka zaroślowego.

²⁰ H. Kobarski, J. Szewdo, Z. Wilczek; Ścieżka dydaktyczna w grupie Klimczoka Beskidu Śląskiego. Nadleśnictwo Bielsko, Bielsko-Biała 1996

III.8. REWALORYZACJA KRAJOBRAZU GMINY JAWORZE.

Ochrona walorów krajobrazowych oraz wypoczynkowych środowiska winna być realizowana na podstawie Ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska. Ich ochrona polega na zachowaniu, kształtowaniu lub odtwarzaniu.

Obszar Jaworza oznacza się bogato urzeźbioną i urozmaiconą formą krajobrazu, będącego dziedzictwem procesów geologicznych i rzeźbotwórczych oraz działalności antropogenicznej. Występują tu tereny cechujące się harmonijnym kulturowym krajobrazem o malowniczych wnętrzach, pozbawionych zabudowy, lub z jej skupiskami o charakterze wiejskim. Na charakter krajobrazu kulturowego pozytywnie wpływa fakt występowania na obszarze całej gminy zabudowy wolnostojącej z prze wagą budynków jednorodzinnych. Południowa część Jaworza posiada krajobraz naturalny, wznoszą się w niej wzgórza: Wawrzyczkowa Kępa, Młyńska Kępa, Goruszka, pomiędzy nimi zlokalizowane jest centrum.

Z "Kęp" widoczne są rozległe panoramy

- Z Kępy Wawrzyczkowej widoczny jest Beskid Mały, Szyndzielnia , dolina Wapienicy, Klimczok, Palenica, dolina potoku Wysoki, Borowina, dolina Szerokiego potoku, Przykra, Ostry, Wielka Polana, dolina Kamiennego potoku, Bucznik, dolina potoku Jasienica, Zebrzydka, Goruszka.
- Z Goruszki w kierunku wschodnim widoczne są: Dębowiec Cuberniok, do lina Wapienicy, Szyndzielnia, Palenica, Kopany, dolina potoku Wysokiego, Wysokie, Borowina, dolina Szerokiego potoku, Błatnia , Przykra, Ostry, Wielka Polana, dolina Kamiennego potoku, Bucznik, Zebrzydka.

W części centralnej Jaworza znajduje się park z końca XVIII wieku, utworzony przez hrabiego Arnolda St. Genois d'Anneaucourt w układzie barokowym. Układ przestrzenny ogrodu łączy w sobie regularny kształt z charakterystycznymi dla stylu krajobrazowego grupami drzew, samotnikami czy elementami wodnymi.

Istotne jest wyznaczenie dominant, osi widokowych, panoram. Wskazane jest określenie wnętrz oraz ocena ich jednostek.

Podstawą rewaloryzacji krajobrazu jest określenie ogólnych prawidłowości i kierunków jego przekształceń poprzez wytyczne do planowania przestrzennego. Wytyczne zawierają wskazania co do sposobu zachowania cech pozytywnych krajobrazu, usunięcie jego cech negatywnych oraz wprowadzenie cech nowych, dowartościowujących krajobraz.

Opracowanie opiera się na dwukierunkowych analizach:

- rzeźby terenu
- pokrycia terenu

Podstawą dla prowadzenia analiz w aspekcie fizjonomii zasobów architektoniczno-krajobrazowych jest opracowanie charakterystyki rozmieszczenia i ukształtowania podstawowych form rzeźby terenu.

Zajęcie się rzeźbą jako formą krajobrazu wymaga wprowadzenia zapisu orograficznego, bazującego na wysokości względnej. Zapis orograficzny przyjęto w następstwie następującego toku postępowania: -

- wyznaczenia warstwic zasadniczych, co w przypadku skali 1:10 000 oznacza cięcie co 10 m;
- wyznaczenia linii szkieletowych rzeźby, zarówno linii grzbietowych przebiegających po najwyższych wzniesieniach jak i dolinnych przecinających najniżej położone poziomicę;
- obliczenie spadków terenu przy stałym cięciu poziomowym w stopniach, wg wzoru: $a = \text{hctg}\alpha$, gdzie a jest to odległość pozioma odcinka zawartego między dwiema poziomami o jednakowym cięciu poziomowym h, a alfa to kąt zawarty między powierzchnią stoku a płaszczyzną poziomą;

- wprowadzenia odpowiednich dla skali opracowania podziałów spadków, odzwierciedlających główne rysy rzeźby terenu (przyjęto przedziały: powyżej 30 stopni , 30-10 stopni, 10-5 stopni, 5-2 stopni, 2-1 stopnia, poniżej 1 stopnia)
- wyinterpolowanie powstałych form, celem nadania im właściwego charakteru.

Orografię przedstawia mapa nr 3.4., która pozwala na:

- uzyskanie obrazu urzeźbienia obszaru gm. Jaworze;
- dokonanie waloryzacji terenu dla określenia przydatności jego fragmentów dla planowanych funkcji (np. wyznaczenia tras narciarskich); -
- planowanie zgodne z wartościami form krajobrazowych rzeźby obszaru;
- wyłonienie funkcji jakie mogą pełnić fragmenty gminy ze względu na ich ukształtowanie;
- uzyskanie ograniczeń i uwarunkowań pianistycznych i krajobrazowych jakie stwarza ukształtowanie terenu.

Poglądowe opracowanie uzupełniające to model przestrzenny ukształtowania terenu z zaznaczonymi szczytami górskimi i wzniesieniami.

Analizy pokrycia terenu bazują na inwentaryzacji urbanistycznej obszaru Gminy zaktualizowanej w lipcu 1999 r.

Dla opracowania rewaloryzacji krajobrazu uznano formy pokrycia charakteryzując je pod względem stopnia ich ciągłości i zróżnicowania w krajobrazie. Formy pokrycia naturalne i sztuczne (podział wg tworzywa) są elementami artykulacji przestrzeni na różnorodne obszary przestrzenne wyodrębnione z otoczenia za pomocą określonej granicy (np. zabudowa ,zadrzewienia itp.)

Antropogeniczne formy pokrycia (formy zabudowy) podzielono na :

- zabudowę zwartą,
- zabudowę skupioną
- zabudowę rozproszoną.

W terenach zieleni wyodrębnia się:

- lasy,
- zadrzewienia i zarośla,
- zieleń izolacyjną i urządzonej,
- sady,

Obszary rolnicze i łąki tworzą „posadzkę” obserwowanego krajobrazu, stanowiąc przedpola panoram widokowych.

Inwentaryzacja osadnictwa i zieleni przedstawiono na załączonym rysunku.

Dla stworzenia wytycznych do kształtowania krajobrazu gm. Jaworze pomocne było ustalenie teoretycznych zasięgów widoczności krajobrazu z ul. Cieszyńskiej.

Są to następujące strefy: -

- percepcji bezpośredniej: 3,0m-500m;
- średnich obserwacji: 500m-2000m;
- odległych obserwacji: 2000m-7500m.

Zasięg stref warunkuje percepcja od detalu architektonicznego po zarysy form krajobrazu.

Wymienione wyżej teoretyczne zasięgi widoczności zostały zmodyfikowane (urealnione) poprzez analizę rzeźby i pokrycia terenu pozwalając na wyodrębnienie jednostek widokowych, czyli krajobrazu widzianego przez człowieka.

Powyższe studia i analizy krajobrazowe mają na celu wypracowanie podstaw dla sprecyzowania wytycznych kierunków działania na rzecz zachowania wartościowych elementów krajobrazu i ew. budowania nowych wartości krajobrazowych Jaworza. Wytyczne te zostaną opracowane w części Studium... pt. "Ustalenia".

III.9. STAN ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ W OBSZARZE GMINY.

Analizy terenów zapisanych w planie Miejscowym prowadzone podczas prac nad Studium wykazały występowanie następujących klas bonitacyjnych:

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH,
Według granic administracyjnych w 1997 roku.²¹

- Ogólna powierzchnia gruntów 673 ha
- Użytki rolne razem 443 ha
- Grunty orne 206 ha
- Sady 30 ha
- Łąki 178 ha
- Pastwiska trwałe 29 ha
- Lasy i grunty leśne 18 ha
- Pozostałe grunty 212 ha

Liczba i struktura gospodarstw indywidualnych wg spisu rolnego wykonanego w 1996 roku (dane dostarczone przez Urząd Gminy Jaworze)

- Gospodarstwa poniżej 1,0 ha - nie występują
- Gospodarstwa 1,1 - 2,0 ha - 70
- Gospodarstwa 2,1 – 5,0 ha - 36
- Gospodarstwa 5,1 - 7,0 ha - 2 Gospodarstwa 7,1 – 10,0 ha - 1

Średnia wielkość gospodarstwa wynosi – 2,87 ha. Dane te wskazują na bardzo duże rozdrobnienie gospodarstw rolnych, co nie sprzyja wydajności produkcji rolnej.

Liczba osób zatrudnionych w rolnictwie wg spisu rolnego wykonanego w 1996 roku (dane dostarczone przez Urząd Gminy Jaworze)

- Liczba osób pracujących w rolnictwie (mieszkających w gospodarstwach rolnych - 2162.
- Liczba osób pracujących wyłącznie w rolnictwie - 570, co stanowi ponad 11 % ogólnej liczby mieszkańców.

Tak wysoki procent osób utrzymujących się wyłącznie z rolnictwa wskazuje na konieczność ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Liczba zwierząt wg gatunków i klas według spisu rolnego 1996 roku (dane dostarczone przez Urząd Gminy Jaworze)

Gatunek	Ilość sztuk
Bydło ogółem	207
Krowy mleczne	111
Trzoda chlewna ogółem	180
Lochy	21
Owce	283

Wyznaczenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej opiera się na wyodrębnieniu obszarów nie tylko faktycznie użytkowanych rolniczo, ale co jest istotne predysponowanych do tej funkcji w przyszłości.

W sytuacji zmiennych warunków przyrodniczych, pełna synteza stanu istniejącego jest bardzo utrudniona. Znajomość wiodących elementów składających się na ocenę rolniczej przestrzeni

²¹ Rocznik Statystyczny Województwa Bielskiego.

produkcyjnej może w przybliżeniu dać obraz możliwości, jakimi potencjalnie dysponuje gmina Jaworze dla produkcji rolnej.

Analiza poszczególnych elementów środowiska: rzeźby terenu, agroklimatu, warunków wodnych oraz gleb, pozwala stwierdzić, że decydujący wpływ na wartości uprawowe ma gleba, która z natury odzwierciedla w sobie pozostałe czynniki geograficzne.

Dodatkowo w terenach górskich, duże znaczenie posiada klimat i rzeźba (w tym mikroklimat związany z ekspozycją stoku), które warunkują dobór roślin uprawnych i często ograniczają możliwości uprawy mechanicznej,

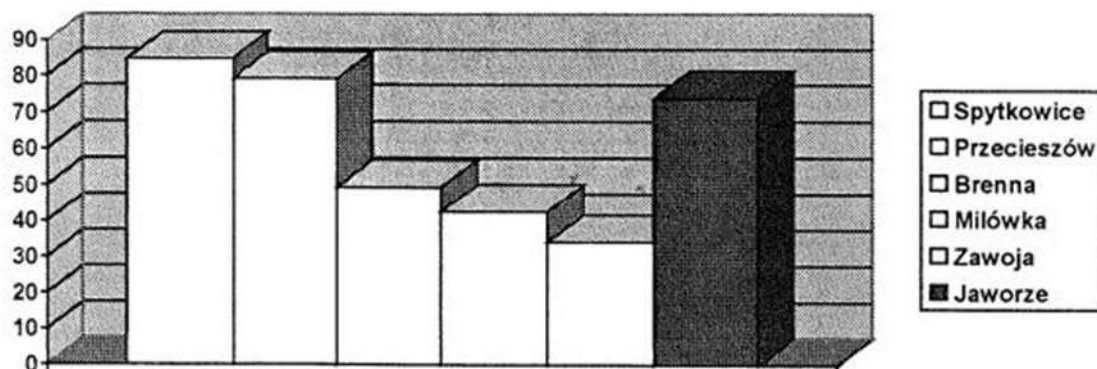
W oparciu o klasy bonitacyjne i kompleksy rolniczej przydatności gleb obliczono w IUNG wskaźniki jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Punktacja przypisana poszczególnym czynnikom:

- rzeźba terenu 0.1 - 5.0 pkt
- warunki wodne 0.1- 5.0 pkt
- klimat 0 - > za 0 przyjęto plon 15 9 q/ha, za 1 pkt 2 q/ ha,

po zsumowaniu punktów uzyskano syntetyczny wskaźnik liczbowy określający wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Dla rejonu Jaworza wynosi on 74.0.

PORÓWNANIE WIELKOŚCI WSKAŹNIKA JAKOŚCI ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRZODUKCYJNEJ DLA GMINY JAWORZE NA TLE WYBRANYCH GMIN BYŁEGO WOJEWÓDZTWA BIELSKIEGO.²²

Typy i rodzaje gleb.

Na terenie gminy Jaworze występują następujące rodzaje gleb²³:

Rędziny - gleby wytworzone ze skał osadowych i innych zwartych skał zasobnych w węglany.

Gleby ilaste - wytworzone ze skał osadowych fliszowych

Mady - są utworami najmłodszymi powstałymi w okresie czwartorzędowym. Zaliczane są do gleb początkowego stadium rozwojowego. Dotyczy to przede wszystkim piaszczysto - żwirowych i kamienistych gleb dolinowych podlegających okresowym zalewom powodziowym.

²² Pracownia projektowa „Urbanista”, mgr Ewa Tkocz; Studium wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Studia i analizy do Planu Regionalnego Województwa Bielskiego. Bielsko-Biała, 1994.

²³ Atlas Województwa Bielskiego; Polska Akademia Nauk, Oddział w Krakowie, Komisja Nauk Geograficznych. Urząd Wojewódzki w Bielsku Białej. Kraków 1981.

III.10. OCHRONA PRZYRODY

Ochrona przyrody i krajobrazu realizowana jest w Polsce na podstawie Ustawy z dnia 16 października 1991r o ochronie przyrody (Dziennik Ustaw nr 114 poz. 492), oraz Ustawy z dnia 31 stycznia o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dziennik Ustaw nr 49 poz. 196).

Ochrona przyrody pojmowana jest jako zachowanie, właściwe wykorzystywanie oraz odnawianie zasobów i składników przyrody, a w szczególności dziko występujących roślin, zwierząt i ekosystemów.

Celem ochrony przyrody jest:

- utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów,
- zachowanie dziedzictwa geologicznego,
- kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody,
- przywracanie do stanu właściwego zasobów i składników przyrody

Rozróżnia się następujące formy ochrony przyrody:

- parki narodowe
- parki krajobrazowe
- obszary chronionego krajobrazu
- rezerваты przyrody
- ochrona gatunków roślin i zwierząt
- pomniki przyrody
- stanowiska dokumentacyjne
- użytki ekologiczne
- zespoły przyrodniczo krajobrazowe

W Jaworzu - Nałężu proponowane jest utworzenie rezerwatu leśnego Bucznik, gdzie przedmiotem ochrony jest fragment buczyny karpackiej z dużym udziałem miesięcznicy trwałej oraz kwaśnej buczyny.

Proponowanym **nowym użytkowaniem ekologicznym** jest dolina potoku Górnej Jasienicy w Jaworzu Nałężu: typ środowiskowy - wąwóz łęgowy, przedmiot ochrony -- krajobraz doliny potoku z roślinnością łęgową i grądową.

Szczególnością formą ochrony przyrody stanowią pomniki przyrody. Są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupienia o szczególnej wartości naukowej, kulturowej i historycznej. Często odznaczają się one indywidualnymi cechami: sędziwe i okazałych rozmiarów drzewa, grupy drzew, aleje, głązy narzutowe, skałki.

III.11. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO (powietrza, wody, gleb, fauny i flory i krajobrazu).

W rejonie Jaworza obserwować można niekorzystne zmiany roślinności wyróżniające się przede wszystkim: zanikaniem roślinności naturalnej (nadrzecznej, wodnej, błotnej, zaroślowej i leśnej), ustępowaniem niektórych rodzimych gatunków roślin, zanikiem wyspecjalizowanych chwastów polnych oraz rozpadem istniejących dawniej zbiorowisk polnych, ekspansją przybyszów synantropijnych, inwazją gatunków zrębowych, zarastaniem polan śródleśnych, zwiększaniem się monokultur świerkowych, modrzewiowych i sosnowych, obumieraniem jodły i świerka.

Głównymi przyczynami zmian będących źródłem zagrożeń dla środowiska przyrodniczego, jest niszczenie siedlisk nadrzecznych poprzez regulacje potoków, zajmowanie terenu pod zabudowę, rozbudowa sieci dróg stanowiących szlaki masowej migracji synantropów, zmiana pól naturalnych łąk kośnych na monokultury roślin pastewnych, modernizacja agrotechniki i zwiększenie efektywności walki z chwastami polnymi, zanieczyszczenie powietrza, gleby i wody spowodowane emisjami przemysłowymi.

Istotnym problemem występującym w Jaworzu jest dewastacja parku zabytkowego, którego niszczenie następowało poprzez:

- użytkowanie obiektu niezgodne z jego przeznaczeniem,
- brak bieżącej pielęgnacji, nie usuwanie samosiewów drzew i krzewów,
- sadzenie nowych drzew i krzewów w sposób niezgodny z układem kompozycyjnym (wprowadzanie dużej ilości drzew jednego gatunku lub odmiany, którymi wypełniano wnętrza parkowe),
- brak konserwacji urządzeń ogrodowych.

III.11.1. Zagrożenie czystości wód.

Na terenie Gminy Jaworze nie przeprowadzano badań dotyczących czystości wód powierzchniowych. Występujące na terenie Gminy potoki w swej początkowej części mają krystaliczną przejrzystą wodę, zagrożeniem dla nich stają się zanieczyszczenia wynikające z obudowania dolin potoków w ich północnej części. Najbardziej zagrożony jest potok Szeroki. Zlokalizowana jest przy nim na wysokości Domu Wczasowego „Jawor” biologiczna oczyszczalnia ścieków, jednak zaraz poniżej znajduje się zrzut ścieków komunalnych.

Według Mapy Hydrograficznej wykonanej przez GEOPOL Poznań, wydanej w 1992 roku, grunty Jaworza charakteryzują się słabą, zmienną i zróżnicowaną przepuszczalnością. Zalegający pod nimi zbiornik GZWP Godula - Beskidu Śląskiego, jest słabo zagrożony, a jego obecność nie skutkuje szczególnymi ograniczeniami dla rozwoju gminy.

III.11.2. Zagrożenie czystości powietrza.

Zagrożenia czystości powietrza są rezultatem lokalnych i zewnętrznych emisji zanieczyszczeń. Poważnym zagrożeniem jest transport zanieczyszczeń z aglomeracji czeskich, górnośląskich i pobliskich Bielska, Cieszyna – Goleiszowa - Skoczowa, oraz szlaki komunikacyjne. Spalanie paliw konwencjonalnych powoduje wzrost zagrożenia promieniotwórczego stwierdzanego w opadach atmosferycznych, rzekach i lasach. Monitoring zanieczyszczenia powietrza wskazuje iż gmina znajduje się w strefie gdzie opad pyłu waha się w przedziale od 50 - 100 t/km²/rok, stężenie dwu tlenku siarki w granicach od 28 - 30 mg/m²/dobę, a stężenie tlenków azotu od 0,060 - 0,070 mg/m²/dobę. Źródłem niskiej emisji SO₂ i NH_x (ze związkami Pb i CO) są paleniska domowe i środki transportu. Częste zimowe inwersje temperatury, sięgające w dolinach beskidzkich do wysokości 150 m, przyczyniają się do wzrostu stężenia zanieczyszczeń. Emisja zanieczyszczeń pyłowych jest większa w sezonach grzewczych.

Stężenie zanieczyszczeń w powietrzu jest zależne od kierunków wiatru. Przy silnych wiatrach północnych rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń występuje wzdłuż głębokich dolin i zachodzi w kierunku południowym.²⁴

III.11.3. Zagrożenia dla gleb.

Postępująca degradacja powierzchni ziemi w rejonie Jaworza jest wynikiem:

- rozwoju urbanizacji i uprzemysłowienia,
- pozostałości po eksploatacji wód solankowych,
- nielegalnym składowaniem odpadów,
- erozji wodnej gleb,
- emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych.²⁵

²⁴ Adam Łuczak; Środowisko abiotyczne województwa bielskiego- stan poznania, zagrożenia i ochro na. Przyroda województwa bielskiego. Stan poznania, zagrożenia i ochrona. COLGRAF-PRESS, Wy dawnictwo-poligrafia - reklama, Poznań 1997.

²⁵ J. Kohut, Pracownia DB, na zlecenie Wojewody Bielska-Białej; Studium Kształtowania systemu Obszarów Chronionych Województwa Bielskiego. Bielsko-Biała, grudzień 1994.

Największym zagrożeniem gleb Jaworza jest problem erozji wodnej. Narażone na nią są grunty orne już powyżej 5% spadku.

Brak jest syntetycznych danych liczbowych na temat skali tego zjawiska, natomiast wg danych Instytutu Kształtowania Środowiska, 1983 r - erozję bardzo silną obserwuje się we wszystkich jednostkach osadniczych położonych w Beskidach.

Innym poważnym zagrożeniem jest degradacja gleb w wyniku kumulowania zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z powietrza. Nie została ona jednak dotąd wy starczająco rozpoznana i brak jest miarodajnych danych. Można jednak przyjąć, że następuje ona na obszarach gdzie obserwuje się stężenia SO₂ i innych substancji przekraczających dopuszczalne normy, jest to również rejon Bielska - Białej.

III.11.4. Zagrożenia przyrody żywej (fauny i flory).

Zagrożeniami dla lasów Jaworza jest przewaga drzewostanów nie odpowiadających siedliskom:

- drzewostany o składzie niezgodnym obojętne z siedliskiem
- drzewostany o składzie niezgodnym negatywne z siedliskiem
- drzewostany o składzie częściowo niezgodnym z siedliskiem
- drzewostany na siedliskach zdegradowanych i silnie zdegradowanych,

Drzewostany o składzie zgodnym z siedliskiem występują na stosunkowo małym obszarze w stosunku do powierzchni lasów w gminie Jaworze.

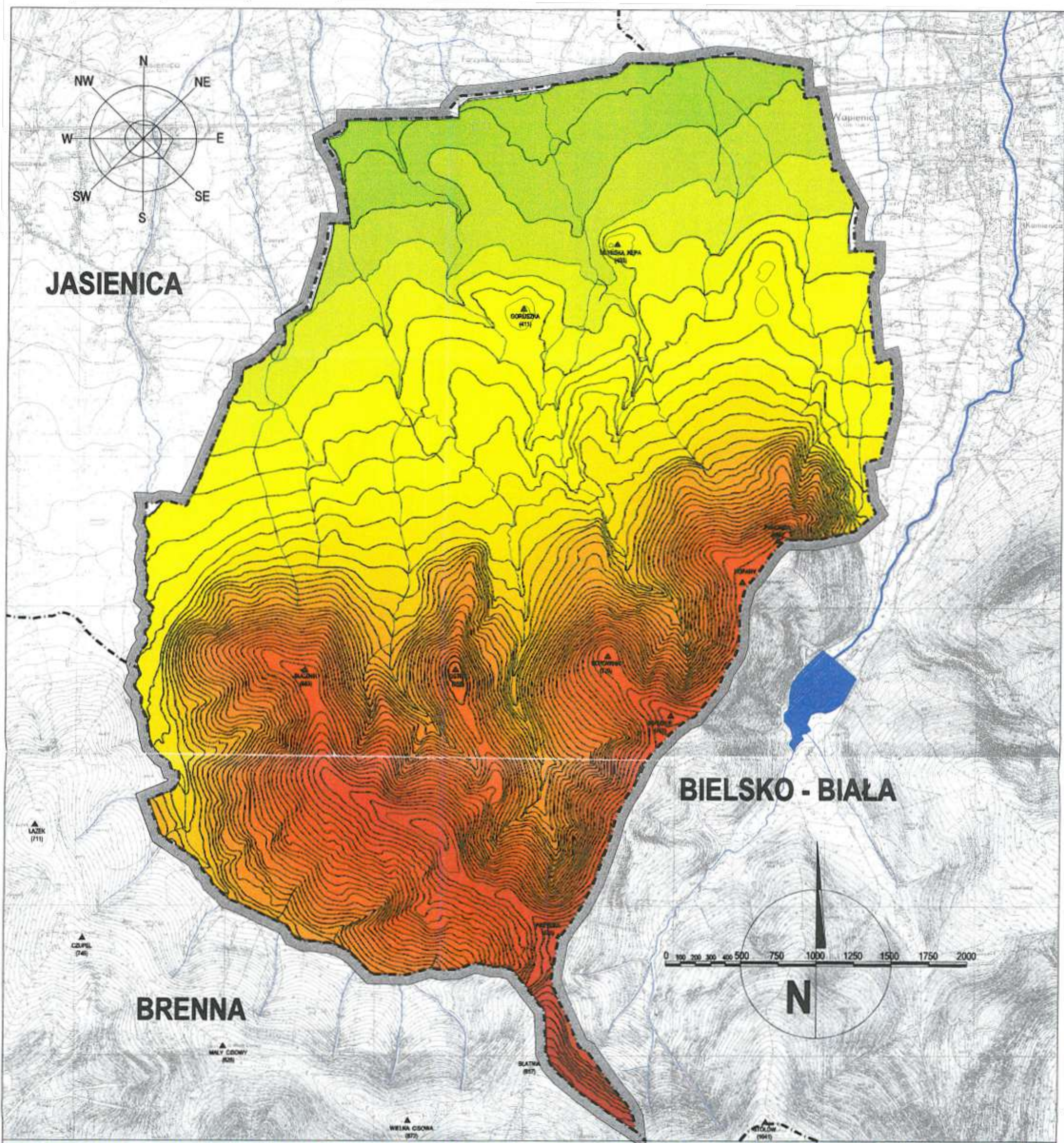
Kolejnym poważnym zagrożeniem dla drzewostanu jest występowanie znacznego obszaru zagrożonego lub opanowanego opieńką miodową. Występują również stałe partie kontrolne dla poszukiwań szkodników świerka, oraz szkodników sosny.

Innym niekorzystnie wpływającym na środowisko przyrodnicze zagrożeniem jest tworzenie nielegalnych wysypisk odpadów. Są one zarówno szkodliwe dla gleb, jak również stają się powodem zanieczyszczenia cieków wodnych. Zwrócić należy uwagę na fakt, iż występowanie niekontrolowanych wysypisk wpływa również niekorzystnie na odbiór estetyczny, który jest ważnym elementem działań sprzyjających rozwojowi rekreacji na terenie gminy.

III.11.5. Zagrożenie na skutek możliwości ewentualnego skażenia promieniotwórczego, w wyniku awarii elektrowni jądrowych.

Największym zagrożeniem dla bezpieczeństwa Jaworza w przypadku awarii elektrowni jądrowych są położone najbliżej, na terenie Czech i Słowacji.

- Dohumice - 170 km od Bielska-Białej
- Dukowany - 210 km od Bielska-Białej
- Muchowce - 150 km od Bielska-Białej.

STUDYUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

ANALIZA HIPSOMETRYCZNA

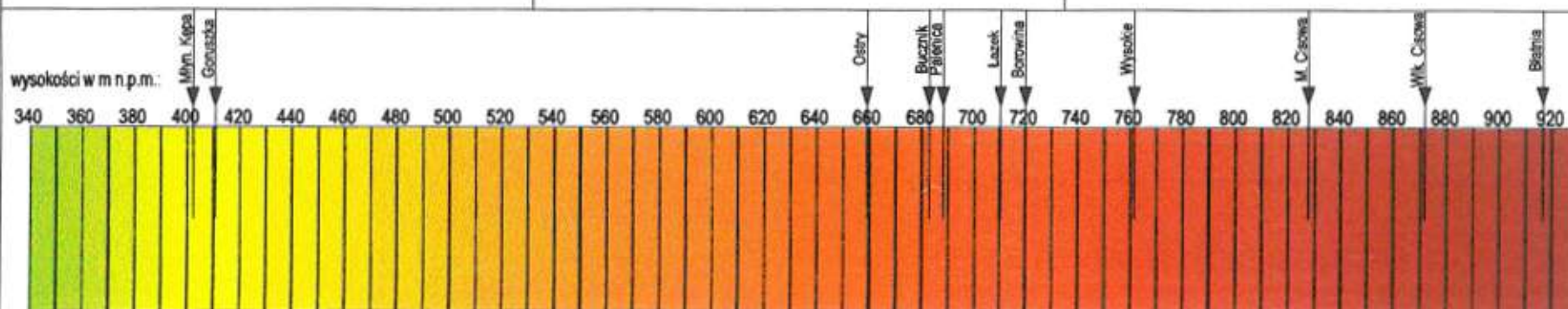
Granice administracyjne gminy

Cieki wodne

Szczyty górskie

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza hipsometryczna ukształtowania terenu w gminie Jaworze

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

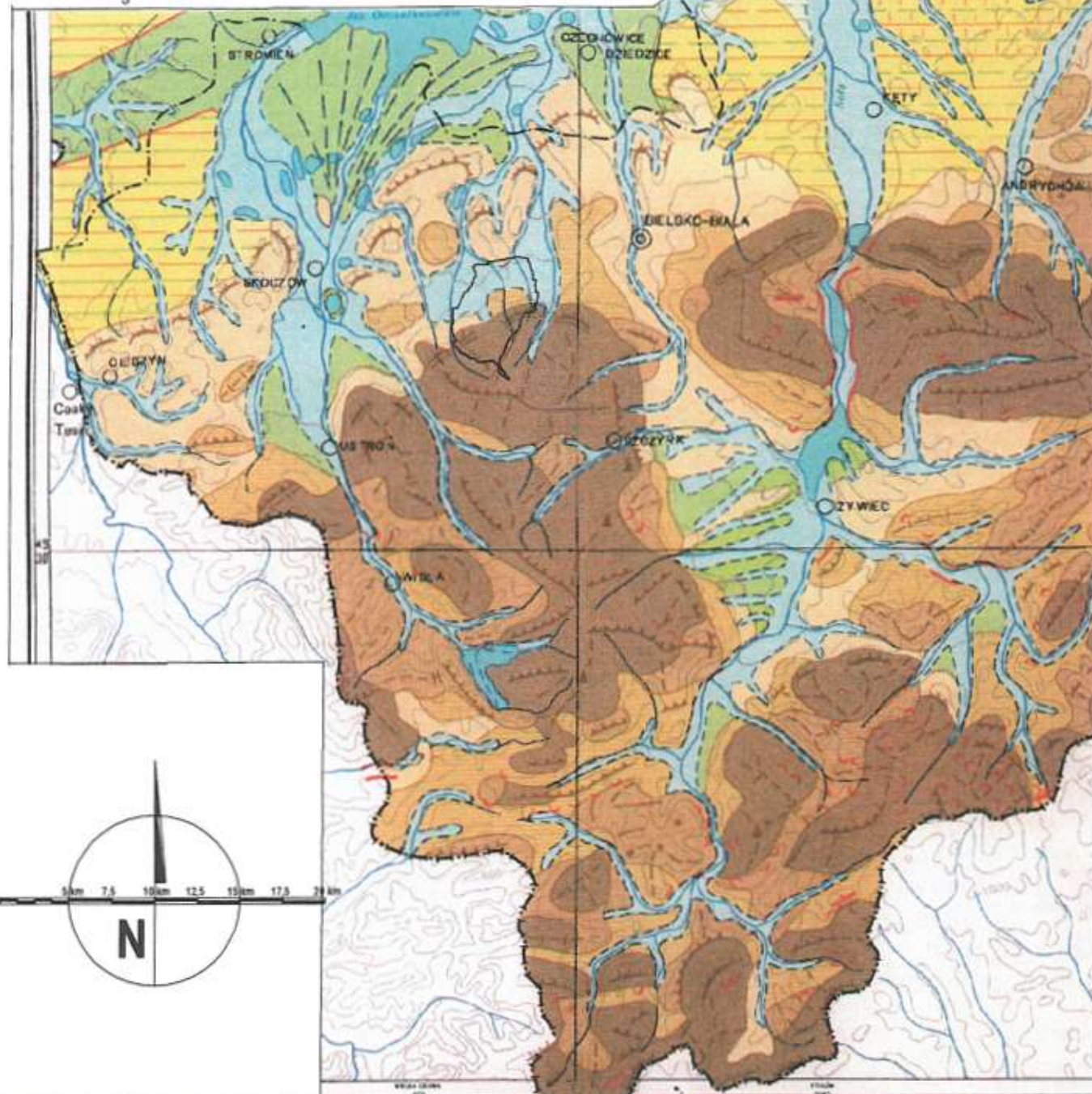
Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data:
30.08.1999.

Skala:
1:25 000

Nr rys.
3.1

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZNO

ANALIZA GEOMORFOLOGICZNA

- Wyżyny o budowie płytowej i monoklinalnej z fragmentami zrównań trzęsiorzędowych
- Działy wyżynne i wysoczyzny - młode góry fałdowe (fliszowe)
- Najwyższe wzniesienia ostańcowe
- Góry niskie i pogórza z fragmentami zrównań miocenskich

- Pogórza z fragmentami zrównań pontyjskich
- Niskie pogórza i obniżenia śródgórskie
- Działy (wysoczyzny) na zdegradowanych ulworach miocenskich i pliocenskich, otulone czwartorzędem, w obrębie kotlin podkarpackich.

Rysunek sporządzono przy wykorzystaniu Atlasu Województwa Śląskiego. PAN - Oddział w Krakowie, Urząd Województwa w Białymostku, Kraków 1981.

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzno

TREŚĆ:

Analiza geomorfologiczna na tle regionu Białego Białego

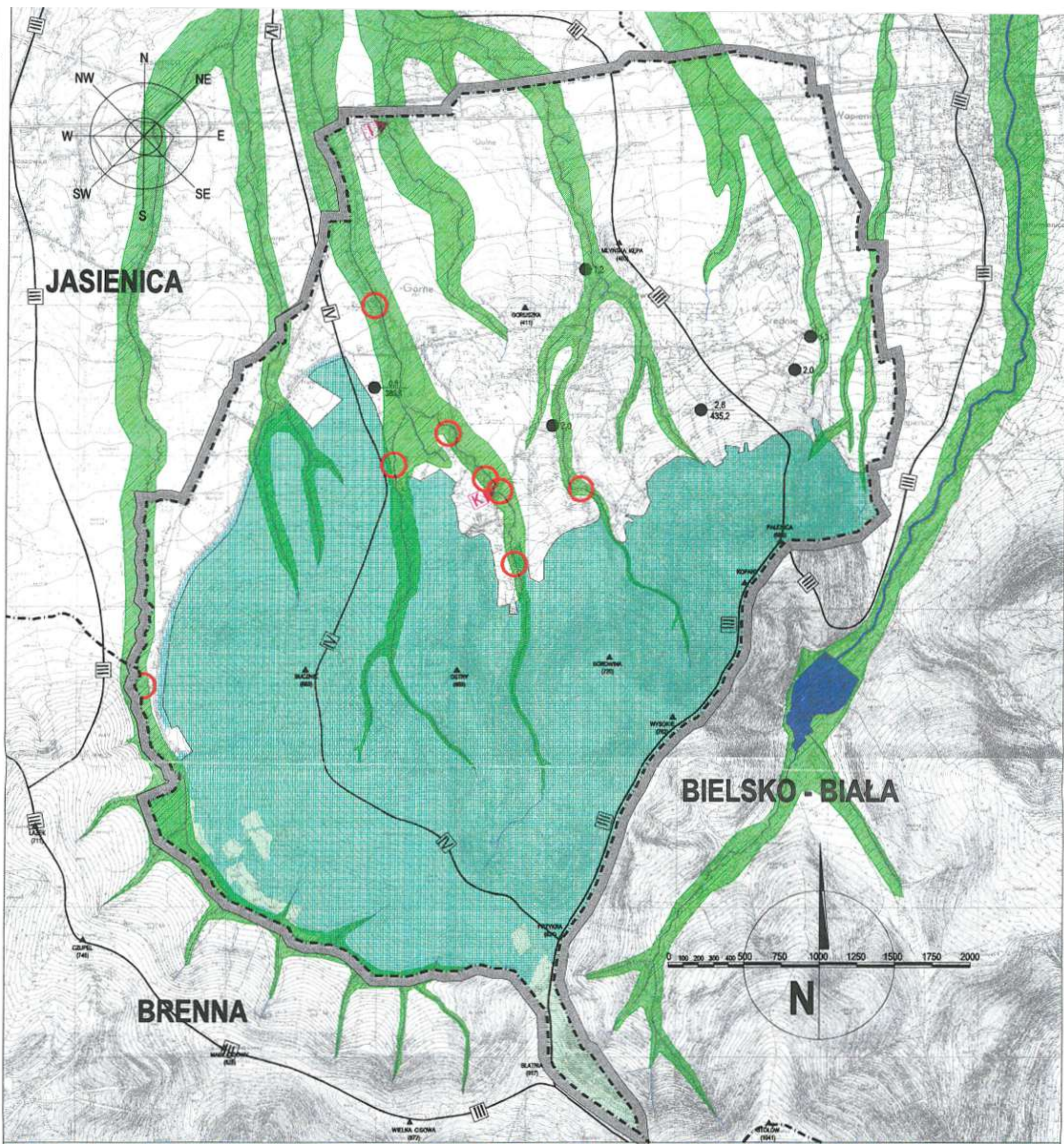
INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworzno

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. nr 1340/94

Data:	Skala:	Nr rys.
2.09.1999	1 : 400 000	3.2

STUDYUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

ANALIZA HYDROGRAFICZNA

- Cieki wodne
- Granica administracyjna gminy Jaworze
- Granice administracyjne gmin sąsiednich
- Cieki wodne o szerokości mniejszej niż 3m
- Cieki wodne o szerokości 15 - 30m

- Zbiornik wodny
- Doliny cieków wodnych
- Linie wododziałów
- Punkty zrzutu ścieków komunalnych
- Punkty zrzutu ścieków innych

- Biologiczne oczyszczalnie ścieków
- Studnie głębinowe i odwierty
- Oznaczenie studni:
głębokość do zwierciadła wody [m] / rzędna
wys. zwierciadła wody [m n.p.m.]
- Miejsca zagrożeń powodziowych
(z 13.06.1998 roku)
- Tereny zalesione

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza sytuacji hydrograficznej gminy Jaworze

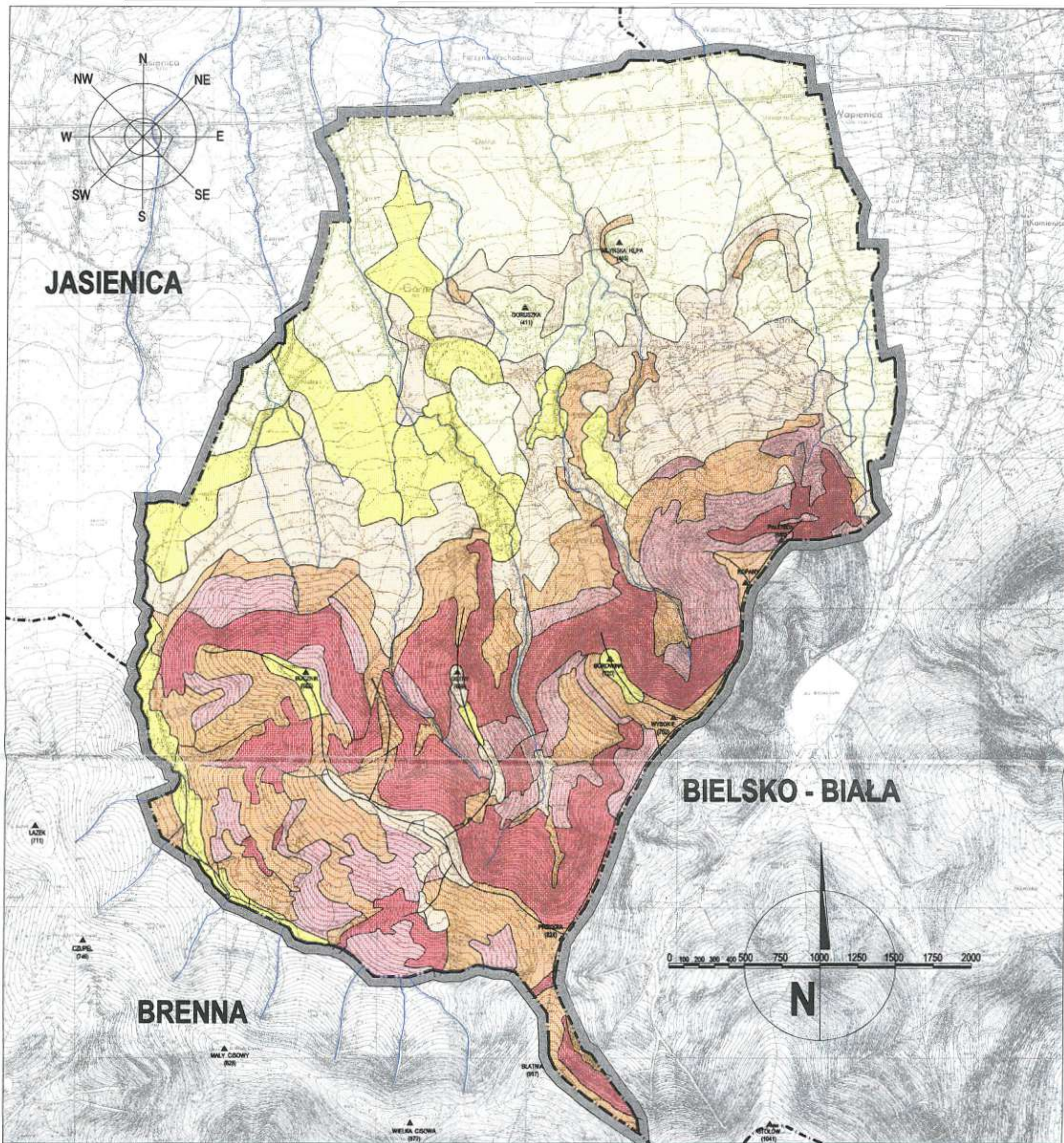
INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

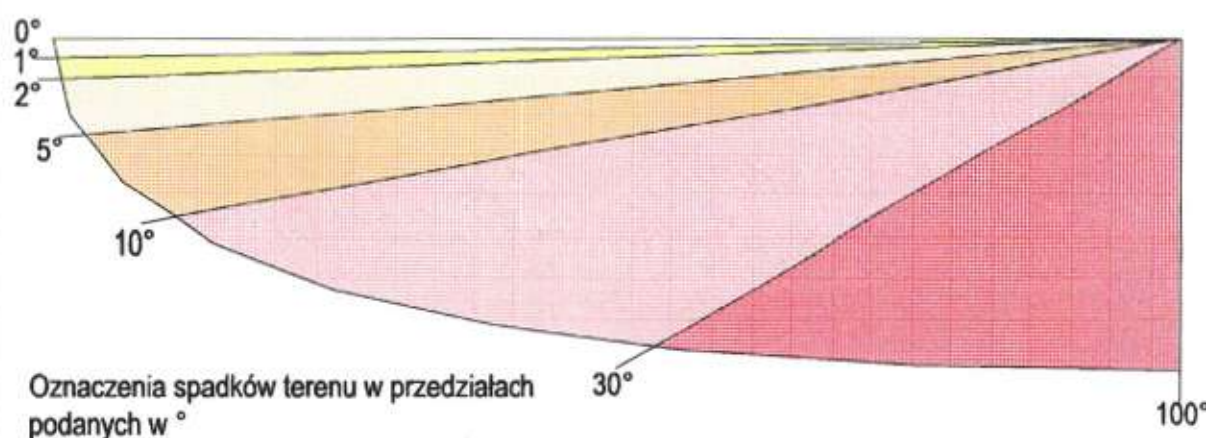
Data: 30.08.1999 Skala: 1:25 000 Nr rys. 3.3.

STUDYUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

ANALIZA OROGRAFICZNA

- Granica administracyjna gminy Jaworze
- Granic administracyjne gmin sąsiednich
- Szczyty górskie
- Linie szkieletowe grzbietowe
- Linie szkieletowe dolinne

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza orograficzna spadków terenu w gminie Jaworze

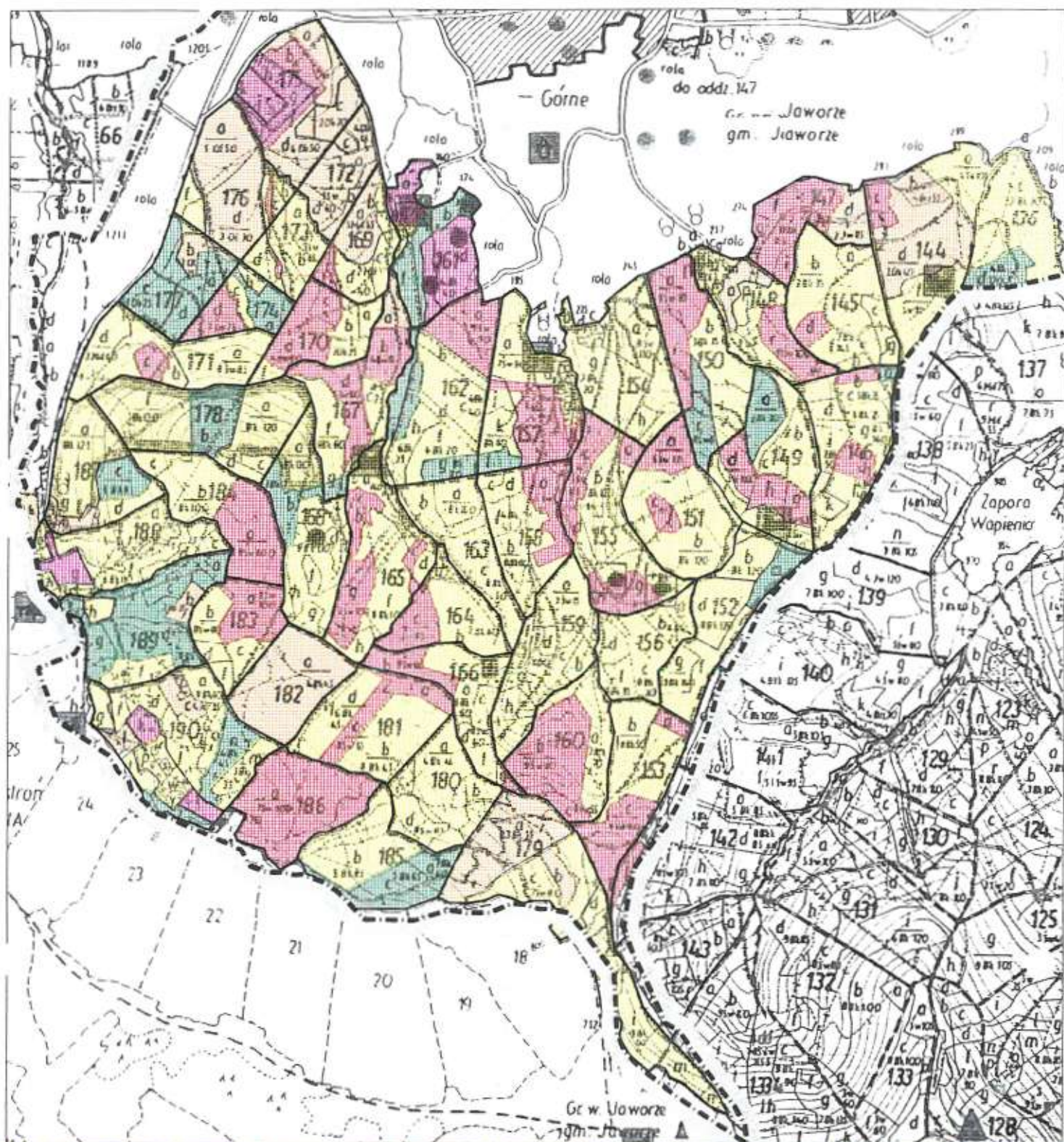
INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 30.08.1999	Skala: 1:25000	Nr rys. 3.4.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

ANALIZA JAKOŚCI SIEDLISK LEŚNYCH

Granice administracyjne gminy

Zasięg terenów oddziałów leśnych

Drzewostany o składzie zgodnym z siedliskiem.

Drzewostany o składzie częściowo niezgodnym z siedliskiem

Drzewostany o składzie niezgodnym, obojętne z siedliskiem

Drzewostany o składzie niezgodnym, negatywne z siedliskiem

Drzewostany na siedliskach zdegradowanych i silnie zdegradowanych

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza jakości siedlisk leśnych w gminie Jaworze

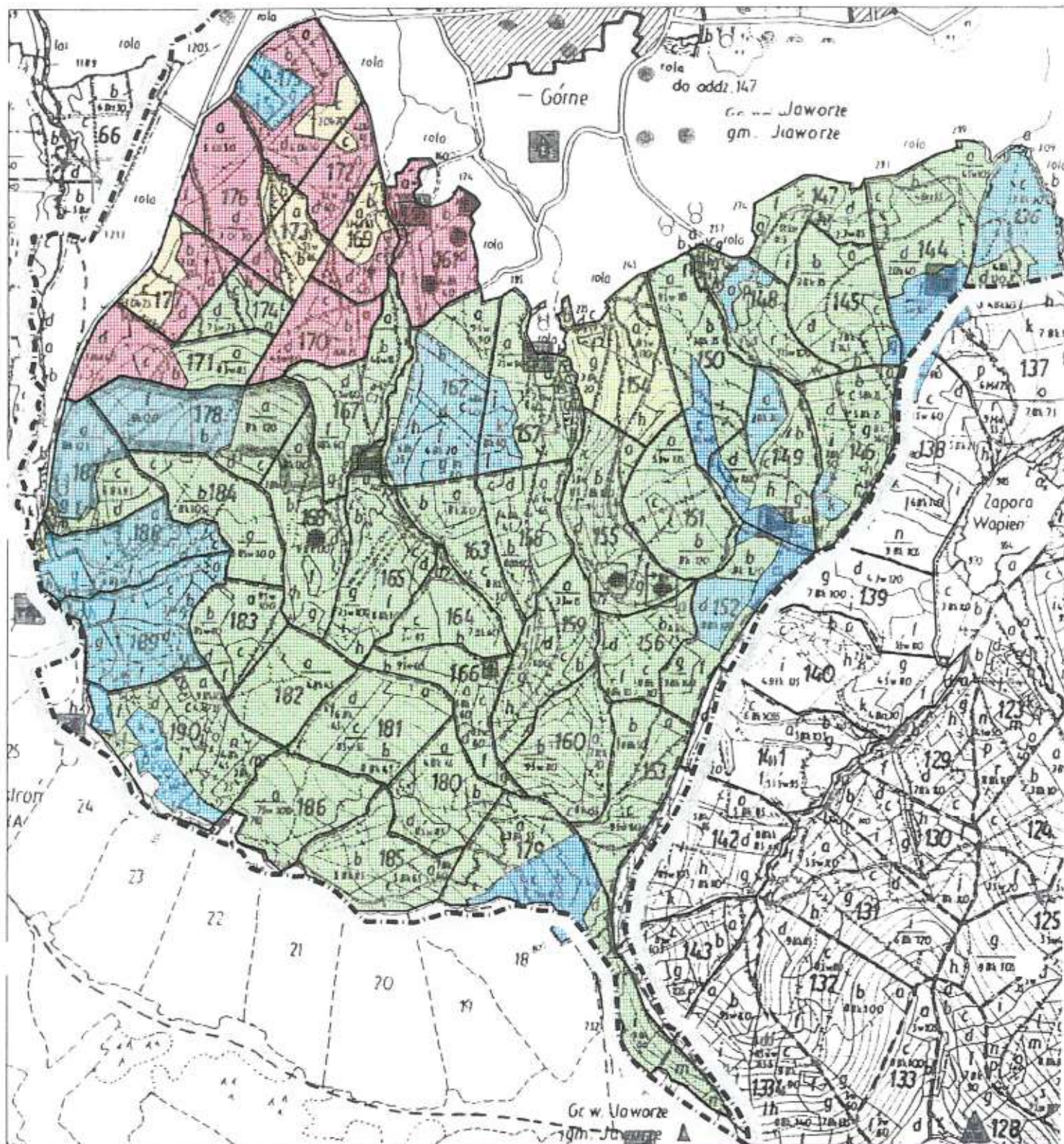
INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1348/94

Data: 30.08.1999 Skala: 1:25 000 Nr rys.: 3.5.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

ANALIZA RODZAJÓW SIEDLISK LEŚNYCH

Granice administracyjne gminy

Las mieszany - wyżynny

Las wyżyny

Las mieszany - górski

Las górski

Bór mieszany - górski

Bór wysokogórski

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza rodzajów siedlisk leśnych w gminie Jaworze

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. arch. Nr 1348/94

Data:

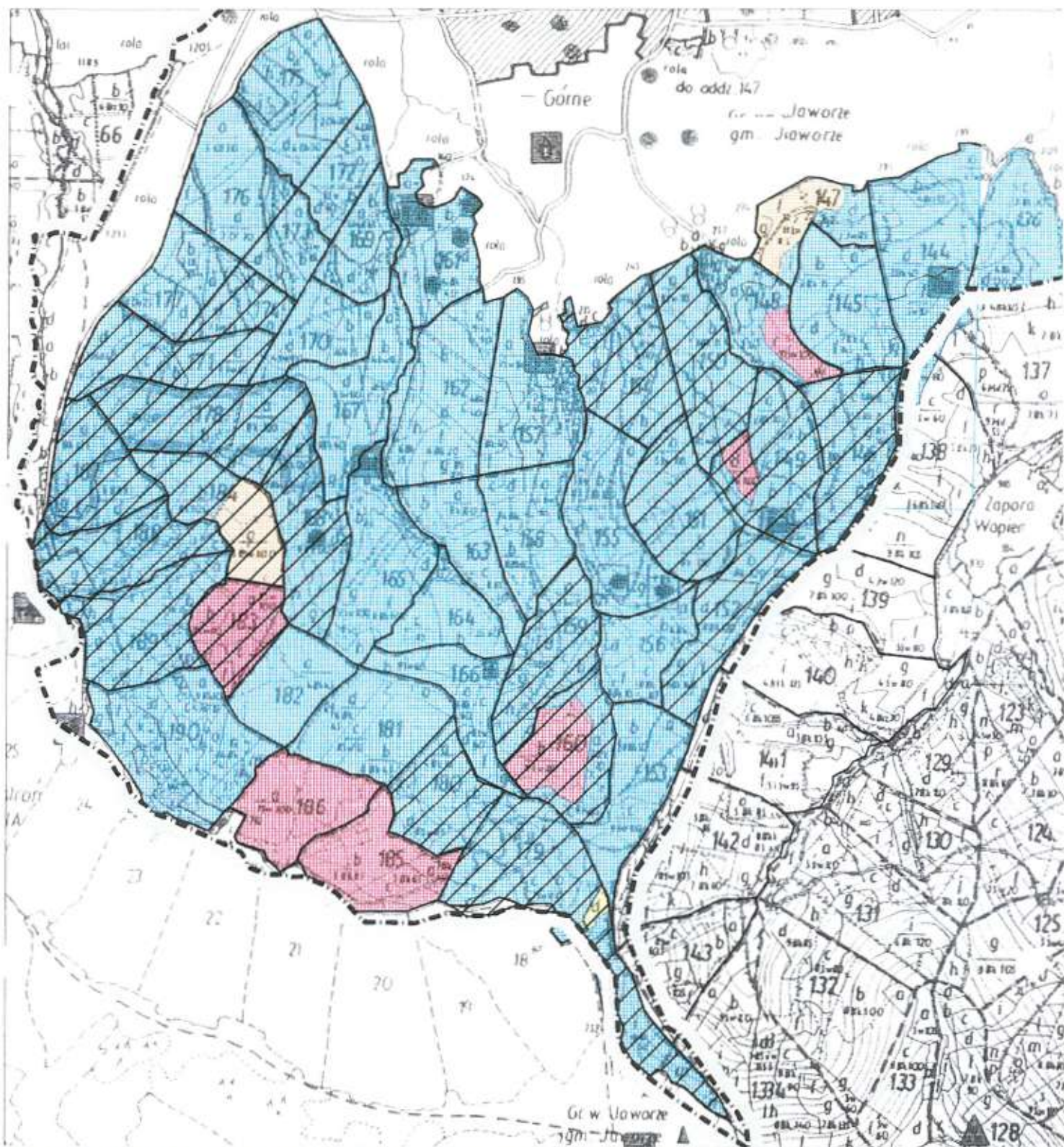
30.08.1999

Skala:

1:25 000

Nr rys.

3.6

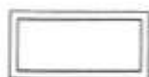

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

ANALIZA ZAGROZEŃ ŚRODOWISKA LEŚNEGO

Granice administracyjne gminy

Zasięg terenów oddziałów leśnych

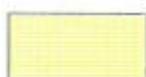
Stale partie kontrolne dla poszukiwań szkodników świerka

Stale partie kontrolne dla poszukiwania szkodników sosny

Obszary zagrożone lub opanowane przez opieńkę midową

Drzewostan leśny na gruntach porolnych

Drzewostany uszkodzone przez wiatrolomy i śniegolomy

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza zagrożeń środowiska leśnego wraz z uwzględnieniem stałych partii kontrolnych

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

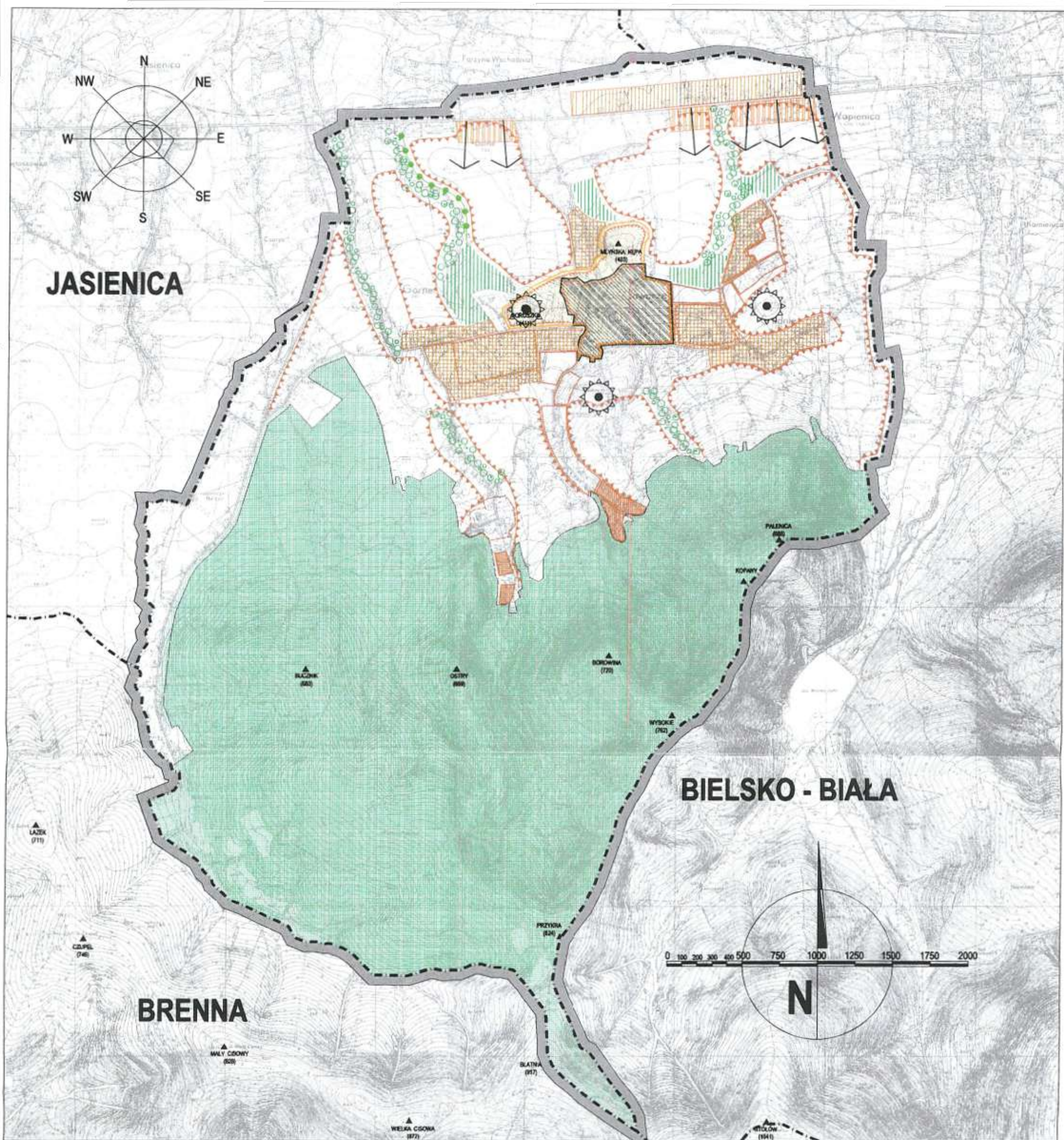
Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1348/94

Data:
30.08.1998

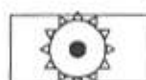
Skala:
1:25 000

Nr rys.
3.7

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

UWARUNKOWANIA I WYTYCZNE WYNIKAJĄCE ZE STUDIUM KRAJOBRAZOWEGO

- Granica administracyjna gminy Jaworze
- Punkt widokowy
- Kierunek widokowy
- Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej
- Strefa ochrony krajobrazowej

WYTYCZNE KRAJOBRAZOWE

ELEMENTY KIERUNKI DZIAŁANIA	ZIELEŃ				OSADNICTWO I TERENY UPRAW ROLNYCH	
	lasy	zarośla	zadrzewienia	aleje		
KONSERWACJA	KONSERWACJA CZYNNA I BIERNĄ				UTRZYMANIE STANU	
REKOMPOZYCJA	WZBOGACENIE SKŁADU GATUNKOWEGO			UZUPEŁNIENIE UBYTKÓW	UTRWALENIE I UCZYTELNIENIE STANU	
REKONSTRUKCJA	PRZEBUDOWA ZGODNIE Z SIEDLISKIEM			ZMIANA GAT. DRZEW NA DŁUGOWECZNE	UZUPEŁNIENIE ZABUDOWY	
FORMOWANIE NOWYCH UKŁADÓW		NOWE UKŁADY ZAROŚLI	NOWE ZADRZEWIENIA	NOWE UKŁADY ALEJOWE	WIEDNOLICZENIE STYLISTYCZNE	
					"ZAMROZENIE" ROZBUDOWY UKŁADU	
					NOWA ZABUDOWA	
					ZABUDOWA LETNISKOWA	
					ZAKAZ UMIESZCZANIA REKLAM	

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Uwarunkowania i wytyczne projektowe wynikające ze studium krajobrazowego gminy Jaworze

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

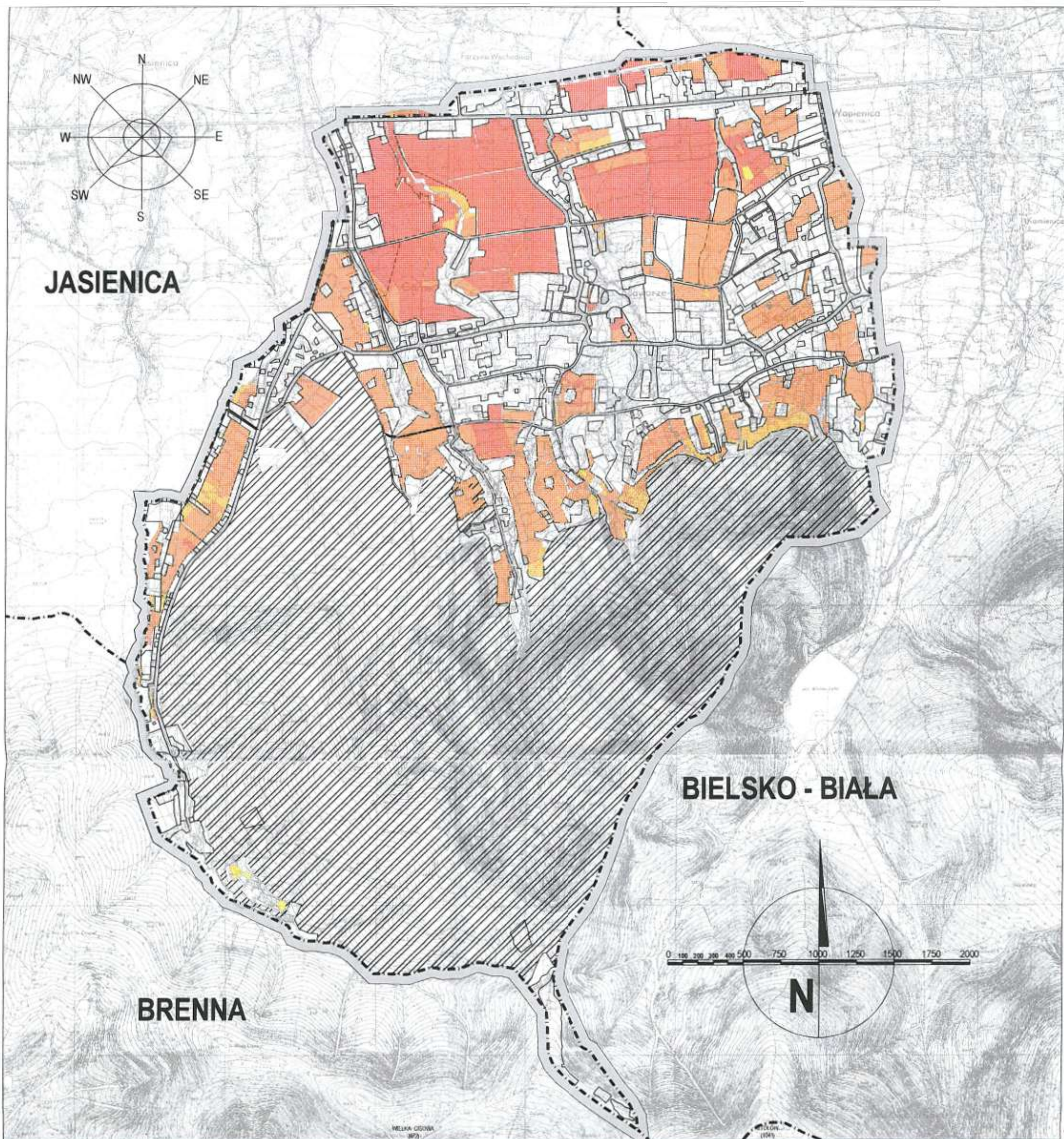
Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

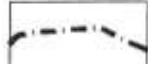
Data:
30.08.1999

Skala:
1:25 000

Nr rys.
3.8.

ANALIZA JAKOŚCI ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

- Granice administracyjne gminy
- Granice adm. gmin sąsiednich
- Linie rozgraniczające wyznaczone w planie ogólnym
- Tereny zainwestowane, lub przeznaczone pod zainwestowanie

GRUNTY ORNE:

- III klasy bonitacyjnej
- IV klasy bonitacyjnej
- V klasy bonitacyjnej
- VI klasy bonitacyjnej

- Grunty leśne

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej - klasy bonitacyjne gruntów

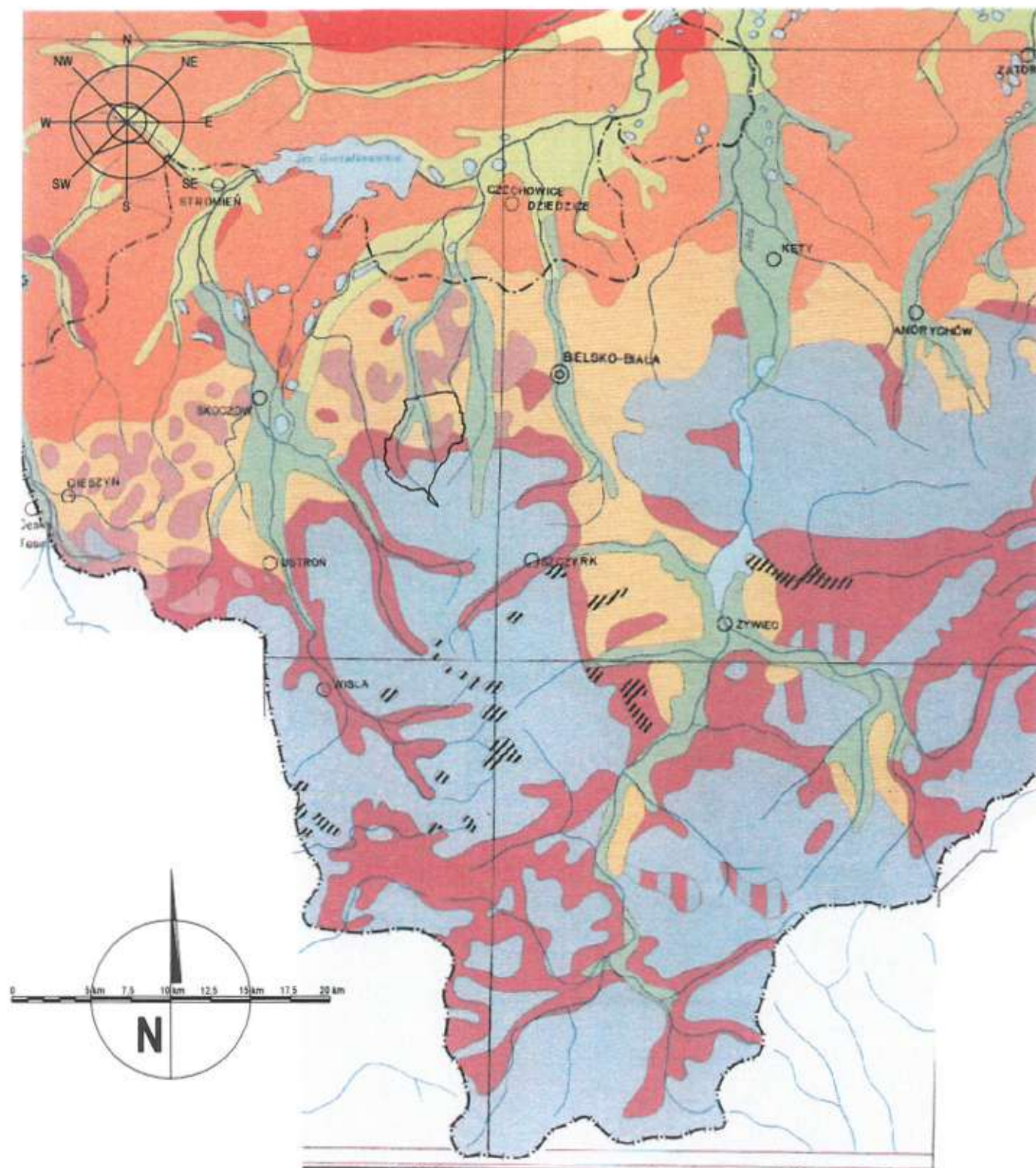
INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 30.08.1999. Skala: 1:25 000. Nr rys. 3.9.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

GLEBY TERENÓW RÓWNIANNYCH NIZINNYCH I WYZYNNYCH

- Granica adm. gminy Jaworzno
- Rędziny
- Gleby brunatne, piaskowe
- Gleby ilaste i pylowe (w tym lessowe)
- Gleby bielicowe, piaskowe, gliniaste

- Gleby gliniaste
- Gleby pylowe
- Czarnoziemy (tzw. stepowe)
- Czarne ziemne (pobagiennie)
- Gleby hydromorficzne (glejowe, torfowe, murszowe i mułowe)
- Mady

Gleby terenów górzystych i podgórskich

- Gleby szkieletowe i gruboziarniste (incjalne, brunatne i bielicowe)
- Gleby brunatne i bielicowe gliniaste i ilaste
- Gleby pylowe
- Mady
- Rędziny
- Gleby niecałkowicie nawapieniowe

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzno

TREŚĆ:

Gleby terenów równinnych, nizinnych i wyżynnych na tle regionu Bielska-Białej. Oprac. na podst. Atlasu woj. Bielskiego

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworzno

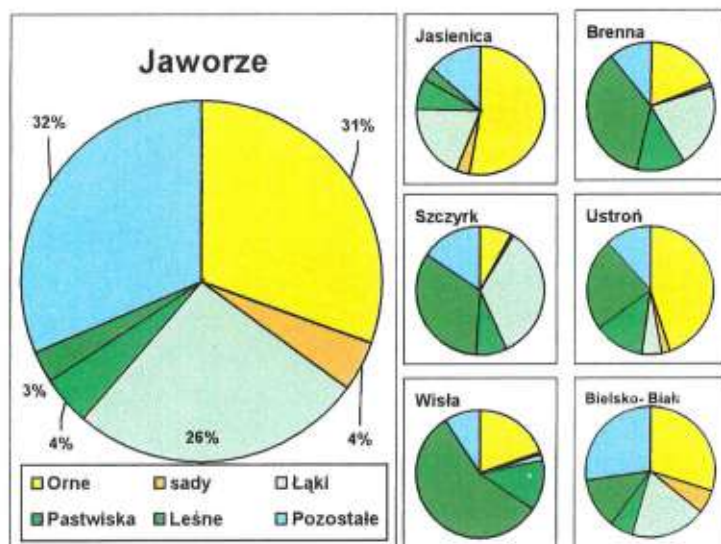
Główny projektant:

Dr inż. arch. Krystian STANGEL, upr. urb. nr 134884

Data: 3.09.1999 Skala: 1:400 000 Nr rys: 3.10.

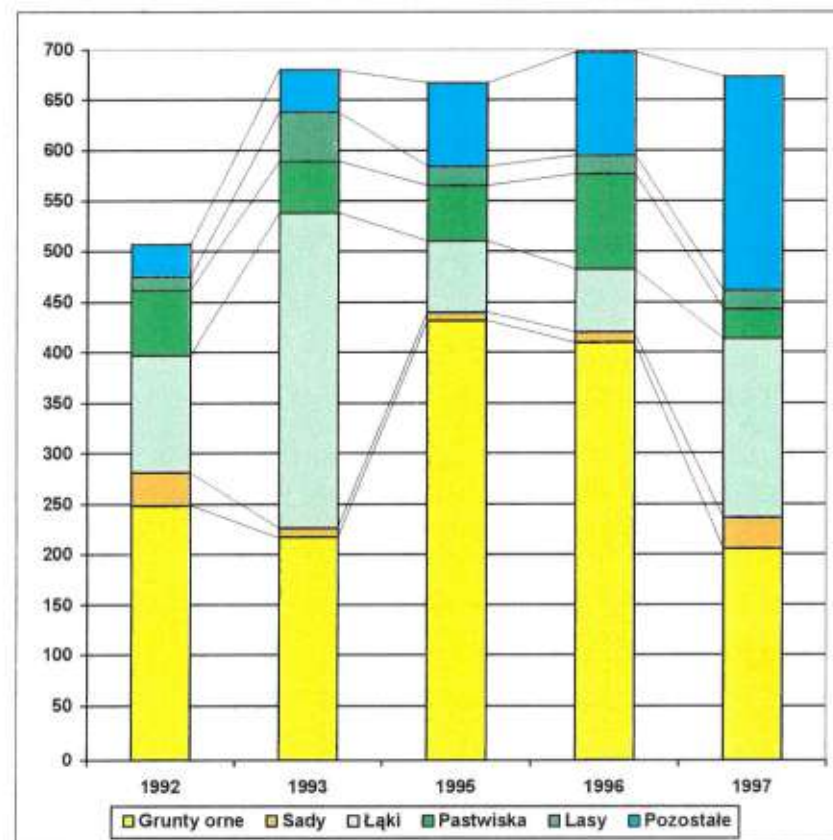
3.11. Użytkowanie gruntów w gospodarstwach indywidualnych w 1997¹.

Lp	Gmina	Ogólna pow. gruntów	Powierzchnia użytków rolnych [ha]				Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
			Orne	Sady	Łąki	Pastwiska		
1.	JAWORZE	673	206	30	178	29	18	212
2.	Jasienica	5394	2854	175	1035	423	180	727
3.	Brenna	4269	813	46	905	520	1519	466
4.	Szczyrk	1466	120	5	509	115	489	228
5.	Ustroń	2995	1344	69	150	381	700	351
6.	Wisła	5337	1027	30	95	671	2979	490
7.	Bielsko-Biała	6162	1850	350	1147	365	775	1675

3.11. Użytkowanie gruntów w gminie Jaworze w indywidualnych gospodarstwach rolnych w latach 1992-1996.

LATA	Powierzchnia gruntów rolnych w [ha]					
	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska	Lasy	Pozostałe
1992	248	33	116	65	13	32
1993	217	9	312	51	49	42
1995	431	9	70	55	19	83
1996	410	10	62	94	19	103
1997	206	30	178	29	18	212

¹ Według danych rocznika statystycznego województwa bielskiego za rok 1997.

ROZDZIAŁ IV.

ANALIZA WŁASNOŚCI TERENÓW

IV.1. STRUKTURA WŁASNOŚCI W ROZBICIU NA RÓŻNE RODZAJE GRUNTÓW W ZALEŻNOŚCI OD WŁADAJĄCYCH.

IV.2. ZESTAWIENIE TABELARYCZNE.

IV. ANALIZA WŁASNOŚCI TERENÓW

Analiza własności terenów opracowywana została przy współpracy firmy geodezyjnej: Przedsiębiorstwo Usługowe „ADA” Andrzej KOZIEŁ, ul. Śniegociny 2, 43-438 BRENNA, na podstawie materiałów udostępnionych przez Służby Geodezyjne Starostwa Powiatu Bielskiego w Bielsku - Białej. Materiały te uzyskano na podstawie zamówienia Urzędu Gminy Jaworze.

IV.1. Struktura własności w rozbiciu na różne rodzaje gruntów w zależności od władających.

W strukturze własności gminy Jaworze wyróżnić można następujące podstawowe grupy gruntów wyznaczone ze względu na ich właścicieli:

GRUNTY SKARBU PAŃSTWA

- Czyste grunty skarbu państwa
- Wieczysci użytkownicy na gruntach skarbu państwa

GRUNTY KOMUNALNE

- Czyste grunty komunalne
- Wieczysci użytkownicy na gruntach Komunalnych

GRUNTY PRYWATNE

- Osoby fizyczne
- Osoby prawne

GRUNTY KOŚCIOŁÓW I ZWIĄZKÓW WYZNANIOWYCH

Działka objęta przedmiotową zmianą studium jest własnością gminną.

IV.2. Struktura ilościowa poszczególnych rodzajów gruntów (na podstawie bazy danych ewidencji gruntów i analizy opracowanej na potrzeby SUIKZP Gminy Jaworze.

Po analizie powierzchni gruntów komunalnych ustalono, że grunty komunalne stanowią znikomą część powierzchni ogólnej gminy, bo tylko 0,46% powierzchni całej gminy. Grunty komunalne zajmują powierzchnię około 10[ha].

Istotny udział w powierzchni ogólnej gminy mają Lasy Państwowe. We własności Skarbu Państwa i zarządzie Państwowych Gospodarstw Leśnych (Nadleśnictwa Bielsko) znajduje się ponad 51% powierzchni gminy (ponad 1 tysiąc hektarów).

Wśród innych ważniejszych właścicieli gruntów w gminie Jaworze wymienić należy następujące:

GRUNTY SKARBU PAŃSTWA:

- Skarb Państwa - użytkowanie przez Beskidzki Zespół Leczniczo - Rehabilitacyjny w Jaworzu,
- Skarb Państwa - władanie przez Dyрекję Okręgową Dróg Publicznych w Krakowie,
- Skarb Państwa - władanie Dyrekcyj Gospodarki Wodnej w Gliwicach,
- Spółdzielnia "Samopomoc" Jasienica - Jaworze,

GRUNTY JEDNOSTEK PROWADZĄCYCH PUBLICZNĄ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ:

- Polskie Towarzystwo Turystyczno - Krajoznawcze,
- Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy,
- Instytut Zootechniki -- Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śląskim,

- Fabryka Mebli Giętych SA w Jasienicy, Zakład Usług Rehabilitacyjno - Socjalnych w Katowicach,
- Kopalnia Węgla Kamiennego "Rydułtowy",

GRUNTY KOŚCIOŁÓW I ZWIĄZKÓW WYZNANIOWYCH:

- Kościół Adwentystów Dnia Siódmego,
- Parafia Ewangelicko - Augsburska w Jaworzu,
- Parafia Rzymsko - Katolicka w Jaworzu,

W dalszej części rozdziału wymieniono wszystkie działki wraz z ich właścicielami.

Zestawienie_działek

01-04-11

nr działki	nr jedn	właściciel
1169/4	450	Gmina Jaworze
1135/3	492	Gmina Jaworze
26	561	Gmina Jaworze
1174/4	561	Gmina Jaworze
3096/1	561	Gmina Jaworze
1108/47	561	Gmina Jaworze
1103/3	561	Gmina Jaworze
1850/11	561	Gmina Jaworze
1850/13	561	Gmina Jaworze
1850/14	561	Gmina Jaworze
1169/2	561	Gmina Jaworze
1108/42	561	Gmina Jaworze
1199/2	561	Gmina Jaworze
66	561	Gmina Jaworze
65	561	Gmina Jaworze
1388/13	561	Gmina Jaworze
68/2	561	Gmina Jaworze
67	561	Gmina Jaworze
2110/3	561	Gmina Jaworze
1910	561	Gmina Jaworze
1908	561	Gmina Jaworze
2521/6	561	Gmina Jaworze
1474	561	Gmina Jaworze
1643	561	Gmina Jaworze
1151	561	Gmina Jaworze
473	641	Gmina Jaworze
2507	641	Gmina Jaworze
2590/10	641	Gmina Jaworze
406	641	Gmina Jaworze
58	561	Gmina Jaworze
1399/5	641	Gmina Jaworze
1402/2	641	Gmina Jaworze
2615/8	641	Gmina Jaworze
1174/3	641	Gmina Jaworze
3064	561	Gmina Jaworze
2230/4	802	Gmina Jaworze wd. Szkoła Podstawowa w Jaworzu Średnim
2230/5	802	Gmina Jaworze wd. Szkoła Podstawowa w Jaworzu Średnim
2568/2	1732	Gmina Jaworze
396	1732	Gmina Jaworze
2659/2	1732	Gmina Jaworze
2562/8	1733	Gmina Jaworze
1388/20	1824	Gmina Jaworze wd. Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkow
1135/1	2348	Gmina Jaworze
84/1	2348	Gmina Jaworze
84/2	2348	Gmina Jaworze
7/1	2348	Gmina Jaworze
3062	2348	Gmina Jaworze
1174/2	2348	Gmina Jaworze
1176	2348	Gmina Jaworze
90	2348	Gmina Jaworze
691	2348	Gmina Jaworze
693/1	2348	Gmina Jaworze

Strona 1

Zestawienie_działek

01-04-11

nr_działki	nr_jedn	właściciel
12/1	2348	Gmina Jaworze
7/2	2348	Gmina Jaworze
3	2348	Gmina Jaworze
4	2348	Gmina Jaworze
28	2348	Gmina Jaworze
469/1	2348	Gmina Jaworze
470/2	2348	Gmina Jaworze
464/8	2348	Gmina Jaworze
470/3	2348	Gmina Jaworze
686/6	2348	Gmina Jaworze
686/7	2348	Gmina Jaworze
3128/17	2348	Gmina Jaworze
376	2348	Gmina Jaworze
1900/2	2348	Gmina Jaworze
1907/1	2348	Gmina Jaworze
1907/2	2348	Gmina Jaworze
1907/3	2348	Gmina Jaworze
2493/8	2348	Gmina Jaworze
3070/1	2348	Gmina Jaworze
85/1	2348	Gmina Jaworze
83/22	2348	Gmina Jaworze
686/9	2348	Gmina Jaworze
686/10	2348	Gmina Jaworze
686/11	2348	Gmina Jaworze
686/12	2348	Gmina Jaworze
686/13	2348	Gmina Jaworze
686/14	2348	Gmina Jaworze
686/15	2348	Gmina Jaworze
686/16	2348	Gmina Jaworze
1172/22	2348	Gmina Jaworze
1172/23	2348	Gmina Jaworze
1172/24	2348	Gmina Jaworze
1172/25	2348	Gmina Jaworze
3067/2	2348	Gmina Jaworze
378/1	2348	Gmina Jaworze
458/2	2348	Gmina Jaworze
459/1	2348	Gmina Jaworze
1152	561	Gmina Jaworze
111/24	641	Gmina Jaworze
1312/11	2825	Gmina Jaworze
1312/12	2825	Gmina Jaworze
1417/63	2848	Gmina Jaworze
242/9	2935	Gmina Jaworze
1396/51	2471	Sp. "Samopomoc" Jasienica-Jaworze w Jasienicy
1169/6	488	Skarb Państwa
1169/7	488	Skarb Państwa
1169/9	488	Skarb Państwa
1307/4	562	S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko
1141	562	S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko
1142	562	S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko
1143	562	S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko
1144	562	S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko

Strona 2

Zestawienie_działek

01-04-11

nr działki	nr jedn.	właściciel
1145/1	562 S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko	
1146	562 S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko	
1147	562 S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko	
1148	562 S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko	
1149	562 S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko	
1150	562 S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko	
1151a	562 S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko	
1152a	562 S.P. zd. Państw. Gosp. Leśne Nadleśn. Bielsko	
83/3	125 Sp. "Samopomoc" Jasienica-Jaworze w Jasienicy	
83/5	125 Sp. "Samopomoc" Jasienica-Jaworze w Jasienicy	
83/4	125 Sp. "Samopomoc" Jasienica-Jaworze w Jasienicy	
1132/11	125 Sp. "Samopomoc" Jasienica-Jaworze w Jasienicy	
362	125 Sp. "Samopomoc" Jasienica-Jaworze w Jasienicy	
85/2	125 Sp. "Samopomoc" Jasienica-Jaworze w Jasienicy	
83/19	125 Sp. "Samopomoc" Jasienica-Jaworze w Jasienicy	
1239/34	125 Sp. "Samopomoc" Jasienica-Jaworze w Jasienicy	
1544/5	125 Sp. "Samopomoc" Jasienica-Jaworze w Jasienicy	
1127/1	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1128/1	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1129	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1130	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1131	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
394	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
342/1	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
343	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
342/3	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1115/6	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1115/9	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1127/2	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
398	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
470/1	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
470/6	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
470/7	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
470/8	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
472/1	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
678	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1094/2	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1135/4	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1115/7	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1231/1	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1231/2	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1112/3	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
1112/2	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
503	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
505/2	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
501	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
504/3	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
502/2	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
517/1	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
517/3	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
472/2	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	
499	564 S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu	

Strona 3

Zestawienie_działek

01-04-11

nr działki	nr jedn	właściciel
1128/3	564	S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu
1121/3	564	S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu
496/2	564	S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu
674	564	S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu
675	564	S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu
677	564	S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu
678a	564	S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu
518/6	564	S.P. uk. Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehab. W Jaworzu
1202/3	570	Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego ... Katowice
1244/7	574	P.P.U.P. Poczta Polska z siedzibą w Warszawie
3049	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3054/2	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3057	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3056	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3058	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3059	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3042	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3054/1	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3102	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3104	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3044	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3043/5	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3043/4	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3060/2	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1179/1	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3072/2	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3061	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3097	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3105/2	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3110	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3095	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1171	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1103/1	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1103/2	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3098	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1192/1	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1108/79	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1396/44	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3113/2	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3174/3	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1108/44	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1108/105	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1108/45	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1178	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1134	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1417/25	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3048/2	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3031/1	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3179	566	Polskie Koleje Państwowe
3178	566	Polskie Koleje Państwowe
3177	566	Polskie Koleje Państwowe
451/117	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie

Strona 4

Zestawienie_działek

01-04-11

nr działki	nr jedn.	właściciel
451/114		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
451/111		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
451/120		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
451/71		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
451/74		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
451/77		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
451/80		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
451/83		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
451/91		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
451/86		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3148		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3149		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3153/2		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3152		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
451/33		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
462/5		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3071		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
451/97		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
482/7		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1082/14		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1082/14a		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1432/7		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1432/12		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1430/12		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1430/5		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1433/1		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1433/2		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1424/11		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1528/17		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1469/20		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3075		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3148/2		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3074		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
2085/33		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3136/1		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3128/1		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3128/1a		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3128/6		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3128/4		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3128/3		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3128/19		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3128/16		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3128/2		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1798		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1779/2		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3128/11		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1803/11		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1737/6		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3105/5		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3109/1		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3109/2		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3109/3		575 S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie

Strona 5

Zestawienie_działek

01-04-11

nr działki	nr jedn	właściciel
3125/1	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3125/2	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3125/3	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3125/4	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1346/11	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1346/10	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1752/1	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1750/2	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1796/2	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1741	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3120/6	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
3176	576	S.P. Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gliwicach
3120/6a	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1255/4	567	"Konstrukcja" Towarzystwo Budowlane Sp. Z O.O. w Warsza
1254/5	567	"Konstrukcja" Towarzystwo Budowlane Sp. Z O.O. w Warsza
2040	568	Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze
2042	568	Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze
2043	568	Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze
2045	568	Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze
2046	568	Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze
2038/3	568	Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze
3172/1	576	S.P. Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gliwicach
3171/1	576	S.P. Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gliwicach
179/1	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
174/1	575	S.P. wd. Dyrekcja Okręgowa Dróg Publicznych w Krakowie
1636/2	576	S.P. Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gliwicach
3182	576	S.P. Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gliwicach
3174	576	S.P. Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gliwicach
3175/2	576	S.P. Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gliwicach
3175/3	576	S.P. Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gliwicach
3174/3a	576	S.P. Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Gliwicach
2930/10	1793	Przedsiębiorstwo "BILT" Sp. Z O.O.
18	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
19	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
25	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
17	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
21	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
20	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
23	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
27	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
30/1	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
3b	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
2b	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
317b	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
4/1b	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
4/2b	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
74	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
1174/3a	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
315b	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
1175	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
316b	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
1174/5	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy

Strona 6

Zestawienie_działek

01-04-11

nr_działki	nr_jedn	właściciel
1179/2	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
13/1	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
1177	565	Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy
50/1	940	Instytut Zootechniki-Zootechn. Zakład Doświadcz. W Grodźcu Śląski
1237	940	Instytut Zootechniki-Zootechn. Zakład Doświadcz. W Grodźcu Śląski
1315	940	Instytut Zootechniki-Zootechn. Zakład Doświadcz. W Grodźcu Śląski
1325	940	Instytut Zootechniki-Zootechn. Zakład Doświadcz. W Grodźcu Śląski
1206/2	940	Instytut Zootechniki-Zootechn. Zakład Doświadcz. W Grodźcu Śląski
1393/3	940	Instytut Zootechniki-Zootechn. Zakład Doświadcz. W Grodźcu Śląski
142/9	805	Skarb Państwa
142/10	805	Skarb Państwa
142/11	805	Skarb Państwa
1239/40	805	Skarb Państwa
1544/12	805	Skarb Państwa
1239/36	891	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1544/24	951	S.P. wd. Przeds. Montażowo Instalacyjne Przemysłu Węglowego
1544/23	951	S.P. wd. Przeds. Montażowo Instalacyjne Przemysłu Węglowego
1281/1	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1300	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
391b	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1270/3	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1270/4	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
392b	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1285/5	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1577/13	1177	S.P. wd. Przeds. Montażu Instalacji Przem. Węglowego w Mikołowie
1285/6	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1285/7	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1314/9	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1272/7	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1239/18	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1239/29	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1239/45	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1239/42	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1172/16	1730	Skarb Państwa
1246/6	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
464/7	1914	Centralny Związek Spółdzielni Niewidomych
142/5	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1167/4	2372	Skarb Państwa
1167/1	2372	Skarb Państwa
1553/5	2372	Skarb Państwa
1239/47	1346	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1553/7	2372	Skarb Państwa
1553/12	2372	Skarb Państwa
2515/10	2372	Skarb Państwa
142/12	1426	ws. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "Jaxgraf" Sp. Z O.O.
142/13	1426	ws. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "Jaxgraf" Sp. Z O.O.
142/14	1426	ws. Przedsiębiorstwo Wielobranżowe "Jaxgraf" Sp. Z O.O.
1094/9	2970	S.P. wd. Rejonowy Zarząd Melioracji Wodnych w Bielsku-Białej
1341/1	2535	ww. Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śląskim
1341/2	2536	ww. Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śląskim
417/1	2549	ww. Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śląskim
30/19	2868	ww. Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śląskim

Strona 7

Zestawienie_działek

01-04-11

nr działki	nr jedn.	właściciel
30/20	2868	ww. Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śląskim
30/18	2869	ww. Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śląskim
1239/44	2996	ww. Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
1271/1	2086	Fabryka Mebli Giętych S.A. W Jasienicy
313b	2890	Skarb Państwa
2058/1	2927	Beskidzki Zespół Leczniczo-Rehabilitacyjny w Jaworzu
2035/3	569	Towarzystwo Gimnastyczne "Sokół"
2038/2	569	Towarzystwo Gimnastyczne "Sokół"
2041	569	Towarzystwo Gimnastyczne "Sokół"
1167/6	1806	Wyższa Szkoła Zarządzania Marketingowego ... Katowice
1125	573	Zakon Sióstr Służebniczek NMP w Panewnikach
451/8	308	Zakład Usług Rehabilitacyjno-Socjalnych w Katowicach
451/9	308	Zakład Usług Rehabilitacyjno-Socjalnych w Katowicach
451/10	308	Zakład Usług Rehabilitacyjno-Socjalnych w Katowicach
451/11	308	Zakład Usług Rehabilitacyjno-Socjalnych w Katowicach
451/123	308	Zakład Usług Rehabilitacyjno-Socjalnych w Katowicach
451/124	308	Zakład Usług Rehabilitacyjno-Socjalnych w Katowicach
1224	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1225/1	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1235	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1234	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1239/1	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1239/2	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1314/2	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1318	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1319	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
13119/2	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1394	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1228	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1233	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1240/1	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1320	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1338	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1395	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1396/2	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1396/3	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1396/4	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1202/4	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1202/5	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1396/11	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1396/1	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1207/1	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1397/17	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
94/6	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1331	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1323	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1321	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1340	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1201	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1231/3	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1393/2	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1222/5	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw

Strona 8

Zestawienie_działek

01-04-11

nr działki	nr jedn.	właściciel
1222/6	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1222/1	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1240/3	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
402/4	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
416	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
422	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
34	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
400	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
401	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
426	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
464/3	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
63	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
64	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
33	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
406b	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
30/22	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
30/21	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
424	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
425	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1198/20	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1198/21	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
423/7	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1169/11	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1169/10	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1225/6	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
446/16	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
447	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
462/31	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
399	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1314/3	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1314/10	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1308	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1310/2	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1309/2	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1239/39	2939	Zakład Zootechniki Doświadczalnej w Grodźcu, Gospodarstwo w Jaw
1336	1714	Zarząd Gwardyjskiego Koła Sportowego Przy KW Policji w Bielsku
2750/5	163	"MAROLD" Spółka AG w Lichtenstein
2683/17	2495	"MAROLD" Spółka AG w Lichtenstein
2683/18	2495	"MAROLD" Spółka AG w Lichtenstein
2695/23	519	"PROGRES" Spółka z O.O. W Katowicach
2513/31	2167	"PROGRES" Spółka z O.O. W Katowicach
2470/10	1663	Bank Śląski S.A. W Katowicach
2470/11	1663	Bank Śląski S.A. W Katowicach
1103/57	1084	Beskidzki Ośrodek Chorób Płuc i Gruźlicy
1397/15	1613	Centrala Zaopatrzenia Hutnictwa w Katowicach
1397/16	1613	Centrala Zaopatrzenia Hutnictwa w Katowicach
183/4	2889	Gmina Bielsko-Biała
1636/3	399	Kopalnia Węgla Kamiennego "RYDUŁTOWY"
1642	399	Kopalnia Węgla Kamiennego "RYDUŁTOWY"
462b	399	Kopalnia Węgla Kamiennego "RYDUŁTOWY"
1639/2	399	Kopalnia Węgla Kamiennego "RYDUŁTOWY"
1641/2	399	Kopalnia Węgla Kamiennego "RYDUŁTOWY"

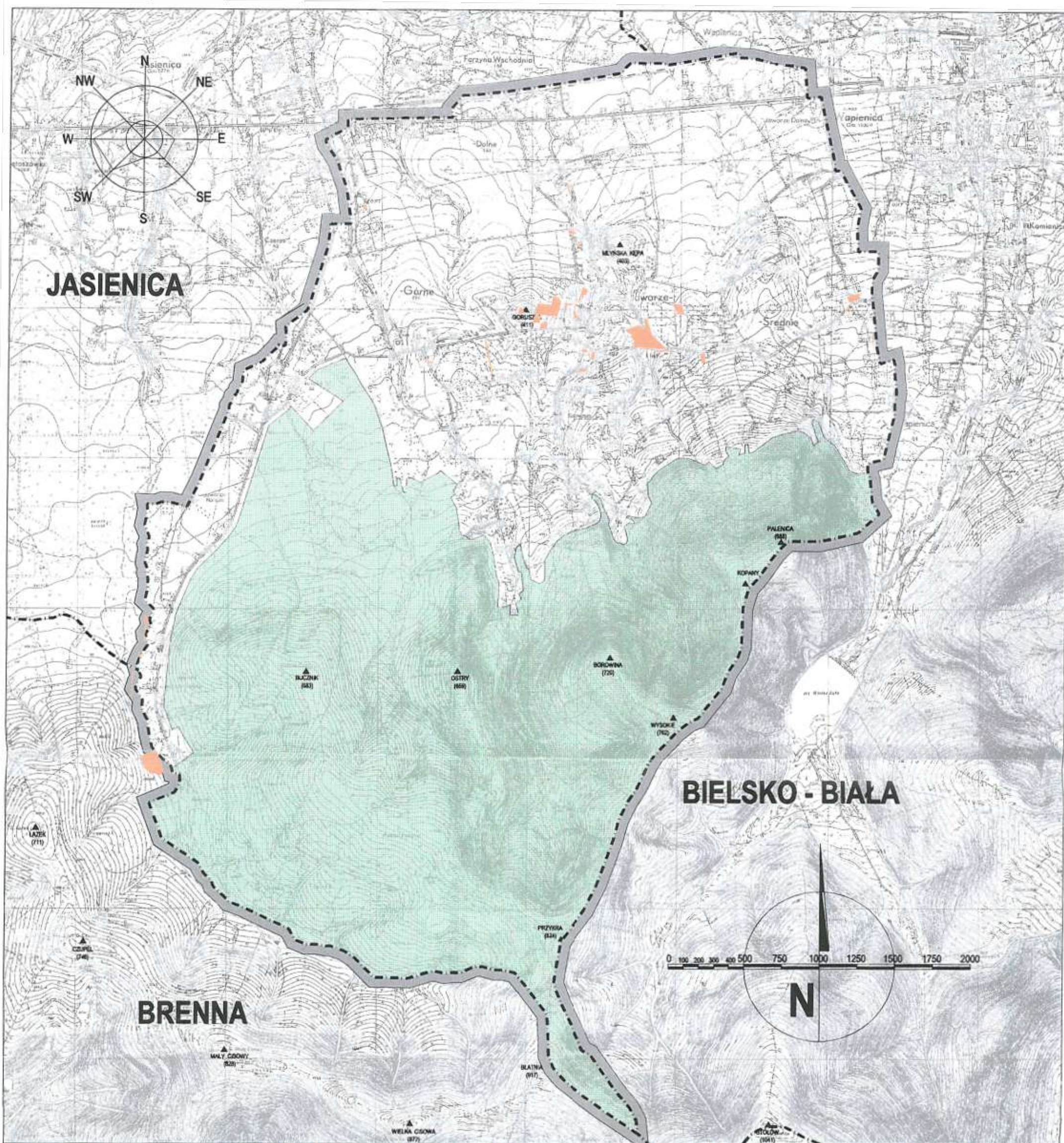
Strona 9

Zestawienie_działek

01-04-11

nr_działki	nr_jedn	właściciel
1251		552.Kościół Adwentystów Dnia Siódmego
1252/3		552.Kościół Adwentystów Dnia Siódmego
1254/2		552.Kościół Adwentystów Dnia Siódmego
1255/2		552.Kościół Adwentystów Dnia Siódmego
1255/5		552.Kościół Adwentystów Dnia Siódmego
1225/3		2857.Ochotnicza Straż Pożarna w Jaworzu
1246/3		2399.Okregowa Spółdzielnia Mleczarska w Bielsku-Białej
1189		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
1188		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
62b		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
60/1b		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
1191/1		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
1191/2		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
3100		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
1197/1		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
61b		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
1196		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
1193		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
1198/2		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
1198/4		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
1198/5		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
1198/6		571.Parafia Ewangelicko-Augsburska w Jaworzu
1108/36		1899.Parafia Rzymsko-Katolicka pod Wezwaniem Św. Barbary w Katowic
5/7		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu
5/8		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu
5/5		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu
5/6		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu
470/4		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu
5/4		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu
1		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu
402b		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu
5/2		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu
412b		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu
451/126		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu
482/10		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu
483		572.Parafia Rzymsko-Katolicka w Jaworzu

Strona 10

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

ANALIZA WŁASNOŚCI

- Granica administracyjna gminy Jaworze
- Granic administracyjne gmin sąsiednich
- Szczyty i wzniesienia górskie

- Grunty komunalne, będące własnością gminy
- Grunty lasów państwowych, będące własnością Skarbu Państwa

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Analiza własności

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 30.08.1999 Skala: 1:25 000 Nr rys. 4.1.

ROZDZIAŁ V.

ANALIZA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

V.1. PROBLEMATYKA DEMOGRAFICZNA W JAWORZU

V.2. ASPEKTY ORGANIZACYJNO-ADMINISTRACYJNE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW
JAWORZA

V.3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

V.3.1. Edukacja

V.3.2. Kultura

V.3.3. Sport

V.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

V. ANALIZA JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

V.1. PROBLEMATYKA DEMOGRAFICZNA W JAWORZU.

Jaworze, (stan na 19.08.1999r.), liczy 5780 mieszkańców. Na przestrzeni ostatnich kilku lat można zaobserwować tendencję nieznacznego przyrostu ludności. Od roku 1991, kiedy Jaworze stało się samodzielną gminą nastąpił przyrost ludności o 11%; średnio rocznie o ok. 1,5%.

Według danych Urzędu Gminy w Jaworzu stan ludności na przestrzeni lat 1991 – 1999 kształtował się następująco:

Lata Stan na 31.XII.	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999 (do 1.V.)
Ilość mieszkańców	5200	5295	5360	5453	5502	5590	5660	5765	5780
% przyrostu w stosunku do roku poprzedniego	-	1,8	1,2	1,7	0,9	1,6	1,2	1,8	0,3

Charakterystyka przyrostu ludności, licząc w różnicy ilości zameldowań i wymeldowań według danych Urzędu Gminy w ostatnich trzech latach wygląda następująco:

Lata	1995	1996	1997	1998
Ilość mieszkańców	5502	5590	5660	5765
Zameldowania	brak danych	137	138	174
Wymeldowania	brak danych	62	89	61
Różnica (przyrost)	-	75	49	113
% przyrostu w stosunku do roku poprzedniego	-	1,4	0,9	2

Struktura wieku kształtuje się następująco:

do 15 lat	1166	20,2%
16-34 lat	1625	28,2%
35-55 lat	1749	30,1%
powyżej 55 lat *	1240	21,5%
razem	5780	100,0%

* z tego:		
56-65 lat	605	10,5%
pow. 65 lat	635	11,0%

Powyższa struktura ma charakter stacjonarny, zbliżony bardziej do regresyjnego niż do progresyjnego.

Wobec braku bardziej szczegółowych danych dotyczących ruchu ludności, poniższe rozważania oparte są o subiektywne obserwacje mieszkańców Jaworza. I tak na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat można zaobserwować następujące zjawiska. Ludność rodzima Jaworza, wywodząca się w większości z ludności chłopskiej i chłopo-robotniczej, utrzymującej się z gospodarstw małych (do 2 ha) i średnich (do 10 ha), łączącej równocześnie (z rolniczym) zatrudnienie w zakładach

przemysłowych Bielska Białej (najczęściej), Skoczowa i Cieszyna (rzadziej) stopniowo przekształca się w ludność robotniczą, rzemieślniczą i inteligencką. Niskie klasy gleb ograniczające rentowność prowadzenia gospodarstw rolnych wpływają na zmianę struktury gospodarstw rolnych w Jaworzu. Następują też zmiany struktury zawodowej i ulega stałemu podwyższaniu stopień wykształcenia ludności miejscowej.

— Część ludności rodzimej opuszcza Jaworze w poszukiwaniu pracy (za granicę lub do innych miejscowości). Przybywa ludność spoza Jaworza, o wykształceniu nierolniczym, zatrudniona poza Jaworzem, o wyższym poziomie zamożności, która zakłada nowe gospodarstwa domowe. Stwarza to koniunkturę, dla gospodarstw małych i średnich, wyzbywania się posiadanych gruntów, dzielenia ich i sprzedawania jako działki budowlane.

— Sytuację tę zdaje się potwierdzać ilość wydawanych pozwoleń na budowę. Od stycznia 1997 roku (2,5 roku) wydano 130 pozwoleń na budowę nowych obiektów budowlanych oraz 42 pozwolenia na modernizację i przebudowę.

— W analizowanym okresie, 1996—1998 wybudowano i oddano do użytku 87 budynków mieszkalnych. Poniższa tabela ilustruje roczny przyrost ilości oddanych budynków mieszkalnych:

Lata	1996	1997	1998
Ilość budynków mieszkalnych	28	20	39
% przyrostu w stosunku do roku poprzedniego	2,0	1,5	2,8

Ilość wybudowanych budynków mieszkalnych nie jest wprost proporcjonalna do przyrostu ludności, bowiem zmienia się standard użytkowanych mieszkań, z jednoizbowych gospodarstw domowych na wieloizbowe.

Wzrost ilości posiadanych samochodów - wg danych z 19.08.1999 na 1400 domów przypada 1678 samochodów osobowych dając wskaźnik 120 samochodów/100 domów, stwarza łatwość i niezależność w organizacji dojazdów do pracy poza Jaworzem, lub dojazdów w innych celach. Dla większości mieszkańców w wieku produkcyjnym Jaworze zaspokaja jedynie funkcje mieszkalne i wypoczynkowe. Poza Jaworzem ludność jaworzańska zatrudniona jest głównie w przemyśle (pracownicy fizyczni i nadzór), handlu, rzemiośle, szkolnictwie, służbie zdrowia i administracji publicznej. Ludność zatrudniona na terenie Jaworza (rodzima i dojeżdżająca z zewnątrz) pracuje w służbie zdrowia, obsłudze hoteli, rzemiośle, szkolnictwie i handlu. Ogółem zatrudnienie ludności na terenie Jaworza wynosi:

w tym :	
w szkolnictwie	103 osoby
w Ośrodku Wychowawczym	59
w gminnej służbie zdrowia	13 osób
w Beskidzkim Zespole Leczniczo-Rehabilitacyjnym	
- Szpitalu Opieki Długoterminowej	170 osób
w leśnictwie	
w turystyce	ok. 90 osób
w rzemiośle (małe i średnie firmy produkcyjne)	
w usługach (małe i średnie firmy usługowe)	
w handlu prywatnym	
w handlu uspołecznionym	

W rolnictwie zatrudnionych jest (wg spisu rolnego z 1996r.) 570 osób, czyli około 10% ludności. Średnia wielkość gospodarstwa wynosi 2,87 ha. Użytki rolne na terenie Gminy Jaworze wynoszą 668 ha, co w stosunku do ogólnej powierzchni Jaworza 2132 km² wynosi 0,3%.

W świetle powyższych rozważań wskazujących na tendencje:

W gminie Jaworze można zauważyć tendencje:

- stopniowego wzrostu zaludnienia Jaworza,
- zmiany struktury zamieszkania - stałe podnoszenie standardu i przejście mieszkań jednoizbowych na wieloizbowe,
- wzrostu zamożności mieszkańców, na co wskazuje ilość posiadanych samochodów oraz ilość modernizacji i przebudów,
- zmiany struktury zatrudnienia powodującej m. in. zwiększanie przejazdów do pracy,

w związku z tym, można przyjąć że jednym z podstawowych elementów podnoszenia jakości życia mieszkańców są drogi – ich jakość, szerokość, warunki przejezdności (istotne szczególnie w zimie) i bezpośrednie dojazdy do posesji. Również istotnym problemem jest komunikacja publiczna, głównie autobusowa, łącząca głównie Jaworze z Bielskiem oraz w mniejszym stopniu obsługująca kierunek na Skoczów

i Cieszyn. Rozwiązanie problemu komunikacji masowej mieści się w sferze organizacyjnej (a nie przestrzennej). Przestrzenny wymiar zaspokojenia potrzeb ludności w tym zakresie wymaga prawidłowej (można przyjąć, że taka jest) lokalizacji przystanków o przyzwoitym standardzie, co wymaga wybudowania nowych przystanków i zabezpieczenia dla nich odpowiedniej ilości – nieco większej niż w obecnym stanie - terenu (ważne również ze względów krajobrazowo - estetycznych). Również niezbędne jest utworzenie głównego centralnego węzła komunikacyjnego w centrum Jaworza - w poprzednich pracach planistycznych sytuowano taki węzeł przy ul. Zdrojowej (w rejonie pomiędzy dawną apteką i kościołem ewangelickim) - Z odpowiednim zapleczem (poczekalnia dla turystów) i w sąsiedztwie drobnych obiektów usługowych (mała gastronomia, punkt handlowy i informacyjny).

Również ważnym elementem jest zapewnienie zaopatrzenia w wodę oraz kanalizację. Wobec wzrostu ilości zabudowań wykonywanie indywidualnych ujęć wodnych (studni z urządzeniami hydroforowymi) staje się utrudnione. Wodociąg grupowy zapewni jednakowe ciśnienie wody, co wobec prawie pełnego zgazyfikowania Jaworza udogodni uzyskiwanie jednolitej temperatury ciepłej wody użytkowej.

Istotnym dla stanu zamożności mieszkańców oraz wzrostu dochodów gminy z tytułu podatków od działalności gospodarczej jest zwiększenie ilości miejsc pracy odpowiadające głównym funkcjom miejscowości - turystyka, lecznictwo uzdrowiskowe i usługi towarzyszące - w skali nie przekraczającej wskaźników chłonności terenu (wskaźnik taki należy opracować w oparciu o główne walory przyrodnicze oraz stan realnego zainwestowania).

V.2. ASPEKTY ORGANIZACYJNO – ADMINISTRACYJNE JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW JAWORZA.

Jaworze przez okres blisko 20 lat było wsią wchodzącą w skład innych, większych jednostek administracyjnych, o zróżnicowanym, często nie przystającym do warunków naturalnych profilu funkcjonalnym. Spowodowało to zaniedbania w sposobie zagospodarowania i kształtowania struktury przestrzennej.

Kulturowo Jaworze należy do Śląska Cieszyńskiego. Stąd związki kulturowe (strój, gwara, muzyka, obyczaje) i związane z tym związki emocjonalne ciążą w kierunku zachodnim regionu. Natomiast związki formalne (przynależność do Bielskiego Powiatu Ziemskiego) i ekonomiczne (dojazdy do pracy, zaopatrzenie itp.) bliższe są Bielsku-Białej.

Walory naturalne i wielokrotnie wyrażane na zebraniach wiejskich aspiracje mieszkańców kwalifikują Jaworze jako miejscowość o funkcji turystycznej i uzdrowiskowej. Te kwalifikacje powinny prowadzić do wzrostu (w ramach rozsądnych granic chłonności) bazy turystycznej oraz nadania Jaworzowi statusu uzdrowiska. Związany z tym statut uzdrowiska powinien być tak skonstruowany, by ograniczenia (niezbędne) nie były uciążliwe dla mieszkańców, lecz prowadziły do zabezpieczenia i ochrony tych walorów Jaworza, które w efekcie przysparzałyby poprawę jakości życia.

Patrząc w kategoriach ładu przestrzennego w Jaworzu brak wyraźnie wykrystalizowanego centrum administracyjno - usługowego. Próby zdelimitowania i ukształtowania takiego centrum zostały podjęte w latach 80-tych z inicjatywy ówczesnej Rady Sołeckiej w Jaworzu, w wyniku czego zostało opracowane STUDIUM PROGRAMOWO-PRZESTRZENNE CENTRUM JAWORZA (Wojewódzkie Biuro Projektów w Bielsku-Białej - oprac. w czerwcu 1988 r.).

Należałoby powrócić do podstawowych założeń tego opracowania oraz zabezpieczyć odpowiednie tereny dla utworzenia takiego centrum.

Jaworze składa się z czterech części o charakterze przysiółków): Jaworze Dolne ze strefą centralną o nietypowym dla wsi układzie przestrzennym oraz położonymi w kierunku zachodnim Jaworzem Górnym i Jaworzem Nałężem i położonym w kierunku wschodnim Jaworzem Średnim. Części te są od siebie dość znacznie odległe, szczególnie Jaworze Nałęże.

Wydaje się, że dla poprawy jakości życia mieszkańców należałoby w strukturze przestrzennej wykrystalizować ośrodki centralne dla każdej z tych części. Usprawniło by to możliwość obsługi mieszkańców w zakresie podstawowych usług, organizacji komunikacji i dowozu dzieci do szkoły, a także spowodowałoby większe poczucie tożsamości lokalnej, więzi sąsiedzkiej i sensownej reprezentatywności samorządowej.

Jaworze dysponuje dość znaczną bazą noclegową: 440 miejsc noclegowych W hotelach i ośrodkach wypoczynkowych oraz baza leczniczo- uzdrowiskowa obejmującą: 136 miejsc sanatoryjnych dla dzieci w wieku do 6 lat i 108 miejsc szpitalnych o profilu sanatoryjnym (pacjenci nie są obłożnie chorymi przywiązanymi do łóżka). Zwiększa to praktycznie ilość ludności przebywającej w Jaworzu o 584 osoby, co w stosunku do stałej ludności Jaworza stanowi blisko 12%. Dbłość o ład przestrzenny, czystość i inne walory, struktura przestrzenna, organizacja usług, dogodności komunikacyjne wzmagają atrakcyjność miejscowości i pośrednio mogą wpływać na wzrost dochodu z tytułu świadczonych usług sanatoryjnych, turystycznych i towarzyszących.

Jaworze jest miejscowością o raczej niskiej gęstości zabudowy, co W efekcie wydłuża wszelkie ciągi komunikacyjne i linie infrastruktury technicznej. Należy dążyć do komasacji obszarów budowlanych i podziału terenów budowlanych na drobne działki. Przeszkadza w tym struktura własnościowa terenów i zastaje podziału własności.

V.3. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA.

V.3.1. Edukacja

Reforma szkolnictwa podstawowego wprowadzana od 1 września bieżącego roku nie pozwala w pełni scharakteryzować problemów związanych z organizacją edukacji młodzieży szkolnej. Obecna sytuacja ma charakter przejściowy, a podjęte rozwiązania są doraźne. Rozległość zabudowy (vide powyższy punkt rozdziału) powoduje wydłużanie drogi do szkoły dla dzieci. Wprawdzie gmina dysponuje autobusem szkolnym, ale jest to rozwiązanie kosztowne, a ponadto wydłuża czas pobytu dzieci w szkole w oczekiwaniu na przewóz. Szczególnie ma to znaczenie w warunkach zimowych.

W Jaworzu do roku bieżącego funkcjonowały 2 szkoły podstawowe: w Jaworzu Dolnym Szkoła Podstawowa Nr 1 - 502 dzieci w roku szkolnym 1998/99 i w Jaworzu Średnim Szkoła Podstawowa Nr 3 – 195 dzieci w roku szkolnym 1998/99.

Budynek szkoły podstawowej w Jaworzu Średnim został przeznaczony na szkołę o poziomie gimnazjalnym. Usytuowanie obiektu jest peryferyjne, tuż przy granicy wschodniej gminy.

Jaworze Nałęże - szczególnie odległa część gminy (ok. 5 km), gdzie zamieszkuje ok. 600 mieszkańców w ogóle nie posiada budynku szkolnego. Były rozważane sposoby uruchomienia filialnej placówki dla dzieci młodszych.

Dla poprawy jakości życia mieszkańców należy opracować system organizacyjny obsługi mieszkańców w zakresie edukacji i po przeanalizowaniu struktury demograficznej i pojemności obiektów szkolnych (należy przy tym brać pod uwagę, że w pomieszczeniach szkolnych często organizowane są poza szkolne zajęcia kulturalne dla młodzieży i inne imprezy kulturalne dla dorosłych (j. np. próby zespołów muzycznych itp.) rozważyć potrzebę budowy nowego obiektu dla gimnazjum w centrum Jaworza.

V.3.2. Kultura

Problemy kultury należy rozważać w trzech aspektach;

- lokalizacji urządzeń obsługujących ludność spoza Jaworza zgodnie z charakterem rekreacyjnym miejscowości, mogących wpłynąć na wzrost dochodów miejscowości,
- funkcjonowania jednostek organizacyjnych podtrzymujących tradycje lokalne,
- możliwości korzystania przez mieszkańców Jaworza z usług kulturalnych na terenie miejscowości.

W Jaworzu organizowane są imprezy, j. np. Jaworzański Wrzesień połączony z dożynkami, Dzień Holenderski, biegi narciarskie, wyścigi psów zaprzęgowych, rajdy rowerów górskich i inne przyciągające każdorazowo kilka tysięcy ludzi z całego regionu. Znaczna część tych imprez odbywa się na terenie istniejącego amfiteatru, lub w jego rejonie. Niezwykle przydatnym byłoby utrzymanie takiego miejsca jako stałego miejsca imprez oraz podjęcie działań w zakresie zadaszenia sceny i widowni amfiteatru (zabezpieczającego przed złymi warunkami atmosferycznymi) i uporządkowania terenu, w tym usytuowanie sanitariatów, stałych punktów gastronomicznych, zorganizowanie stałej jednostki zarządzającej obiektem i otaczającymi go terenami parkowymi oraz zapewnienie odprowadzania wód deszczowych, kanalizacji (częściowo jest zrealizowana) i urządzenia stałych miejsc na odpadki i śmieci.

W Jaworzu brak sali dla zgromadzeń ludności. Istniejąca sala w remizie straży pożarnej jest często wynajmowana na imprezy wspomagające jednostkę miejscowej Ochotniczej Straży Pożarnej, a ponadto sala nie zawsze daje się przystosować do imprez kulturalnych satysfakcjonujących mieszkańców Jaworza. Wydaje się, że przydatną by była mała sala o charakterze widowiskowym (na ok. 200 miejsc z małą scenką). Również przydatne byłyby pomieszczenia dla izby tradycji pozwalające gromadzić zbiory etnograficzne (na terenie Jaworza w różnych miejscach znajdują się częściowo zmagazynowane takie zbiory), organizować wystawy artystyczne i inne kameralne imprezy kulturalne.

V.3.3. Sport

Obszar i charakter Jaworza kwalifikuje się do urządzenia i zagospodarowania terenów dla różnych funkcji sportowo-kulturalno-rekreacyjnych. Wśród nich można wymienić: urządzenie małego trawiastego boiska sportowego, pola golfowego, urządzenie stacji hipoterapii lub ośrodka hippicznego, uporządkowanie i wyznaczenie atrakcyjnych tras rowerowych, narciarskich (biegowo- spacerowych) i wycieczkowych (turystyki pieszej), narciarskich i saneczkowych tras zjazdowych z wyciągami. Należy tu wspomnieć, że w Hotelu Jawor znajduje się ogólnodostępny, 50-metrowy kryty basen kąpielowy, a inny 15-metrowy kryty basen znajduje się w Ośrodku Hotelowym „Zygmunt”.

V.4. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.

Można przyjąć, że jednym z podstawowych elementów podnoszenia jakości życia mieszkańców są drogi – ich jakość, szerokość, warunki przejeźdźności (istotne szczególnie w zimie) i bezpośrednie dojazdy do posesji. Również istotnym problemem jest komunikacja publiczna, głównie autobusowa, łącząca głównie Jaworze z Bielskiem oraz w mniejszym stopniu obsługująca kierunek na Skoczów i Cieszyn. Rozwiązanie problemu komunikacji masowej mieści się w sferze organizacyjnej (nie przestrzennej). Przestrzenny wymiar zaspokojenia potrzeb ludności w tym zakresie wymaga prawidłowej (można przyjąć, że taka jest) lokalizacji przystanków o przyzwoitym standardzie, co wymaga wybudowania nowych przystanków i zabezpieczenia dla nich odpowiedniej ilości - nieco większej niż w obecnym stanie - terenu (ważne również ze względów krajobrazowo - estetycznych). Również niezbędne jest utworzenie głównego centralnego węzła komunikacyjnego w centrum Jaworza - w poprzednich pracach planistycznych sytuowano taki węzeł przy ul. Zdrojowej (w rejonie pomiędzy dawną apteką i kościołem ewangelickim) – Z odpowiednim zapleczem (poczekalnia dla turystów) i w sąsiedztwie drobnych obiektów usługowych (mała gastronomia, punkt handlowy i informacyjny).

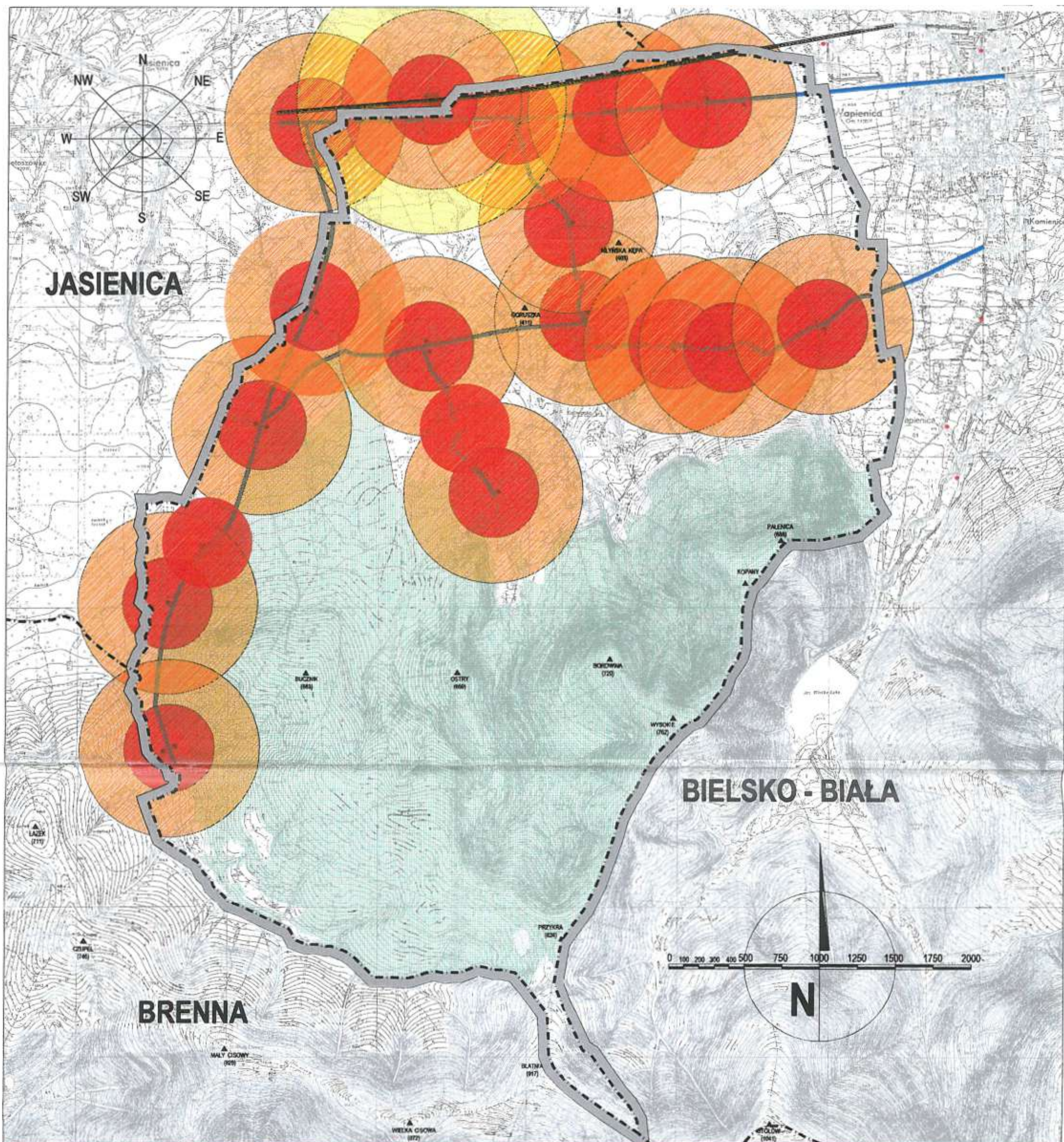
Również ważnym elementem jest zapewnienie zaopatrzenia w wodę oraz kanalizację. Wobec wzrostu ilości zabudowań wykonywanie indywidualnych ujęć wodnych (studni z urządzeniami hydroforowymi) staje się utrudnione. Wodociąg grupowy zapewni jednakowe ciśnienie wody, co wobec prawie pełnego zgazyfikowania Jaworza udogodni uzyskiwanie jednolitej temperatury ciepłej wody użytkowej.

Niezbędne jest zachowywanie czystości powietrza i wód powierzchniowych. Należałoby podjąć działania w zakresie oczyszczania potoków, ograniczania odprowadzania do nich ścieków,

ograniczania budowania na nich prywatnych, będących poza kontrolą zbiorników wodnych i przeprowadzenia naturalnych regulacji brzegów poprzez zabezpieczenie niebezpiecznych skarp i miejsc podmytych.

Sugeruje się utworzenie w centrum Jaworza kilkuhektarowego parku zdrojowego. W rejonie tego parku znajduje się zabytkowy XVIII-wieczny kompleks pałacowy, gdzie można by utworzyć młodzieżowy ośrodek edukacji ekologicznej - na obszarze parku znajdują się kilkusetletnie okazy drzew, unikalne okazy roślin; występuje też rzadko, w warunkach obszarów zainwestowanych, napotykana zwierzyna.

Niezbędne wydaje się utworzenie punktu informacji turystycznej promującej walory przyrodnicze zarówno wśród ludności miejscowej jak i ludności przybywającej do Jaworza sporadycznie.

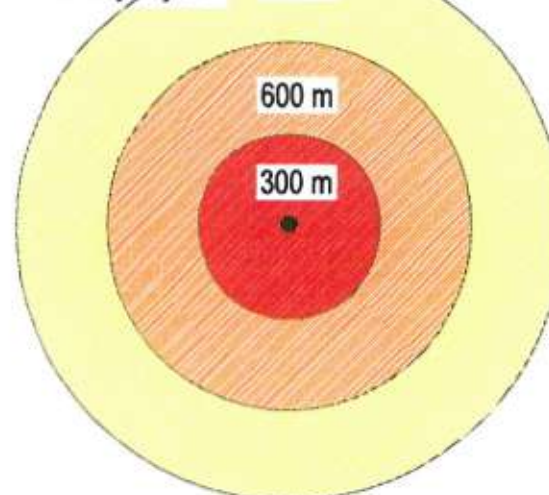
STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

UKŁAD TRAS KOMUNIKACJI PUBLICZNEJ

- Granice administracyjne gminy
- Granice administracyjne gmin sąsiednich
- Przystanki autobusowe komunikacji publicznej
- Trasy komunikacji autobusowej

- Przystanek autobusowy MZK
- Przystanek kolejowy PKP Jasienica-Jaworze
- Linia kolejowa PKP relacji Bielsko-Biala - Cieszyn
- Tereny leśne objęte ochroną
- Szczyty i wzniesienia górskie

Izochrony dojścia: 900 m

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Układ tras komunikacji publicznej (autobusowej i kolejowej) gminy Jaworze wraz z izochronami dojścia

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

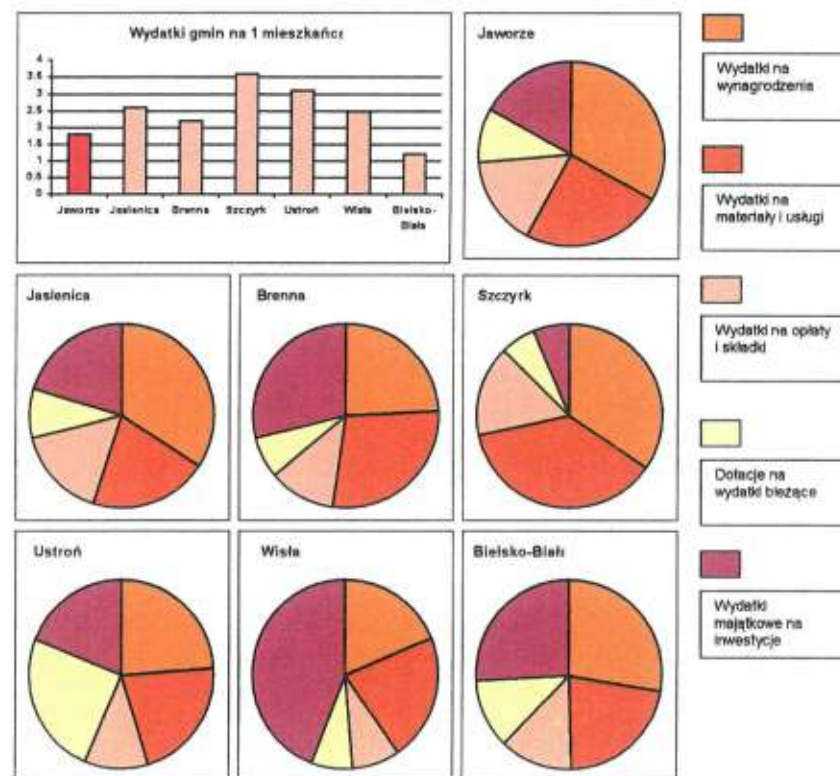
Data: 30.08.1999
Skala: 1:25 000
Nr rys. 5.1.

5.2. Placówki pocztowe i abonenci telefoniczni, radiowi i telewizyjni w roku 1997 ².

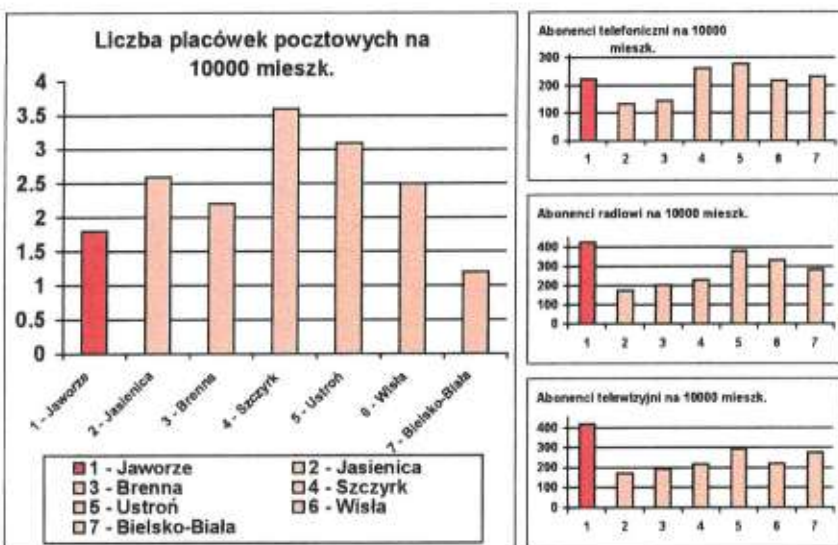
Lp	Gmina	Placówki pocztowe na 10 tys. Mieszk.	Abonenci telefoniczni na 10000 mieszk.	Abonenci radiowi na 10000 mieszk.	Abonenci telewizyjni na 10000 mieszk.
1.	JAWORZE	1,8	223,3	428,2	418,1
2.	Jasienica	2,6	134,0	174,6	169,9
3.	Brenna	2,2	144,2	205,1	192,7
4.	Szczyrk	3,6	260,9	231,0	216,7
5.	Ustroń	3,1	278,9	382,5	294,5
6.	Wisła	2,5	217,8	333,8	222,7
7.	Bielsko-Biała	1,2	232,8	283,4	276,0

5.2. Wydatki budżetów gmin według rodzajów w 1997 ⁴.

Lp	Gmina	Wydatki ogółem	Wynagrodzenia	Materiały i usługi	W tym Opłaty i składki	Dotacje na wydatki bieżące	Wydatki majątkowe w tym inwestycyjne
1.	JAWORZE	4972,0	1543,2	1146,8	735,4	435,8	788,7
2.	Jasienica	14695,8	4669,3	2836,3	2175,7	1183,1	2765,4
3.	Brenna	8015,6	1798,7	2074,9	859,6	544,7	2137,9
4.	Szczyrk	6026,4	1335,8	1451,2	613,4	244,0	1991,2
5.	Ustroń	16093,3	3591,5	3206,4	1655,8	3661,1	2875,6
6.	Wisła	13969,2	2495,8	2824,2	1100,5	939,8	5812,8
7.	Bielsko-Biała	245568,1	62881,8	49805,1	29173,7	27186,1	59285,7

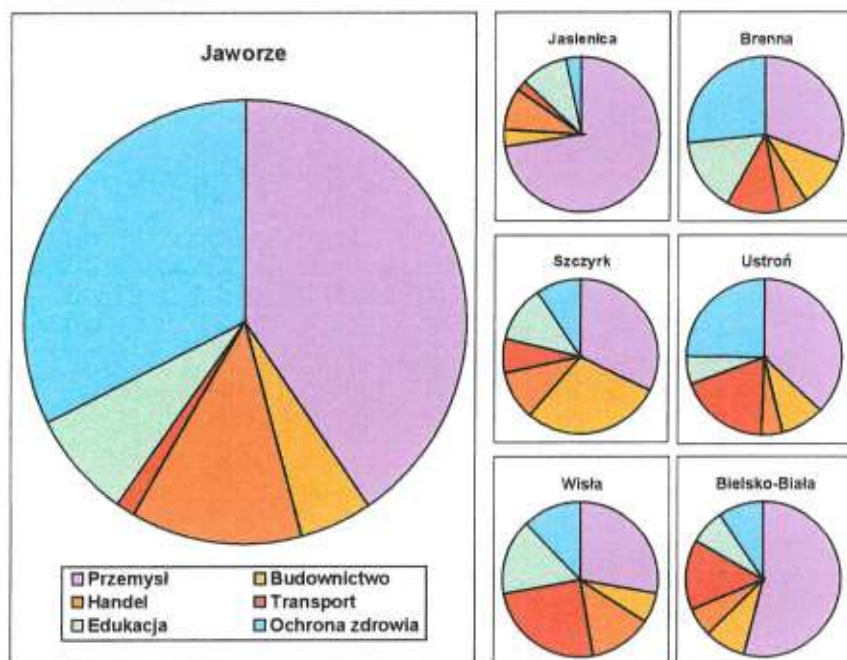
⁴ Według danych z rocznika statystycznego województwa katowickiego za rok 1997 oraz rocznika statystycznego województwa bielskiego za rok 1997.

² Według danych z rocznika statystycznego województwa bielskiego za rok 1997.

5.2. Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji EKD w 1997⁵

Lp	Gmina	Pracujący w dziale gospodarki w %					
		Przemysł	Budownictwo	Handel i naprawy	Transport, składowanie i łączność	Edukacja	Ochrona zdrowia i opieka socjalna
1.	JAWORZE	36,3	4,9	11,1	1,4	6,8	29,3
2.	Jasienica	61,7	2,9	7,5	1,9	8,2	2,8
3.	Brenna	25,3	8,5	4,7	9,0	12,7	21,8
4.	Szczyrk	22,0	20,0	7,0	5,0	8,0	6,5
5.	Ustroń	29,9	7,5	3,6	15,4	4,7	20,0
6.	Wisła	17,6	4,2	8,3	15,9	9,9	7,7
7.	Bielsko-Biała	45,0	7,1	5,3	12,1	6,2	7,8

5.2. Obiekty noclegowe turystyki i wypoczynku w okresie X 96 - IX 97⁶

Lp	Gmina	Liczba obiektów	Ilość miejsc noclegowych	Liczba korzystających z noclegów
1.	JAWORZE	5	599	12198
2.	Jasienica	1	23	1520
3.	Brenna	16	1195	11002
4.	Szczyrk	33	2604	70146
5.	Ustroń	58	6136	171112
6.	Wisła	80	5800	158723
7.	Bielsko-Biała	23	1648	83920

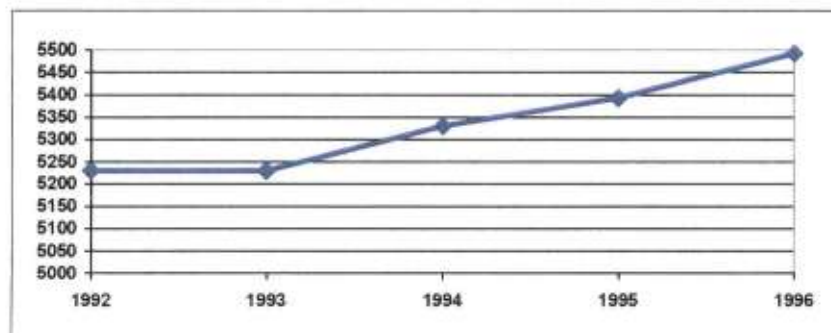
⁵ Według danych z rocznika statystycznego województwa katowickiego za rok 1997 oraz rocznika statystycznego województwa bielskiego za rok 1997.

⁶ Według danych z rocznika statystycznego województwa katowickiego za rok 1997 oraz rocznika statystycznego województwa bielskiego za rok 1997.

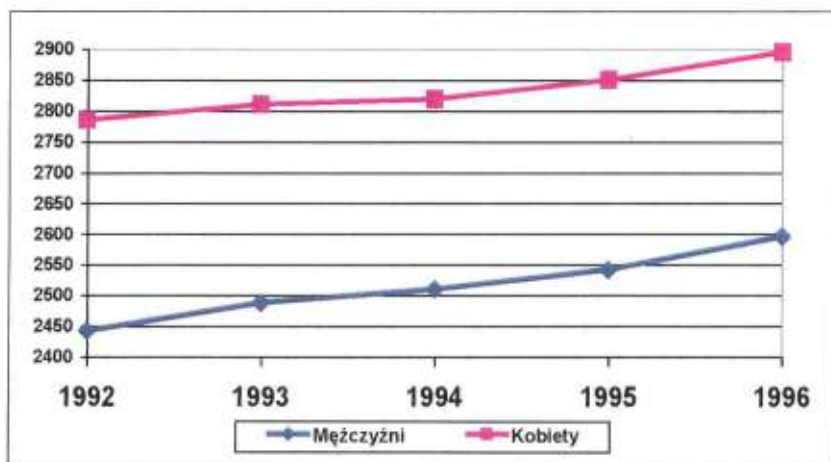
5.2. Ludność gminy Jaworze w latach 1992-1997^B.

	Dane za rok											
	1992		1993		1994		1995		1996		1997	
Ludność ogółem	5229		5229		5329		5393		5492			
Według płci	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
	2443	2786	2488	2811	2510	2819	2542	2851	2596	2896		

Ludność gminy Jaworze ogółem

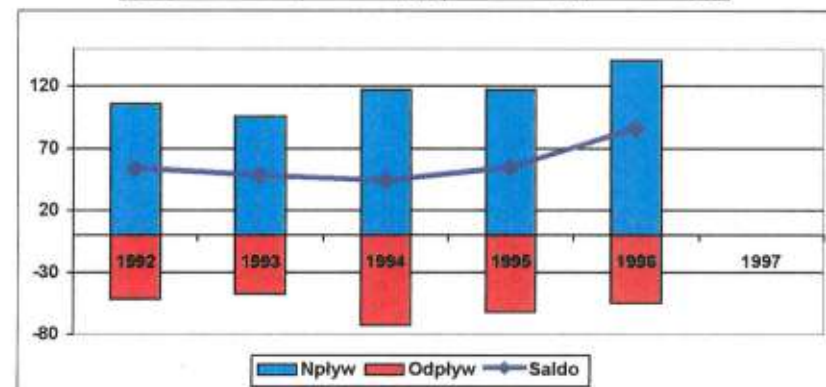
Struktura płci gminy Jaworze:

^B Według danych z rocznika statystycznego województwa katowickiego za rok 1997 oraz rocznika statystycznego województwa bielskiego za rok 1997.

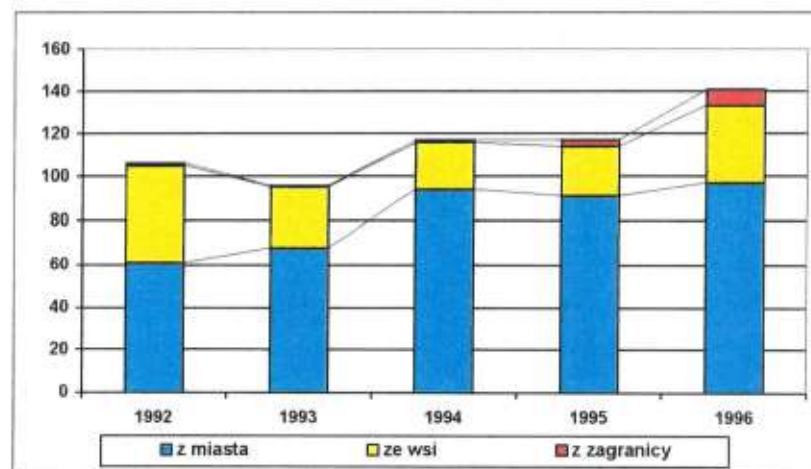
5.2. Migracja ludności Jaworze w latach 1992-1997.

LATA	Napływ ogółem	Odpływ	Saldo migracji
1992	106	52	54
1993	96	48	48
1994	117	73	44
1995	117	62	55
1996	141	55	86

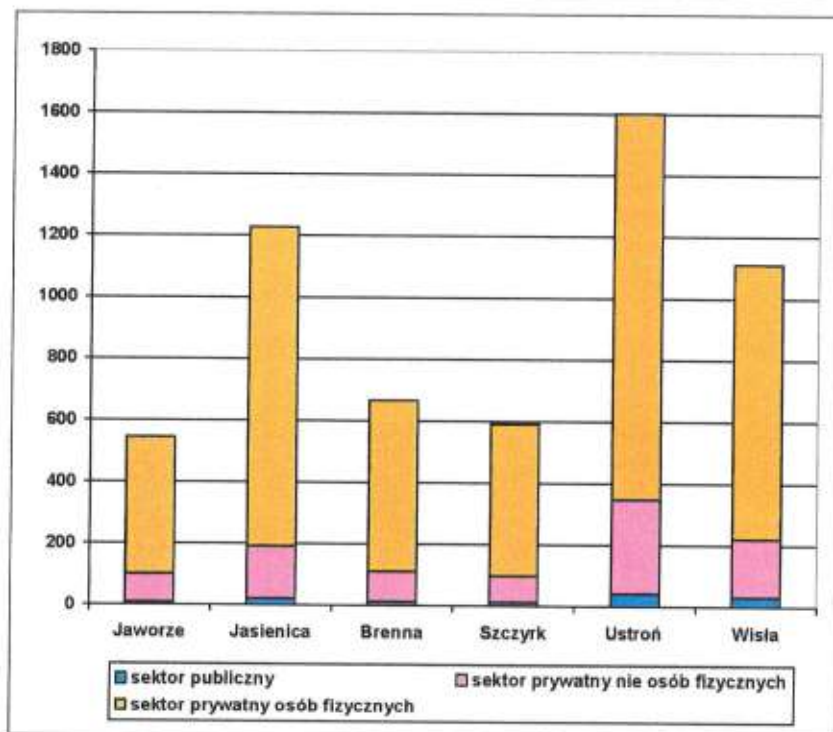
Struktura ludności napływowej do Jaworza w latach 1992-1996.

LATA	NAPŁYW LUDNOŚCI		
	Z miasta	Ze wsi	Z zagranicy
1992	61	44	1
1993	68	27	1
1994	94	22	1
1995	91	23	3
1996	97	36	8

5.2. Jednostki zarejestrowane w systemie regon w 1997 roku ⁷.

Lp	Gmina	Ogółem	Sektor własności		
			Publiczny	Prywatny	
				Razem	W tym zakłady osób fizycznych
1.	JAWORZE	545	10	535	444
2.	Jasienica	1229	23	1206	1036
3.	Brenna	667	13	654	556
4.	Szczyrk	593	14	579	495
5.	Ustroń	1603	42	1561	1254
6.	Wisła	1111	33	1078	889
7.	Bielsko-Biała	18494	320	18174	14375

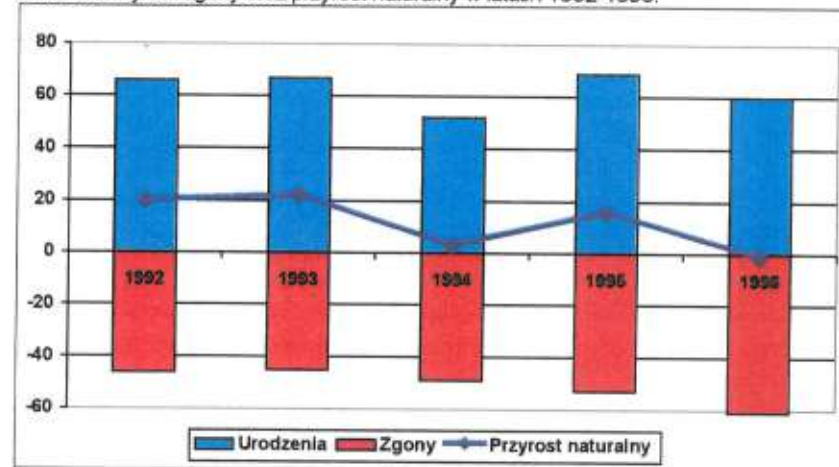

⁷ Według danych z rocznika statystycznego województwa katowickiego za rok 1997 oraz rocznika statystycznego województwa bielskiego za rok 1997.

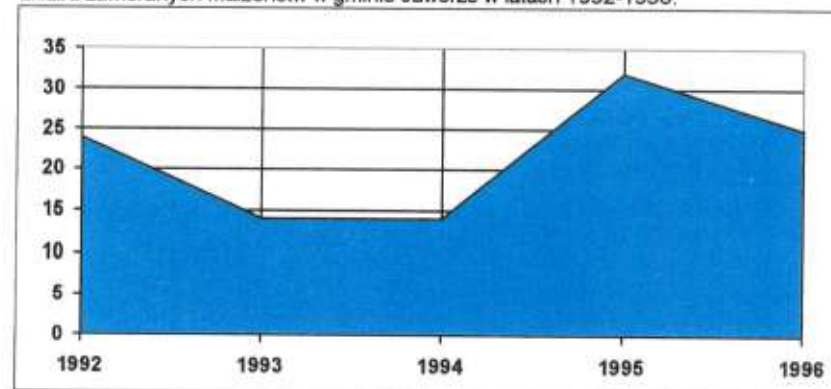
5.2. Ruch naturalny ludności gminy Jaworze w latach 1992-1996

LATA	MAŁŻEŃSTWA	URODZENIA	ZGONY	PRZYRÓST NATURALNY
1992	24	66	46	20
1993	14	67	45	22
1994	14	52	49	3
1995	32	69	53	16
1996	25	60	61	-1

Urodzenia żywe i zgony oraz przyrost naturalny w latach 1992-1996.

Liczba zawieranych małżeństw w gminie Jaworze w latach 1992-1996.

ROZDZIAŁ VI.

POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

VI.1. ANALIZA SPOŁECZNA

VI.1.1. Procesy demograficzne

VI.1.2. Prognoza demograficzna

VI.1.3. Sytuacja demograficzna

VI.2. ANALIZA EKONOMICZNA

VI.2.1. Bezrobocie

VI.2.2. Podmioty gospodarcze

VI.2.3. Budżet samorządowy

VI.3. ANALIZA ŚRODOWISKOWA

VI.4. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ

VI.5. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

VI.5.1. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

VI.5.2. Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie Jaworze w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

VI.5.3. Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie Jaworze w ramach obszarów poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną

VI.5.4. Całkowite rezerwy terenów budowlanych

VI.5.5. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy

VI.5.6. Wnioski do bilansu terenów

VI. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

VI.1. ANALIZA SPOŁECZNA

VI.1.1. Procesy demograficzne

Procesy rozwojowe w dużej mierze zależą od czynników demograficznych, kształtujących strukturę społeczno-gospodarczą gminy. Do czynników demograficznych zalicza się m.in. strukturę wieku i płci, przyrost naturalny, gęstość zaludnienia.

W 2019 r. gminę Jaworze zamieszkiwało 7 395 osób, w tym 3 632 kobiety i 3 763 mężczyzn. W latach 2015 - 2019 liczba ludności gminy wzrosła, o 141 osób, tj. o ok. 3,9%.

Tabela 1. Liczba ludności w gminie Jaworze w latach 2015-2019.

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Ogółem [os.]	7 146	7 191	7 231	7 299	7 395
Kobiety [os.]	3 524	3 552	3 556	3 597	3 632
Mężczyźni [os.]	3 622	3 639	3 675	3 702	3 763

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Gęstość zaludnienia gminy w 2019 r. wносиła 350 os./km² i była zbliżona do gęstości zaludnienia powiatu bielskiego i województwa śląskiego.

Tabela 2. Gęstość zaludnienia w gminie Jaworze na tle powiatu i województwa.

Gęstość zaludnienia	Gmina Jaworze	Powiat bielski	Województwo śląskie
Liczba osób na 1 km ²	350	362	366

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

W latach 2015-2019 wskaźnik przyrostu naturalnego w gminie Jaworze przyjmował wartości dodatnie, oprócz roku 2017, w którym wskaźnik ten miał wartość ujemną na poziomie -0,56.

Zestawiając wartości wskaźnika z danymi dla powiatu bielskiego i województwa śląskiego, można zauważyć pewne dysproporcje. W badanym okresie wskaźnik dla powiatu przyjmował wartości dodatnie, podczas gdy dla województwa był ujemny. W 2019 r. przyrost naturalny w powiecie bielskim wynosił 0,90, a w województwie śląskim -2,49.

Tabela 3. Ruch naturalny ludności w gminie Jaworze w latach 2016-2019.

Wyszczególnienie			2015	2016	2017	2018	2019
Gmina Jaworze	Urodzenia żywe	w osobach	67	62	76	60	75
		na 1000 ludności	9,43	8,68	10,54	8,26	10,23

	Zgony	w osobach	55	66	65	60	69
		na 1000 ludności	7,74	9,24	9,02	8,26	9,41
	Przyrost naturalny	w osobach	12	-4	11	0	6
		na 1000 ludności	1,69	-0,56	1,53	0,00	0,82
Powiat bielski	Urodzenia żywe	w osobach	1 744	1 739	1 823	1 837	1 712
		na 1000 ludności	10,78	10,70	11,16	11,17	10,35
	Zgony	w osobach	1 504	1 528	1 548	1 600	1 563
		na 1000 ludności	9,30	9,40	9,48	9,73	9,45
	Przyrost naturalny	w osobach	240	211	275	237	149
		na 1000 ludności	1,48	1,30	1,68	1,44	0,90
Województwo śląskie	Urodzenia żywe	w osobach	41 611	42 742	44 971	42 596	40 508
		na 1000 ludności	9,09	9,36	9,88	9,38	8,95
	Zgony	w osobach	50 421	48 958	51 404	52 159	51 766
		na 1000 ludności	11,01	10,73	11,29	11,49	11,44
	Przyrost naturalny	w osobach	-8 810	-6 216	-6 433	-9 563	-11 258
		na 1000 ludności	-1,92	-1,36	-1,41	-2,11	-2,49

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

W latach 2015-2019 saldo migracji w gminie Jaworze utrzymywało się na poziomie dodatnim, co oznacza napływ ludności do gminy.

Tabela 4. Procesy migracyjne w gminie Jaworze na tle powiatu i województwa w latach 2015-2019.

Wyszczególnienie		2015	2016	2017	2018	2019
Gmina Jaworze	Saldo migracji wewnętrznych [os.]	62	46	36	55	75
	Saldo migracji zagranicznych [os.]	0	-2	4	5	7
	Saldo migracji	0	44	40	60	82

	Saldo migracji na 1000 ludności [os.]	0,00	6,16	5,55	8,26	11,19
Powiat bielski	Saldo migracji na 1000 ludności [os.]	0,00	4,40	4,27	4,35	4,75
Województwo śląskie	Saldo migracji na 1000 ludności [os.]	0,00	-1,00	-0,93	-1,11	-1,04

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Podział ludności na ekonomiczne grupy wiekowe wskazuje na starzenie się społeczeństwa gminy Jaworze. W latach 2015-2019 wzrosła liczba ludności w wieku poprodukcyjnym, spadła liczba osób w wieku produkcyjnym, a liczba osób w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się na podobnym poziomie.

Tabela 5. Struktura wiekowa gminy Jaworze w latach 2015-2019.

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Ludność ogółem [os.]	7146	7191	7231	7299	7395
Ludność w wieku przedprodukcyjnym [os.]	1313	1314	1338	1334	1369
Ludność w wieku przedprodukcyjnym [%]	18,4	18,3	18,5	18,3	18,5
Ludność w wieku produkcyjnym [os.]	4379	4406	4373	4387	4401
Ludność w wieku produkcyjnym [%]	61,3	61,3	60,5	60,1	59,5
Ludność w wieku poprodukcyjnym [os.]	1437	1471	1520	1578	1625
Ludność w wieku poprodukcyjnym [%]	20,1	20,5	21,0	21,6	22,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

VI.1.2. Prognoza demograficzna

Szacunkowa prognoza demograficzna gminy Jaworze do roku 2050 została sporządzona w oparciu o trendy rozwojowe ludności gminy Jaworze oraz powiatu bielskiego opracowane przez Główny Urząd Statystyczny (GUS). Z prognozy tej wynika, że liczba ludności powiatu bielskiego będzie się stopniowo zwiększać i w 2050 r. osiągnie wartość 175 200 osób (wzrost o 8% w stosunku do 2015 r.) Liczba ludności w wieku produkcyjnym wzrastać będzie do roku 2039, w kolejnych latach prognozuje się jej spadek. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym natomiast będzie stale wzrastać (do 2050 r. aż o 67% w stosunku do 2015 r.), a liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym maleć.

Na podstawie analizy liczby ludności w gminie Jaworze w latach 2015-2019, założono, że średniorocznie w gminie będzie przybywać 49 osób. Zatem do roku 2050 w gminie Jaworze szacunkowa liczba ludności wyniesie: **8 914 osób**.

Tabela 6. Prognoza demograficzna ludności powiatu bielskiego do roku 2050.

Prognoza na rok	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Ludność w wieku przedprodukcyjnym [os.]	31 121	29 147	28 118	27 449	27 328	27 501
Ludność w wieku produkcyjnym [os.]	105 139	107 378	108 800	109 247	105 965	101 072
Ludność w wieku poprodukcyjnym [os.]	32 821	34 756	35 819	37 060	41 273	46 627
Ludność ogółem	169 081	171 281	172 737	173 756	174 566	175 200

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

VI.1.3. Sytuacja mieszkaniowa

Infrastrukturę mieszkaniową na terenie gminy Jaworze charakteryzuje budownictwo indywidualne jednorodzinne, a zabudowa zlokalizowana jest głównie wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych.

Tabela 7. Liczba mieszkań w gminie Jaworze na tle powiatu i województwa w latach 2015-2019.

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Gmina Jaworze	2 272	2 291	2 325	2 354	2 383
Powiat bielski	49 173	49 666	50 166	50 674	51 213
Województwo śląskie	1 740 320	1 750 539	1 761 809	1 773 511	1 786 677

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Zasoby mieszkaniowe gminy Jaworze na koniec 2019 r. stanowiły 2 383 mieszkania o łącznej powierzchni użytkowej równej 271 789 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wynosiła 114,1 m², na jedno mieszkanie przypadały 3,1 osoby. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na jedną osobę wynosiła 36,8 m².

Tabela 8. Zasoby i wskaźniki mieszkaniowe gminy Jaworze w latach 2015-2019.

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Mieszkania	2 272	2 291	2 325	2 354	2 383
Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	254 451	258 668	264 177	267 257	271 789
Izby	11 115	11 230	11 412	11 533	11 690
Mieszkania na 1000 mieszkańców	317,9	318,6	321,5	322,5	322,2

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania [m²]	112,0	112,9	113,6	113,5	114,1
Przeciętna liczba izb w mieszkaniu	4,89	4,90	4,91	4,90	4,91
Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	3,15	3,14	3,11	3,10	3,10
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę [m²]	35,6	36,0	36,5	36,6	36,8
Przeciętna liczba osób na 1 izbę	0,64	0,64	0,63	0,63	0,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

W latach 2015-2019 oddano do użytkowania 135 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 21 228 m². W każdym roku oddano średnio 27 mieszkań.

Tabela 9. Mieszkania oddane do użytkowania w latach 2015-2019.

Wyszczególnienie		2015	2016	2017	2018	2019
Gmina Jaworze	Mieszkania ogółem	23	20	34	29	29
	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m²]	3 818	4 289	5 509	3 080	4 532
Powiat bielski	Mieszkania ogółem	462	505	505	515	542
Województwo śląskie	Mieszkania ogółem	10 152	11 020	12 227	12 480	13 987

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Wyposażenie mieszkań w instalacje stanowi i o standardzie mieszkaniowym. W 2019 r. w gminie Jaworze 99,0% mieszkań podłączonych było do sieci wodociągowej, łazienkę posiadało 98,7% mieszkań, a ustęp splukiwany 99,2%. 89,5% mieszkań wyposażonych było w centralne ogrzewanie, a 94,5% korzystało z sieci gazowej.

Tabela 10. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczno-sanitarne w gminie Jaworze w 2019 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania [liczba]	Wyposażenie mieszkań w instalacje w procencie ogółu* [%]
Wodociąg	2359	99,0
Łazienka	2352	98,7
Ustęp splukiwany	2364	99,2
Centralne ogrzewanie	2132	89,5
Gaz sieciowy	2252	94,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.* liczba mieszkań w gminie Jaworze w 2019 r.: 2383

VI.2. ANALIZA EKONOMICZNA**VI.2.1. Bezrobocie**

W ostatnich latach w gminie Jaworze obserwuje się spadek bezrobocia. W roku 2019 w gminie Jaworze liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne wynosiła 68, a w roku 2015 175, zatem w roku 2019 bezrobocie spadło o 61,1% w stosunku do roku 2015.

Wśród bezrobotnych nieznacznie przeważają kobiety. Ich udział w ogólnej liczbie osób pozostających bez pracy w latach 2016-2018 wahał się między 51% a 55%. W 2019 r. liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn zrównała się.

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w gminie Jaworze w 2019 r. wynosił 1,5%, czyli mniej niż dla powiatu bielskiego (1,7%) oraz mniej niż dla województwa śląskiego (2,5%).

Tabela 11. Bezrobocie w gminie Jaworze w latach 2015-2019.

Wyszczególnienie		2015	2016	2017	2018	2019
Bezrobotni zarejestrowani w gminie Jaworze	ogółem [os.]	175	127	97	80	68
	mężczyźni [os.]	89	57	47	36	34
	kobiety [os.]	86	70	50	44	34
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	gmina Jaworze [%]	4,0	2,9	2,2	1,8	1,5
	powiat bielski [%]	4,0	3,0	2,3	1,9	1,7
	województwo śląskie [%]	5,2	4,3	3,4	2,9	2,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

VI.2.2. Podmioty gospodarcze

Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Jaworze w 2019 r. wynosiła 1 138. Dominowały przedsiębiorstwa z sektora prywatnego, które stanowiły prawie 98% wszystkich podmiotów.

Wśród podmiotów prywatnych przeważały przedsiębiorstwa osób fizycznych (914 podmioty). Działalność prowadziły także spółki handlowe, spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego, spółdzielnie, fundacje oraz stowarzyszenia i organizacje społeczne.

Tabela 12. Podmioty gospodarki narodowej sektora prywatnego w 2019 r.

Sektor prywatny	Podmioty gospodarcze
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	914
Spółki handlowe	86

Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	12
Spółdzielnie	1
Fundacje	2
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	19

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

W porównaniu z powiatem bielskim i województwem śląskim gmina Jaworze osiąga bardzo wysokie wskaźniki gospodarcze. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 ludności oraz liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności są o wiele wyższe niż dla powiatu i województwa.

Tabela 13. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w gminie Jaworze, powiecie bielskim i województwie śląskim w 2019 r.

Wyszczególnienie	gmina Jaworze	powiat bielski	województwo śląskie
Podmioty w rejestrze REGON ogółem	1 138	18 256	18 802
Podmioty w rejestrze REGON na 1000 ludności	154	110	107
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	124	89	77

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

VI.2.3. Budżet samorządowy

Odzwierciedleniem sytuacji ekonomicznej gminy jest także jej budżet. Suma dochodów do budżetu gminy Jaworze w 2019 r. wynosiła ok. 36,4 mln zł. Największą część dochodów stanowiły dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej (52,10%). Duża część wpływów pochodziła także z działu rodzina (20,19%), różnych rozliczeń (18,56%) oraz gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (3,52%).

Tabela 14. Struktura dochodów budżetu gminy Jaworze według działów w latach 2017-2019 (w odsetkach).

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Ogółem	100,00	100,00	100,00
Rolnictwo i łowiectwo	0,06	0,05	0,08
Transport i łączność	0,00	0,01	0,00
Turystyka	0,00	0,00	0,28
Gospodarka mieszkaniowa	4,04	2,46	1,12

Administracja publiczna	0,63	0,31	0,21
Urzędy naczelných organów	0,01	0,12	0,13
Obrona narodowa	0,00	0,00	0,00
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej	49,81	48,52	52,10
Różne rozliczenia	19,75	20,25	18,56
Oświata i wychowanie	3,03	2,74	2,62
Ochrona zdrowia	0,00	0,00	0,06
Pomoc społeczna	0,92	0,56	0,66
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,04	0,05	0,04
Rodzina	15,92	14,81	20,19
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3,30	3,52	3,52
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0,02	0,27	0,01
Kultura fizyczna	2,45	6,34	0,41

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Suma wydatków z budżetu miasta w 2019 r. wynosiła ok. 35,8 mln zł. W latach 2017 - 2019 najwięcej środków z budżetu gminy przeznaczono na dział oświata i wychowanie tj. 29,45% wydatków w 2017 r., 29,00% w 2018 r., 32,27% w 2019 r.

W analizowanym okresie czasu zauważalny jest także duży udział wydatków na inwestycje związane z gospodarką komunalną i ochroną środowiska (8,32% w 2017 r., 9,40% w 2018 r., 8,93% w 2019 r.) oraz transportem i łącznością (8,02% w 2017 r., 6,17% w 2018 r., 6,72% w 2019 r.).

Tabela 15. Struktura wydatków budżetu gminy Jaworze według działów w latach 2017-2019 (w odsetkach).

Wyszczególnienie	2017	2018	2019
Ogółem	100,00	100,00	100,00
Rolnictwo i łowiectwo	0,36	0,46	0,58
Transport i łączność	8,02	6,17	6,72
Turystyka	0,36	0,00	0,00
Gospodarka mieszkaniowa	8,28	3,56	4,41
Działalność usługowa	0,00	0,07	0,00
Administracja publiczna	12,63	13,27	13,11
Urzędy naczelných organów	0,01	0,12	0,13

Obrona narodowa	0,00	0,00	0,00
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,41	0,24	0,30
Obsługa długu publicznego	0,99	0,84	0,73
Oświata i wychowanie	29,45	29,00	32,27
Ochrona zdrowia	0,60	0,50	0,57
Pomoc społeczna	3,66	3,50	3,72
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,02	0,12	0,13
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,13	0,13	0,18
Rodzina	16,59	14,74	20,71
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	8,32	9,40	8,93
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,83	3,82	4,87
Kultura fizyczna	6,33	14,05	2,64

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

Korzystną sytuację ekonomiczną w gminie Jaworze ilustrują wzrastające dochody ogółem na 1 mieszkańca. W analizowanym okresie dochody ogółem gminy Jaworze w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły z 3 699,61 zł w 2015 r. do 4 970,57 zł w 2019 r.

Równocześnie zauważono wzrost wydatków na 1 mieszkańca. W badanym okresie najniższe wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wystąpiły w 2016 r. (3 525,88 zł), a najwyższe w 2019 r. (4 882,70 zł). W latach 2015 - 2016 nastąpił spadek wydatków o 1 151,92 zł na 1 mieszkańca. Jednak do 2019 r. wydatki wzrosły o 1 356,82 w porównaniu z rokiem 2016, kiedy wydatki były najniższe.

Tabela 16. Dochody i wydatki na 1 mieszkańca w gminie Jaworze w latach 2015 - 2019.

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018	2019
Dochody ogółem na 1 mieszkańca [zł]	3 699,61	4 539,06	4 525,22	4 817,37	4 970,57
Wydatki ogółem na 1 mieszkańca [zł]	4 677,80	3 525,88	4 375,21	4 866,89	4 882,70

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL, GUS.

VI.3. ANALIZA ŚRODOWISKOWA

Gmina Jaworze jest położona u podnóża pasma górskiego Beskidu Śląskiego. Charakteryzuje ją zróżnicowane ukształtowanie rzeźby terenu. W południowej części gminy obserwuje się krajobraz gór średnich, wzniesień Beskidu Śląskiego z najwyższym szczytem w granicach gminy – Błatnią (917m n.p.m.). W części północnej gminy występuje płaski i lekko falisty krajobraz. Natomiast rzeźbę centrum Jaworza urozmaicają trzy wzniesienia zwane „kępami”, tj.: Kępa Goruszka, Młyńska Kępa i Wawrzyczkowa Kępa.

Gminę Jaworze charakteryzuje wyraźny podział na dwie części - północną - zurbanizowaną i południową - leśną. Dobrze utrzymane walory naturalne, korzystny mikroklimat oraz występujące tu otwarte tereny rekreacyjne, stwarzają możliwości do korzystania z różnych form wypoczynku.

Na terenie gminy występuje bogactwo fauny i flory. Występujące tu zbiorowiska roślinne to: lasy, zadrzewienia i łąki. 51% powierzchni gminy stanowią lasy, a głównymi gatunkami drzew są świerk i buk. W mniejszym udziale występują tu: brzoza, sosna, dąb, modrzew, jodła.

Do zasobów przyrodniczych gminy Jaworze podlegających ochronie należą:

- Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego wraz z otuliną,
- pomniki przyrody,
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Beskid Śląski”,
- użytek ekologiczny „Uroczysko Jasionka”,
- Zespół przyrodniczo – krajobrazowy Jaworze obejmujący cenne fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego,
- stanowiska cennych gatunków flory i fauny objęte ścisłą ochroną prawną.

Obszar opracowania leży poza terenami prawnie chronionymi oraz cennymi przyrodniczo. W granicach terenu objętego opracowaniem nie występują również obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych.

W związku z tym realizacja ustaleń zmiany studium nie będzie miała wpływu na formy ochrony przyrody występujące na obszarze gminy oraz nie będzie kolidowała z przyrodniczymi uwarunkowaniami otoczenia.

Ponadto proponowana zmiana studium obejmuje tereny już przeznaczone pod zainwestowanie, a w otoczeniu obszaru objętego opracowaniem rozwija się zabudowa usługowa oraz produkcyjno-usługowa

VI.4. MOŻLIWOŚCI FINANSOWANIA PRZEZ GMINĘ

Inwestowanie jest nieodłącznym elementem rozwoju miasta. Modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej, technicznej i komunikacyjnej przyczynia się do poprawy warunków życia, przyciąga turystów i zewnętrzny kapitał. Inwestycje jednak w dużej mierze zależą od sytuacji finansowej gminy oraz środków, jakie może i jakie zamierza na nie przeznaczyć.

Według danych zawartych w Załączniku nr 3 do Uchwały nr XXVII/261/2021 rady Gminy Jaworze z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2021, gmina Jaworze zamierza wydać 8 084 537,45 zł na zadania inwestycyjne.

Analizując wydatki majątkowe budżetu gminy Jaworze na 2021 r. łącznie najwięcej wydatków gmina zamierza przeznaczyć na gospodarkę mieszkaniową (dział 700) - ponad 4,4 mln zł. Z tego działu największa kwota (ponad 3,3 mln zł) zostanie przeznaczona na zadanie "Rewitalizacja obszarów zdegradowanych poprzez przebudowę budynku przy ul. Zdrojowej 30 w Jaworzu wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia".

Na drugim miejscu znalazł się dział 600 - transport i łączność. W 2021 r. zostanie przeznaczone na ten dział ponad 2,4 mln zł, głównie na przebudowę drogi publicznej nr 670 018S ul. Kalwaria w Jaworzu. Z kolei na oświatę i wychowanie (dział 801) planuje się przeznaczyć 971 tys. zł, w tym najwięcej - 850 tys. zł na termomodernizację Szkoły Podstawowej Nr 2. Na przedsięwzięcia z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (dział 900) zaplanowano środki finansowe w wysokości 134 tys. zł, z czego 120 tys. zł na budowę oświetlenia ulicznego w gminie Jaworze.

Innymi ważnymi zadaniami w gminie Jaworze, na które zostaną przeznaczone środki finansowe w 2021 r. są budowa kanalizacji w gminie Jaworze (20 tys. zł), oraz budowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie gminy Jaworze (187 tys. zł).

Tabela 17. Wydatki majątkowe budżetu gminy Jaworze na rok 2021 po zmianie, z wyszczególnieniem działów budżetowych.

Lp.	Dział	Nazwa działu	Łączne koszty finansowe
1.	10	Rolnictwo i łowiectwo	20 000,00 zł
2.	600	Transport i łączność	2 405 537,45 zł
3.	700	Gospodarka mieszkaniowa	4 431 000,00 zł
4.	754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	105 000,00 zł
5.	801	Oświata i wychowanie	971 000,00 zł
6.	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	134 000,00 zł
7.	921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	18 000,00 zł
Razem:			8 084 537,45 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały nr XXVII/261/2021 Rady Gminy Jaworze z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2021.

Tabela 18. Wydatki majątkowe budżetu gminy Jaworze na rok 2021 po zmianie.

Lp.	Nazwa działu	Nazwa zadania	Łączne koszty finansowe [zł]	Łączne koszty finansowe wg działów [zł]
1.	Rolnictwo i łowiectwo	Kanalizacja w Gminie Jaworze	20 000,00	20 000,00
2.	Transport i łączność	Budowa i modernizacja infrastruktury drogowej a terenie Gminy Jaworze	187 000,00	2 405 537,45
		Przebudowa drogi publicznej nr 670 018S ul. Kalwaria w Jaworzu	1 853 537,45	
		Dawny Trakt - Budowa szlaku rekreacyjnego na terenie Gminy Jaworze	150 000,00	
		Budowa parkingu przy ul. Wapienickiej w Jaworzu	215 000,00	
3.	Gospodarka mieszkaniowa	Zakupy i wykupy gruntów	900 000,00	4 431 000,00
		Modernizacja budynku nr 111 przy ul. Zdrojowej	170 000,00	
		Instalacje odgromowe na budynkach nr 117 i 317	20 000,00	

		Wymiana pieca w Agronomówce	12 000,00	
		Rewitalizacja obszarów zdegradowanych poprzez przebudowę budynku przy ul. Zdrojowej 30 w Jaworzu wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia	3 329 000,00	
4.	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	Wpłata dla KMP w Bielsku-Białej z przeznaczeniem na pokrycie wydatków inwestycyjnych	30 000,00	105 000,00
		Wpłata dla PSP w Bielsku-Białej z przeznaczeniem na pokrycie wydatków inwestycyjnych	20 000,00	
		Dotacja celowa dla OSP Jaworze na dofinansowanie kosztów zakupu zbiornika do samochodu bojowego	35 000,00	
		Monitoring wizyjny wraz ze światłowodem	20 000,00	
5.	Oświata i wychowanie	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 2	850 000,00	971 000,00
		Modernizacja pomieszczeń administracyjnych Szkoły Podstawowej nr 2 w Jaworzu (CUW)	31 000,00	
		Modernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 1 w Jaworzu	25 000,00	
		Koncepcja nowego przedszkola w Jaworzu	30 000,00	
		Modernizacja pomieszczeń i wentylacji kuchni Przedszkola nr 2 w Jaworzu	35 000,00	
6.	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	Modernizacja placu zabaw	14 000,00	134 000,00
		Budowa oświetlenia ulicznego	120 000,00	
7.	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	Wspieranie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego - dotacja na inwestycje	18 000,00	18 000,00
Razem:				8 084 537,45

Źródło: opracowanie własne na podstawie Uchwały nr XXVII/261/2021 Rady Gminy Jaworze z dnia 6 maja 2021 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na rok 2021.

Reasumując, władze gminy Jaworze realizują różnorodne inwestycje na swoim obszarze. Na terenach, gdzie gmina nie jest wystarczająco wyposażona w infrastrukturę techniczną, komunikacyjną czy społeczną, władze starają się zabezpieczyć środki finansowe na realizację potrzebnych przedsięwzięć w przyszłości. Analizując rozważania

na temat możliwości finansowania realizacji zadań własnych gminy, można wysunąć wniosek, iż gmina Jaworze ma predyspozycje finansowe do realizowania takich przedsięwzięć.

VI.5. BILANS TERENÓW PRZEZNACZONYCH POD ZABUDOWĘ

Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę opracowano w oparciu o art. 10 ust. 5-7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 z późn. zm.).

VI.5.1. Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę

Na podstawie wyników analiz ekonomicznych, środowiskowych oraz społecznych, a także możliwości finansowych gminy, jak również prognozy demograficznej dla gminy Jaworze w perspektywie nie dłuższej niż 30 lat, tj. do roku 2050, sformułowano maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę, wyrażone w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. Prognozując zapotrzebowanie na nową zabudowę wzięto pod uwagę także niepewność procesów rozwojowych.

W celu określenia maksymalnego zapotrzebowania na nową zabudowę o danej funkcji przeanalizowano liczbę oddawanych do użytku obiektów oraz ich powierzchnię użytkową z okresu od 2011 do 2020 roku.

Tabela 199. Liczba i powierzchnia użytkowa obiektów oddanych do użytkowania w gminie Jaworze w latach 2011-2020.

Wyszczególnienie		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	suma
Budynki mieszkalne jednorodzinne	liczba	32	32	26	26	23	18	32	16	28	21	254
	pow. użytk. [m ²]	4 857	5 010	3 946	3 801	3 818	4 122	5 304	2 562	4 460	3 762	41 642
Budynki mieszkalne wielorodzinne	liczba	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
	pow. użytk. [m ²]	0	0	0	0	0	0	0	350	0	0	350
Budynki hoteli	liczba	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	pow. użytk. [m ²]	0	120	0	0	0	0	0	0	0	0	120
Budynki zakwaterowania turystycznego pozostałe	liczba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
	pow. użytk. [m ²]	0	0	0	0	0	0	0	0	0	241	241
Budynki handlowo-usługowe	liczba	1	2	5	0	1	0	0	0	1	0	10
	pow. użytk. [m ²]	587	1 038	1 775	0	131	0	0	0	1 093	0	4 624
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	liczba	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
	pow. użytk.	0	1 563	0	0	0	0	0	0	0	0	1 563

	[m ²]											
Budynki muzeów i bibliotek	liczba	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	pow. użytk. [m ²]	0	0	0	263	0	0	0	0	0	0	263
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	liczba	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
	pow. użytk. [m ²]	0	0	0	0	232	0	0	0	0	0	232
Budynki kultury fizycznej	liczba	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
	pow. użytk. [m ²]	0	0	0	264	0	0	0	0	0	0	264

Źródło: opracowanie własne

Średniorocznie jest oddawanych do użytkowania 25,4 budynków mieszkalnych jednorodzinnych, 1 budynek handlowo-usługowy.

Analizując ruch budowlany w badanym okresie, można zauważyć, że na terenie gminy Jaworze oddano do użytkowania łącznie:

- 254 budynki mieszkalne jednorodzinne o łącznej powierzchni użytkowej 41 642m²,
- 1 budynek mieszkalny wielorodzinny o łącznej powierzchni użytkowej 350 m²,
- 1 budynek hotelu o łącznej powierzchni użytkowej 120 m²,
- 1 budynek zakwaterowania turystycznego o łącznej powierzchni użytkowej 241 m²,
- 10 budynków handlowo usługowych o łącznej powierzchni 4 624 m²,
- 1 budynek o funkcji magazynowej o łącznej powierzchni użytkowej 1 563m²,
- 1 budynek muzeum /biblioteki o łącznej powierzchni użytkowej 263 m²,
- 1 budynek szpitala/zakładu opieki zdrowotnej o łącznej powierzchni użytkowej 232 m²,
- 1 budynek kultury fizycznej o łącznej powierzchni użytkowej 264 m².

Do dalszej analizy przyjęto, że zapotrzebowanie na nową zabudowę o danej funkcji będzie większe od analizy średniego ruchu budowlanego o szacunkowe 30%. W ten sposób szacunkowe zwiększenie zapotrzebowanie na nową zabudowę (w stosunku do wyników analiz) będzie mieścić się o dopuszczalne przepisami 30%.

Zatem, szacunkowe maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie w perspektywie 30 lat na nową zabudowę o poszczególnych funkcjach wynosić będzie (łączna pow. użytkowa budynków według danego przeznaczenia²⁶*3*1,3):

- **funkcja mieszkaniowa jednorodzinna:** 162 403,80 m² powierzchni użytkowej,
- **funkcja usług kultury:** 1 025,70 m² powierzchni użytkowej budynków,

²⁶ Założono, że w ciągu następnych 10 lat zostanie oddane do użytkowania tyle samo nowych budynków co w okresie 2011 - 2020

- **funkcja usług turystyki i wypoczynku:** 1 407,90 m² powierzchni użytkowej budynków,
- **funkcja usług sportu i rekreacji:** 1 029,60 m² powierzchni użytkowej budynków,
- **funkcja usługowa:** 18 033,60 m² powierzchni użytkowej budynków,
- **funkcja produkcyjna, składy, magazyny:** 6 095,70 m² powierzchni użytkowej budynków.

W ostatnich latach obserwowany jest trend wzrostu zapotrzebowania na budynki mieszkalne wielorodzinne, co potwierdzają analizy w innych gminach, w tym gminach sąsiednich. Przyjęto zatem, że w gminie Jaworze co 5 lat powstanie budynek wielorodzinny o powierzchni użytkowej 350 m².

Zatem, szacunkowe maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie w perspektywie 30 lat na nową zabudowę mieszkaniową wielorodzinną wynosić będzie (łączna pow. użytkowa budynków według danego przeznaczenia²⁷*6*1,3): **2730 m²**.

Ze względu na charakter uzdrowiskowy gminy Jaworze można założyć, że co 5 lat powstanie na terenie gminy budynek usług zdrowia o powierzchni użytkowej 232 m². Zatem, szacunkowe maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie w perspektywie 30 lat na nową zabudowę usług zdrowia wynosić będzie (łączna pow. użytkowa budynków według danego przeznaczenia²⁸*6*1,3): **18100 m²**.

VI.5.2. Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie Jaworze w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej

Dokonując bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę oszacowano chłonność, położnych na terenie gminy Jaworze obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę oraz obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej, rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażoną w powierzchni użytkowej, w podziale na poszczególne funkcje zabudowy.

Do oszacowania chłonności obszarów przeznaczonych w miejscowych planach pod zabudowę o poszczególnych funkcjach, zarejestrowano obowiązujące plany miejscowe na terenie gminy Jaworze. Następnie w terenach możliwej realizacji zabudowy wyznaczono tereny już zainwestowane. Kolejno, wyliczono powierzchnię pozostałą do zainwestowania jako różnicę pomiędzy terenami możliwej realizacji zabudowy a terenami już zainwestowanymi z podziałem na poszczególne funkcje zabudowy.

Do oszacowania chłonności obszarów przeznaczonych w miejscowych planach pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz mieszkaniowo-usługową, wyliczono rezerwę terenu możliwą do zainwestowania. Następnie przyjęto minimalną powierzchnię działki budowlanej określoną w planach miejscowych, by określić ilość działek możliwych do zainwestowania. Kolejno określono chłonność terenów jako iloczyn liczby działek i średniej powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego jednorodzinnego (tj. 164m²).

Tabela 20. Powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej możliwa do realizacji, wynikająca z Uchwały nr XXXI/287/14 Rady Gminy Jaworze z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Bielską, Niecałą i granicami z gminą Jasienica oraz miastem Bielsko-Biała.

²⁷ Założono, że w ciągu następnych 5 lat zostanie oddane do użytkowania tyle samo nowych budynków co w okresie 2011 - 2020

²⁸ Założono, że w ciągu następnych 5 lat zostanie oddane do użytkowania tyle samo nowych budynków co w okresie 2011 - 2020

Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Powierzchnia działki budowlanej w mpzp [m ²]	Ilość działek	Średnia pow. użytk. budynku [m ²]	Pow. użytk. możliwa do realizacji [m ²]
MN	818 113	1 000	818	164	134 171
MNU	81 218	1 500	54	164	8 880

Źródło: opracowanie własne

Tabela 21. Powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej możliwa do realizacji, wynikająca z Uchwały nr XXIX/257/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicą z gminą Jasienica.

Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Powierzchnia działki budowlanej w mpzp [m ²]	Ilość działek	Średnia pow. użytk. budynku [m ²]	Pow. użytk. możliwa do realizacji [m ²]
MN	128 025	1 000	128	164	20 996
MNU	66 511	1 500	44	164	7 272

Źródło: opracowanie własne

Tabela 22. Powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej możliwa do realizacji, wynikająca z Uchwały nr XXV/228/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicami: z miastem Bielsko – Biala, gminami Jasienica i Brenna z wyłączeniem obszaru Lasów Państwowych oraz terenów położonych powyżej mostu na potoku Jasionka.

Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Powierzchnia działki budowlanej w mpzp [m ²]	Ilość działek	Średnia pow. użytk. budynku [m ²]	Pow. użytk. możliwa do realizacji [m ²]
MN	1227 949	1 000	1 228	164	201 384
MNU	72 523	1 500	48	164	7 929

Źródło: opracowanie własne

Tabela 23. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji w obrębie funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, wynikająca z Uchwały nr XXXI/287/14 Rady Gminy Jaworze z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Bielską, Niecałą i granicami z gminą Jasienica oraz miastem Bielsko-Biala.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]	Przypuszczalna realizacja poszczególnych funkcji [m ²]	Powierzchnia użytkowa poszczególnych funkcji możliwa do realizacji [m ²]
1.	MN	134 171	MN 90%	120 754

			MNU	10%	13 417
			z czego:		
			MN	70%	9 392
			U	30%	4 025
2.	MNU	8880	MN	50%	4 440
			U	50%	4 440

Źródło: opracowanie własne

Tabela 24. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji w obrębie funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, wynikająca z Uchwały nr XXIX/257/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicą z gminą Jasienica.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]	Przypuszczalna realizacji poszczególnych funkcji w obrębie terenów	Powierzchnia użytkowa poszczególnych funkcji możliwa do realizacji m ²]
1.	MN	20 996	MN	90%
			MNU	10%
			z czego:	
			MN	70%
			U	30%
2.	MNU	7272	MN	50%
			U	50%

Źródło: opracowanie własne

Tabela 25. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji w obrębie funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, wynikająca z Uchwały nr XXV/228/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicami: z miastem Bielsko – Biala, gminami Jasienica i Brenna z wyłączeniem obszaru Lasów Państwowych oraz terenów położonych powyżej mostu na potoku Jasionka.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]	Przypuszczalna realizacji poszczególnych funkcji w obrębie terenów	Powierzchnia użytkowa poszczególnych funkcji możliwa do realizacji m ²]
1.	MN	20 828	MN	90%
			MNU	10%
			z czego:	
			MN	70%
			U	30%
2.	MNU	7929	MN	50%
			U	50%

Źródło: opracowanie własne

Do wyznaczenia chłonności terenów innych niż pod funkcje mieszkaniowe jednorodzinne i mieszkaniowo-usługowe, powierzchnię pozostałą do zainwestowania, pomniejszono o 20% ze względu na m.in. potencjalną obsługę komunikacyjną działek przeznaczonych pod zabudowę. Następnie na podstawie zapisów miejscowych planów, ustalono dopuszczalne parametry nowej zabudowy, tj. maksymalną powierzchnię zabudowy oraz dopuszczalną wysokość budynków. Dalej, na ich podstawie wyliczono powierzchnię użytkową możliwą do realizacji, przyjmując, że średnio powierzchnia użytkowa wynosi 80% powierzchni całkowitej budynku. W przypadku niektórych terenów zastosowano urealnione wskaźniki, uwzględniające faktyczne sposoby realizacji budynków, np. obiekty sportowe najczęściej są budowane jako obiekty jednokondygnacyjne, dlatego pomimo większych dopuszczeń w planach założono jedną kondygnację.

Do analizy wzięto pod uwagę obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w których występują rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę. Szczegółową analizę możliwości zainwestowania wewnątrz zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 26. Powierzchnia użytkowa zabudowy o poszczególnych funkcjach możliwa do realizacji, wynikająca z Uchwały nr XXXI/287/14 Rady Gminy Jaworze z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Bielską, Niecałą i granicami z gminą Jasienica oraz miastem Bielsko-Biała.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp	Parametry dopuszczone w mpzp		Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1.	MW	5070	MW 100%	pow. zabud.	50%	5678
				wys.	3,5 kond.	
2.	UKR	12852	UKR 100%	pow. zabud.	40%	8225
				wys.	2,5 kond.	
3.	UZ	13221	UZ 100%	pow. zabud.	20%	5077
				wys.	3 kond.	
4.	US	39307	US 100%	pow. zabud.	20%	5031
				wys.	1 kond.	
5.	U	42128	U 100%	pow. zabud.	60%	32355
				wys.	2 kond.	
6.	PU	40261	P 50%	pow. zabud.	70%	13528
			U 50%	wys.	1,5 kond.	13528
7.	RU	13989	RU 100%	pow. zabud.	60%	16116
				wys.	3 kond.	
8.	RM	20161	RM 100%	pow. zabud.	20%	6451
				wys.	2,5 kond.	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 27. Powierzchnia użytkowa zabudowy o poszczególnych funkcjach możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały nr XXIX/257/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicą z gminą Jasienica.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp		Parametry dopuszczone w mpzp			Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1.	MW	11126	MW	100%	pow. zabud.	40%		9969
					wys.	3,5 kond.		
2.	MNP	8563	MN	50%	pow. zabud.	50%		5480
			P	50%	wys.	4 kond.		5480
3.	UPO	10695	UPO	100%	pow. zabud.	40%		10952
					wys.	4 kond.		
4.	UZ	6285	UZ	100%	pow. zabud.	40%		4827
					wys.	3 kond.		
5.	UT	29695	UT	100%	pow. zabud.	30%		22805
					wys.	4 kond.		
6.	U	24787	U	100%	pow. zabud.	60%		19036
					wys.	2 kond.		
7.	PU	13632	P	50%	pow. zabud.	70%		4580
			U	50%	wys.	1,5 kond.		4580
8.	P	31926	P	100%	pow. zabud.	70%		21454
					wys.	1,5 kond.		
9.	RM	86637	RM	100%	pow. zabud.	20%		33269
					wys.	3 kond.		

Źródło: opracowanie własne

Tabela 28. Powierzchnia użytkowa o poszczególnych funkcjach możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały nr XXV/228/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicami: z miastem Bielsko – Biala, gminami Jasienica i Brenna z wyłączeniem obszaru Lasów Państwowych oraz terenów położonych powyżej mostu na potoku Jasionka.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp		Parametry dopuszczone w mpzp			Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1.	MNP	13323	MN	50%	pow. zabud.	50%		8 527
			P	50%	wys.	4 kond.		8 527
2.	UZ	69441	UZ	100%	pow. zabud.	40%		53 330
					wys.	3 kond.		
4.	U	2255	U	100%	pow. zabud.	60%		1 732
					wys.	2 kond.		
3.	RM	20653	RM	100%	pow. zabud.	20%		6 609
					wys.	2,5 kond.		

Źródło: opracowanie własne

VI.5.3. Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie Jaworze w ramach obszarów poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną

Szczegółową analizę możliwości zainwestowania poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 29. Powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej możliwa do realizacji, wynikająca z Uchwały nr XXXI/287/14 Rady Gminy Jaworze z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Bielską, Niecałą i granicami z gminą Jasienica oraz miastem Bielsko-Białą.

Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Powierzchnia działki budowlanej w mpzp [m ²]	Ilość działek	Średnia pow. użytk. budynku [m ²]	Pow. użytk. możliwa do realizacji [m ²]
MN	12 457	1 000	12	164	2 043
MNU	19 811	1 500	13	164	2 166

Źródło: opracowanie własne

Tabela 30. Powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały nr XXIX/257/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicą z gminą Jasienica.

Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Powierzchnia działki budowlanej w mpzp [m ²]	Ilość działek	Średnia pow. użytk. budynku [m ²]	Pow. użytk. możliwa do realizacji [m ²]
MN	43 939	1 000	44	164	7 206

Źródło: opracowanie własne

Tabela 31. Powierzchnia użytkowa zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały nr XXV/228/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicami: z miastem Bielsko – Białą, gminami Jasienica i Brenna z wyłączeniem obszaru Lasów Państwowych oraz terenów położonych powyżej mostu na potoku Jasionka.

Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Powierzchnia działki budowlanej w mpzp [m ²]	Ilość działek	Średnia pow. użytk. budynku [m ²]	Pow. użytk. możliwa do realizacji [m ²]
MN	25 830	1 000	26	164	4 236

Źródło: opracowanie własne

Tabela 32. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji w obrębie funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, wynikająca z Uchwały nr XXXI/287/14 Rady Gminy Jaworze z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Bielską, Niecałą i granicami z gminą Jasienica oraz miastem Bielsko-Białą.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]	Przypuszczalna realizacji poszczególnych funkcji w obrębie terenów		Powierzchnia użytkowa poszczególnych funkcji możliwa do realizacji m ²
1.	MN	2 043	MN	90%	1839
			MNU	10%	204
			z czego:		
			MN	70%	143
2.	MNU	2166	U	30%	61
			MN	50%	1083
			U	50%	1083

Źródło: opracowanie własne

Tabela 33. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji w obrębie funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, wynikająca z Uchwały nr XXIX/257/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicą z gminą Jasienica

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]	Przypuszczalna realizacji poszczególnych funkcji w obrębie terenów		Powierzchnia użytkowa poszczególnych funkcji możliwa do realizacji m ²
1.	MN	7 206	MN	90%	6485
			MNU	10%	721
			z czego:		
			MN	70%	504
			U	30%	216

Źródło: opracowanie własne

Tabela 34. Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji w obrębie funkcji mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej, wynikająca z Uchwały nr XXV/228/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicami: z miastem Bielsko – Biała, gminami Jasienica i Brenna z wyłączeniem obszaru Lasów Państwowych oraz terenów położonych powyżej mostu na potoku Jasionka.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]	Przypuszczalna realizacji poszczególnych funkcji w obrębie terenów		Powierzchnia użytkowa poszczególnych funkcji możliwa do realizacji m ²
1.	MN	4 236	MN	90%	3812
			MNU	10%	424
			z czego:		
			MN	70%	297
			U	30%	127

Źródło: opracowanie własne

Tabela 35. Powierzchnia użytkowa zabudowy o poszczególnych funkcjach możliwa do realizacji, wynikająca z Uchwały nr XXXI/287/14 Rady Gminy Jaworze z dnia 11 lutego 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Bielską, Niecałą i granicami z gminą Jasienica oraz miastem Bielsko-Biała.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp		Parametry dopuszczone w mpzp		Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1.	RM	16045	RM	100%	pow. zabud.	20%	5134
					wys.	2,5 kond.	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 36. Powierzchnia użytkowa zabudowy o poszczególnych funkcjach możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały nr XXIX/257/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicą z gminą Jasienica.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp		Parametry dopuszczone w mpzp		Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1.	UZ	44919	UZ	100%	pow. zabud.	40%	34498
					wys.	3 kond.	
2.	US	10918	US	100%	pow. zabud.	30%	2096
					wys.	1 kond.	
3.	PU	11777	P	50%	pow. zabud.	70%	3957
			U	50%	wys.	1,5 kond.	3957
4.	RU	1121	RU	100%	pow. zabud.	30%	646
					wys.	3 kond.	

5.	RM	6156	RM	100%	pow. zabud.	20%	2364
					wys.	3 kond.	

Źródło: opracowanie własne

Tabela 37. Powierzchnia użytkowa o poszczególnych funkcjach możliwa do realizacji wynikająca z Uchwały nr XXV/228/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 lipca 2013 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicami: z miastem Bielsko – Biała, gminami Jasienica i Brenna z wyłączeniem obszaru Lasów Państwowych oraz terenów położonych powyżej mostu na potoku Jasionka.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia	Powierzchnia pozostała do zainwestowania [m ²]	Funkcje dopuszczone w mpzp		Parametry dopuszczone w mpzp			Powierzchnia użytkowa możliwa do realizacji [m ²]
1.	UT	10 312	UT	100%	pow. zabud.	30%		7 920
					wys.	4 kond.		
2.	U	1 274	U	100%	pow. zabud.	60%		978
					wys.	2 kond.		

Źródło: opracowanie własne

VI.5.4. Całkowite rezerwy terenów budowlanych

Całkowite rezerwy terenów budowlanych wewnątrz zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej w planach miejscowych dla poszczególnych rodzajów zabudowy, wyrażone w metrach kwadratowych powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy na obszarze gminy Jaworze przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38. Tereny rezerwowe zabudowy możliwej do zainwestowania wewnątrz zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia terenu	Rezerwa zabudowy możliwej do zainwestowania [m ²]
1.	Funkcja mieszkaniowa jednorodzinna (MN)	196 763
2.	Funkcja mieszkaniowa wielorodzinna (MW)	15 647
3.	Funkcja związana z usługami oświaty (UPO)	10 952
4.	Funkcja związana z usługami kultu religijnego (UKR)	8 225
5.	Funkcja związana z usługami zdrowia (UZ)	63 235
6.	Funkcja związana z usługami turystyki i wypoczynku (UT)	36 812
7.	Funkcja związana z usługami sportu i rekreacji (US)	5 031
8.	Funkcja usługowa (U)	88 551
9.	Funkcja produkcyjna, składy, magazyny (P)	39 562
10.	Funkcja związana z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnictwach (RU)	16 116
11.	Funkcja zagrodowa (RM)	46 329

Źródło: opracowanie własne

Całkowite rezerwy terenów budowlanych poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną w planach miejscowych dla poszczególnych rodzajów zabudowy, wyrażone w metrach kwadratowych powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy na obszarze gminy Jaworze przedstawia poniższa tabela.

Tabela 39. Tereny rezerwowe zabudowy możliwej do zainwestowania poza zwartą strukturą funkcjonalno-przestrzenną.

Lp.	Rodzaj przeznaczenia terenu	Rezerwa zabudowy możliwej do zainwestowania [m ²]
1.	Funkcja mieszkaniowa jednorodzinna (MN)	14 164
2.	Funkcja związana z usługami zdrowia (UZ)	34 498
3.	Funkcja związana z usługami turystyki i wypoczynku (UT)	7 920
4.	Funkcja związana z usługami sportu i rekreacji (US)	2 096
5.	Funkcja usługowa (U)	6 423
6.	Funkcja produkcyjna, składy, magazyny (P)	3 957
7.	Funkcja związana z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnictwach (RU)	646
8.	Funkcja zagrodowa (RM)	7 498

Źródło: opracowanie własne

Powyższe bilanse terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ukazuje, że największa rezerwa terenów budowlanych w zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej na obszarze gminy Jaworze występują w zabudowie o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (196 763 m²), funkcji usługowej (88 551 m²).

Największa rezerwa terenów budowlanych poza zwartą strukturze funkcjonalno-przestrzenną na obszarze gminy Jaworze występują w zabudowie o funkcji związanej z usługami zdrowia (34 498 m²) oraz o funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej (14 164 m²).

VI.5.5. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz sumy powierzchni użytkowej zabudowy w podziale na funkcje zabudowy

Porównując maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę z łączną szacunkową chłonnością w obszarach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę oraz w obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w podziale na funkcje zabudowy można zauważyć, iż chłonność znacznie przewyższa zapotrzebowania na nową zabudowę dla analizowanych funkcji. Należy, zatem zauważyć, iż poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę nie powinno wskazywać się nowych terenów pod lokalizację zabudowy.

Tabela 40. Porównanie maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę oraz szacunkowa chłonność obszarów.

Rodzaj zabudowy z podziałem na poszczególne funkcje	Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę (art.10 ust. 5 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie w ramach obszarów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę (art.10 ust. 5 pkt 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Szacunkowa chłonność terenów położonych w gminie w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej (art.10 ust. 5 pkt 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)	Łączna szacunkowa chłonność (suma powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy)	Porównanie (art.10 ust. 5 pkt 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)
	Powierzchnia użytkowa [m ²] z podziałem na poszczególne funkcje				
Funkcja mieszkaniowa jednorodzinna (MN)	162403,8	210927,0	0,0	210927,0	+48523,2
Funkcja mieszkaniowa wielorodzinna (MW)	2730,0	15647,0	0,0	15647,0	+12917,0
Funkcja związana z usługami oświaty (UPO)	0,0	10952,0	0,0	10952,0	+10952,0
Funkcja związana z usługami kultu religijnego (UKR)	0,0	8225,0	0,0	8225,0	+8225,0
Funkcja związana z usługami zdrowia (UZ)	18100,0	97733,0	0,0	97733,0	+79633,0
Funkcja związana z usługami turystyki i wypoczynku (UT)	1407,9	44732,0	0,0	44732,0	+43324,1
Funkcja związana z usługami sportu i rekreacji (US)	1029,6	7127,0	0,0	7127,0	+6097,4
Funkcja usługowa (U)	18033,6	94974,0	0,0	94974,0	+76940,4
Funkcja produkcyjna, składy, magazyny (P)	6095,7	43519,0	0,0	43519,0	+37423,3
Funkcja związana z obsługą produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnich (RU)	0,0	16762,0	0,0	16762,0	+16762,0
Funkcja zagrodowa (RM)	0,0	53827,0	0,0	53827,0	+53827,0

Źródło: opracowanie własne

VI.5.6. Wnioski do bilansu terenów

Po przeanalizowaniu istniejącej zabudowy oraz wyznaczeniu zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej, a także na podstawie analizy obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego opracowano bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę na terenie gminy Jaworze.

W wyniku wykonanego bilansu stwierdzić można iż na terenie gminy Jaworze istnieje nadwyżka terenów mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych możliwych do zainwestowania. W związku z tym nie powinno się wskazywać nowych terenów przeznaczonych pod lokalizację nowej zabudowy poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej oraz poza obszarami przeznaczonymi w planach miejscowych pod zabudowę mieszkaniową, usługową, produkcyjną.

ROZDZIAŁ VII.

WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA

VII. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA PRZYJĘTE ROZWIĄZANIA

Wynik przeprowadzonych bilansów terenów wskazuje na nadwyżkę terenów przeznaczonych pod funkcje usługowe. Zgodnie zatem z obowiązującymi zasadami można wyznaczyć nowe tereny przeznaczone pod zainwestowanie jedynie w obszarze tzw. zwartej struktury funkcjonalno – przestrzennej. Wypełnienie obszaru zwartej struktury jest dodatkowo uzasadnione potrzebą wykorzystania istniejącej infrastruktury. Teren objęty zmianą studium położony jest w granicy zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej. Ponadto w obowiązującym miejscowym planie przeznaczony jest pod zainwestowanie.

Zakres zmiany studium dotyczy jednego wydzielonego obszaru, w którym przewiduje się realizację inwestycji celu publicznego, tj. wyznaczenie terenu, na którym możliwa jest realizacja punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK). Opracowana zmiana projektu studium dotyczy zmiany ustaleń obowiązującego studium w obszarze działki o numerze 181/64. W projekcie zmiany studium nie wprowadzono nowych inwestycji w obszarze Natura 2000 Beskid Śląski i Parku Krajobrazowym Beskidu Śląskiego, ani innych terenach cennych przyrodniczo, proponowane zmiany obejmują tereny już przeznaczone pod zainwestowanie i pozostaną bez wpływu na formy ochrony przyrody występujące na obszarze gminy.

W granicach terenu objętego zmianą studium nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych.

ROZDZIAŁ VIII.

ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

VIII.1. GMINA JAWORZE W PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2020+

VIII.2. JAWORZE JAKO GMINA NALEŻĄCA DO OBSZARU POGRANICZA POLSKO-CZESKIEGO.

VIII.3. WYTYCZNE WOJEWODY ŚLĄSKIEGO.

VIII.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU ZIEMI BIELSKO-BIALSKIEJ.

VIII.5. WYTYCZNE POWIATOWEGO INSPEKTORATU OBRONY CYWILNEJ.

VIII.6. WYTYCZNE POWIATOWEGO I WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU
PRZECIWPOWODZIOWEGO.

VIII.7. INNE WYTYCZNEJ WNIOSKI, KTÓRE WPŁYNEŁY W ZWIĄZKU Z ZAWIADOMIENIEM
O PRZYSTĄPIENIU DO OPRACOWANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE.

VIII. ZADANIA SŁUŻĄCE REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

VIII.1. GMINA JAWORZE W PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2020+

Według zapisów w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (PZPW 2020+) gmina Jaworze należy do wiejskiego obszaru funkcjonalnego. Obszary rolnicze cechują się znacznym zróżnicowaniem funkcji obejmującym zarówno funkcje rolnicze jak i pozarolnicze, co wynika ze specyfiki sieci osadniczej i profilu gospodarczego regionu. W znacznej części są to obszary o funkcjach mieszanych i przejściowych, czyli takie, które tracą swój pierwotny charakter rolniczy w wyniku procesów urbanizacyjnych, w tym postępującej suburbanizacji. Szczególnie dotyczy to obszarów wiejskich zlokalizowanych w miejskich obszarach funkcjonalnych, dla których istotne jest zarówno rozwijanie endogenicznego potencjału, likwidacja barier komunikacyjnych jak i wykorzystanie i wzmacnianie efektów dyfuzji procesów rozwojowych i kontrolowana suburbanizacja.

W procesach harmonijnego rozwoju obszarów wiejskich wyzwaniem jest powstrzymanie żywiołowego podziału terenów otwartych oraz rozprzestrzeniania się zabudowy podmiejskiej, jednorodzinnej, celem zachowania różnorodności i spuścizny kulturowej terenów wiejskich.

Wybrane zasady zagospodarowania dla wiejskiego obszaru funkcjonalnego wyznaczone w PZPW 2020+:

- utrzymania tradycyjnej skali i form zabudowy;
- ochrona terenów otwartych przed rozpraszaniem zabudowy podmiejskiej;
- wprowadzanie rozwiązań przestrzennych poprawiających bezpieczeństwo publiczne;
- ochrona obszarów o wysokim potencjale glebowym przed ich nierolniczym użytkowaniem;
- zachowanie walorów przyrodniczych dolin rzecznych, w tym o charakterze zielonych użytków (m. in. łąki i pastwiska) oraz utrzymanie pełnionej funkcji korytarza ekologicznego;
- rewitalizowanie, rekultywowanie, rewaloryzowanie obszarów zdegradowanych w celu poprawy jakości i integracji przestrzeni, z wykorzystaniem lokalnych zasobów i potencjałów;
- rozwój turystyki i agroturystyki z uwzględnieniem minimalizacji konfliktów środowiskowych;
- ograniczanie niskiej emisji i minimalizowanie zapotrzebowania na energię oraz zmniejszanie emisji zanieczyszczeń;

Ze względu na bliskie położenie ośrodka miejskiego - Bielska-Białej, gmina Jaworze wchodzi w skład miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka regionalnego - Aglomeracji Bielskiej. Obszar ten posiada silnie rozwinięty sektor gospodarczy, w tym samochodowy, lotniczy oraz turystyczny, jest również ważnym ośrodkiem naukowym. Aglomeracja charakteryzuje się aktywnością mieszkańców oraz dynamicznym rozwojem usług związanych z sektorem kultury i turystyki. Zlokalizowane są tutaj specjalistyczne placówki ochrony zdrowia i leczenia uzdrowiskowego. Aglomeracja posiada duże znaczenie w sferze gospodarczej oraz w zakresie zaspokojenia dostępu do usług publicznych wyższego rzędu w południowej części regionu, otwiera także region na współpracę transgraniczną z Czechami i Słowacją. W otoczeniu aglomeracji uwidacznia się proces suburbanizacji, w bezpośrednim otoczeniu funkcjonalnym rozrasta się strefa podmiejska.

Rozwój obszaru winien być ukierunkowany na wzmacnianie funkcji wielkomiejskich o znaczeniu krajowym i międzynarodowym – zgodnie z potencjałem, zahamowanie nadmiernej migracji ludzi wykształconych i przedsiębiorczych, zmniejszenie poziomu bezrobocia oraz poprawę jakości środowiska.

Wybrane zasady zagospodarowania dla miejskiego obszaru funkcjonalnego wyznaczone w PZPW 2020+:

- ochrona historycznych układów urbanistycznych oraz obiektów dziedzictwa kulturowego podkreślających tożsamość miast;
- zapewnienie wielofunkcyjności osiedli i dostępności do usług podstawowych;
- koncentracja struktur przestrzennych w oparciu o istniejące układy osadnicze;
- ochrona krajobrazów otwartych (ograniczanie suburbanizacji);
- ochrona obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym ich adaptacja i wykorzystanie dla nowych funkcji;
- zapewnianie powiązań przyrodniczych terenów zieleni miejskiej (parki, skwery, zieleńce, ogródki jordanowskie, doliny cieków itp.) z lasami i terenami otwartymi na ich obrzeżach;
- zapewnianie kanałów przewietrzania przeciwdziałających kumulacji zanieczyszczeń powietrza;
- ograniczanie niskiej emisji i minimalizowanie zapotrzebowania na energię oraz zmniejszanie emisji zanieczyszczeń;
- wprowadzanie rozwiązań przestrzennych poprawiających bezpieczeństwo publiczne;
- ochrona terenów zabudowanych przed skutkami oddziaływania górnictwa (w tym związanych z płytką eksploatacją) na terenach i obszarach górniczych;
- wykluczenie możliwości lokalizowania nowych obiektów gospodarowania odpadami wydobywczymi i zwalówisk odpadów wydobywczych na terenach rolnych lub leśnych;
- wyłączanie z zabudowy oraz przeznaczanie pod użytkowanie leśne lub rolne terenów objętych powierzchniowymi ruchami masowymi gruntu;

Gmina Jaworze położona jest również w obszarze górskim, który charakteryzuje się różnorodnością ukształtowania terenu i krajobrazów kulturowo-przyrodniczych, oferując znakomite możliwości rozwoju turystyki. Ze względu na uwarunkowania przyrodnicze i kulturowe oraz uwarunkowania wynikające z obecnego użytkowania terenu, w obszarze górskim występuje wiele konfliktów funkcjonalnych i przestrzennych, przy czym najistotniejszym jest konflikt pomiędzy koniecznością ochrony cennych wartości przyrodniczych i krajobrazowych, a możliwością i potrzebą rozwoju funkcji turystycznych i wypoczynkowych, zapewniających aktywizację gospodarczą tego obszaru.²⁹

VIII.2. JAWORZE JAKO GMINA NALEŻĄCA DO OBSZARU POGRANICZA POLSKO-CZESKIEGO.

Jaworze, ze względu na swe położenie powinno brać udział w procesie zbliżania i wzajemnej koordynacji rozwoju leżących tu krajów, a szczególnie skorzystać z możliwości odnowy i rozwoju powiązań międzyregionalnych na pograniczach.

Tereny przygraniczne cechuje nagromadzenie problemów ekologicznych, demograficznych, gospodarczych i osadniczych. Szczególne możliwości rozwojowe tego terenu wynikają z bogactwa przyrodniczego i krajobrazowego, ograniczenie, zaś stanowi wysoki stopień degradacji środowiska i krajobrazu oraz warunków życia, zwłaszcza w aglomeracjach. Konieczna jest reanimacja przygranicznych jednostek osadniczych, szczególnie wsi i miejscowości rekreacyjnych oraz współpraca w ożywianiu tożsamości regionalnej. Jedną z takich wsi jest Jaworze. Dogodne warunki krajobrazowe oraz liczne obiekty zabytkowe i sanatoryjne sprzyjają rozwojowi **rekreacji i turystyki**.

Region beskidzki obejmuje powiat Frydek - Mistek i rejon Czeskiego Cieszyna oraz zachodnią część ziemi bielskiej. Cechują ją wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe, obniżane napływem

²⁹ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, Katowice 2016 r.

zanieczyszczeń z rejonu Trzyńca, Ostravy i Rybnika. W gospodarce dominuje po stronie czeskiej hutnictwo żelaza i górnictwo węgla kamiennego, po stronie polskiej przemysł elektromaszynowy, włókienniczy i spożywczy, a po obydwu stronach **obsługa ruchu turystyczno - rekreacyjnego** duża dynamika rozwoju gospodarczego (zwłaszcza po stronie polskiej) i niski stopień bezrobocia. Region ma duże znaczenie komunikacyjne na styku Polski, Czech i Słowacji. Podstawowymi problemami są tu postępujące skażenie środowiska przyrodniczego na obszarze Beskidów oraz utrudnienia komunikacyjne.

Priorytetowe zadania rozwojowe regionu to:

-Wspólne działania w zakresie ochrony i odnowy przyrody na obszarze Beskidów, ze szczególnym uwzględnieniem zahamowania zanieczyszczania powietrza na kierunku Trzyniec - Ustroń

-Ochrona jakości wód płynących i podziemnych oraz wspólna gospodarka wodno ściekowa w dorzeczu Olzy

-Rozwój bazy turystyczno rekreacyjnej

VIII. 3. WYTYCZNE WOJEWODY ŚLĄSKIEGO.

Zarząd Województwa Śląskiego przekazał informację pismem z dnia 6. 07. 1999r. Nr SP/7322/33/B/99, sporządzoną w oparciu o materiały planistyczne do Studium zagospodarowania przestrzennego byłego województwa bielskiego. W treści informacji podano elementy polityki rządowej wynikające z "Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju , Polska 2000 plus" z 1997 r., oraz polityki regionalnej wynikające z projektu programu zadań wojewódzkich i uwarunkowań przestrzennych.

	MODEL STRUKTURY PRZESTRZENNEJ WOJEWÓDZTWA	ELEMENTY POLITYKI RZĄDOWEJ	ELEMENTY POLITYKI REGIONALNEJ	UWAGI
1	SYSTEM OSADNICZY		REGIONALNY SYSTEM OSADNICZY: - lokalny ośrodek wyspecjalizowany w obsłudze leczenia uzdrowskiego	szanse, możliwości rozwoju, demografia, rynek pracy: - ustabilizowane zatrudnienie, niska stopa bezrobocia, lecnicstwo uzdrowskowe: - istniejące obiekty i urządzenia z zakresu leczenia uzdrowskiego (Beskidzki Zespół Leczniczo Uzdrawiskowy i Sanatorium Dziecięce) wraz z możliwościami rozbudowy bazy lecniczo-zabiegowej i rehabilitacyjnej ujęte w miejscowym planie

				zagospodarowania przestrzennego
2	PASMA - STREFY AKTYWNOŚCI I ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO	STREFA PRZYGRANICZNA EUROREGION "ŚLĄSK CIESZYŃSKI - TESINSKIE SLEZSKO" - obszar współpracy transgranicznej między Gminami Związku Komunalnego Ziemi Cieszyńskiej i związkiem gmin czeskich	OBSZARY WĘZŁOWE AGLOMERACJI BIELSKO-BIALSKIEJ: - północna część gminy OBSZARY FUNKCJONALNE ZIĄŻANE Z AGLOMERACJĄ BIELSKO-BIALSKĄ: - pozostała część gminy STREFA RESTRUKTURYZACJI FUNKCJI REKREACYJNEJ: - południowa część gminy	
3	SIEĆ EKOLOGICZNA	"KONCEPCJA KRAJOWA SIECI EKOLOGICZNEJ ECONET - POLSKA": KORYTARZE EKOLOGICZNE O ZNACZENIU KRAJOWYM: - południowa część gminy	PARKI KRAJOBRAZOWE: - południowa część gminy położona w obszarze projektowanego Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a pozostała część gminy aż do drogi powiatowej 04133 (stara droga E-7) położona w strefie ochronnej projektowanego parku OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU: - strefa ochronna projektowanego Parku Krajobrazowego pełni również funkcję obszaru chronionego krajobrazu OBSZAR OCHRONY UZDROWISKOWEJ: - Projektowane obszary ochrony uzdrowiskowej "A i B" OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN PODSTAWOWYCH: - złoża wód leczniczych (solanki) chronione obszarem górniczym LEŚNICTWO:	- Ujęto w projekcie programu zadań wojewódzkich, - Ustalenia przyjęto w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

			- realizacja programu pt. "Zwiększenie lesistości w województwie bielskim do roku 2020" - proj. powierzchnia do zalesienia w obszarze gminy ok. 40 ha	
4	SYSTEM INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ		KOMUNIKACJA KOLEJOWA: - rezerwa terenu pod budowę drugiego toru w ciągu istniejącej linii kolejowej Bielsko-Biała - Skoczów - Cieszyn (po stronie północnej) - w rejonie stacji Jasienica-Jaworze po północnej stronie od istniejącej linii kolejowej rezerwa terenu pod projektowaną stację kontenerową ZAOPATRZENIE W WODĘ: - projektowana magistrala wodociągowa Ø800 i Ø600 mająca na celu powiązanie wodociągu grupowego okręgu Bielsko-Biała z wodociągiem grupowym Pogórze-Cieszyn URZĄDZENIA GAZOWNICTWA: - projektowany gazociąg wysokoprężny Ø100 relacji Świętoszówka - Jaworze - stacja gazowa 1°	- ustalenia przyjęte w miejscowym planie zagosp. Przestrzennego - ustalenia przyjęte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

VIII.4.UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU ZIEMI BIELSKO BIALSKIEJ.

Prezydent Miasta Bielska-Białej w piśmie Nr UA 7351d/427/99/MD z dnia 4.06. 1999r. zwrócił uwagę na:

- utrzymany w Studium Bielska-Białej przebieg ulicy lokalnej, łączącej ul. Międzyrzecką z Jaworzańską, która w swym fragmencie przebiega przez teren gminy Jaworze (co zostało uzgodnione w 93r. z gminą Jasienica).Prosi się o zajęcie stanowiska co do możliwości realizacji takiego przebiegu.

- Możliwość podłączenia terenów mieszkalnictwa jednorodzinnego w terenach Wapienicy i stykowych do oczyszczalni ścieków przy ul. Monte Casino, co należy rozegrać w Przedsiębiorstwie AQUA S.A.

- Możliwość współpracy w zakresie zagospodarowania terenów stykowych Beskidzkiego Parku Krajobrazowego.

VIII.5. WYTYCZNE POWIATOWEGO INSPEKTORATU OBRONY CYWILNEJ.

Powiatowy Inspektorat Obrony Cywilnej nie wniósł żadnych uwag i wytycznych.

VIII.6. WYTYCZNE POWIATOWEGO I WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU PRZECIW POWODZIOWEGO.

Region Podbeskidzia należy do obszarów o największym zagrożeniu powodziowym w kraju. Problem ten jest szczegółowo zanalizowany w rozdziale III - "Uwarunkowania Przyrodnicze."

Zasady postępowania na terenie gminy Jaworze w związku z zagrożeniem powodziowym zostały określone przez Wojewodę Śląskiego w piśmie z dnia 14.05.1999r. W piśmie tym zaleca się ograniczenie lub zakaz budownictwa na obszarach szczególnie zagrożonych możliwością powodzi. Dotyczy to zarówno terenów chronionych przez zbiorniki retencyjne, terenów chronionych wałami przeciwpowodziowymi jak i terenów pozbawionych tych urządzeń. Wystąpienie katastrofalnego wezbrania może zagrozić każdej dolinie rzecznej, niezależnie od zabezpieczenia. Doliny cie poniżej zbiorników wodnych mogą być dodatkowo zagrożone awarią powstałą w wyniku katastrofy budowlanej obiektu piętrzącego wodę.

W związku z tymi zagrożeniami zaleca się zgodnie z sugestią Wojewody Śl. wykonanie ekspertyz hydrotechnicznych, weryfikujących zasadność przyjętych dotąd rozwiązań. Ekspertyza powinna zawierać:

- charakterystykę hydrologiczną obszaru gmin (rzeki, potoki, zbiorniki wodne)
- opis istniejącej osłony przeciwpowodziowej
- ocenę istniejącego systemu ochrony przeciwpowodziowej
- ocenę dotychczasowych powodzi
- ocenę zabudowy dolin rzecznych
- zagrożenie falą awaryjną - zagrożenie falą wezbraniową
- ocenę możliwości zalania niecek obniżeń terenowych
- ograniczenia w zabudowie dolin rzek, wynikających z ekspertyzy.

VIII.7. INNE WYTYCZNE I WNIOSKI, KTÓRE WPŁYNEŁY W ZWIĄZKU Z ZAWIADOMIENIEM O PRZY STAPIENIU DO OPRACOWANIA STUDIUM UIKZP GMINY JAWORZE.

Wytyczne Beskidzkiej Energetyki z dnia 2.07. 1999r. zawarte w piśmie Nr. DP/KK/1.05/691/8121/99. Pismo informuje, że przez teren Gminy przebiegają napowietrzne i kablowe linie elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia. Wzdłuż linii napowietrznych średniego napięcia należy zachować **strefę wolną od zabudowy o szerokości 16 m**, co stanowi wartość przybliżoną, wymagającą szczegółowych rozwiązań i uzgodnień w razie realizacji budowy w pobliżu w/w linii. Dla linii kablowych odległości określa PN-76/E-05125. Plan zagospodarowania przestrzennego powinien zawierać uproszczone "Studium Energetyczne" w którym przebiegi linii napowietrznych należy zinwentaryzować we własnym zakresie.

Instytut Zootechniki w Polsce, Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śląskim w piśmie Nr 2152/99 z dnia 21.06.99 wnosi o zmianę użytkowania 14 działek o łącznej powierzchni 12,1958 ha. Z rolniczego na budownictwo mieszkaniowe.

ROZDZIAŁ IX.

KONSULTACJE SPOŁECZNE

IX.1. SPOTKANIA W RAMACH WARSZTATÓW STRATEGII

IX.2. ANKIETA DLA RADNYCH

IX. KONSULTACJE SPOŁECZNE.**IX.1 SPOTKANIA W RAMACH WARSZTATÓW STRATEGII.**

W ramach konsultacji społecznych przeprowadzono szereg spotkań i dyskusji na temat potrzeby i celu sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Część z tych spotkań odbywała się w ramach warsztatów organizowanych wspólnie na potrzeby Strategii Rozwoju Gminy. W warsztatach tych udział wzięli goście zaproszeni przez Zarząd Gminy, projektantów Studium oraz Animatorów Warsztatów. Goście ci stanowili grupę Liderów Lokalnych, dobrze znających problemy, z jakimi boryka się Gmina Jaworze. W trakcie dyskusji wskazywali oni Siły, Słabości, Możliwości i Ograniczenia rozwoju Gminy. Informacje te posłużyły bezpośrednio redakcji celów i Kierunków rozwoju Gminy zawartych w strategii oraz pośrednio w rozwiązaniach Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

IX.2. ANKIETA DLA RADNYCH.

Oprócz warsztatów biuro wykonujące projekt Studium rozesłało do wszystkich Radnych zasiadających w Radzie Gminy Jaworze. W ankiecie wzięło udział 13 (spośród 16) Radnych. Na podstawie zwróconych i wypełnionych ankiet dokonano analizy, która daje pogląd o potrzebach gminy, o kierunkach polityki przestrzennej, które Radni uważają za słuszne i o najważniejszych problemach do rozwiązania w Jaworzu. Wyniki tej analizy przedstawione zostały poniżej:

PYTANIE 1. Najważniejsze działania, które zdaniem ankietowanych powinny być realizowane w gminie Jaworze w najbliższych 3-5 latach:

W SFERZE POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	
Wykonanie chodników dla pieszych wzdłuż dróg	53%
Wykonanie zadaszenia amfiteatru i zagospodarowanie otoczenia	53
Utworzenie centrum usługowego	46
Poprawa czystości terenów rekreacyjnych i otoczenia	46
W SFERZE OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH	
Ochrona zabytków przyrody	
Udostępnienie kompleksu pałacowego dla celów publicznych	
Ochrona i poprawa zagospodarowania obszaru rekreacji i wypoczynku	
Inwestycje związane z uatrakcyjnieniem sposobu spędzania wolnego czasu	
W SFERZE ZAPEWNIENIE DOGODNYCH WARUNKÓW DLA ROZWOJU GOSPODARCZEGO WSI I ZWIĘKSZENIA JEGO ATRAKCYJNOŚCI DLA TURYSTYKI I BIZNESU	
Rozbudowa infrastruktury uzbrojenia terenu (kanalizacji, wody i gazu, energetyki i telekomunikacji)	
Rozbudowa sieci dróg rowerowych i chodników dla pieszych	
Inwestycje publiczne związane z upiększaniem miejscowości	
Rozbudowa sieci gastronomicznej	
W SFERZE UMACNIANIA ROLI GMINY W REGIONIE	
Rozwój usług w dziedzinie rekreacji i lecznictwa	
Rozwój szerokiej gamy usług	
Rozbudowa połączeń komunikacyjnych z innymi ośrodkami	
Rozwój szkolnictwa	

Poprawę jakości życia 53% ankietowanych identyfikuje z poprawą estetyki i wygody codziennego życia, a także podniesieniem poziomu życia kulturalnego, poprzez możliwość organizowania różnorodnych imprez na terenie amfiteatru. Natomiast zdecydowanie mniejszym, bo 7-23% poparciem cieszyły się działania mające na celu poprawę jakości usług i stworzenie dodatkowych miejsc pracy, takie jak:

- rozbudowa usług hotelowych zapewniających nowe miejsca pracy 15%.
- poprawa warunków nauki - 0%
- rozwój usług sanatoryjnych - 7%
- polepszenie jakości i wyposażenia terenów rekreacyjnych i wypoczynku 15%

a przecież stworzenie odpowiednich warunków pozwoliłoby na realizowanie ich przy dużym udziale środków własnych mieszkańców.

Największym poparciem cieszą się projekty mogące zapewnić jak najatrakcyjniejszy pobyt kuracjom w Jaworzu. Łączy się to z uzdrowskimi ambicjami Gminy, natomiast nikt nie popiera działań mających na celu odtworzenie i kultywację rodzimej kultury beskidzkiej lub służących przede wszystkim mieszkańcom. A przecież odtworzenie i kultywowanie bogatych tradycji Ziemi Beskidzkiej jest szansą na wybitcie się Jaworza na skalę europejską.

PYTANIE 2.

Problemy, które należałoby rozwiązać w pierwszej kolejności:

- wandalizm
- nieukształtowana struktura przestrzenna Jaworza
- bezrobocie

Aż 77% respondentów wskazuje na problem wandalizmu, jako najbardziej istotny i wymagający interwencji w pierwszej kolejności i problem bezrobocia. zaś 54% ankietowanych wymienia na trzecim miejscu nabrających problemów nieukształtowaną strukturę przestrzenną Jaworza.

PYTANIE 3.

Czynniki stanowiące największe zagrożenie dla środowiska naturalnego Jaworza:

- zaśmiecanie lasów i parków
- zanieczyszczenie potoków
- system ogrzewania domów

Za największe zagrożenie dla środowiska naturalnego uznano zanieczyszczenia wynikające z działalności człowieka i niskiej kultury społecznej (79%), nie budzą natomiast obaw zanieczyszczenia przemysłowe i komunikacyjne (0%).

PYTANIE 4.

Czy właściwe byłoby przeznaczenie części budżetu gminy na jej upiększenie?:

- Tak - 33%
- Tak, jeśli budżet na to pozwoli – 47%
- Tak, ale tylko w ramach walki z bezrobociem - 20%
- nie - 0%
- raczej nie - 0%

Nie ma sprzeciwu wobec przeznaczenia części budżetu gminy na jej upiększenie, są tylko różnice w poglądach na sposób finansowania takich działań. Wiąże się to ściśle z uzdrowskimi ambicjami miasta. Jednak nie tylko upiększanie, ale i stała pielęgnacja miasta dałaby zatrudnienie pewnej liczbie bezrobotnych.

PYTANIE 5.

Która z podanych możliwości jest słuszniejsza?

- a) przede wszystkim należy zaspokajać bieżące potrzeby gminy, nawet kosztem inwestowania w rozwój - 62%
- b) należy przede wszystkim inwestować w rozwój miasta, nawet jeśli oznacza to politykę czasowego "zaciskania pasa" - 38%

PYTANIE 6.

Zasada dalszego rozwoju przestrzennego gminy Jaworze powinna opierać się na:

- rozwoju luźnej zabudowy jednorodzinnej - 38%
- dalsze rozszerzenie zabudowy zwartymi zespołami osiedlowymi – 32%

- ograniczenie zabudowy w granicach obecnego zainwestowania - **15%**
- kombinacja tych trzech zasad – **15%**

PYTANIE 7.

Pomyślny rozwój gospodarczy gminy może przynieść najszybciej:

- ośrodek turystyki, sportu i rekreacji
- ośrodek leczenia sanatoryjnego
- ośrodek nauki i edukacji

PYTANIE 8.

Trzy najważniejsze czynniki sprzyjające rozwojowi gminy Jaworze:

- rozwinięte funkcje rekreacyjno
- turystyczne - walory krajobrazowe
- warunki naturalne

PYTANIE 9.

Najważniejsze czynniki stanowiące barierę rozwoju miasta

- brak miejsc pracy
- słabo rozwinięte funkcje rekreacyjno - rozrywkowe
- zaopatrzenie w wodę
- słabo rozwinięta komunikacja
- słabo rozwinięty przemysł
- brak uzbrojonych terenów
- słaba aktywność władz

PYTANIE 10.

Fragmety Jaworza stanowiące wizytówkę gminy:

- Beskidzki Zespół leczniczo - Rehabilitacyjny
- kościoły i pałac

PYTANIE 11.

W najbliższej przyszłości przy odpowiednich nakładach mogłyby stać się atrakcją:

- pałac z zabudowaniami dworskimi i parkiem
- amfiteatr
- sieć dróg rowerowych

PYTANIE 12.

Fragmety gminy najbardziej zaniedbane i wymagające zasadniczej przebudowy to:

- pałac z zabudowaniami
- centrum
- amfiteatr tereny zielone i parkowe
- sieć dróg rowerowych

II. GOSPODARKA MIENIEM KOMUNALNYM

PYTANIE 1.

Na pytanie, które rodzaje mienia komunalnego należałoby utrzymać we władaniu gminy?:

- parki
- szkoły i przedszkola
- parkingi
- obiekty kulturalne i sportowe

PYTANIE 2.

Rodzaje mienia, które należałoby sprzedawać

- mieszkania komunalne
- działki budowlane
- budynki
- lokale użytkowe

PYTANIE 3.

Powinny o tym decydować

- rentowność
- stopień użytkowania przez mieszkańców gminy
- możliwości finansowania z budżetu gminy
- trudności w zarządzaniu

PYTANIE 4.

Korzyści z mienia komunalnego jakie powinna osiągać Rada gminy:

- wpływy z podatków do budżetu Gminy
- zaspokojenie potrzeb publicznych społeczności samorządowej
- tworzenie nowych miejsc pracy

PYTANIE 5.

Jaką generalną politykę w zakresie gospodarki gruntami i nieruchomościami powinno się przyjąć, mając na uwadze nie tylko korzyści gospodarcze, lecz także możliwości sterowania procesami rozwoju przestrzennego?

- wzbogacać posiadane zasoby i czerpać podstawowe korzyści z czynszów dzierżawnych - **72%**
- prowadzić politykę sukcesywnego zbywania posiadanych zasobów o wysokiej wartości rynkowej, a nabywanie w ich miejsce zasobów tańszych, wymagających ulepszenia - **21%**
- wyzbywać się posiadanego mienia gminnego, uzyskując natychmiastowe, jednorazowe dochody, a w przyszłości zadowalać się jedynie wpływami z po datku od nieruchomości - **7%**

PYTANIE 6.

Czy należałoby zwiększyć władztwo podatkowe gminy w zakresie ustalania po datków?:

- raczej tak - **38%**
- tak - **23%**
- nie - **31%**
- raczej nie - **8%**

PYTANIE 7.

Z dwóch wskazanych poniżej kierunków działania w sferze zaspokajania po trzeb mieszkaniowych za właściwszy do realizowania w pierwszej kolejności wybrano:

- działania mające na celu aktywizację i zwiększenie zdolności inwestowania osób o średniej kondycji materialnej – **85%**
- zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych rodzin najbiedniejszych, poprzez zapewnienie im mieszkań komunalnych - **15%**

PYTANIE 8.

Jaka powinna być polityka gospodarowania przestrzenią w sferze zaspokajania potrzeb mieszkaniowych?:

- wyznaczanie w planie dużych ilości terenów pod budownictwo mieszkaniowe obniżające ceny działek i zwiększające możliwości podejmowania inwestycji mieszkaniowych - **55%**
(ten wariant przynosi jednak rozproszenie zabudowy, a zatem i rozproszenie inwestycji komunalnych i podniesienie kosztów funkcjonowania miasta, co obciąża budżet mieszkańców)
- wyznaczenie w planie mniejszej ilości terenów pod budownictwo mieszkaniowe, zatem droższych, ale skupionych, co pozwala na skupienie inwestycji komunalnych - **45%**
(ten wariant spowoduje jednak brak możliwości pozytywnego załatwienia wielu wniosków do planu, czyli potrzebne będą inne rozwiązania np. scalanie, wykup, dokonywanie wymian, zwolnienia podatkowe)

PYTANIE 9.

Zadania jakie w pierwszym rządzie powinien spełniać układ komunikacyjny gminy Jaworze:

- dobre połączenia między poszczególnymi fragmentami gminy
- rozbudować układy komunikacji publicznej
- rozbudować drogi rowerowe

PYTANIE 10.

Jakie jeszcze problemy związane z rozwojem miasta i jego gospodarką przestrzenną powinny być rozwiązane w najbliższym czasie?:

- wykupienie prywatnych dróg będących w użytkowaniu publicznym
- kanalizacja całej gminy
- odtworzenie zasobów leśnych i parkowych
- nadanie gminie statusu uzdrowiska
- doprowadzenie do zagospodarowania solanek
- usprawnienie ruchu kołowego i pieszego w centrum
- zadaszenie amfiteatru
- dowóz dzieci do szkół gminnych
- bezpieczne przejścia drogowe dla dzieci w okolicach szkół
- oświetlenie ulic
- zagospodarowanie terenów rekreacyjnych
- skuteczna realizacja wyznaczonych celów
- większa aktywność władz wykonawczych
- wprowadzenie zasady jawności i celowości działań
- wstrzymać sprzedaż punktów ZZD Grodziec na rzecz osób prywatnych, zaś zgodę winien wydawać tylko urząd gminy

BIBLIOGRAFIA

OPRACOWANIA NAUKOWO-STUDIALNE:

1. Analiza fizyczno-chemiczna wody z odwiertu Jaworze IG - 2 w Jaworzu. Biuro Projektów Usług Technicznych Branży Uzdrawiskowej "Balneoprojekt" w Warszawie. Warszawa 1980.
2. Atlas Województwa Bielskiego; Polska Akademia Nauk, Oddział w Krakowie, Komisja Nauk Geograficznych. Urząd Wojewódzki w Bielsku Białej. Kraków 1981.
3. Biuletyn pogranicza polsko - czeskiego 2/95 - Centralny Urząd Planowania Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Ewidencja zabytkowego parku pałacowego Zarząd Główny Stowarzyszenia Naukowo - Technicznego Inżynierów i Techników Ogrodnictwa, Zespół Rzeczoznawców, 00-043 Warszawa ul. Czackiego 3/5
5. Gawłowski P.: Jaworze - Przewodnik, 1992 r. Urząd Gminy w Jaworzu i Towarzystwo Miłośników Ziemi Jaworzańskiej.
6. Jankowski A. T., D. Absalon: Komentarz do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50000, Żywiec. Katedra Geografii Fizycznej uniwersytetu Śląskiego. 1990.
7. Kobarski H., Szewdo J., Z. Wilczek; Ścieżka dydaktyczna w grupie Klimczoka Beskidu Śląskiego. Nadleśnictwo Bielsko, Bielsko - Biała 1996.
8. Kohut J.: Pracownia DB, na zlecenie Wojewody Bielska - Białej; Studium Kształtowania systemu Obszarów Chronionych Województwa Bielskiego. Bielsko - Biała, grudzień 1994.
9. Kraus D., Kraus W.: Ewidencja zabytkowego parku w Jaworzu, gm. Jasienica, woj. Bielsko - Biała. Zarząd Główny, Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Ogrodnictwa, Zespół Rzeczoznawców. Inwestor -Urząd Wojewódzki w Bielsku - Białej, Wojewódzki Konserwator Przyrody. Kraków 1988.
10. Kuś W. "W sprawie domniemanego kręgu kultowego w Wapienicy, województwo bielskie" PAN.
11. Łuczak Adam; Środowisko abiotyczne województwa bielskiego - stan poznania, zagrożenia i ochrona. Przyroda województwa bielskiego. Stan poznania, zagrożenia i ochrona. COLGRAF-PRESS, Wydawnictwo- poligrafia - reklama, Poznań 1997.
12. Materiały Informacyjne Rady Sołeckiej w Jaworzu na spotkanie robocze z władzami Gminnymi i Władzami Wojewódzkimi w dniu 1987-03-09.
13. Mój powiat - miesięcznik informacyjny powiatu bielskiego. Nr2 czerwiec 1999; "Powiatowe drogi".
14. Rocznik Statystyczny Województwa Bielskiego.
15. Rybarkiewicz J. „Informacja o zamierzeniach inwestycyjnych bazy uzdrowiskowo turystycznej w Jaworzu w woj. bielskim" - Jaworze, paźdz. 1992r.
16. Tkocz Ewa; Pracownia projektowa , Urbanista"; Studium wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Studia i analizy do Planu Regionalnego Województwa Bielskiego. Bielsko-Biała, 1994.
17. Załuski J. - Urząd Wojewódzki w Bielsku-Białej - Problemy Ochrony Przeciwpowodziowej Województwa Bielskiego" materiały z konferencji naukowej w Krakowie 7-9 maja 1998r. na temat: Powódź w dorzeczu górnej Wisły w lipcu 1997 roku.

18. Załuski J.; Problemy ochrony przeciwpowodziowej województwa bielskiego. Konferencja naukowa w Krakowie 7- 9 maja 1998. Powódź w dorzeczu górnej Wisły w lipcu 1997 roku. Wydawnictwo Oddziału Polskiej Akademii Nauk, Kraków 1998.

OPRACOWANIA PLANISTYCZNE I DOKUMENTY PRAWA LOKALNEGO

1. Miejskowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze, podjęty Uchwałą rady Gminy w Jaworzu Nr VI/20/91 z dnia 29.08.1991 r.; Tekst i rysunek planu. Opracowanie: Przedsiębiorstwo „Probus” Bielsko-Biała 1991r.

2. Rozporządzenie Nr10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16.06.1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, wraz z załącznikami. Opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Bielskiego; Bielsko-Biała 26.06.1998 r. Nr 9.

3. Strategia Rozwoju Gminy Jaworze opracowana w Pracowni „FIS” w Tychach przez B. Szczupaka i J. Binińskiego, przyjęta Uchwałą Rady Gminy Nr XXV/127/2000 z dnia 22.12.2000 r.

4. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego przyjęta uchwałą Sejmiku Samorządowego Województwa Śląskiego w dniu 15.09.2000 r. (<http://www.silesia-region.pl>).

5. Studium Programowo Przestrzenne Jaworze-Centrum. Wojewódzkie Biuro Projektów Bielsko-Biała, mgr inż. arch. Henryk Busz. Bielsko-Biała czerwiec 1988.

6. Studium Układu Komunikacyjnego Województwa Bielskiego - sieć drogowa, analiza stanu istniejącego. Zleceniodawca: Wojewoda Bielski. Projektant: mgr i Janusz Książek. Wykonawca: "PROBUS" Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowe sp. z o.o.

7. Uchwała Rady Gminy Jaworze NrX1/76/99 z dnia 21.10.1999 r. w sprawie powstania "Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego".

8. Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze w zakresie budownictwa mieszkaniowego podjęta Uchwałą Rady Gminy Nr XXXII/125/94 z dnia 5 lutego 1994r. (Dz.U. Województwa Bielskiego Nr 2 z dnia 25.03.1994. poz. 14).

9. Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze podjęta uchwałą Rady Gminy Nr XXXVI/228/97 z dnia 10 listopada 1997r. (Dz.U. Województwa Bielskiego Nr 17 z dnia 15.12.1997. poz. 161).

10. Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze podjęte uchwałą Rady Gminy Nr 111/9/98 z dnia 10 grudnia 1998r. (Dz.U. Województwa Bielskiego Nr 22 z dnia 21.12.1998. poz. 375).

11. Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Bielską, Niecałą i granicami z gminą Jasienica oraz miastem Bielsko-Biała, przyjęty Uchwałą nr XXXI/287/14 Rady Gminy Jaworze z dnia 11 lutego 2014 r.

12. Miejskowy planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicą z gminą Jasienica, przyjęty Uchwałą nr XXIX/257/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 10 grudnia 2013 r.

13. Miejskowy planu zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicami: z miastem Bielsko – Biała, gminami Jasienica i Brenna z wyłączeniem obszaru Lasów Państwowych oraz terenów położonych powyżej mostu na potoku Jasionka, przyjęty Uchwałą nr XXV/228/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 lipca 2013 r.

14. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, Katowice 2016 r.

ANEKS

**DECYZJE ADMINISTRACYJNE O POZWOLENIU NA BUDOWĘ
DECYZJE ADMINISTRACYJNE O WARUNKACH ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIA TERENU**

99

19

114.

15.

POZWOLENIA NA BUDOWĘ '99

(BUDYNKI NOWE) 7351-1

19	rok	(referent)	(Symbol kom. org.)	(ozn. teczki)	(tytuł teczki wg wykazu akt)		
Lp.	SPRAWA (krótka treść)		OD KOGO WPŁYNEŁA		DATA		UWAGI (sposób załatwienia)
			znak pisma	z dnia	wszystko sprawy	osobom. załatw.	
12.	Budynki mieszkalne - gosp. w J. Halezu ul. Łobzowa por. 192/1/2		MOSKALA Janina Białe Pisko ul. Doliny Miśtina 1/199	21 05 99	25 05 99		
13.	Budynki mieszkalne jednorodn. na p. gr. 2930/6 ul. J. Władysława		ROZIEWICZ Renata Białe Pisko ul. J. Władysława 35a	19 05 99	21 06 99		Dokumentacja z projektu projektu typowego
14.	Bud. jednorodn. na por. nr 207/24 w J. D. ul. Bieleńca		POLKOŁA Hieduc Hieduc 27k B-B. ul. Dmoch. 151036	19 05 99	17 06 99		
15.	Bud. jednorodn. na por. nr 172/16 w J. S. ul. Bieleńca w J. S.		STUDENCKI B-B. ul. Bieleńca 421/2	19 05 99	17 06 99		
16.	Budynki mieszkalne jednorodn. na p. gr. 2221/7 ul. J. Władysława		ZAWIŁA Janina Białe Pisko ul. Monte Carlo 25/2	18 06 99	25 06 99		
17.	Budynki mieszkalne jednorodn. na p. gr. 207/24 ul. J. Władysława		ŻONTEK Mariola Białe Pisko J. D. 306 ul. Władysława	15 06 99	22 06 99		
18.	Budynki mieszkalne jednorodn. na p. gr. 2177/4 w J. S. ul. Władysława		GRIN Danuta J. S. 48 ul. Władysława	15 06 99			
19.	Bud. jednorodn. na por. nr 2980/43 ul. Władysława		PEACZEK Joanna Białe Pisko Ruda 4.3 ul. Peacock 106/17	20 06 99	08 07 99		
20.	Budynki mieszkalne jednorodn. na p. gr. 1237/9 ul. J. Władysława		MROZEL Mariola Białe Pisko ul. J. Władysława 151	29 06 99	16 07 99		Dokumentacja z projektu projektu typowego
21.	Bud. mieszkalne jednorodn. na p. gr. 2877/8 i 2877/9 ul. J. Władysława		BULA Krystyna Białe Pisko ul. Monte Carlo 39k	14 07 99	20 07 99		
22.	Bud. mieszkalne jednorodn. na p. gr. 1237/9 w J. S. ul. Władysława		SLIWA Mariola Białe Pisko ul. Władysława 151	14 07 99	20 07 99		
23.	Bud. mieszkalne jednorodn. na p. gr. 207/24 w J. S. ul. Władysława		ROZIEWICZ Renata Białe Pisko ul. J. Władysława 35a	19 05 99	21 06 99		Dokumentacja z projektu projektu typowego
24.	Bud. jednorodn. na por. nr 1092/5 w J. D. ul. Władysława		KREHUT GRZEGORZ J. D. 48 ul. Władysława	16 07 99	23 07 99		
25.	Bud. mieszkalne jednorodn. na p. gr. 675/15 w J. S. ul. Władysława		MIKUTA Aleksandra Białe Pisko ul. Władysława 151	23 07 99			
26.	Bud. mieszkalne jednorodn. na p. gr. 2521/15 w J. S. ul. Władysława		GRZECINSKI Marek Białe Pisko ul. Władysława 151	23 07 99			
27.	- - -		GRZECINSKI Marek Białe Pisko ul. Władysława 151	23 07 99			
28.	- - -		GRZECINSKI Marek Białe Pisko ul. Władysława 151	23 07 99			

nrk	(referent)	(Symbol kom. org.)	(ozn. techn.)	(tytuł techn. wg wykazu nr.1)		
Lp.	SPRAWA (krótka treść)	OD KOGO WPLYNĘŁA		DATA		UWAGI (sposób załatwienia)
		znak pisma	z dnia	wystąpił sprawy	ostatecz. załatw.	
1	Budynek jednorodzinny na p.p. 2683/21 Jawne Budow. w Budowie.	LAZAR Brzozdowski	19 01 98	10 02 98	+	
2	Budynek jednorodzinny i garaż p.p. 482/13 Jawne Budow. w Budowie.	CIERNIEK Alicja	19 01 98	14 02 98	+	
3	Budynek jednorodzinny gareż w Budowie p.p. 2113/10 w Budowie.	GÓRKA Jolanta	10 02 98	01 06 98	+	
4	Budynek jednorodzinny na p.p. 352/7 w Jawnie Budow. w Budowie.	HAŃTA Wiesław	25 02 98	12 03 98	Projekt bud. w drog. tzw. 1	
5	Budynek jednorodzinny w p.p. 2421/31 w Jawnie w Budowie.	SALON Andrzej	03 03 98	05 03 98	+	
6	Bud. jednorod. domy bud. w p.p. 2885/14 w Budowie.	STERKA Marek	16 03 98	17 03 98	Wzrostowa p.w. nr 7	
7	Budynek mieszkalny na p.p. 1683/52 w Jawnie Budow. w Budowie.	HAŃTA Jolanta	19 03 98	25 05 98	+	
8	Budynek mieszkalny jednorod. na p.p. 451/138 w Jawnie Budow. w Budowie.	TERESA i Kazimierz Dyk	28 03 98	04 04 98	+	
9	Budynek mieszkalny jednorod. z oficyną na p.p. 1102/6 w Budowie.	LIPIŃSKI Józef	23 03 98	04 04 98	dokumentacja w rej. techn.	
10	Budowla mieszkalna w p.p. 1502/20 w Budowie.	LAZAR Brzozdowski	24 03 98	13 05 98	Wzrostowa p.w. nr 7	
11	Budynek mieszkalny jednorod. na p.p. 19, 1722 Jawne Budow. w Budowie.	WALCZEK Elżbieta i Kazimierz	24 03 98	21 04 98	Projekt bud. w drog. tzw. 1	
12	Budynek mieszkalny jednorod. na p.p. 2550/5 w Budowie.	TERECHA Jolanta	20 03 98	31 03 98	Projekt bud. w drog. tzw. 1	
13	Budowla mieszkalna na p.p. 1103/13 w Jawnie Budow. w Budowie.	CHROBOK Andrzej	20 03 98	14 04 98	Projekt bud. w drog. tzw. 1	

BGT 735.1

POZWOLENIA NA BUDOWY

rok	(referent)	(Symbol, kom. org.)	(nazw. i adres)	(tytuł i adres wg wykazu akt)		
Lp.	SPRAWA (krótka treść)	OD KOGO WPLYNĘŁA		DATA		UWAGI (sposób załatwienia)
		znak pisma	z dnia	wpłynęła	rozstrzygnięta	
3	Rozbudowa bud. mieszkal. na p.p. 1103/12 w Jawnie Gminnym, ul. Słoneczna	Jawna CHROBŁY	06	04	04	z przeniesieniem
4	Rozbudowa istniejącego bud. mieszkalnego p.p. 992 w Jawnie	Jawna PILCH	06	04	04	+
5	Rozbud. bud. mieszkal. p.p. 134/18 w Jawnie Gminnym, ul. Jarosław	Jawna MICHAŁSKI	06	03	04	+
6	Rozbud. bud. mieszkal. na p.p. w Jawnie Gminnym, ul. Jarosław	Jawna MICHAŁSKI	30	04	05	+
7	Budowa bud. mieszkalnego z garażem na p.p. 248/14 w Jawnie Gminnym, ul. Jarosław	Jawna STEC	12	05	06	+
8	Budowa bud. mieszkalnego z garażem na p.p. 454/11 w Jawnie Gminnym, ul. Jarosław	Jawna STEC	06	05	05	+
9	Budowa dachu nad garażem na p.p. 1450/17 w Jawnie Gminnym, ul. Jarosław	Jawna BARNARD	13	05	05	+
20	Dobudowa sepa do budynku mieszkalnego na p.p. 1408/107 w Jawnie Gminnym	Jawna KLIMKO	18	05	05	przeniesienie do 18

rok	referent	symb.kom.	ozn.teczki	tytuł teczeki wg wykazu akt			
l.p	Sprawa (krótka treść)		od kogo wpłynęła		data		Uwagi (sposób załatwienia)
			znak pisma	z dnia	rozp. spr.	zakoń. spr.	
33.	Budynki jednorodn. na pgr. nr 1858/2 w fałdunku N. M. Głowa		ROTYŃSKI RYSZARD KATOWICE 58a M. Wodospady		23 07 98.	27 07 98.	+
34	Przebudowa decyzji podziemnej na bud. bud. mieszkal.		OLENKIENICZ Marek i Elżbieta Bielko - Biata ul. Goleńkowska 118		30. 07. 98.	03 08 98	
35.	Budowa opozycji do istniejącego bu- dynku gosp. pgr. 297, w J. Dolnym ul. Borka		ZARZYŃSKI Kazimierz i Halina ul. Borka 119		05. 08 98	17. 08 98.	
36	Budynki mieszkalne jedn. na pgr. 213 w J. Środkim ul. Rumiankowa		CHRAPUSTA Jolanta Kralow 1201 Centrum 1 7/14		05. 08. 98.	14 08 98	+
37.	Budowa podziemnej bud. na pgr. 45 H 909 w J. Środkim ul. Borka		ZARZYŃSKI Kazimierz Ryszard i Halina Bielko - Biata ul. Borka 119		30. 09. 98.	17 03 99	
38	Przebud. istn. bud. mieszkalnego jedn. na pgr. 158/4 w J. Środkim ul. Borka		SLIWKA Jerzy Jolanta Nalecz ul. Borka 119		05. 08. 98.	12 09 98.	+
39.	Dom gosp. oświatowy dla dzieci w J. Środkim pgr. 946, 963 J.D. ul. Borka		STEKLIT Paweł ul. Borka 119 Jolanta Dolne		24. 08 98.	07 09 98.	
40.	Budynki mieszkalne nr 61 w J.D. ul. Karczmaria - przebudowa		GRADER Sylvia i Andrzej ul. Karczmaria 61 Jolanta D.		28 08 1998	30 09 98	zadano pod nr 41
41	Budowa budynku mieszkalnego jedn. na pgr. 285/7 w J. Środkim ul. Borka		PIETRASZKO Andrzej Bielko - Biata ul. Tłoki 28c/11		30 08 98	30 09 98	+
42.	Budowa budynku mieszkalnego jedn. na pgr. 285/7 w J. Środkim ul. Borka		STEC Halina i Krzysztof Bielko - Biata ul. Mędrzyska 21/11		10. 09 98	17 09 98.	+

BGT 7351

DECYZJE

POZWOLEŃ NA BUDOWY

19

rok	(referent)	(Symbol, kom. org.)	(ozn. techn.)	(tytuł techn. wg wykazu akt)		
Lp.	SPRAWA (krótka treść)	OD KOGO WPEŁNYŁA		DATA		UWAGI (sposób załatwienia)
		znak pisma	z dnia	data wpłynięcia	data rozpatrzenia	
20	Dobudowa chodnika wewnątrz sepa do kuch. mieszkaln. na p.gr. 1108/107	Wojciech Kuczyński	KL 1108/107	18.05.98	22.05.98	2. zmiana
21	Budowa bud. jednorodn. w domu ul. Ryppachowskiej na p.gr. 143/11	Andrzej Kuczyński	KL 143/11	27.05.98	04.06.98	-
22	Budowa bud. chłodniczej na chłodnię obrotową na p.gr. 151/11	AA LABZA	KL 151/11	17.05.98	04.06.98	-
23	Budowa budynku mieszkaln. jednorodn. na p.gr. 1937 ul. 226 w Jaworze	BOLACZKA Jerzy	KL 1937	31.05.98	21.06.98	+
24	Budowa bud. mieszkaln. w domu ul. 702/1 702/1 w T.B. w kwaterze	LOTKO Zygmunt	KL 702/1	08.07.98	20.07.98	+
25	Budynki mieszkaln. jednorodn. z garażem na p.gr. 554/14 ul. 554/15 w Jaworze ul. Łosie	Ewa Gajorka	KL 554/14	09.07.98	23.07.98	+
26	Budynki mieszkaln. jednorodn. z garażem na p.gr. 1046/28 w Jaworze ul. 1046/28	BRYCHCY Tadeusz	KL 1046/28	09.07.98	15.07.98	+
27	Budynki mieszkaln. jednorodn. w domu ul. 702/1 w Jaworze	Zofia Rychardowska	KL 702/1	09.07.98	17.07.98	+
28	Budowa bud. mieszkaln. jednorodn. w domu ul. 702/1 w Jaworze	Krzysztof Czerwinski	KL 702/1	13.07.98	14.07.98	dokumentacja w celach regulacyjnych
29	Budowa bud. mieszkaln. jednorodn. na p.gr. 1108/122 w Jaworze	Sylwia Roman	KL 1108/122	13.07.98	22.07.98	+
30	Bud. bud. mieszkaln. jednorodn. na p.gr. 1294/4 w Jaworze	Artur Kuchta	KL 1294/4	12.07.98	16.07.98	+
31	Główny plan zagospodarowania na p.gr. 462/15 w Jaworze	Jerzy BIEL	KL 462/15	14.07.98	22.07.98	+
32	Budynki mieszkaln. jednorodn. na p.gr. 1046/28 w Jaworze	Tomasz KONIOL	KL 1046/28	23.07.98	27.07.98	+

BGT 7351

POZWOLENIA NA
BUDOWĘ

rok	referent	symb.kom.	ozn.teczki	tytuł teczeki wg wykazu akt		
l.p	Sprawa (krótka treść)	od kogo wpłynęła		data		Uwagi (sposób załatwienia)
		znak pisma	z dnia	rozp. spr.	zakoń. spr.	
44	Rekonstrukcja zmiana - czerwonej części budynku mieszkalowego na Y. Górny ul. Niwola 20 p.p. 1442	EMER PODSIĄDEŁ Janina Górne ul. Niwola		15 09 98.	22 09 98	
45	Bud. bud. mieszkal. na p.p. 600/8 Janina Delun na Lencynow ul. Lencynow	LEGUT Dorota i Bogumił Janina Delun ul. Lencynow		24 09 98	30 09 98	
46	Form. gosp. na p.p. 4 W. J. D. ul. Brichow	MEDOROW Marcin ul. Brichow Janina D.		24 09 98r.		
47	Bud. mieszkalny rekonstr. gosp. p.p. 4 W. J. D. ul. Pod M. Kppz	SABO Marcin ul. Pod M. Kppz Jan. D. 73		24 09 98r.	28 09 98r	
48	Rekonstrukcja bud. mieszkalowego 7 g. 106 ul. Główna 2 p.p. 972-974	PEONIA A Amela i Janina Janina Główna ul. Główna 2		05 10 98	08 03 99r	
49	Budowa bud. gosp. na p.p. 1445/ a Janina Górny ul. Błotnawowa	ULLMAN Werner Janina Górne ul. Błotnawowa		04 10 98r.	03 10 98.	
50	Budowa bud. mieszkal. na p.p. 1046/22 a Janina Delun ul. Główna	SURDOWIEC Boris Boris - Boris ul. Główna 20p.p.		09 10 98r.	14 10 98	
51	Bud. mieszkalny rekonstr. na p.p. 1432/13 i 14 a Y. Główna ul. Promie- nista	Czesław KRAUT Janina Górne ul. Niwola		14 10 98r.	29 10 98	
52	Budynki mieszkalne rekonstr. na p.p. 2584/6 a Y. Główna ul. Sko- rny	TOBIAS Monika i Piotr Boris Boris ul. Treci Lament		30 10 98	02 11 98	

BGT 7351

[illegible]

POZWOLENIA NA BUDOWĘ

7351/

rok	referent	symb. kom.	ozn. teczki	tytuł teczki wg wykazu akt		
l.p.	Sprawa (krótka treść)	od kogo wpłynęła		data		Uwagi (sposób załatwienia)
		znak pisma	z dnia	rozp. spr.	zakoń. spr.	
53	Budowa bud. mieszkal. jedn. na pop. 223/2 z j. średnim	BUDOWA Bud. M		09.	11.	
		Bielko - Białe		11.	12.	
		ul. Dobra 27/38		98.	98.	
54	Bud. mieszkal. jedn. na pop. 1411/35 z j. Górnym ul. Stokowa	BUREK Rudolf i Maria		13.	09.	
		B - B		11.	12.	
		ul. Makarska 7/12		98.	98.	
55	Bud. mieszkal. jedn. na pop. 1786/3 z j. Należu ul. Cisowa	KIMURA Ełżbieta i Janusz		15.	17.	
		ul. Cisowa		11.	11.	
		j. Należe 31		98.	98.	
56	Rozbud. i adapt. bud. mieszkal. na pop. 1456/6 z j. Górnym	BERENSKA Halina		20.	23.	
		Bielko - Białe		10.	11.	
		ul. Jutrzenka 37/10		98.	98.	
57	Bud. mieszkal. jedn. na pop. 1082/5 z j. Dolnym ul. Poznańskie	Nizetka Matgorzata i Andrzej		24.	25.	
		Bielko - Białe		11.	11.	
		ul. Poznańskie 16/17		98.	98.	
58	Bud. mieszkal. jedn. na pop. 1104/86 i 1103/87 z j. Górnym ul. Lilowa	WEISS - Nieniec Alina i Janina		05.	24.	
		Jawore Górnym		11.	11.	
		ul. Stokowa		98.	98.	
59	Rozbud. i adapt. bud. mieszkal. na pop. 1108/88 z j. Górnym	NOGA Janusz		24.	26.	
		Rybnicki		11.	11.	
		ul. Rybnicki 4		98.	98.	
60	Bud. mieszkal. jedn. na pop. 2113/8 z j. Średnim ul. Żurawia	BANKOWSKY Anna i Józef		04.	30.	
		TRZEBIŃSKA		12.	12.	
		ul. Kościelna 78		98.	98.	
61	Rozbud. bud. mieszkal. ze zmianą konstr. dachu	PIECZARA A i B		18.	23.	
		Jawore Górnym		12.	12.	
		ul. Wieruszyńska		98.	98.	
62	Adaptacja bud. gospodarczego bud. mieszkal. na pop. 2178/8 z j.	SPRENGLER KRYSZTOF		18.	14.	
		ul. Piastowska 41/2		11.	12.	
		Bielko - Białe		98.	98.	

POZWOLENIA NA BUDOWĘ

7351/-

rok	referent	symb.kom.	ozn.teczki	tytuł teczeki wg wykazu akt			
l.p	Sprawa (krótka treść)		od kogo wpłynęła		data		Uwagi (sposób załatwienia)
			znak pisma	z dnia	rozp. spr.	zakon. spr.	
63			GRUCZKA				
64	Bud. jednorook + garżer wolno stoj ppr. 0046/26 J.D. ul. Wprow		SLICHY PIOTR J.D. 418 ul. Gempn MYNARSKA Aleks. J.D. 364/B ul. Topuwn		18 11 98.	19 11 1998.	
65	Bud. mieszkal. jedn. na p.pz. 181/11 ul. Lipowca w J. Wolny		DROBACZE Agnieszka i Jerzy 6900 HILDEBERG Emmelsgrändpasse		18 11 98.	19 11 98.	
66			SZTEBEL PIOTR				
67	Bud. mieszkal. jedn. z garżerem na p.pz. 1414/2 z J. Górny ul. Turystyczna		DUDEL Jerzy i Jm Zabrze ul. Reymonta 134		18. 12. 98.	31. 12. 98.	
68	Bud. mieszkal. jedn. na p.pz. 1377/54 z J. Górny ul. Smoleńców		NISNIOŃSKI Marian ul. Smoleńców J. Górny 245		11. 12. 98.	23. 12. 98.	
69	Bud. interkal. jedn. na p.pz. 676/1 w J. Dolny ul. 7.01601 d.15		DISCZAK Ryszard i Jędrzej ul. Podgórska J. Dolny 86		18. 12. 98.	22. 12. 98.	
70	Bud. interkal. jedn. na p.pz. 2853/27 z J. Średnia ul. Średnia		BRUDNY Józef Jędrzej i Maria ul. Gierzyńska 88/6		18. 12. 98.	08. 02. 99.	
71	Bud. jednorook. rozłożony J.G. 76 ul. Turyst. ppr. 1561/2 w Jawon		NATACH Małgorzata i Andrzej 44-200 Rybnik ul. Tokińska 8		15. 11. 98.	28 12. 1998.	

Lp.	SPRAWA (KROK 1 - 4)	OD KOGO WYTYCZA ZNAK PISMA	DATA	
			WYDZIAŁ	WYDZIAŁ
1	2miana dachów w bud mieszkalowej nr 273 w Jawnie Białej i kielce	FIJAK 70207 Jawnie Białej 273	14 01 02 03 92 97	
2	Bud. domu nr 1103/84, 1103/85 w Jawnie Białej i kielce	WIECIEK Jan ul. 3 Maja 31/2 Białe - Białe	19 48 02 03 97 97	
3	Garaż w Jawnie Białej nr 1450/19, Jawnie Białej	KUBIAK Jan Jawnie Białej ul. 3 Maja 31/2 ul. 3 Maja 31/2	21 05 02 03 02 97	
4	Bud. gospodarczej w Jawnie Białej 1501/1 i Jawnie Białej	ZYPSER Jawnie Białej Jawnie Białej	07 27 01 01 97 97	
5	Ciepłota w Jawnie Białej nr 146/12 Jawnie Białej	TRZASKA Jan ul. 3 Maja 31/2 Białe - Białe	12 45 03 04 97 97	
6	Rozbud. i modern. domu nr 1015/8 w Jawnie Białej	ERAPANYK Jan ul. 3 Maja 8 Białe - Białe	25 24 01 03 97 97	
7	Budynki mieszkalne ora inne w Jawnie Białej	PLASKA Jan Jawnie Białej ul. 3 Maja 31/2	25 17 03 01 97 02	
8	Budynki mieszkalne w Jawnie Białej	SOCHACKI Jan Jawnie Białej ul. 3 Maja 31/2	02 17 04 01 97 01	
9	Budynki mieszkalne w Jawnie Białej	ZYRYCH Jan Jawnie Białej ul. 3 Maja 31/2	03 01 04 01 97 01	
10	Budynki mieszkalne w Jawnie Białej	MOTYKA Jan Jawnie Białej ul. 3 Maja 31/2	01 21 01 01 97 01	
11	Budynki mieszkalne w Jawnie Białej	GRON Jan Jawnie Białej ul. 3 Maja 31/2	02 01 01 01 97 01	
12		MOTYSZ		
13	Budynki mieszkalne w Jawnie Białej	ZAKRZEWSKI Jan Jawnie Białej ul. 3 Maja 31/2	02 01 01 01 97 01	
14	Budynki mieszkalne w Jawnie Białej	WISNIEWSKI Jan Jawnie Białej ul. 3 Maja 31/2	02 01 01 01 97 01	
15		LEODA		

1972 BGT 7351 POZNOLENIENIA NA BUDOWE

rok	(referent)	(Symbol kom. org.)	(ozn. teczki)	(tytuł teczki wg wykazu akt)		
Lp.	SPRAWA (krótka treść)	OD KOGO WPŁYNĘŁA		DATA		UWAGI (sposób załatwienia)
		znak pisma	z dnia	wszczęcie sprawy	ustalenie załatw.	
11	Adaptacja szynku na pola, uciekające ppr 421 Jawne Średnie ul. Kołomska 40/76	GRĘB Zofia i Janina		07 09 97	17 09 97	
12	Nadbudowa kuchyni mieszkalni pp 0107 Jawne Średnie 40/76	PROJESCIK Emma		06 04 97	08 04 97	
13	Budowa mieszkalni pp 2085/1 Jawne Średnie ul. Kołomska 40/76	ZAKRZEPAŁA Budowa RACHAŁOWA Barbara KABŁOCHA Janina		07 04 97	15 04 97	
14	Budowa kuchni i nadbudowa pp 245 J. Średnie ul. Średnie 40/76	WISNIEWSKI Janina i Janina Jawne Średnie 40/76		08 04 97	22 04 97	
15		KŁODZ				
16	Projecki i wykonanie ul. pp 429/57 J. Średnie - budowa szynku	KALASINSKI Janina i Janina ul. Kołomska 40/76		21 04 97	02 04 97	
17	Budowa mieszkalni jednostki pp 1456/12 ASPER pp 2228/12 J. Średnie	KROCH Janina i Janina Jawne Średnie 40/76		23 04 97	02 04 97	
18	Budowa kuchni mieszkalni pp 1456/12 J. Średnie ul. Kołomska	PIETRZAK Janina i Janina ul. Kołomska 40/76		23 04 97	02 04 97	
19	Budowa mieszkalni jednostki pp 2877/13 J. Średnie ul. Kołomska	SADTEL H. i J. ul. Kołomska 40/76		13 05 97	23 05 97	Transmisja pomiarowa wid. 03/12 97
20	Budowa mieszkalni jednostki pp 122/3 J. Średnie ul. Kołomska	ZEMENKIEWICZ Janina i Janina ul. Kołomska 40/76		04 06 97	17 06 97	
21	Budowa kuchni mieszkalni pp 554/5 J. Średnie ul. Kołomska	JURCZYK Zofia i Janina ul. Kołomska 40/76		04 05 97	09 06 97	
22	Budowa kuchni mieszkalni pp 554/5 J. Średnie ul. Kołomska	STRZELCZAK Janina i Janina ul. Kołomska 40/76		04 06 97	17 06 97	
23	Budowa mieszkalni jednostki pp 1778/83 J. Średnie ul. Kołomska	KIELAR Janina i Janina ul. Kołomska 40/76		09 06 97	16 06 97	
24	Budowa kuchni mieszkalni pp 1778/83 J. Średnie ul. Kołomska	CIESLIK Janina i Janina ul. Kołomska 40/76		10 06 97	30 06 97	
25	Budowa mieszkalni jednostki pp 337/1 J. Średnie ul. Kołomska	KILPA Janina i Janina ul. Kołomska 40/76		10 06 97	17 06 97	
26	Budowa kuchni mieszkalni pp 488/15 Jawne Średnie ul. Kołomska	WOJCIECH Janina i Janina ul. Kołomska 40/76		12 06 97	21 06 97	
27	Budowa kuchni mieszkalni pp 561/12 J. Średnie ul. Kołomska	HERRAS Krysztyna Janina i Janina ul. Kołomska 40/76		20 06 97	08 12 97	uzupełnienie 03/12 97

BGT 7351

POCZULENIE NA BUDOWĘ

rok	(referent)	(Symbol kom. org.)	(ozn. teczki)	(tytuł teczki wg wykazu akt)			
Lp.	SPRAWA (krótka treść)	OD KOGO WPLYNĘŁA		DATA		UWAGI (sposób załatwienia)	
		znak pisma	z dnia	wzajemna sprawy	osobne załatw.		
28.	Budynki gospod. BG-2 i ogrodnia w prz. 2782/1, 2783, 2784 w prz. w kolonii	TRUMBUŁOWICZ Czesław i Czesław	16 06	17 06			
		B-B - ul. Grunwaldzka 21/7	97	97			
29.	Bud. jednorodn. na prz. 462/16 w prz. Str ul. Kolonia Górna	SIEMSKI Bogdan i Remota	03 07	16 02			
		ul. Gólcenowska 4/158 Bielisław-13	97	92			
30	Opodłżenie prz. 895/3 pr. 884/7 Jawne Osie ul. Paulinowa	PIECUCH Józef i Czesław	24 06	29 01			
		ul. Słowacka 14	97	92			
31	Opodłżenie prz. 2230/28 Jawne Osie	LUKOWSKI Edward i Jawne Osie	04 02	10 02			
			97	92			
32.	Opodłżenie prz. 1012/14 w Jawnej Cb. w prz. ul. Wawia	ROZANKA Jolanta i B-B ul. Buczna	24 06	04 01			
			97	97			
33	Budynki jednorodn. w prz. 462/16 w prz. Jawne Osie ul. Bielka	NASOŁOWICZ Józef i Józef	07 07	28 01			
		Jawne Osie 10 ul. Bielka	97	97			
34.	Bud. miesz. i garaż na prz. 2870/13 w Jawnej Str. ul. Słowacka	MERES Marcin i Henryk	10 07	29 07			
		B-B ul. Skrzywickiego 28	97	97			
35.	Rozbudowa bud. gospod. z ogrodnia na prz. 462/16 w prz. Jawne Osie	SLADEK Czesław i ul. Buczna	11 04	18 07			
		Jawne Osie	97	97			
36.	Budynki miesz. z garażem prz. 294/18-59 w Jawnej ul. Bielka	PIEKHA-SCHNEIDER Marcelina i Bilut	11 07	21 07			
		B-B ul. Kite Stronick	97	97			
37	Opodłżenie prz. 2626/4 Jawne Osie ul. Paulinowa	HUTYRA Danuż i Włodzisław	23 07	24 01			
		ul. Prethorne 13/44	97	92			
38	Budynki miesz. z garażem prz. 294/4 w Jawnej Osie i Osie	TRACI Północ i Północ	24 01	28 01		13 09 97 Portulakowice	
		ul. Jagiellońska 17	97	97			
39	Bud. opodłżenie prz. 444/4 i Jawne Osie ul. Bielka	WATKINER i Północ	05 08	06 08			
		ul. Jagiellońska 7/72	97	97			
40	Budynki miesz. z garażem prz. 446/15 w Jawnej ul. Bielka i Osie	GRYKIERCZYK i Kłopot	29 05	06 03			
		Kłopot 49	97	97			
41	Budynki jednorodn. na prz. 556/16 w prz. Jawne Osie ul. Słowacka	PIECUCH Józef i Andrzejewicz	18 08	22 08			
		Mania, Józef 22 Kraków ul. Słowacka	97	97			
42.	Garaż przy ul. Słowackiej w prz. 1396/5	KACZMARCZAK i Jawne Osie	26 08			Przebudowa do specjalnego użytku	
		Jawne Osie 131	97				
43.	Bud. jednorodn. na prz. 1778/86 w Jawnej ul. Bielka i Osie	STARONIEWIŻ Adam i Kłopot 13/3	27 08	15 08			
		40334 Katowice	97	97			
44.	Bud. jednorodn. na prz. 2181/12.13.16 w Jawnej Str. ul. Paulinowa	CZARNECKA Elżbieta i prz. 258 ul. Paulinowa	05 09	29 09			
			97	97			

19		7351				
rok	(referent)	(Symbol kom. org.)	(ozn. teczki)	(tytuł teczki wg wykazu akt)		
Lp.	SPRAWA (krótka treść)	OD KOGO WPŁYNĘŁA		DATA		UWAGI (sposób załatwienia)
		znak pisma	z dnia	Archiw wyszczeg. sprawy	Archiw ostateczn. załatw.	
45.	Budynek techniczny nr 2267/10 w Jastrzężu S' w ul. Słowackiego	KOSINSKY Manewer		05	11	
		44-240 20RY Os. Powst.		09	09	
				1947	97	
46	Budynek mieszkalny nr 3342 w pp. 45/114 ul. Słowackiego	BERAK Walter		03	10	
		Bratko - Bratko		09	09	
		ul. Słowackiego 2		97	97	
47	Budynek mieszkalny nr 547, 4 w Jastrzężu S' w ul. Targowej	MAŁYSZKO Ryszard		10	10	
		Bratko - Bratko		09	09	
		ul. Targowa	577	97	97	
48.	Ogrodzewice	FLASZKA				
49.	Budynek techniczny nr 2267/10 w Jastrzężu S' w ul. Słowackiego	KOSINSKY		05	11	2000-00-00
		Manewer, Władysław		09	09	pod nr 45
		20m		97	97	
50	Budynek mieszkalny nr 218/2 w ul. Targowej	CHOKAT PIER. Wład		12	29	
		Bratko - Bratko		09	09	
		ul. Targowa 2/1201		97	97	
51	Budynek mieszkalny nr 242/21 w ul. Targowej	LEODA Henryk		22	29	
		Bratko - Bratko		09	09	
		ul. Targowa 174		97	97	
52	Budynek mieszkalny nr 242/21 w ul. Targowej	LEODA Henryk		22	29	
		Bratko - Bratko		09	09	
		ul. Targowa 174		97	97	
53	Budynek mieszkalny nr 1764/0 w Jastrzężu S' w ul. Słowackiego	KATRYNKA Ewa		22	29	
		Bratko - Bratko		09	09	
		ul. Słowackiego 4/114		97	97	
54	Budynek mieszkalny nr 2683/20 w ul. Słowackiego	ŁYCZKO Józef		21	06	
		Bratko - Bratko		10	11	
		ul. Słowackiego 1/35		97	97	
55.	Budynek mieszkalny nr 402/5 w Jastrzężu S' w ul. Targowej	THARZIK Alina		22	31	
		Bratko - Bratko		10	10	
		ul. Targowa 477		97	97	
56.	Budynek mieszkalny nr 286 w ul. Słowackiego	KUKLA Władysław		3		
		Bratko - Bratko		10		
		ul. Słowackiego 2		97		
57.	Budynek mieszkalny nr 2087/10 w ul. Słowackiego	HEYMENIEC		31	31	
		Bratko - Bratko		10	10	
		B-B. w Rozwodzie		97	97	
58	Budynek mieszkalny nr 113/4 w Jastrzężu S' w ul. Słowackiego	BOJOWICZ Ewa, Polina		30		
		Bratko - B		10		
		ul. Targowa 8/9		97		
59	Budynek mieszkalny nr 1778/104 w Jastrzężu S' w ul. Słowackiego	ORLENKO Ryszard		12		
		Bratko - B		11		
		ul. Targowa 14/35		97		

1997 BGT 7357

POZWOLENIE
NA BUDOWĘ

rok	(referent)	(Symbol kom. org.)	(ozn. teczki)	(tytuł teczki wg wykazu akt)		
Lp.	SPRAWA (krótka treść)	OD KOGO WPŁYNĘŁA		DATA		UWAGI (sposób załatwienia)
		znak pisma	z dnia	wstąpienia sprawy	ostateczn. załatw.	
56	Przebud. i nadbud. przelotu bud. nr 286 ppr 24/2/83 7. str. w. Łódź	W. KLA. M. I. pismo		31	17	
		Jul. Str. 286 w. Łódź		10	11	
				97	97	
57	Bud. dom. - garażowy w ppr 2509/10 i 16 7. str. w. Łódź	RYNIELEWICZ Olszka, 4. str. 16		31	31	dec. BGT 7357/22-4/96/93
		B-B w. Łódź		10	10	Z dn. 21.12.98r
				97	92	na p. Criminal - wpr. 10.4.96r.
58	Bud. ujęt. mieszkalny jedn. w ppr 2113/11 7. str. w. Łódź	POTCHISY 20.10.82		30	02	
		2-3		10	11	
		W. Pruszyński 2/9		97	02	
59	Bud. ujęt. mieszkalny jedn. jednostr. 24/2e mieszkalni ppr 778/104	OKIENKO Roman		12	13	
		K. K. 10		11	11	
		W. 18.10.84 14/35		97	92	
60	Bud. mieszkalny jedn. w ppr 2771/16 jednostr. K. w. Łódź	WTECZOREK Mieczysław		18	02	
		Z. w. 11.10.84		11	12	
		5.6.113		97	92	
61	Przebud. i nadbud. bud. lok. 16 w ppr 942/13 7. str. w. Łódź	KLIMAT. K. pismo		12	18	
		W. 11.10.84		11	11	
		W. 11.10.84 4/5		97	92	
62	Bud. ujęt. mieszkalny jedn. w ppr 1503/27 jednostr. 16 w. Łódź	W. 11.10.84 12/25		12	11	
		W. 11.10.84 12/25		11	11	
		W. 11.10.84 12/25		97	97	
63	Garaż. - mieszkalny 7. str. w ppr 2514/17 7. str. w. Łódź	PAHER Zygmunt		10	12	
		W. 11.10.84		11	11	
		W. 11.10.84 19/29		97	97	
64	Bud. ujęt. mieszkalny jedn. jedn. w ppr 2230/27 jednostr. 16 w. Łódź	BECKIAR W. 11.10.84		12	15	
		Olszka 14/6		11	11	
		W. 11.10.84 14/6		97	97	
65	Bud. mieszkalny jedn. ppr 182/37 jednostr. 16 w. Łódź	ZYKOWSKI Jan		14		
		W. 11.10.84		11		
		W. 11.10.84 19/29		97		
66	Przebud. i nadbud. bud. mieszkal. w ppr 2695/24 7. str. w. Łódź	BAEQUICZ Jan		20	05	
		W. 11.10.84		11	12	
		W. 11.10.84 12/25		97	97	
67	Bud. mieszkalny jedn. w ppr 1780/29 jednostr. 16 w. Łódź	M. 18.10.84		11		
		W. 11.10.84		11		
		W. 11.10.84 19/29		97		
68	Przebud. i nadbud. bud. mieszkal. jedn. w ppr 1531/12 7. str. w. Łódź	KALITA Jan		11	05	
		W. 11.10.84		12	12	
		W. 11.10.84 12/25		97	92	
69		K. 11.10.84				
70		PIETRZYKOWSKI				
71		KLIMCZAK				
72	Garaż. - mieszkalny ppr 2509/9, 2527/2 w. Łódź	ZAREBA Mieczysław		02		
		W. 11.10.84		12		
		W. 11.10.84 12/25		97		

1957 BGT 7357 ROZWIĄZANIE IWA BUDOWE

rok	(referent)	(Symbol kom. org.)	(ozn. teczki)	(tytuł teczki wg wykazu akt)		
Lp.	SPRAWA (krótka treść)	OD KOGO WPŁYNĘŁA		DATA		UWAGI (sposób załatwienia)
		znak pisma	z dnia	wstąpienia sprawy	ostateczn. załatw.	
69	...	KOSTRZEJA				
70		PIETRZYKOWSKI				
71	Budynek ochrony pgr 182/380 w Jaworze Bocim w Lipowcu	KLIMCZAK Stawiszyn B-D W. Dymalski	9/17	19 12 97	20 12 97	
72	Garaż koło st. cyrochowa zastawienie w 4 st. W. Paporkowa pgr. 2509/2, 2527/2	ZAREBA Piotr M. Paporkowa Główna St. 323 w Paporku		10 12 97	15 12 97	
73	Rozbudowa bud. 02 w Jaw. St. M. Wapienicki pgr. nr 2470/10, 2470/11	BANK SŁASKI Kawęcz. M. Rozwieski	41	24 12 97	29 12 97	
74	Rozbudowa i remont akademii J. K. w Jaworze St. M. Wapienicki	KRZEWIEK Jerzy M. Wapienicki	203	16 12 97	29 12 97	
75	Bud. miesz. pgr. 1896/2 proj. zam. w Jaworze J. K. w Jaworze	KOŁECZNY B-D W. Dymalski	13	16 12 97	29 12 97	

WÓJT GMINY JAWORZE

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY JAWORZE**

CZĘŚĆ 2.

USTALENIA

**KIERUNKI
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY JAWORZE**

(tekst jednolity)

Załącznik Nr 5 do Uchwały Nr.....

Rady Gminy Jaworze z dnia 2022 r.

JAWORZE, LUTY 2022 R.

BIURO PROJEKTÓW URBANISTYKI I ARCHITEKTURY - DR INŻ. ARCH. KRYSZTIAN STANGEL
44-100 GLIWICE, ul. Konarskiego 6/3, tel/fax 032 / 231 74 02, NIP 631 - 108 - 93 - 18, Regon Nr 270 652 468
Bank PKO BP I O/G-CE, Nr 10 202 401-275 873-270-1, e-mail: stangel@zeus.polsl.gliwice.pl

STUDIUM

TEMAT: STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

INWESTOR: URZĄD GMINY JAWORZE

TREŚĆ: CZĘŚĆ II. - USTALENIA
KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY JAWORZE

EGZEMPLARZ NUMER: ADNOTACJE URZĘDOWE

1 2 3 4 5

GLÓWNY PROJEKTANT:

dr inż. arch.
Krystian STANGEL

Uprawnienia urbanistyczne
Nr 1349/94

"ARCA" Biuro Projektów Urbanistyki i Architektury
dr inż. arch. Krystian Stangel
44-100 Gliwice, ul. Konarskiego 6/3, tel/fax 31-74-02
NIP 631-108-93-18 Regon 270652468
PKO BP I O/Gliwice 10202401-275873-270-1
e-mail: stangel@zeus.polsl.gliwice.pl

ZESPÓŁ AUTORSKI:

UKŁAD PROGRAM.- PRZESTRZENNY
Dr inż. arch. Krystian STANGEL
Dr inż. arch. Krzysztof KAFKA
Mgr inż. arch. Marta STANGEL
Dr inż. arch. Jacek RYBARKIEWICZ
Dr inż. arch. Aneta RYNCARZ KAFKA

ŚRODOWISKO KULTUROWE
Mgr inż. arch. Marta STANGEL

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE
Dr inż. Janina SZCZEPANSKA
Dr inż. arch. Aneta RYNCARZ KAFKA

KRAJOBRAZ
Dr inż. arch. Barbara STANKIEWICZ

UKŁAD TRANSPORTOWY
Dr inż. arch. Krystian STANGEL
Dr inż. arch. Krzysztof KAFKA

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA
Dr inż. arch. Krystian STANGEL
Dr inż. arch. Krzysztof KAFKA
(Na podstawie uzyskanych danych
wejściowych i konsultacji z instytucjami
zarządzającymi mediami)

WSPÓŁPRACA TECHNICZNA:

Studenci Wydział Architektury
Politechniki Śląskiej w Gliwicach:

Paweł HABDAS
Tomasz SUCHY
Anna SUCHETA
Grzegorz KRZYWOŃ

KOMPUTEROWE
OPRACOWANIA GRAFICZNE
Dr inż. arch. Krzysztof KAFKA

WSPÓŁPRACA
W GROMADZENIU DANYCH
WEJŚCIOWYCH:
Mgr inż. arch. Ewa FALARZ

DATA:

Aktualizacja i edycja:
maj 2001

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE**

**DLA TERENÓW LOKALIZACJI CENTRUM BALNEOREKREACYJNEGO W JAWORZU W
REJONIE UL. FOLWARCZNEJ (1) ORAZ TERENÓW LOKALIZACJI ZBIORNIKA
RETENCYJNEGO W JAWORZU NAŁĘŻU (2)**

TEKST UJEDNOLICONY uwzględniający zmiany wprowadzone Uchwałą Nr XI/104/07 Rady Gminy w Jaworzu z dnia 20 listopada 2007 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze dla terenów lokalizacji centrum balneorekreacyjnego w Jaworzu w rejonie ul. Folwarcznej (1) oraz terenów lokalizacji zbiornika retencyjnego w Jaworzu Nałężu (2)

ZMIANY W TEKŚCIE wyróżniono kursywą i tłem

OPRACOWANIE STUDIUM:

BIURO PROJEKTÓW URBANISTYKI I ARCHITEKTURY "ARCA" - GLIWICE, 2001 R.
GŁÓWNY PROJEKTANT - dr inż. arch. KRYSTIAN STANGEL (upr. urb. nr 1349/94)

OPRACOWANIE PROJEKTU ZMIANY STUDIUM:

BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
UL. SIXTA 17
43-300 BIELSKO - BIAŁA

ZESPÓŁ AUTORSKI:

mgr JAN KOHUT - członek Okręgowej Izby Urbanistów z/s w Katowicach (KT-231)
mgr inż. arch. JOANNA KACZMAREK - MIKUSZEWSKA - członek Okręgowej Izby Urbanistów z/s w Katowicach (Kt-265)
DANUTA ROMAŃCZYK

OPRACOWANIE PROJEKTU ZMIANY STUDIUM:

ARCHIMEDES - PRACOWNIA URBANISTYCZNA

Główny projektant: mgr inż. Paweł Duś

Zmienione fragmenty tekstu oznaczono niebieskim tłem

CZĘŚĆ 2. USTALENIA

ZAWARTOŚĆ ROZDZIAŁÓW

WPROWADZENIE	9
WPROWADZENIE	11
I. OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE I WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH	15
I.1. OBIEKTY I OBSZARY KULTUROWE CHRONIONE LUB WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ	15
I.1.1. Rejony urbanistyczne podlegające ścisłej ochronie konserwatorskiej.....	15
I.1.2. Analiza wartości kulturowych	17
I.1.3. Obiekty architektoniczne Jaworza o szczególnych wartościach kulturowych, wpisane do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków i podlegające ochronie konserwatorskiej	17
I.1.4. Ogólne kierunki polityki gminy mające na celu ochronę wartości kulturowych i krajobrazowych gminy	20
I.1.5. Ogólne cele polityki Gminy mające na celu ochronę wartości kulturowych i krajobrazowych	22
I.2 ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBJĘTE LUB WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH	22
I.2.1. Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego objęte i proponowane do objęcia na mocy Ustawy o Ochronie Przyrody	22
I.2.2. Obszary proponowane do objęcia ochroną na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody	26
I.2.4. Obszary i obiekty objęte ochroną z mocy ustawy o lasach z 28 września 1991r.	27
I.2.5. Obszary i obiekty objęte ochroną z mocy ustawy z 24 października 1974 z nowelizacjami z 1997 roku. Prawo Wodne ~~oraz ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne~~	27
I.2.6. Obszar objęty ochroną z mocy Uchwały Nr ~~XI/76/99~~ nr ~~XLIII/230/2002~~ Rady Gminy Jaworze z dnia ~~21.10.1999 r.~~ ~~22 czerwca 2002 r.~~	27
II. LOKALNE WARTOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ZAGROŻENIE ŚRODOWISKOWE.....	31
II.1 KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W OBSZARZE EKOLOGICZNEGO SYSTEMU OBSZARÓW CHRONIONYCH GMINY JAWORZE	31
II.1.1. Ekologiczny System Obszarów Chronionych - ESOCH	31
II.1.2. Obiekty i obszary cenne przyrodniczo objęte lub wskazane do ochrony na podstawie przepisów szczególnych.....	32
II.1.3. Lokalne wartości zasobów środowiska wymagające ochrony przepisami prawa miejscowego.....	32
II.2. USTALENIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZED ZAGROŻENIEM POWODZIOWYM	33
II.2.1. Analiza zagrożenia powodziowego	33
II.2.2. Ocena zagrożenia powodziowego	33

II.2.3. Opis i ocena istniejącego systemu ochrony przeciwpowodziowej	33
II.3 USTALENIA WYZNACZAJĄCE PROEKOLOGICZNA POLITYKĘ ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY	34
II.3.1. Proekologiczna polityka rozwoju przestrzennego gminy	34
II.3.2. Ochrona walorów przyrodniczych	34
II.3.3. Wytyczne do kształtowania krajobrazu gminy Jaworze w zakresie układów osadniczych i zieleni	35
II.3.4. Instrumenty pomocne w realizacji polityki ekologicznej:	37
II.4. INWESTYCJE Z ZAKRESU POPRAWY WARUNKÓW EKOLOGICZNYCH I ZAGOSPODAROWANIA SPORTOWO - REKREACYJNEGO	37
III. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA GMINY JAWORZE	41
III.1. Ogólne uwarunkowania produkcji rolnej	41
III.2. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej	41
III.3. Granica polno - leśna	41
III.4. Generalne kierunki i zasady gospodarki rolnej i leśnej w obszarze gminy	42
IV. KIERUNKI ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ JAWORZA ZE WSKAZANIEM OBSZARÓW, KTORE MOGĄ BYĆ PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ	47
IV.1. MODEL DOCELOWY ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ	47
IV.1.1. Elementy stanu istniejącego zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze	47
IV.1.2. Cele rozwoju przestrzennego gminy Jaworze	48
IV.2. KIERUNKI ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ GMINY JAWORZE	48
IV.2.1. Tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności oraz tereny, które mogą być przeznaczone pod zabudowę rezydencjonalną	49
IV.2.2. Tereny usług, w tym obszary przeznaczone pod ogólnomiejskie ogólnogminne funkcje usługowe oraz obiekty tereny dla obsługi ruchu turystycznego	50
IV.2.3. Tereny przemysłowe	52
IV.2.4. Tereny zieleni urządzonej	52
IV.2.5. Tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyłączone z zabudowy	52
IV.3. OBSZARY, KTÓRE MOGĄ BYĆ PRZEZNACZONE POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKANIOWYCH WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ	53
IV.4. OBSZARY, KTÓRE MOGĄ BYĆ PRZEZNACZONE DLA POTRZEB BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO, REALIZOWANEGO W RAMACH ZORGANIZOWANEJ DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ	53
IV.5. OBSZARY, NA KTÓRYCH PRZEWIDUJE SIĘ REALIZACJE PRIORYTETÓW PRZESTRZENNYCH ROZWOJU GMINY	54
V. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	59
Va. KIERUNKI ROZWOJU UKŁADÓW KOMUNIKACYJNYCH	59
Va.1. DOCELOWY MODEL UKŁADU TRANSPORTOWEGO GMINY JAWORZE	59
Va.2. ELEMENTY SKŁADOWE SYSTEMU ZASILAJĄCEGO	59
Va.2.1. System komunikacji kołowej	59
Va.2.2. Układy komunikacji szynowej	61

Va.3. ELEMENTY SKŁADOWE SYSTEMU KOMUNIKACJI WEWNĘTRZNEJ	61
Va.3.1. System komunikacji samochodowej	61
Va.3.2. System komunikacji rowerowej.....	62
Va.3.3. System komunikacji pieszej.....	63
Va.4. ELEMENTY SYSTEMU KOMUNIKACJI REKREACYJNEJ I WYCIEZKOWEJ	64
Va.4.1. System pieszych szlaków turystycznych i wycieczkowych.....	64
Va.4.2. System tras rowerowych wycieczkowych i sportowych.....	65
Va.4.3. System tras sportowych - zimowych.....	65
Vb. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	66
Vb.1. SIECI ZAOPATRZENIA W WODE	66
Vb.2. ODPROWADZENIE ŚCIEKÓW SANITARNYCH	66
Vb.3. ZAOPATRZENIE W GAZ.....	67
Vb.4. ZAOPATRZENIE W CIEPŁO	67
Vb.5. ZAOPATRZENIE W ENERGIE ELEKTRYCZNA	67
Vb.6. TELEKOMUNIKACJA	68
Vb.7. UTYLIZACJA ODPADÓW KOMUNALNYCH	68
VI. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTĘZĘ USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM	71
VII. PLANY MIEJSCOWE W OBSZARZE GMINY JAWORZE	75
VII.1. ZMIANY AKTUALNIE OBOWIAZUJĄCEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	75
VII.2. OBSZARY, DLA KTÓRYCH NAŁOŻONO OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA PLANU MIEJSCOWEGO	75
VII.2.1. <i>Plany miejscowe, których obowiązek opracowania wynika z przepisów odrębnych</i>	75
VII.2.2. <i>Plany miejscowe, których potrzeba opracowania wynika ze zmiany studium</i>	76
VIII. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ PAŃSTWA NA OBSZARZE GMINY	79
VIII.1. WYTYCZNE MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA.....	79
VIII. 2. UWARUNKOWANIA Z PROGRAMU ZIEMI BIELSKO-BIALSKIEJ	82
VIII.3. WYTYCZNE POWIATOWEGO I WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU PRZECIW POWODZIOWEGO	82
VIII.4. INNE WYTYCZNE I WNIOSKI, KTÓRE WPŁYNĘŁY W ZWIĄZKU Z ZAWIADOMIENIEM O PRZYSTAPIENIU DO OPRACOWANIA STUDIUM UIKZP GMINY JAWORZE	83
VIII.5. <i>WNIOSKI I INFORMACJE ORGANÓW I INSTYTUCJI WNIESIONE W ODPOWIEDZI NA ZAWIADOMIENIE WÓJTA GMINY JAWORZE O PRZYSTAPIENIU DO SPO RZĄDZANIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAN I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE</i>	83
IX. KIERUNKI I USTALENIA DOTYCZĄCE ZASAD GOSPODAROWANIA GRUNTAMI W OBSZARZE GMINY JAWORZE	89
IX.1. PODSTAWOWE KIERUNKI GOSPODARKI GRUNTAMI.....	89
IX.2. CELE POLITYKI GOSPODAROWANIA GRUNTAMI.....	89
IX.3. OCENA SPECYFIKI STRUKTURY PRZESTRZENNEJ JAWORZA.....	90

IX.4. NARZĘDZIA SŁUŻĄCE REGULACJI RYNKU NIERUCHOMOŚCI W GMINIE.....	90
IX.5. ZASADY I WARUNKI PODZIAŁU TERENÓW NA DZIAŁKI BUDOWLANE	91
IX.6. PROJEKT UCHWAŁY RADY GMINY, KTÓRĄ PROPONUJE SIĘ PODJĄĆ CELEM REALIZOWANIA RACJONALNEJ POLITYKI GRUNTOWEJ W JAWORZU	91

WPROWADZENIE

Do pracy nad Studium uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Jaworza, Biuro Projektów Urbanistyki i Architektury „ARCA” przystąpiło w czerwcu 1999 roku po wygraniu przetargu na to opracowanie, przeprowadzonego przez Gminę Jaworze.

Podstawą formalno prawną dla tego opracowania jest Uchwała Rady Gminy Jaworze Nr XIII/83/95 z dnia 25.08.1995 w sprawie przystąpienia do opracowania Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego oraz umowa zawarta w dniu 12.05.1999 W Jaworzu.

Podstawę merytoryczno prawną stanowi ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 4 lipca 1994 r. z późniejszymi zmianami oraz szereg ustaw szczególnych i powiązanych z nimi rozporządzeń wykonawczych, które znajdują się w Bibliografii Studium w Aneksie.

Pracę nad Studium rozpoczęto nieomal równolegle z opracowaniem Strategii Rozwoju Gminy Jaworze. Jest to sytuacja bardzo korzystna dla gminy, gdy dwa tego rodzaju dokumenty mogą być wykonywane równolegle pod kontrolą tej samej jednostki projektowej. (Należy nadmienić, że do kierowania przebiegiem poszczególnych warsztatów strategicznych oraz do opracowania wyników strategii poproszono moderatorów z firmy konsultingowej FIS – Finance, Inwestycje, Strategia” z Tychów, z firmy, która kierowała już wieloma takimi opracowaniami a także opracowaniem Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego).

Zespół projektowy Studium od pierwszej chwili gromadzenia materiałów wejściowych stale konfrontował aktualizację danych z gronem osób, które bardzo dobrze znają cały obszar Gminy i miejscowe realia. W zespole projektowym znajduje się m.in. urbanista - stały mieszkaniec Jaworza. Aktualizacja inwentaryzacji stanu istniejącego została wykonana podczas praktyki urbanistycznej z pomocą studentów (którzy również stale mieszkają w Jaworzu lub w bezpośrednim jego sąsiedztwie). Są to studenci Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach, którzy podczas praktyki pracowali pod stałym kierunkiem i kierownictwem pracowników naukowych tej uczelni. Efektem tych działań jest pełna, zaktualizowana dokumentacja dotycząca Jaworza, również w zakresie uzbrojenia terenów. Na planach w skali 1:10 000 naniesiono sieci uzbrojenia elektroenergetycznego, wodno kanalizacyjnego i gazowego, korzystając z aktualnych danych, uzyskanych od instytucji, które tymi mediami zarządzają.

Bardzo cenne, wielokierunkowe informacje uzyskiwali na bieżąco autorzy Studium od członków Zarządu Gminy w szczególności od przedstawiciela gminy desygnowanego przez Zarząd do spraw kontaktów z projektantami studium. Znaczącą pomocą w sprawnym realizowaniu prac związanych ze Studium była współpraca z pracownikami wydziału Architektury i Urbanistyki dawnego Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku - Białej. Współpraca ta zaowocowała sprawnym i szybkim uzyskaniem wszystkich potrzebnych materiałów informacyjno, prawnych i projektowych, które znajdują się w archiwach dzisiejszego Starostwa Powiatowego.

Bogactwo środowiska naturalnego Jaworza, (bo ponad 50 % gminy stanowią lasy), skłoniło zespół projektowy do specjalnego potraktowania grupy analiz środowiskowotwórczych. Prócz szczegółowych analiz ekologicznych, dokonano także lokalizacji obiektów sklasyfikowanych jako pomniki przyrody. Przeprowadzono też analizę zagrożeń powodziowych oraz analizę rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Jednym z istotnych zagadnień studialnych dla Jaworza, związanym bezpośrednio z naturalnym bogactwem przyrodniczym gminy, jest problematyka waloryzacji krajobrazowej. Wykorzystano tu doświadczenia współpracującej z zespołem projektowym, autorki pracy naukowej, zawierającej oryginalną metodę opracowywania waloryzacji i wytycznych kierunkowych w planach urbanistycznych, dotyczących ochrony krajobrazu. Metodę tę zastosowano dla potrzeb studium UiKZG Jaworza.

Równie ważną jest problematyka ochrony kulturowej, w tym archeologicznej. Wszak wiele obiektów na terenie gminy to cenne zabytki architektury i sztuki a także i nierzadko całe obszary podlegające ochronie z uwagi na swe walory kulturowe i archeologiczne. Te zagadnienia były wnikliwie analizowane i kilkakrotnie konsultowane ze Śląskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, (Oddział zamiejscowy w Bielsku - Białej), celem właściwego wyznaczenia odpowiednich stref ochronnych i dokonania innych ustaleń kierunków działania mających na względzie ochronę walorów kulturowych w rozwoju gminy Jaworze.

Niezwykle ważną dla nowoczesnego studium przestrzennego jest analiza własności terenów w obszarze gminy. W tym względzie autorzy studium współpracowali z firmą geodezyjną z Brennej - Przedsiębiorstwo Usługowe „ADA”. Odpowiednie materiały uzyskano z ewidencji gruntów w Starostwie Bielskim. Przy okazji Urząd Gminy Jaworze zakupił odpowiedni program komputerowy do zarządzania tymi danymi co wydatnie usprawni prace odpowiednich służb Urzędu.

Całość opracowania *STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE* składa się z następujących dwóch części:

- 1) *"UWARUNKOWANIA* rozwoju na tle diagnozy zewnętrznej i wewnętrznej sytuacji gminy" i
- 2) *"USTALENIA* studium zawierające kierunki rozwoju gminy Jaworze".

Niniejszy tom stanowi część II., tzn. *"USTALENIA"* kierunków rozwoju Jaworza, które opracowano na bazie wcześniejszych, zgromadzonych w części pierwszej uwarunkowań. Część treści zawartych w uwarunkowaniach powtórzono wprost w ustaleniach studium. Np. otrzymany od WKZ rejestr zabytków przenosi się wprost do ustaleń. To samo dotyczy pewnych przesądzeń inwestycyjnych rozpoznanych w fazie gromadzenia danych do uwarunkowań itp.

Wszystkie opracowania kartograficzne wykonano w komputerowym systemie informacji graficzno – tekstowej w programie AutoCAD Map – 2. Opracowania graficzne syntetycznie przedstawiające poszczególne zagadnienia problemowe analizowane są w części I. studium, tj. w uwarunkowaniach. W drugiej części zawarto tylko pięć tzw. Rysunków Studium:

1. Struktura przestrzenna
2. Układ transportowy
3. Polityka proekologiczna
4. Uzbrojenie terenu i
5. Plany miejscowe i obszary zorganizowanej działalności inwestycyjnej

Rysunki te przedstawiono tu w skali 1:25 000. Jest to skala dopuszczona przez Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z dn. 31 grudnia 1994 r. jako wystarczająco czytelna a równocześnie w przypadku Jaworza, pozwalająca na edycję w poręcznym formacie A-3. Rysunki studium wydrukowano także i przekazano inwestorowi i w skali 1:10 000.

Kierowanie tak złożonym, wielobranżowym opracowaniem jak Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy jest zawsze zadaniem trudnym i odpowiedzialnym. Muszę jednak przyznać, że dzięki bardzo dobrej współpracy całego zespołu a przede wszystkim dzięki wydatnej pomocy Zarządu Gminy i pracowników UG Jaworza, praca ta sprawiła mi tym razem sporo satysfakcji.

Główny Projektant Studium
Dr inż. arch. Krystian STANGEL

WPROWADZENIE

1. Obowiązujące Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze, zwane dalej "Studium" zostało opracowane w latach 1999-2001 przez Biuro Projektów Urbanistyki i Architektury „ARCA” w Gliwicach pod kierunkiem dr inż. arch. Krystiana Stangela.

Podstawą formalno - prawną opracowania była uchwała Nr XIII/83/95 Rady Gminy Jaworze z dnia 25. 08. 1995

Podstawę merytoryczno - prawną stanowiła ustawa z dnia 4 lipca 1994 r. zagospodarowania przestrzennym z późniejszymi zmianami oraz szereg ustaw odrębnych i powiązanych z nimi rozporządzeń wykonawczych.

Studium zostało uchwalone uchwałą Nr XXXIV/179/01 Rady Gminy Jaworze z dnia 19 lipca 2001r.

Załącznikami do uchwały są:

- Załącznik nr 1 - UWARUNKOWANIA zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze (część I)
- Załącznik nr 2 - USTALENIA - Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze (część II) wraz z rysunkami na mapach w skali 1:10 000:
 - Rysunek nr 1 ustaleń studium - Struktura przestrzenna
 - Rysunek nr 2 ustaleń studium - Układ transportowy
 - Rysunek nr 3 ustaleń studium - Polityka proekologiczna
 - Rysunek nr 4 ustaleń studium - Uzbrojenie terenu
 - Rysunek nr 5 ustaleń studium - Plany miejscowe.

2. Prace nad zmianą Studium Uwarunkowań i kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze, zwaną dalej "zmianą studium" rozpoczęto w kwietniu 2006 r. w związku z uchwałami podjętymi przez Radę Gminy Jaworze o przystąpieniu do sporządzania "zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze", w tym:

- Uchwały Nr XXXI/253/05 z dnia 22 listopada 2005r. w sprawie zmiany Studium w zakresie dotyczącym lokalizacji "Centrum balneorekreacyjnego w Jaworzu przy wykorzystaniu istniejących zasobów wód geotermalnych" w obszarze pgr 1225/8 o pow. 5,34 ha położone w Jaworzu w rejonie ul. Folwarcznej.
- Uchwały Nr XXXI/238/05 z dnia 29 września 2005r. w sprawie zmiany Studium w zakresie dotyczącym lokalizacji zbiornika retencyjnego służącego zaopatrzeniu w wodę oraz innym ważnym celom społecznym w Jaworzu Nałężu.

Zakres zmiany studium został określony w wymienionych wyżej uchwałach i dotyczy dwóch wydzielonych obszarów, w których przewiduje się realizację inwestycji (przedsięwzięć) stanowiących "priorytety przestrzenne rozwoju Gminy Jaworze".

Należy tu podkreślić, że oba przedsięwzięcia zostały uwzględnione w "Strategii Rozwoju Gminy Jaworze" przyjętej uchwałą Nr XXV/127/2000 Rady Gminy Jaworze z dnia 22.12.2000 r. a także ogólnie opisane w obowiązującym "Studium..." jednakże nie wrysowane w jego części graficznej,

Stosownie do przepisów Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28.04.2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233) projektowane zmiany studium wprowadzono w ujednoliconej formie do tekstu i rysunku "Studium" z odpowiednim ich wyróżnieniem

W rysunku nr 1 ustaleń Studium - Struktura przestrzenna - wyróżniono zmiany jako:

OBSZAR 1 - obejmujący lokalizację usług zdrowia i rekreacji (centrum balneorekreacyjne) wraz z istniejącym terenem udokumentowanego złoza wód leczniczych

OBSZAR 2 - obejmujący lokalizację zbiornika retencyjnego (w dwóch wariantach) wraz z proponowaną strefą ochronną ujęcia wody ze zbiornika.

W tekście "Studium" - część 2. USTALENIA - zmiany w poszczególnych rozdziałach wyróżniono kursywą i tłem.

Podstawę prawną przystąpienia do prac nad projektem częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego stanowią:

- Uchwała Nr XXIV/234/2021 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze,
- Uchwała Nr XXV/240/2021 Rady Gminy Jaworze z dnia 2 marca 2021 r. o zmianie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze.

Zakres zmiany studium został określony w wymienionych wyżej uchwałach i dotyczy jednego wydzielonego obszaru.

ROZDZIAŁ I.

OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE I WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH.

I.1. OBIEKTY I OBSZARY KULTUROWE CHRONIONE LUB WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ.

- I.1.1. Rejony urbanistyczne.
- I.1.2. Analiza wartości kulturowych.
- I.1.3. Obiekty architektoniczne Jaworza o szczególnych wartościach kulturowych, wpisane do rejestru zabytków.
- I.1.4. Ogólne kierunki polityki gminy mające na celu ochronę wartości kulturowych i krajobrazowych.
- I.1.5. Ogólne cele polityki Gminy mające na celu ochronę wartości kulturowych.

I.2. ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBJĘTE LUB WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH,

- I.2.1. Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego objęte i wskazane do objęcia ochroną na mocy Ustawy o Ochronie Przyrody.
- I.2.2. Obszary proponowane do objęcia ochroną na mocy przepisów Ustawy o ochronie przyrody.
- I.2.3. Obszary i obiekty objęte i wskazane do objęcia ochroną na mocy Ustawy o Ochronie Dóbr kultury.
- I.2.4. Obszary i obiekty objęte ochroną na mocy Ustawy o Lasach.
- I.2.5. Obszary i obiekty objęte ochroną na mocy Ustawy Prawo Wodne.
- I.2.6. Obszar objęty ochroną z mocy Uchwały Rady Gminy.

I. OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE I WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH

I.1. OBIEKTY I OBSZARY KULTUROWE CHRONIONE LUB WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ

I.1.1. Rejony urbanistyczne podlegające ścisłej ochronie konserwatorskiej

Dla Jaworza wyznacza się ustanowione wcześniej trzy strefy ochrony konserwatorskiej. Dwie według załącznika nr1 do decyzji A-521/87 tj.: strefę ochrony krajobrazowej i ścisłą strefę ochrony konserwatorskiej oraz strefę ochrony archeologicznej według wytycznych Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (WKZ).

Strefa ochrony krajobrazowej została szczegółowo omówiona w rozdziale 1.2. Ścisłą strefę ochrony konserwatorskiej przyjęto według wskazań WKZ. Zgodnie z nimi pełną ochroną konserwatorską objęto tereny najbardziej wartościowe, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej, oraz ze względu na ich wysokie walory przyrodnicze, przeznaczone do bezwzględного zachowania. Są to:

1. zespół pałacowo-parkowy
2. zespół Górnego Folwarku
3. zespół -Dolnego Dworu
4. kościół i cmentarz parafialny
5. kościół i cmentarz ewangelicki
6. wzniesienie Goruszką wraz z klasycystyczną altaną, które formalnie należą do zespołu parkowo pałacowego.
7. Jaworze (Palenica) stanowisko 1 - kompleks typu grodowego.

Strefa ochrony archeologicznej na terenie Jaworza związana jest ze stanowiskami archeologicznymi wyznaczonymi przez KZA w Bielsku - Białej. Informacji do tyczących rozlokowania tych stanowisk na terenie gminy udzielił Śląski Wojewódzki Oddział Służby Ochrony Zabytków w Katowicach, oddział terenowy w Bielsku-Białej

Na terenie Jaworza jest 13 stanowisk archeologicznych. Ich wykaz i szczegółowy opis uzyskano na podstawie kart ewidencji stanowisk archeologicznych w archiwum KZA w Bielsku - Białej, uzyskując dokładniejsze dane dotyczące granic stref z tymi stanowiskami związanych.

INFORMACJA Z KART EWIDENCJI STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH

Nr obszaru AZP	Nr stan. na obszarze	Miejscowość	Nr sta. w miejscowości	Informacje
108 - 47	4	Jaworze D.	3	śląd osadnictwa średniowiecznego i nowożytn.
108 - 47	3	Jaworze D.	2	śląd osadnictwa średniowiecznego
108 - 47	5	Jaworze Śr.	4	śląd osadnictwa średniowiecznego i nowożytn.
108 - 47	6	Jaworze r.	5	śląd osadnictwa średniowiecznego
108 - 46	21	Jaworze Nełęż	6	Huta szkła. Okres nowożytny (poł. XIXw.) Działka nr 1907/1. Administracja Lasów Państwowych. Gleby brunatne i bielcowe gliniaste i ilaste górskie.
108 - 46	22	Jaworze Nełęż	7	Stara szkoła. Okres nowożytny. Działka nr 1084/6. Administracja Lasów Państwowych. Gleby brunatne i bielcowe gliniaste i ilaste górskie.

108 - 47	1	Jaworze - Palenica	1	Kompleks zabytkowy o charakterze grodu otoczonego wałami i fosą oraz występującymi w jego otoczeniu kurhanami kamiennymi. Wczesne Średniowiecze. Nadleśnictwo Jaworze ode. 136,137,144. Gleba kamienista gruboziarnista inicjalna. Nr rej. zabytków 439/87.
108 - 47	10	Jaworze G.	8	Obozowisko mezolityczne. Działka Nr 1742, wł. K. Czader Jaworze Górne ul. Cisowa 90. Gleba brunatna bielkowa pyłowa górska
108 - 47	11	Jaworze D. Młyńska Kępa	9	Pradziejowa osada halsztadzka, badana wykopaliskowo w 1955 - 56
108 - 47	12	Jaworze	10	Obozowisko, schyłkowy paleolit
108 - 47	13	Jaworze	11	Obozowisko. Wczesna ep. brązu. Inwentarz typu orawskiego
108 - 47	14	Jaworze	12	Wczesnośredniowieczny grodek stożkowaty. Badania wykop, w 2000 r. z funduszy UGM Jaworze.
108 - 47	15	Jaworze	13	Obozowisko ep. kamienia, ep. brązu

Wszystkie stanowiska archeologiczne przedstawiono na rys. Nr 6. W skali 1:25 tys. Oraz na powiększeniach w skali 1:10 tys.

Ponieważ jak dotąd stanowiska te były badane tylko powierzchniowo (t.j. bez badań głębokich) nie są one bardziej szczegółowo opisane. Brak badań szczegółowych skutkuje brakiem szczegółowego opisu stref. Strefa ochro konserwatorskiej stanowisk obejmuje ich najbliższe otoczenie, a mianowicie strefę ścisłej ochrony w promieniu 40m od centrum stanowiska, za wyjątkiem Jaworze (Palenica) stanowisko Nr 1, gdzie ze względu na wyjątkowy charakter wyznaczono strefę ochronną 50 m, a strefę ochrony pośredniej 100 m od centrum stanowiska zaznaczonego na mapie. Ponadto strefa Jaworze (Palenica) stanowisko Nr 1 (wpisane do rej. zab. Poz. A - 439/84) jest całkowicie wyłączona z jakichkolwiek działań inwestycyjnych i objęta jest wymogami prowadzenia gospodarki leśnej polegającej na częściowej wycince zadrzewienia w porozumieniu z WKZ.

W rozumieniu art. 4 ust. 3 oraz art.5 ust.5 ustawy z dnia 15.11.1962r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (Dz.U. Nr 10, poz. 48 wraz z późniejszymi zmianami Dz.U. nr56, poz. 322 z 1990r.) stanowiska te stanowią dobra kultury prawnie chronione i w związku z tym objęte są całkowitym zakazem prowadzenia w ich granicach takich działań niszczących jak głęboka orka, prace wybierzykowe i niwelacyjne. Natomiast działalność inwestycyjna, jak melioracje, gazyfikacje, prace wod.-kan., energetyczne, teletechniczne oraz budowlane, może być warunkowo dopuszczona wyłącznie po uzgodnieniu z WKZ, na określonych indywidualnie **warunkach, po wyprzedzającym przebadaniu na koszt inwestora** w trybie par.7 Rozporządzenia MKiS z dnia 11 stycznia 1994r. o zasadach i trybie udzielania zezwoleń na prowadzenie prac konserwatorskich przy zabytkach oraz prac archeologicznych wykopaliskowych, warunkach i kwalifikacjach osób, które mają prawo do prowadzenia tej działalności (Dz. U. Nr 16, poz. 55).

Uzgodnienia z WKZ wymagają również prace ziemne inwestycyjne (jak np. melioracje, gazyfikacje itp.) obejmujące swym zasięgiem cały lub częściowy obszar gminy, gdyż bez względu na stan ewidencji wymagają nadzoru konserwatorskiego (na koszt inwestora w uzgodnieniu z WKZ).

Przy wydawaniu decyzji o zabudowie i warunkach zagospodarowania terenu, obejmującego zewidencjonowane stanowiska archeologiczne, lub w strefach historycznych układów urbanistycznych należy przed jej wydaniem wy. stąpić o opinię do WKZ.

W poprzednich planach zagospodarowania przestrzennego (np. w Planie Ogólnym Gminy i w Studium Programowo - Przestrzennym dla Centrum Jaworza) wyznaczano także strefy ochrony uzdrowskiej: A i B, w ramach których ustalono odpowiednie rygory dotyczące warunków zabudowy i zagospodarowania terenów oraz zasad ich użytkowania, wynikające z innych przepisów dotyczących zasad funkcjonowania uzdrowisk. Biorąc pod uwagę priorytetowe prognozy ze Strategii Rozwoju Gminy Jaworze, w/w strefy ochrony uzdrowskiej wprowadza się do studium (wraz z ustaleniami dla nich opracowanymi w aktualnie obowiązującym planie ogólnym gminy).

I.1.2. Analiza wartości kulturowych

Wiele ciekawych budynków, zwłaszcza drewnianych nie zachowało się niestety do dnia dzisiejszego. Stan pozostałych zabytków jest w bardzo wielu przypadkach niezadowolający lub wręcz zły. Brak troski o obiekty zabytkowe prowadzi do ich niszczenia i dewastacji, a w niektórych przypadkach, np. Górnego Fol Szczególnie cenne dla uzdrowskiego charakteru gminy są zabytki zlokalizowane w centrum Jaworza. Ich stan techniczny jest zróżnicowany. W bardzo dobrym stanie są kościoły, gorzej zaś prezentują się pałac oraz budynki wokół parku. Należy dążyć do obiektom nowej świetności poprzez rewaloryzację, nawiązując do uzdrowskich tradycji miejscowości. W tym celu konieczna będzie w wielu wypadkach zmiana użytkownika. Pomimo niewątpliwych walorów historycznej zabudowy oraz założeń pałacowo parkowych, brak jest w Jaworzu dobrze zagospodarowanego centrum nawiązującego do tradycji i pociągającego ludzi swym klimatem, kompozycją urbanistyczną oraz szeroką gamą usług.

Należałoby zapewnić ochronę konserwatorską obu cmentarzom (katolicki i ewangelicki). Szczególną troską należałoby objąć tę część cmentarza katolickiego gdzie zlokalizowane są stare groby dawnych właścicieli Jaworza tj. rodziny Lashowskich i rodziny Saint Genois. Niektóre nagrobki mają zatarte napisy i wymagałyby zabiegów konserwatorskich, ale są wśród nich i takie które zdumiewają dobrym stanem zachowania, mimo że mają ponad 200 lat. Cmentarze te są przejmującym dowodem ciągłości kulturowej i bogatej historii Jaworza. Należałoby zabezpieczyć tę część cmentarza przed nowymi pochówkami. Jedyne współczesny grób swoją wielkością, sposobem usytuowania i formą przytłacza ten zabytkowy fragment cmentarza stanowiąc dysonans, dlatego warto by zastanowić się nad jego przebudową tak, by nie tracąc nic z wyjątkowego charakteru stanowił integralną całość z tym pełnym za dumy i pokory miejscem. Znakomitą okazją do odnowienia tych pamiątek jest zbliżająca się 140 rocznica ustanowienia Jaworza uzdrowskiem w 1862r.

Ochroną konserwatorską objęty jest cały układ urbanistyczny Centrum Jaworza t.j. zabytkowy układ drogowy wiążący obiekty zabytkowe zlokalizowane w tym obszarze tj.: kościół parafialny z otoczeniem, kościół ewangelicki z placem kościelnym, ze spół pałacowy, zabudowania Górnego Folwarku, zabudowania Dolnego Dworu, park w zespole pałacowym wraz z Goruszką na której znajduje się klasycystyczna altana, budynki z przełomu XVIII i XIX w. powstałe jako pensjonaty oraz Jaworze (Palenica) stanowisko 1 - kompleks typu grodowego z sąsiadującymi z nim kurhanami.

Analiza stref i obiektów podlegających ochronie konserwatorskiej zlokalizowanych w centrum Jaworza podlegających ochronie konserwatorskiej jest zawarta w opracowanym Studium Programowo - Przestrzennym dla Centrum Jaworza. Przebudowa układu drogowego winna szanować osie kompozycyjne układu urbanistycznego.

I.1.3. Obiekty architektoniczne Jaworza o szczególnych wartościach kulturowych, wpisane do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków i podlegające ochronie konserwatorskiej

W niniejszym opracowaniu dokonano powtórnej szczegółowej analizy obszaru Jaworza pod kątem jego wartości kulturowych. Dokonano wizji lokalnej terenów i obiektów oraz aktualizacji wcześniej uzyskanych (w ramach gromadzenia tzw. materiałów wejściowych do Studium), informacji dotyczących zagadnień ochrony kulturowej. Na tle szeregu czynników walorów i wartości świadczących o istnieniu uzdrowiska - obecny stan zagospodarowania i wykorzystania obiektów jest chaotyczny i konfliktowy. W obszarze Centrum Jaworza wyodrębniają się niekorzystne tereny, których użytkowanie doprowadza do dezintegracji przestrzennej, a brak współzależnych powiązań funkcjonalnych powoduje degradację szeregu cennych założeń - elementów urbanistyczno architektonicznych. Poza dwoma zamkniętymi zespołami sanatoryjnymi brak jest przystosowanej dla funkcji uzdrowskiej przestrzeni i obiektów ogólnodostępnych, jak park, dom zdrojowy, urządzenia

kulturalno rozrywkowe, urządzenia rekreacyjno - sportowe, nie są również zagospodarowane obszary parkowo - leśne dla rehabilitacji czynnej. Szereg obiektów o formach architektonicznych typowych dla budownictwa pensjonatowego, świadczących o uzdrowskiej przeszłości wsi, wykorzystanych jest obecnie dla celów innych niż pierwotne, a sposób ich eksploatacji doprowadza do ich dewastacji oraz zaniku cennych założeń urbanistycznych i detalu architektonicznego. Utrzymywanie się funkcji konfliktowych nie pozwoli na stworzenie odpowiednich warunków funkcjonowania dzielnicy uzdrowskiej, co będzie miało niekorzystny wpływ na sam proces leczenia. Konflikt w centrum Jaworza stanowi także ruch tranzytowy komunikacji indywidualnej i zbiorowej. Elementem kolizji jest także przystanek autobusowy w Centrum. W celu uzyskania statusu uzdrowska dla Jaworza, konieczna będzie likwidacja funkcji konfliktowych lub ograniczenie do minimum ich oddziaływania na otoczenie.

„Rejestr zabytków Województwa Bielskiego, dział A – zabytki nieruchome” - wypis zabytków Jaworza

1. Kościół parafialny pod wezwaniem Opatrzności Bożej, murowany z 1802r. częściowo przebudowany w latach 30 – tych XX w., zabytek klasy III, poz. 144, nr A-155/76
2. Pałac klasycystyczny, murowany z 1793r. (obecnie użytkowany przez Państwowy Młodzieżowy Zakład Wychowawczy), zabytek kl. III, poz. 143, nr A - 15476 wraz z pozostałymi częściami składowymi całego zespołu pałacowego tworzący założenie osiowe, a mianowicie
 - oficyna północna, mur. K. XVIII w.
 - oficyna południowa, mur. K. XVIII w.
 - brama wjazdowa mur. K. XVIII W.
 - budynek przybramny, mur. K. XVIII w. park pałacowy
 - droga i most na drodze prowadzącej do pałacu, mur. Ok. II poł. XIX w.
 - słup pamiątkowy w parku, kamienny z 1818r.
3. Zabudowa Dolnego Dworu, zlokalizowanego na wschód od pałacu, wybudowanego w podkowę:
 - czworak, mur. Z XVIII / XIX w. Zabytek kl. III, poz. 141 nr A - 152/76
 - budynek bramowy, mur. XVIII w. Kl. III poz. 142 nr 4-15376
 - stacja mur. - XVIII w., w zab. gospodarczej.
4. Budynek nr 11 - mieszkalny mur. parterowy, zab. Kl. III, poz. 139, nr rej.: A 150/76
5. Budynek nr 27 - mieszkalny (dawna szkoła i plebania),mur., XVIII/XIX w. Zabytek Kl. III, poz. 140, nr A-151/76
6. Układ urbanistyczny Jaworza, poz. 521 nr A-521/87
7. Cmentarz parafialny przykościelny rzym.-kat. Najstarsze istniejące nagrobki: Georga Laschowski z 1787r., Georga Adama Laschowski 1792r., Gottlieba Ludomira von Laschowski oraz groby członków rodziny Saint Genois i rodziny Laschowskich.- na podstawie karty Cmentarza NR 77
8. Ewangelicki cmentarz parafialny z I poł. XIX w., pow, 0,7 ha, około 100m od kościoła ewangelicko-augsburdzkiego.
9. Jaworze (Palenica) stanowisko Nr 1 Nr rej. zab. A-439/87 kompleks typu groblowego z sąsiadującymi z nim kurhanami. Stanowisko to jest całkowicie wyłączone z jakichkolwiek działań inwestycyjnych.

Obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków:

1. Spichlerz Dolnego Dworu, mur. XVII/XIX w.
2. Stodoła wschodnia Dolnego Dworu, mur. 2-ga poł. XIX w.
3. Zabudowania gospodarcze Dolnego Dworu, mur. 2 poł. XIX w.
4. Stajnia Dolnego Dworu, mur. XVIII / XIX w.
5. Budynek Nr 8, ul. Jasienicka, mur. ok. 1920r.
6. Altana na wzgórzu „Goruszka”, mur, ok. XVIII w.
7. Budynek mieszkalny Nr 18 Jaworze Dolne mur. 1880r.
8. Budynek Nr 2 ul. Pod Młyńską Kępą, drewniany ok. 1920r. - wyburzony
9. Kościół ewangelicki, mur. z 1782r. wieża z 1852r
10. Dom Nr 25, plebania ewangelicka, mur. z 1830r.
11. Dom Nr 26 J.D. mur. piętrowy, z 1860r. - dawna szkoła ewangelicka.
12. Dom - bud. parafialny w zesp. kościoła rzymsko-katolick. mur. lata 30-te XX w.
13. Zespół Folwarku Górnego - dwór Nr 34, mur. I poł. XIX w. Obecnie Nadleśnictwo Bielsko - Leśnictwo Jaworze .Jaworze Dolne

14. "Gospoda pod Goruszką"- Nr 97, Jaworze Dolne, ul. Szkolna , mur. z ok. 1910r. - budynek mieszkalno-usługowy.
15. Budynek mieszkalno-usługowy Nr 98 J.D. ul. Szkolna mur. lata 20-te XX w.
16. Budynek mieszkalny Nr 134 J.D. ul. Szkolna mur, lata 20-te XX w.
17. Dom Nr 138 J.D. - budynek apteki mur. ok. 1925r.
18. Budynek murowany Nr 17 Jaworze Średnie ul. Storczykowa z 1904 r.
19. Budynek, Jaworze Średnie Nr 20, ul. Rumiankowa, mur. I. 30-te XX w..
20. Budynek Jaworze Średnie Nr 36 mur. Ok. 1900 r. - wyburzony
21. Stodoła, Jaworze Średnie Nr 57, ul. Podgórska - drewniano - zrębowa ok. 1860r.
22. Budynek, Jaworze Średnie Nr 72, ul. Storczyków, mur. 1910 - 20r.
23. Budynek, Jaworze Średnie Nr 78, ul. Rumiankowa, mur./drewniany ok. 1920r.
24. Budynek, Jaworze Średnie Nr 95, mur. 1930r. ul. Średnia
25. Budynek, Jaworze Średnie Nr 114, ul. Rumiankowa, mur. i933r.
26. Budynek, Jaworze Średnie Nr 115, mur. 1.30-te XX w. ul. Graniczna
27. Budynek, Jaworze Średnie Nr 258, ul. Rumiankowa, mur. 1934r.
28. Budynek, ul. Słoneczna/,Palestra", mur, ok. 1920r.
29. Budynek Nr 4, ul. Słoneczna , mur. ok. 1890r.
30. Budynek mieszkalny Nr 133 ul. Słoneczna mur. lata 20-te XX w..
31. Budynek mieszkalny Nr 21 J.D., murowany ok. 1900r. Ul. Pod Młyńską Kępą.
32. Dom Nr 30 ul. Zdrojowa J.D. mur pruski z. 1890r., budynek mieszkalny.
33. Stodoła przy budynku 18 drewniano - murowana ok. 1890r.
34. Dom mieszk.-- usługowy Nr 32 J.D ul. Zdrojowa, mur. ok. 1890r.
35. Dom mieszk. Nr 33 J.D. ul. Zdrojowa, mur. ok. 1910r.
36. Budynek mieszk.- usł. Nr 36 J.D. ul. Zdrojowa mur, ok. 1890r.
37. Budynek mieszkalny Nr 38 J.D. ul. Zdrojowa mur. z 1920r.
38. Budynek mieszkalny Nr 39 J.D. ul. Zdrojowa mur. z 1930r.
39. Budynek mieszkalny Nr 41 J.D. ul. Zdrojowa mur. z 1928r.
40. Budynek mieszkalny Nr 42 J.D. ul. Zdrojowa mur. z 1920r.
41. Budynek mieszkalny Nr 43 J.D. ul. Zdrojowa drewniany z 1900r.
42. Budynek mieszkalny Nr 45 J.D. ul. Zdrojowa mur. z 1920r.
43. Budynek mieszkalny Nr 105 „Sanitas” J.D. ul. Zdrojowa mur. ok. 1920r.
44. Budynek mieszk.-usługowy Nr 111 J.D. ul. Zdrojowa mur. z 1920r. (dawny młyn)
45. Chałupa Nr 131 J.D. ul. Zdrojowa drewniano - zrębowa z 1920r.
46. Budynek mieszkalny Nr 139 mur. z ok. 1920r. J.D. ul. Zdrojowa.
47. Budynek, Jaworze Sr. Nr 61, drewniano-zrębowy ok. 1864r. ul. Wapienicka.
48. Stodoła południowa Dolnego Dworu murowana 2 poł. XIX w. (częściowo wyburzona),
49. Obora - czworak Folwarku Górnego mur. XVIII/XIX w.
50. Budynek Jaworze Średnie Nr 295 mur. XIX/XX w.
51. Budynek siostr zakonnych Jaworze Dolne Nr 31, ul. Zdrojowa

Wszystkie obiekty wpisane do rejestru zabytków, jak i obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków oraz wszystkie występujące na terenie Jaworza stanowiska archeologiczne przedstawia rys. Nr 6.

Wszystkie obiekty i zespoły zabytkowe wpisane do rejestru zabytków podlegają ścisłej ochronie konserwatorskiej na mocy ustawy o ochronie dóbr kultury. W granicach i w otoczeniu tych obiektów obowiązuje rygor wypełniania zaleceń konserwatora zabytków. Wszelka działalność inwestycyjna, remontowa, zmiana sposobu użytkowania i zagospodarowania zabytków wymaga zezwolenia konserwatora zabytków w trybie art. 21 i art. 27 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury (tekst jednolity: Dz. U. Nr 98, poz. 1150 z 1999 r.), oraz art. 39 ustawy z dnia 07.07.1994 r. prawo budowlane (Dz. U. Nr 89 poz. 414). Dla podziału nieruchomości, sprzedaży zamiany lub darowizny obiektów zabytkowych własności skarbu państwa oraz gminy **ma zastosowania w/w ustawa** o ochronie dóbr kultury oraz ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. Nr 115 poz. 741 i z 1998 r. Dz. U. Nr 106 poz. 668). Wszystkie prace pielęgnacyjne lub wycinkowe drzewostanu z terenów ściśle chronionych wymagają zezwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w myśl ustawy z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (tekst jednolity Dz. U. Nr. 96, poz. 592, Dz. U. Nr 121 poz. 770 i Dz. U. Nr 133 poz. 885 oraz z 1998 r. Dz. U. Nr 106 poz. 668).

I.1.4. Ogólne kierunki polityki gminy mające na celu ochronę wartości kulturowych i krajobrazowych gminy

Niezwykle cennym dobrem dla Jaworza jako uzdrowiska jest jego historyczna przeszłość. Nawiązywanie w codziennej praktyce do tych chlubnych wydarzeń z przeszłości Jaworza winno być jednym z priorytetowych działań samorządu Gminy. Ścisły związek z tradycją, z dziedzictwem kulturowym, folklorem, osiągnięciami w dziedzinie urbanistyki i architektury, w produkcji unikatowych już dziś mebli mogą okazać się niezwykle nośne w rozwijaniu poczucia dumy jego mieszkańców, a szacunku i podziwu wśród gości. Korzystając ze swych doświadczeń i rozwijając je Jaworzę z pewnością może stać się nie tylko znanym i lubianym kurortem regionalnym, ale i krajowym.

Wydaje się celowe nawiązywanie do tradycji Jaworza jako uzdrowiska także w nazewnictwie ulic, placów, obiektów kulturalnych i sportowych, szkół, kawiarni, restauracji, willi, ciągów spacerowych itd. Można, a nawet należy wykorzystywać nazwiska znanych postaci związanych z Jaworzem i ich dzieł powstałych w Jaworzu. Uroczyste nadania z udziałem potomków nagłaśniane przez media będą stanowić wraz z odpowiednim komentarzem znakomitą reklamę Gminy. Oto lista najważniejszych z nich:

Niklas von Arnsdorf - napływowy osadnik niemiecki - właściciel Jaworza (Wg. danych z 1434 r.)

Rodzina Sant Genois – właścicieli Jaworza od 1792 r.: Filip Ludwik hr. Saint Genois - założyciel uzdrowiska Jaworze.

Maurycy hr. Saint Genois

Filip Ernest hr. Saint Genois

Wincenty Pol – poeta, przyczynił się do upowszechnienia Jaworza jako uzdrowiska w Galicji i "Kongresówce"

Maria Dąbrowska - spędzała tu wakacje, przyczyniła się do spopularyzowania Jaworza. Napisała tu znaczną część „Nocy i Dni"

Fryderyk Kazimierz Skobel – profesor medycyny UJ Adolf Pawiński - profesor historii

Jan Karłowicz - kompozytor Maria Konopnicka - poetka, pisarka

Julian Tuwim - poeta Jan Parandowski – tu narodził się „Dysk Olimpijski"

Melchior Wańkowicz - krótka reminiscencja w Zielu na Kraterze"

Władysław Szajnecha - geolog i geograf, profesor UJ

Wacław Wierciński - światowej sławy matematyk, profesor UJ

Stefan Kisielewski - kompozytor i publicysta

Warto na każdym kroku nawiązywać do historii tego terenu i ludzi na nim żyjących i obchodzić rocznice przypominające przeszłość, a zwłaszcza dzień 11.06 kiedy to blisko **140 lat temu ustanowiono Jaworzę - Źródło**. Warto też pomyśleć o pomniku ku dobroczyńcy Jaworza hr. Saint Genois d'Anneucourt, który mógłby stać w parku.

Planując rozwój gminy Jaworze jako uzdrowiska należałoby zastanowić się nad jak najlepszym wykorzystaniem jego zasobów. Jest już szereg opracowań dotyczących tego zagadnienia. Walorem Jaworza jest nie tylko jego piękne położenie i klimat, ale także jego zabytki, dziedzictwo kulturowe i tradycja, a także miejscowy folklor. To wszystko ma szansę stworzyć niepowtarzalny klimat Jaworza jako uzdrowiska. Wymaga to jednak zagospodarowania niszczących jak na razie obiektów, nadania im nowych funkcji i wyremontowania. Oto niektóre z propozycji wykorzystania obiektów:

Biorąc pod uwagę zabytkowy charakter **kompleksu zabudowy Górnego Folwarku**, wielkość obiektów, lokalizację w centrum miejscowości w pobliżu środków komunikacji proponuje się przeznaczyć zespół obiektów na cele użytkowe. Zgodnie z zamierzeniem rozwinięcia funkcji uzdrowiskowej, proponuje się przeznaczyć obiekty w głównej mierze na cele leczniczo rehabilitacyjne, przewidując w programie użytkowym następujące urządzenia: salę gimnastyczną do ćwiczeń leczniczo - rehabilitacyjnych, urządzenia sportowe i rekreacyjne i urządzenia do leczenia klimatycznego. Adaptacja zabytkowego Górnego Folwarku na ośrodek hotelowo-terapeutyczny, pozwoli na szybkie zagospodarowanie solanek. Projekt adaptacji przewiduje część hotelową, część gastronomiczną i część terapeutyczną z zastosowaniem mini tężni, w której wody z miejscowych źródeł krążąc w obiegu zamkniętym w postaci aerozolu solankowego pozwalają na stosowanie terapii inhalacyjnej, bez szkodliwego oddziaływania na środowisko. (wg. poz. X)

W zabytkowym kompleksie pałacu i obiektów towarzyszących mieści się obecnie Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy. Uważa się za właściwe zmianę sposobu użytkowania zespołu pałacowego i przeznaczenie całego kompleksu po prze prowadzeniu niezbędnych prac konserwatorskich i adaptacyjnych na cele publiczne o wysokim standardzie. W „Strategii Rozwoju Gminy Jaworze” proponuje się utworzenie Centrum Kulturalno-Oświatowego w zespole pałacowym, oraz powołanie muzeum historii i kultury miejscowości.

W kompleksie zabudowań Dolnego Dworu mieści się obecnie Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki i kilka mieszkań. Cały kompleks stanowi zespół zabudowań usytuowanych w układzie kwadratu wokół terenu niezabudowanego. Całość zajmuje powierzchnię ok. 2,5 ha. Proponuje się zagospodarowanie zespołu Dolnego Dworu dla celów stadionu hipicznego o możliwie wysokim standardzie wraz z całym zapleczem oraz towarzyszącymi obiektami hotelowymi. W „Strategii...” proponuje się zlokalizowanie tam gospody regionalnej, gdzie obsługa byłaby ubrana w stroje ludowe, można by zadbać o odpowiedni wystrój wnętrza i otoczenia, a także właściwą kuchnię. Być może restauracja ta chciałaby wydać książkę kucharską z regionalnymi potrawami, które można by na miejscu degustować. Można by powrócić do tradycji utrzymywania kapeli uzdrowskiej, która muzykowałaby na wolnym powietrzu w sezonie, a w restauracjach zimą. Być może chciałaby wydać ona śpiewnik z regionalnymi pieśniami, by goście mogli wspólnie z nimi muzykować. Przywołuje to pomysł, by corocznie w sezonie organizować amatorski festiwal pieśni regionalnej, co było by świetną zabawą i uatrakcyjnieniem pobytu. Można by połączyć to z festiwalem gwary oraz pokazem starych strojów regionalnych i pokazem rękodzieła. Wy daje się celowe stworzenie wypożyczalni starych strojów regionalnych i ich skup, tak by najpiękniejsze przykłady mogły być eksponowane w muzeum. Może na bazie tak prowadzonego kompleksu kulturalnego udałoby się wskrzesić modę na śluby i wesela folklorystyczne, co byłoby nie lada atrakcją turystyczną, a także byłoby ozdobą „Dni Holenderskich” w Jaworzu, a jeszcze bardziej dnia jaworzańskiego w Holandii. Konkurs fotograficzny i wystawa po konkursowa dopełnią zabawy (można by zainteresować tym miejscowego fotografa). Wydaje się, że idealną datą do rozpoczęcia świętowania dni Jaworza jest 11 czerwca - dzień, w którym w 1862 r. Jaworze uzyskało status uzdrowiska. Można by to traktować jako przygotowanie do uroczystych obchodów 140 rocznicy tego wydarzenia. Gdyby udało się to nagłośnić w mediach, stanowiłoby to znakomitą reklamę u progu sezonu.

Być może dałoby się zaadaptować część pomieszczeń **Dolnego Dworu** dla drobnej wytwórczości, specyficznej dla regionu (np. garncarstwo, smakołyki regionalne, wyroby z drewna, metalu, piekarnia). co mogłoby będąc źródłem zarobkowania stanowić jednocześnie atrakcje turystyczną. Niestety brak danych dotyczących liczby jednostek produkujących towary regionalne na terenie Jaworza i wielkości sprzedaży produktów regionalnych.

Ciekawa architektura i doskonale położenie w centrum Jaworza zdaje się szczególnie predestynować **budynek dawnej restauracji „Goruszka”** do przywrócenia mu dawnej funkcji najbardziej reprezentacyjnego lokalu gastronomicznego w mieście. Warto nawiązać do tej tradycji. Niezwykle interesującą i jakże niedocenianą tradycją ziemi jaworzańskiej jest produkcja mebli giętych. Wyroby Fabryki Mebli Giętych powinny stać się wizytówką Jaworza. Meble tego typu będące ozdobą wielu ko lekcji wydają się być niedoceniane na tym terenie. Powinny stać się inspiracją i głównym elementem wystroju wnętrza luksusowej restauracji „Goruszka”, co byłoby jednocześnie permanentną ekspozycją wyrobów miejscowej fabryki i jej promowaniem nie tylko wśród krajowych gości. Wychodząc naprzeciw tak modnej obecnie turystyce przemysłowej fabryka mebli giętych może okazać się ciekawym obiektem turystycznym, a sprzedaż biletów i wyrobów, może stanowić nie tylko reklamę, ale i dodatkowy dochód.

Jaworze (Palenica) stanowisko 1 - kompleks typu grodowego. Obiekt wpisany do rej. zab. Poz. A-439/87 ze względu na swe wyjątkowe walory historyczno poznawcze (świadczące o prehistorii Jaworza) a także wyjątkowe walory krajobrazowe powinien należeć do głównych elementów identyfikujących Jaworze jako miejscowość o bogatej przeszłości historycznej. Należy wziąć to pod uwagę przy wytyczaniu ścieżek rekreacyjnych i edukacyjnych pieszych i rowerowych. Obiekt ten wymaga częściowej wycinki drzew pod ścisłą kontrolą WKZ oraz systematycznej w tym zakresie pielęgnacji.

Jaworze (Młyńska Kępa) stanowisko 11 pradziejowa osada halszacka ze względu na swe historyczne i poznawcze walory (mówiące o prehistorii Jaworza), a także wyjątkowe walory krajobrazowe powinna należeć do cenniejszych elementów identyfikujących miejscowość Jaworze. Zaleca się wziąć to pod uwagę przy wytyczaniu ścieżek rekreacyjnych i edukacyjnych pieszych i rowerowych.

Jaworze stanowisko 14 - wczesnośredniowieczny grudek stożkowaty w Jaworzu Średnim powinno być propagowany jako ciekawy zabytek historyczny. Zaleca się wziąć to pod uwagę przy wytyczaniu ścieżek rekreacyjnych i edukacyjnych pieszych i rowerowych.

Amfiteatr nie jest obiektem zabytkowym, ale może i powinien pełnić ważne funkcje integracyjne i kulturotwórcze. Ponadto leży na terenie parku objętego ochroną konserwatorską, dlatego wszystkie działania związane z jego rozbudową i modernizacją muszą być uzgodnione z WKZ. Przewiduje się przebudowę istniejącego amfiteatru polegającą na powiększeniu sceny, budowie zadaszenia i zaplecza socjalnego i administracyjnego oraz przystosowaniu obiektu dla celów widowiskowych (letni teatr, koncerty, występy estradowe, kino letnie czy cykliczne imprezy związane z kulturą ziemi beskidzkiej np. festiwal folkloru beskidzkiego - dawne stroje, piosenki, poezja, dowcipy, inscenizacje obrzędów itp. co mogłoby stanowić istotny czynnik wskrzeszający folklor beskidzki), a także budowa pomieszczeń obsługi technicznej i małej gastronomii. Przewiduje się tak że prace związane z uporządkowaniem zieleni, oświetleniem terenu oraz dojazdu.

I.1.5. Ogólne cele polityki Gminy mające na celu ochronę wartości kulturowych i krajobrazowych

Wyznaczone i opisane wyżej strefy ochrony konserwatorskiej, a także rejestr WKZ mają na celu ochronę, utrzymanie, zachowanie i wzbogacanie najbardziej wartościowych elementów zabytkowych, kulturowych i krajobrazowych. Wprowadza nie nowych funkcji oraz nowej zabudowy jest na tych obszarach możliwe, jednakże z respektowaniem wymogów polityki konserwatorskiej.

Ustala się następujące ogólne kierunki polityki gminy, mające na celu ochronę wartości kulturowych i krajobrazowych gminy, a także zagwarantowania tożsamości jej dzielnicom:

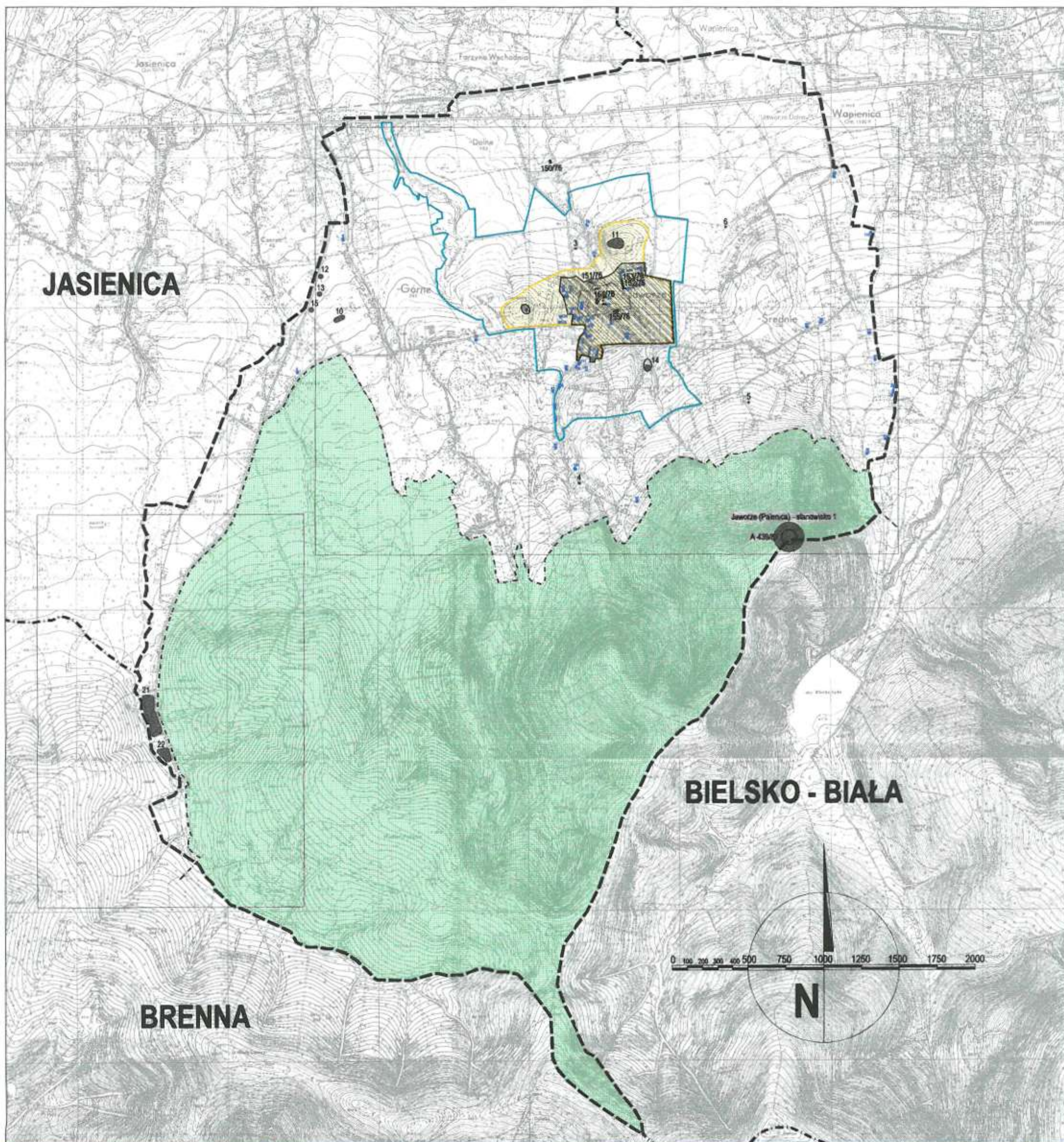
- przywrócenie gminie statusu uzdrowiska, szczegółowo zinventaryzować istniejące obiekty,
- prowadzić politykę lokalizacyjną podporządkowaną celom ochrony środowiska kulturowego i przyrodniczego,
- zachować obiekty zabytkowe na terenie gminy (wszelkie działania związane z ich rozbudową, przebudową i adaptacją uzgadniać należy z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków),
- wszelkie działania związane z realizacją inwestycji w obrębie wyodrębnionej strefy ochrony konserwatorskiej, należy podporządkować szczegółowym wymogom i postulatami zawartym w jej opisie,
- wszelkim pracom ziemnym prowadzonym na terenie Gminy należy zapewnić nadzór archeologiczny,
- podjąć działania mające na celu rozbudzenie świadomości społecznej o wartościach historyczno – kulturowych Jaworza, a także pobudzenie przedsiębiorczości lokalnej zmierzającej do ochrony i odnowy przestrzeni historycznej i jej elementów zabytkowych oraz do kontynuacji form historycznej architektury lokalnej,
- ustanowienie wzorca architektonicznego spełniającego warunek dopasowania zabudowy do konfiguracji terenu i zabudowy historycznej.

I.2 ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO OBJĘTE LUB WSKAZANE DO OBJĘCIA OCHRONĄ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW SZCZEGÓLNYCH

I.2.1. Obszary i obiekty środowiska przyrodniczego objęte i proponowane do objęcia na mocy Ustawy o Ochronie Przyrody

Pomniki przyrody wpisane do rejestru WKP:

Wykaz pomników przyrody wpisanych do rejestru wojewódzkiego konserwatora przyrody, w województwie bielskim, stan na dzień 31.01.1996 r.

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

OBIEKTY I REJONY URBANISTYCZNE PODLEGAJĄCE OCHRONIE KONSERWATORSKIEJ

Granice administracyjne gminy

Granice adm. gmin sąsiednich

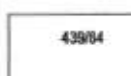
Strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej

Strefa ochrony krajobrazowej

Obiekty architektoniczne wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków

Numer obiektu w rejestrze zabytków województwa

Obiekty znajdujące się w ewidencji zabytków

Stanowisko archeologiczne

Obszar leśny - niezainwestowany

Zespół przyrodniczo - krajobrazowy

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Ustalenia dotyczące zasobów kulturowych i konserwatorskich dla gminy Jaworze

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze
43-384 Jaworz Doine
ul. Zdrowia 82

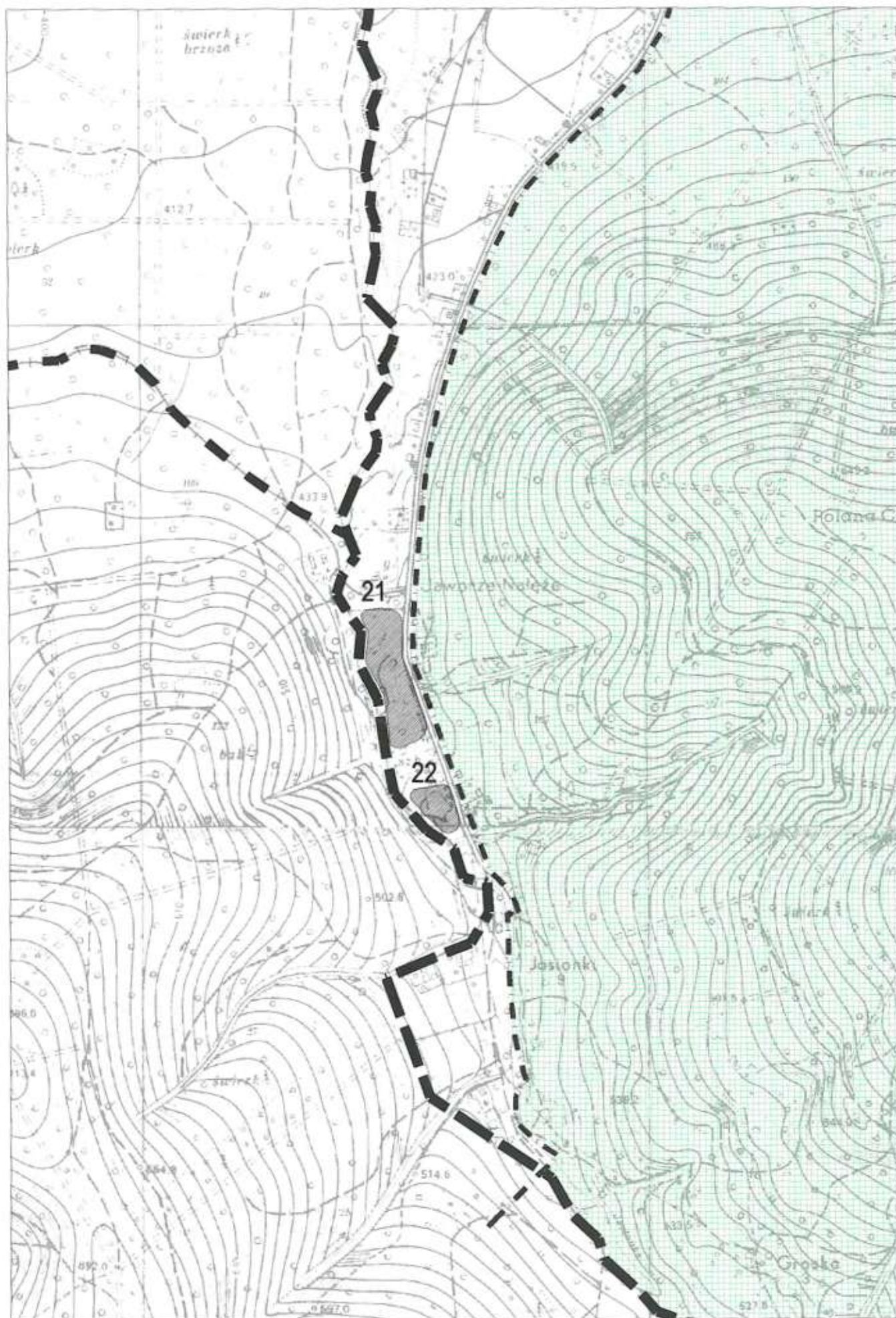
Główny projektant:

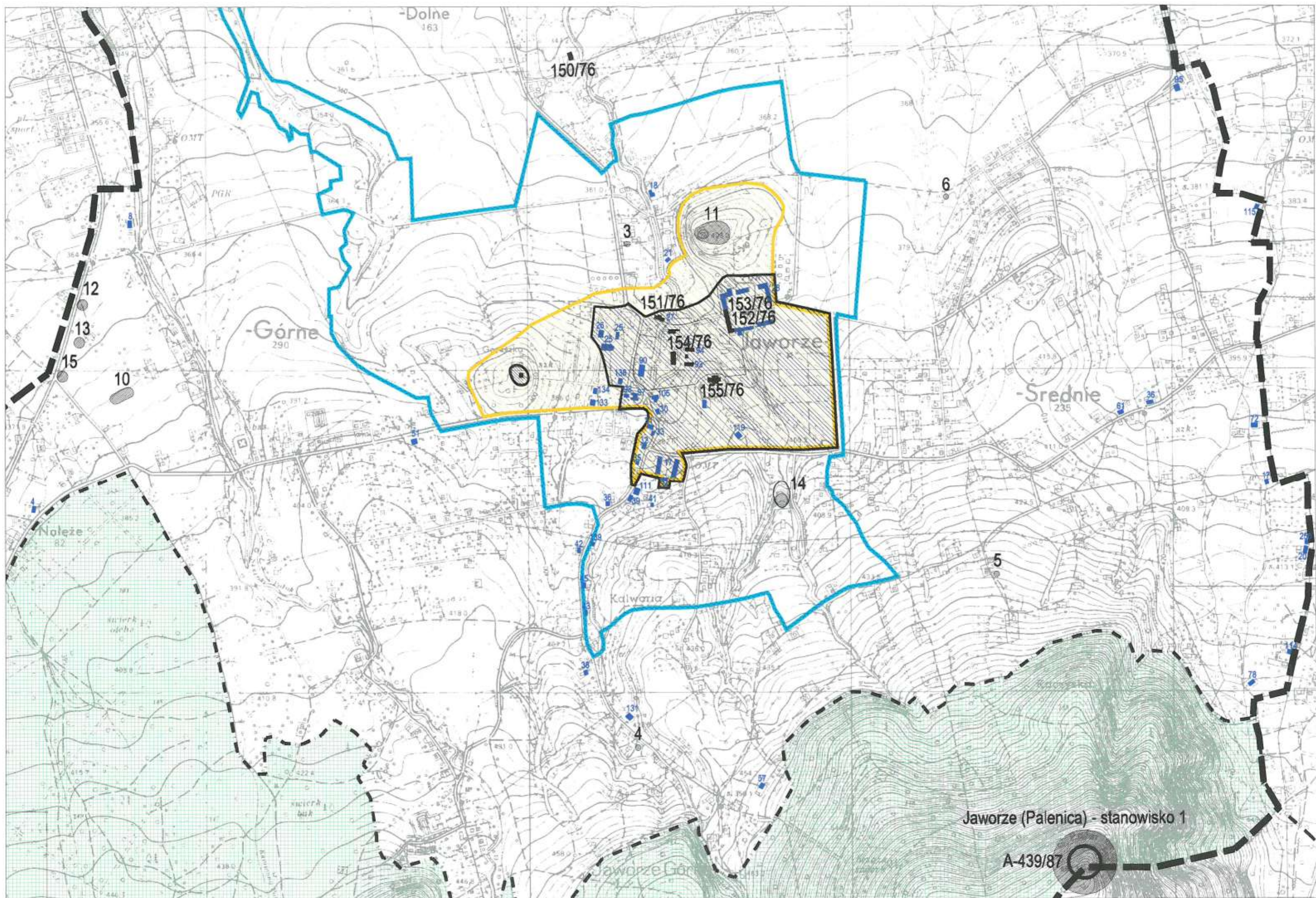
dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data:
18.07.2001.

Skala:
1:25 000

Nr rys.
6

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

Lp.	Nr ewid. w rejestrze Woj. Kons. Przyrody	Rodzaj pomnika przyrody	Obwód (cm)	Wysokość (cm)	Wiek (lata)	Określenie położenia pomnika	Rok ustanowienia
1.	58	Dąb szypułkowy	425	22	250	Jaworze Dolne 140 - własność prywatna, obok budynku mieszkalnego	1953
2.	73	Grupa 7 dębów	250-465	22	200-300	Jaworze - w parku, obok amfiteatru, w pobliżu drogi Jaworze - Wapienica	1956
3.	113	Buk zwyczajny	390	28	250	Jaworze Górne - oddz. 147, Nadleśnictwo Bielsko, Leśnictwo Jaworze	1961
4.	128	Cis pospolity	95	7	150	Jaworze Nałęż 24 - własność prywatna, w ogrodzie	1963
5.	129	Cis pospolity	65	6	200	Jaworze Nałęż 25 - własność prywatna, na podwórzu gospodarstwa	1963
6.	130	Grupa 2 cisów	79, 109	9	300	Jaworze Nałęż - w pasie drogi: Jaworze - Centrum - Nałęż, obok budynku Nr 20	1963
7.	315	Grupa 2 buków	310, 335	30	300	Jaworze Górne - oddz. 155, Leśnictwo Jaworze	1990
8.	316	Jodła pospolita	360	35	200	Jaworze Górne - oddz. 155, Leśnictwo Jaworze	1990
9.	317	Grupa 2 dębów	365, 410	25	250	Jaworze Górne - oddz. 161, Leśnictwo Jaworze	1990
10.	318	Grupa 6 drzew: buk 4 sztuki, modrzew 1 sztuka, kasztanowiec 1 sztuka	310-365, 260, 350	24-27, 30, 20	200, 200, 200	Jaworze - Centrum - Beskidzki zespół Leczniczo Rehabilitacyjny, wzgórze "Zamczysko"	1990
11.	319	Grupa 2 dębów	385, 435	22	250	Jaworze - Centrum - w parku pałacowym, przy ogrodzeniu terenu kościoła	1990
12.	320	Tulipanowiec amerykański	235	17	150	Jaworze - Centrum - teren B2J - R, obok budynku Zakładu Fizjoterapii	1990
13.	321	Topola czarna	400	24	150	Jaworze - Centrum - teren BZL - R, obok budynku Zakładu Fizjoterapii	1990
14.	322	Klon jawor	340	24	200	Jaworze Górne - oddz. 161, Leśnictwo Jaworze	1992
15.	323	Buk zwyczajny	260	20	200	Jaworze Górne - oddz. 161, obok oczyszczalni ścieków DW "Jawor"	1992
16.	324	Lipa	450	22	350	Jaworze Nałęż - ul. Cisowa 19, własność prywatna, przy prawym brzegu potoku Jasionka	
17.	325	Topola czarna	450	24	150	Jaworze Górne - na prawym brzegu potoku Szerokiego, poniżej hotelu "Smrek"	1992
18.	326	Grupa 7 dębów	310-390	20-25	200-250	Jaworze Dolne - wzdłuż potoku Pejchrimka	1992
19.	327	Dąb szypułkowy	380	20	300	Jaworze Średnie - ul. Storczyków 72 - własność prywatna	1992
20.	328	Topola czarna	585	27	300	Jaworze - Centrum - w parku pałacowym, obok "Dolnego Folwarku"	1992

21.	329	Topola czarna	415	27	200	Jaworze - Centrum - teren BZL - R, obok budynku Zakładu Fizjoterapii, nad brzegiem stawu	1992
22.	330	Topola czarna	375	27	150	Jaworze - Centrum - teren BZL - R, obok budynku Zakładu Fizjoterapii, nad brzegiem stawu	1992
23.	331	Dąb szypułkowy	320	28	200	Jaworze - Dolne - na zachodnim skraju Młyńskiej Kępy	1992
24.	332	Wierzba biała	390	28	150	Jaworze - Centrum - przy drodze na tzw. "Kalwarię"	1992
25.	333	Dąb szypułkowy	255	22	150	Jaworze - Górne - oddz. 136 a, Leśnictwo Jaworze	1992
26.	334	Grab zwyczajny	220	19	150	Jaworze - Górne - oddz. 136 a, Leśnictwo Jaworze	1992
27.	335	Grupa 8 drzew: klon jawor 2 sztuki, świerk 1 sztuka, buk - 2 sztuki, jodła 2 sztuki, wiąz górski 1 sztuka	200, 280, 240, 340, 350, 230, 240, 295	25, 30, 30, 35, 27	120, 150, 120, 170, 140, 150	Jaworze - Górne - oddz. 168 a, Leśnictwo Jaworze	1992
28.	473	Lipa drobnolistna	325	25	150	Jaworze - Nałęże - w otoczeniu Kaplic Parafii Rzymsko - Katolickiej Opatrzności Bożej	1995
29.	474	Kasztanowiec zwyczajny	320	20	150	Jaworze Średnie - ul. Rumiankowa 20, własność prywatna, obok budynku mieszkalnego	1995
30.	558	Klon jawor	300	25		Jaworze - oddz. 137, Leśnictwo Jaworze	1995

Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego w obszarze gminy Jaworze

Na podstawie art. 24 ust. 9 ustawy z dnia 16 października 1991 roku o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492 z późn. zm.) oraz art. 20, ust. 1, p. 1, art. 24 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o terenowych organach rządowej administracji ogólnej (Dz. U. Nr 32, z 1998 r. poz. 176), Wojewoda bielski w 1998 roku wydał rozporządzenie dotyczące utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego.

Na mocy powyższego rozporządzenia południowa nie zainwestowana część gminy Jaworze wchodzi w skład tego parku krajobrazowego, natomiast pozostała część gminy do drogi krajowej Nr 1, znajduje się w obszarze Otuliny Parku.¹

Wiąże się to z obowiązkiem zasięgania opinii Dyrektora Parku w sprawie za mierzeń inwestycyjnych w granicach Parku i Otuliny (z wyłączeniem inwestycji mieszkalnych i inwentarskich na obszarach przeznaczonych pod budownictwo). Obowiązek ten ma na celu zapobieganie negatywnym skutkom inwestycji i innych rodzajów działalności, do czasu powstania Planu ochrony Parku.

Jednak do czasu powstania tego planu istotne jest przestrzeganie Ustaleń Studium odpowiadającym wymienionym celom.

W celu zapewnienia warunków dla właściwych form ochrony i kształtowania środowiska, przy równoczesnym rozwoju funkcji dydaktyczno – naukowych, tury stycznych i rekreacyjnych, na terenie Parku i jego otuliny obowiązuje stosowanie na stępujących ogólnych zasad i kierunków działania:

- Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego.
- Ochrona środowiska i krajobrazu przed:
 - zakłóceniami stosunków wodnych

¹ Rozporządzenie Nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16.06.1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, wraz z załącznikami. Opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Bielskiego; Bielsko-Biała, dnia 26 czerwca 1998 roku, Nr 9.

- degradacją gleb i szaty roślinnej
- zanieczyszczeniami powietrza
- zakłóceniami harmonii w krajobrazie
- Czynna ochrona środowiska przez:
 - likwidację lub ograniczenie na terenie Parku działalności gospodarczej szkodliwej dla środowiska
 - prawidłową politykę przestrzenną
 - utrzymanie, odnawianie i wzbogacanie zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych

Prowadzenie gospodarki rolnej leśnej i łowieckiej w sposób umożliwiający za chowanie, popularyzację i upowszechnienie wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych, w warunkach racjonalnego gospodarowania, zgodnie z zasadami rozwoju zrównoważonego.

Użytek ekologiczny „Uroczysko Jasionka” w gminie Jaworze

Na podstawie art. 39 ustawy z 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2001r. Nr 80, poz. 872, z późn. zm.) oraz art. 32 w związku z art. 30 i 31a ustawy z 16 października 1997r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001r. Nr 99 poz. 1079. Z późn. zm) Wojewoda Śląski wydał Rozporządzenie Nr 13/03 z dnia 26 czerwca 2003r. w sprawie uznania za użytek ekologiczny źródłiska pod nazwą „Uroczysko Jasionka” w gminie Jaworze.

- W skład użytku ekologicznego wchodzi fragment obszaru źródłiskowego rzeki Jasienica (Jasionka) oznaczony w planie urządzenia gospodarstwa leśnego Nadleśnictwa Bielsko-Biała na lata 1998 - 2007 jako oddział 179c obrębu Wapienia.
- Celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych źródłiska, ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin i zwierząt
- Na terenie użytku ekologicznego zabrania się:
 - niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu,
 - wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, w tym wydobywania torfu,
 - uszkodzenia i zanieczyszczania gleby,
 - wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości,
 - zaśmiecania obiektu i terenu wokół niego,
 - dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybnej,
 - likwidowanie małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno - błotnych,
 - budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony lub spowodować degradację krajobrazu.

Ochrona fauny i flory

Na mocy ustawy o ochronie przyrody²: (Art. 27.) w celu zabezpieczenia dziko występujących roślin i zwierząt, a w szczególności gatunków rzadkich lub zagrożonych wyginięciem jak też zachowania różnorodności gatunkowej i genetycznej, mogą być one objęte ochroną gatunkową. Wprowadzane jest w drodze rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej.

Rozporządzenie to określa listę gatunków objętych ochroną, sposoby jej wykonywania oraz stosowne ograniczenia (nakazy i zakazy przewidziane w Art.37 ust. 1.).

Ochrona flory

Występującymi na terenie gminy Jaworze, okazami flory podlegającymi całkowitej ochronie są:

- wawrzynek wilczełyko
- parzydło leśne
- naparstnica purpurowa

² Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991 r. D. U. Nr 114, Warszawa, 12 grudnia 1991r.

- lilia złotogłów
- dziewięciśli bezłodygowy
- podrzeń żebrowiec
- storczyk plamisty
- podkolan biały
- storczyk Fuscha
- kruszczyk szerokolistny
- żywce

natomiast ochronie częściowej podlegają:

- goryczka trojeściowa
- marzanka wonna
- pierwiosnka wyniosła

Ochrona fauny

Lista gatunków fauny, występujących na terenie byłego województwa bielskie go, określająca; obszar występowania, liczebność wraz z liczbą stanowisk oraz rodzaj zagrożenia, opracowana przez Z. Witkowskiego³, umieszczona została w pracy me studialnej opracowanej dla potrzeb Urzędu Wojewódzkiego w Bielsku – Białej) . "Przyroda województwa bielskiego. Stan poznania, zagrożenia i ochrona".

1.2.2. Obszary proponowane do objęcia ochroną na mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody⁴⁵

Wnioskuje sie poszerzenie ochrony prawnej poprzez ustanowienie dwóch rezerwatów przyrody i jednego użytku ekologicznego:

- **Rezerwat Bucznik w Jaworzu Nałężu** - jest to rezerwat leśny, przedmiotem ochrony jest fragment buczyny karpackiej z dużym udziałem miesięcznicy trwałej oraz kwaśnej buczyny (Rysunek Ustaleń Studium nr 1 nr 3).
- **Rezerwat przyrody w rejonie Borowiny, Wysokiego i Przykrej** (Rysunek Ustaleń Studium nr 1 i nr 3).
- ~~**Użytek Ekologiczny Dolina Potoku Górnej Jasienicy w Jaworzu Nałężu**~~
- ~~przedmiotem ochrony jest krajobraz potoku z roślinnością łęgową i grądową~~
- **Użytek Ekologiczny "Dolina Potoku Górnej Jasienicy" na pograniczu gmin Jaworze i Jasienica** - przedmiotem ochrony jest krajobraz doliny potoku wraz ze zboczami z roślinnością przypotokową (łęgową) i grądową.

1.2.3. Obszary i obiekty objęte ochroną z mocy ustawy o ochronie dóbr kultury i muzeach

Zasięg ścisłej strefy ochrony konserwatorskiej przyjęty według wskazań Wojewódzkiego Konserwatora Przyrody pokrywa się ze wskazaniem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Zgodnie z nimi pełną ochroną konserwatorską objęto tereny najbardziej wartościowe, o bardzo dobrze zachowanej historycznej strukturze przestrzennej, oraz wysokich walorach przyrodniczych, są to:

1. zespół pałacowo - parkowy
2. zespół Górnego Folwarku
3. zespół Dolnego Dworu
4. Kościół katolicki i cmentarz parafialny
5. Kościół i cmentarz ewangelicki
6. wzniesienie Goruszką, wraz z klasycystyczną altaną, która formalnie należy do zespołu pałacowo – parkowego

³ Przyroda województwa bielskiego. Stan poznania, zagrożenia i ochrona. COLGRAF-PRESS Wydawnictwa - Poligrafia - Reklama, Urząd Wojewódzki w Bielsku - Białej. Poznań 1997.

⁴ Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 października 1991 r. D. U. Nr 114, Warszawa, 12 grudnia 1991r.

⁵ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92 poz. 880 z późn. zm.)

Strefa ochrony archeologicznej.

Wyznaczenie strefy ochrony archeologicznej pociąga za sobą nakaz, że wszelkie prace inwestycyjne nie mogą być wykonywane bez zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i wyprzedzających badań archeologicznych na koszt inwestora. Strefa ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych obejmuje ich najbliższe otoczenie, w promieniu 40m strefa ścisłej ochrony oraz w promieniu 100m strefa ochrony pośredniej.

1.2.4. Obszary i obiekty objęte ochroną z mocy ustawy o lasach z 28 września 1991r.

Wszystkie lasy Państwowego Gospodarstwa Leśnego w obszarze Jaworza są lasami ochronnymi z I kategorią ochronności.

Jednocześnie dopuszcza się użytkowanie i zagospodarowanie lasów w celach turystycznych. Wykazuje się konieczność kontynuowania prac nad przebudową drzewostanów leśnych w dostosowaniu ich do naturalnych siedlisk i odporności na zanieczyszczenia powietrza (zgodnie z art. 9 cytowanej ustawy).

1.2.5. Obszary i obiekty objęte ochroną z mocy ustawy z 24 października 1974 z nowelizacjami z 1997 roku. Prawo Wodne **oraz ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne**

Zalegający pod Jaworzem fragment zbiornika kredowego GZWP 6/1(348) "Beskid Śląski" nie ma ustanowionej strefy ochronnej (zgodnie z wymaganiami art. 59 ust. 2 cytowanej ustawy). Ze względu na zaleganie utworów nieprzepuszczalnych i słabo przepuszczalnych nie występuje ograniczenie w zagospodarowaniu przestrzennym gminy.

Ujęcie wody pitnej "Sanatorium" posiada strefę ochronną bezpośrednią ustanowioną decyzją OŚ - 1 - 6210/29/93 z dnia 31.03.1993 roku

Dla projektowanego zbiornika retencyjnego w Jaworzu - Nałężu, po jego realizacji, winna być ustanowiona "strefa ochronna ujęcia wody" z wydzielonymi terenami "ochrony bezpośredniej" i "pośredniej".

1.2.6. Obszar objęty ochroną z mocy Uchwały Nr ~~XI/76/99~~ nr **XLIII/230/2002** Rady Gminy Jaworze z dnia ~~21.10.1999 r.~~ **22 czerwca 2002 r.**

~~W dniu 21.10.1999 r. Działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. Nr 13 poz. 74 z 1996 r. z późniejszymi zm.) oraz art. 34 ustawy z 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 114 poz. 492/ i par. 1 ust. 1. I par. 2. ust.2. Rozporządzenia Nr 10/98 Wojewody Bielskiego 1 Dz. Urzędowy Województwa Bielskiego Nr 9/98 oraz wniosku komisji Ochrony Środowiska i Rolnictwa Rada Gminy Jaworze uchwaliła ustalenie na terenie Gminy „Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego” w granicach podanych w tekście uchwały i na rysunkach studium Nr 1, 3 i 5.~~

~~Uchwałę podjęto ze względu na szczególne walory przyrodnicze i kulturowe ze społu objętego ochroną, kierując się przekonaniem, że obszar ten powinien być wizytówką Jaworza a jego zagospodarowanie winno stać się jednym z głównych celów strategicznego rozwoju gminy.~~

~~Równocześnie zalecono Zarządowi Gminy Jaworze:~~

- ~~a) odtworzyć stawy pod Młyńską Kępą oraz w dolinie potoku Pelchrimka,~~
- ~~b) zlikwidować wysypisko Śmieci w dolinie potoku Pelchrimka,~~
- ~~c) wytyczyć i oznakować ścieżki rowerowe,~~
- ~~d) wytyczyć i oznakować ścieżki dydaktyczne i spacerowe,~~
- ~~e) oczyścić potok Wysoki,~~
- ~~f) opracować plan miejscowy dla wyznaczonego i ustanowionego zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego z ustaleniem warunków jego zagospodarowania.~~

W dniu 27.06.2002r. działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 6 lit. d, art. 31, art. 31a, art. 32 i art. 34 ust. 1 ustawy z 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001r. Nr 99 poz. 1079 z późn. zm.) Rada Gminy Jaworze uchwaliła utworzenie na terenie Gminy "Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego - Jaworze" o powierzchni 203 ha w granicach podanych w tekście uchwały i oznaczonych na rysunku studium Nr 1.

- **Zespół przyrodniczo - krajobrazowy „Jaworze”, utworzono w celu ochrony wyjątkowo cennych**

fragmentów krajobrazu naturalnego i kulturowego gminy, dla zachowania jego wartości estetycznych.

- W granicach zespołu wydzielono trzy strefy obejmujące tereny o różnych zasadach zagospodarowania:

- strefę "A" - o wysokich wartościach naturalnych, w której wyklucza się lokalizację jakiegokolwiek zabudowy

- strefę "B" - o wysokich wartościach naturalnych i kulturowych, w której zagospodarowanie może nastąpić według szczególnych warunków uzgodnionych z organem do spraw ochrony zabytków,

- strefę "C" - o wysokich wartościach kulturowych i średnich wartościach naturalnych, w której do puszczu się uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej i usługowej według ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

ROZDZIAŁ II.

LOKALNE WARTOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ZAGROŻENIE ŚRODOWISKOWE

II.1. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W OBSZARZE EKOLOGICZNEGO SYSTEMU OBSZARÓW CHRONIONYCH GMINY JAWORZE.

II.1.1. Ekologiczny system obszarów chronionych.

II. 1.2. Obiekty i obszary cenne przyrodniczo objęte lub wskazane do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych.

II.1.3. Lokalne wartości zasobów środowiska wymagające ochrony przepisami prawa miejscowego.

II.2. USTALENIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZED ZAGROŻENIEM POWODZJOWYM.

II.2.1. Analiza zagrożenia powodziowego.

II.2.2 Ocena zagrożenia powodziowego.

II.2.3 Opis i ocena istniejącego systemu ochrony przeciwpowodziowej.

II. 2.4 Ustalenie Studium dotyczące ograniczeń w zabudowie dolin.

II 3. USTALENIA WYZNACZAJĄCE PROEKOLOGICZNE POLITYKE ROZWOJU

II.3.1. Proekologiczna polityka rozwoju przestrzennego gminy.

II.3.2. Ochrona walorów przyrodniczych.

II.3.3. Wytyczne do kształtowania krajobrazu gminy Jaworze w zakresie układów osadniczych i zieleni.

II.3.4. Instrumenty pomocne w realizacji polityki ekologicznej.

II.4. INWESTYCJE Z ZAKRESU POPRAWY WARUNKÓW EKOLOGIOZNYCH ZAGOSPODAROWANA SPORTOWO - REKREACYJNEGO.

II. LOKALNE WARTOŚCI ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I ZAGROŻENIE ŚRODOWISKOWE

II.1 KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W OBSZARZE EKOLOGICZNEGO SYSTEMU OBSZARÓW CHRONIONYCH GMINY JAWORZE

Osiągnięcie celów rozwoju zrównoważonego gminy Jaworze wiąże się z koniecznością przekształceń struktury przestrzennej, z uwzględnieniem potrzeb społecznych i gospodarczych oraz wszystkich innych uwarunkowań oraz z wyznaczeniem kierunków zagospodarowania, które pozwolą na sformułowanie ustaleń Studium.

W zakresie środowiska przyrodniczego oznacza to wyodrębnienie w strukturze przestrzennej zagospodarowania terenów które stanowią ekologiczny system obszarów chronionych, a w nim:

- wskazanie obszarów i obiektów cennych przyrodniczo objętych ochroną prawną (istniejąca i projektowaną) na podstawie przepisów szczególnych (wymienione zostały w Rozdziale I Ustaleń Studium)
- wskazanie lokalnych wartości środowiska z przeznaczeniem ich do ochrony prawem miejscowym
- wyodrębnienie obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej, zwłaszcza terenów rolnych bez prawa zabudowy (Wyznaczone zostały w Rozdziale III Ustaleń Studium).

II.1.1. Ekologiczny System Obszarów Chronionych - ESOCH

System ten wyznacza kierunki polityki proekologicznej Jaworza. Obejmuje on tereny biologicznie czynne, powiązane przestrzennie i funkcjonalnie między sobą oraz z analogicznymi terenami w otoczeniu gminy.

Układ zieleni występujący w Jaworzu stanowi istotny czynnik wiążący strefę uzdrowiskową z terenami przyległymi i lasami góorskimi. Zachowując pasmowy układ kształtowany zielenią w ciekach, zapewnia się ciągłość przyrodniczą, cechy klimatu istotne dla lecznictwa, a ponadto uatrakcyjnią szlaki ciągów pieszych.

Ustalenie systemu ESOCH ma na celu powiązanie całej struktury przestrzennej Jaworza, w oparciu o węzłowy obszar południowy z północnymi terenami zainwestowanymi gminy. System ten służy:

- ochronie zasobów naturalnych środowiska (zachowawczej lub czynnej)
- utrzymaniu różnorodności biologicznej ekosystemów
- ochronie form i elementów przyrody nieożywionej
- ciągłości procesów naturalnych
- odtworzenia zasobów przyrody na terenach zdegradowanych
- regeneracji powietrza i poprawy klimatu lokalnego
- poprawy warunków krążenia i samooczyszczania wód
- zapewnienia rekreacji i wypoczynku oraz podniesienia standardów mieszkaniowych.

W obszarze zainwestowanym gminy występujący układ zieleni stanowi ekologiczny system obszarów chronionych. Tworzą go tereny o najwyższych wartościach zasobów środowiska, objęte ochroną lub proponowane do ochrony prawnej na mocy przepisów szczególnych. Na system składają się następujące elementy:

obszary węzłowe systemu - najbardziej oddziałują na stan i funkcjonowanie środowiska na obszarze całej gminy, obejmują one:

- obszar lasu (niezależnie od stanu własności) wraz z towarzyszącymi oczkami wodnymi, ciekami i łąkami leśnymi
- bogate florystycznie zbiorowiska łąkowe w Jaworzu Nałężu

węzły przyrodnicze - zapewniające lokalnie na określonym obszarze gminy funkcjonowanie systemu, zaliczyć do nich należy:

- park w centrum Jaworza
- wzniesienia Goruszka i Młyńska Kępa

korytarze i ciągi przyrodnicze - zapewniające powiązania przestrzenne elementów systemu, zaliczyć do nich należy:

- zieleń występującą wzdłuż dolin potoków
- zalesienia śródpolne

II.1.2. Obiekty i obszary cenne przyrodniczo objęte lub wskazane do ochrony na podstawie przepisów szczególnych

Wyszczególnione zostały one w Rozdziale I Ustaleń Studium, gdzie wskazano objęte lub proponowane do objęcia ochroną z mocy:

- ustawy o ochronie przyrody
- ustawy o ochronie dóbr kultury i muzeach
- ustawy o lasach
- ustawy prawo wodne.

II.1.3. Lokalne wartości zasobów środowiska wymagające ochrony przepisami prawa miejscowego

Lokalne wartości środowiska obejmują zadrzewienia, taki, park, które muszą być za chowane przed zabudową, stanowiąc główne powiązania przyrodnicze oraz lokalne węzły zasilania przyrodniczego.

W związku z tym proponuje się ustalenie:

1. W obszarze gminy

- Uznanie za główne korytarze ekologiczne doliny potoków:
 - Wysoki
 - Szeroki
 - Kamienny
 - Jasienica
 - Pelchrimka

Przepływają one na niektórych swych odcinkach przez tereny zainwestowane łącząc je z kompleksem leśnym na południu gminy.

- Dopuszcza się wielofunkcyjny charakter korytarzy i lokalnych powiązań przyrodniczych, co oznacza możliwość lokalizacji w ich obszarze innych funkcji niż przyrodnicze np. rekreacja komunikacja piesza i rowerowa, nieuciążliwe usługi.

Warunkiem jest wprowadzenie szczególnych zasad zagospodarowania tych terenów zgodnie z przyjętymi standardami określonymi w instrumentach polityki przestrzennej Studium.

2. Zachowanie powierzchni, roślinności i stanu parku w Centrum Jaworza, z dopuszczeniem prowadzenia prac pielęgnacyjnych.

3. Zagospodarowanie i przystosowanie do celów wypoczynku i rekreacji terenu lasów oraz wzniesień Goruszka i Młyńska Kępa.

4. Powiązanie terenów zieleni i wypoczynku w całej gminie Jaworze i w jej bezpośrednim otoczeniu siecią zazielenionych ciągów pieszych i ścieżek rowerowych (Rysunek 2 Ustaleń Studium).

II.2. USTALENIA DOTYCZĄCE OCHRONY PRZED ZAGROŻENIEM POWODZIOWYM

II.2.1. Analiza zagrożenia powodziowego

Powierzchnia Jaworza, jak zdecydowana większość byłego województwa bielskiego, odwadniana jest przez Wisłę. Europejski Dział Wodny przechodzi grzbietem Ochodžitej, Koniakowa, Jaworzynki po Wawrzyńczów Groń. Cieki powierzchniowe mają charakter górski o spadkach powyżej 7° i dużych wahaniami poziomu wody. Wody roztopowe i wody opadowe są przyczyną występujących powodzi. Ze względu na dużą ilość opadów, głębokie krążenia wody w podłożu, zacienianie stoków przez zwarty płaszcz lasów na terenie Jaworza występują potoki bogate w wodę w ciągu całego roku. Wszystkie potoki płyną w swej górnej części głębokimi wciętymi dolinami o stromych zboczach, przez tereny lasów glebo- i wodochronnych, natomiast w dolnym biegu ich doliny są szerokie i mają płaskie dno. Takie ukształtowanie w razie wezbrania wód sprzyja wylewom.

Analiza stosunków wodnych głównych cieków Jaworza (stanów wód i prze pływów) z wielolecia wykazuje stosunkowo duże wyrównanie. Podwyższone stany wód obserwuje się w okresie wczesnowiosennym i letnim, niskie – w okresie późno wiosennym i wczesnojesiennym. Świadczy to, iż cieki te mają niejednoznacznie za akcentowany reżim śnieżno - deszczowy.

II.2.2. Ocena zagrożenia powodziowego

Jaworze leży na Podbeskidziu, które jest obszarem o największym zagrożeniu powodziowym w kraju. Zagrożenie to spowodowane jest szczególnie letnimi powodziami wywołanymi deszczami nawałnymi. Do najgroźniejszych powodzi opadowych dochodzi najczęściej w czerwcu, lipcu, sierpniu i wrześniu.

Na zagrożenie powodziowe wpływ mają następujące czynniki:

- wysokie opady atmosferyczne, sięgające w skali rocznej od 750 mm nawet do 1300 mm.
- Górski i podgórski charakter cieków wyróżniających się znacznymi spadkami po dłuższych, stromych zboczach dolin, gwałtownym spływem wód wezbraniowych o wielkiej sile niszczącej.

Na wielkość szkód i strat po powodzi w lipcu 1997 r. istotny wpływ miał nieusunięte skutki wcześniejszych powodzi z 1991 i 1996 roku oraz brak kanalizacji deszczowej.

Bardziej szczegółowe opracowanie dotyczące charakterystyki hydrograficznej obszaru oraz analizy zagrożenia powodziowego gminy umieszczone zostało w Roz dziale II Uwarunkowań Studium.

II.2.3. Opis i ocena istniejącego systemu ochrony przeciwpowodziowej

Według informacji uzyskanych w gminie Jaworze nie istnieje system ochrony przeciwpowodziowej. Występujące w ostatnich latach zalania i spowodowane tym uszkodzenia, są spowodowane głównie brakiem drożności istniejącej kanalizacji ogólnospławnej, oraz występującymi sytuacjami wyjątkowymi wywołanymi wiatrolomami czy spławem dużych mas ziemi i kamieni ze stoków.

Propozycje ustaleń dotyczących ochrony przeciwpowodziowej:

- Stworzenie dla obszaru gminy systemu ochrony przeciwpowodziowej
- Wprowadzenie kanalizacji rozdzielczej
- Dolesienia dolin potoków
- Wyznaczenie obszarów zalewowych potoków
- Zakaz lokalizacji budowli stałych nie związanych z retencją wody w obszarach zalewowych potoków
- Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu obrony cywilnej mieszkańców w sytuacjach zagrożenia.
- *Realizację zbiornika retencyjnego na potoku Jasienica (Jasionka) w Jaworzu - Nałężu służącego m.in. ochronie przed powodzią.*

II.2.4. Ustalenia Studium dotyczące ograniczeń w zabudowie dolin

Doliny potoków Jaworza w południowej części gminy nie są zabudowane, charakteryzują się krajobrazem zbliżonym do naturalnego, natomiast północna część doliny potoków w niektórych swych fragmentach poprzecinana jest zabudową. Wpływa to negatywnie na funkcjonowanie środowiska przyrodniczego, oraz jest zagrożeniem dla czystości wód w potokach.

W celu ochrony dolin potoków przyjęto następujące propozycje ustaleń:

- Zakaz zabudowy w dolinach cieków w pasie co najmniej 15 m.
- Zakaz zabudowy dolin zajętych przez zbiorowiska łąkowe i zaroślowe w bezpośrednim sąsiedztwie cieków
- W dolinach cieków (poza zasięgiem 15 m) zaleca się zabudowę bez podpiwniczenia

II.3 USTALENIA WYZNACZAJĄCE PROEKOLOGICZNA POLITYKĘ ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY**II.3.1. Proekologiczna polityka rozwoju przestrzennego gminy**

Osiągnięcie zrównoważonego rozwoju przestrzennego wymaga prowadzenia przez gminę w ramach przysługujących jej kompetencji polityki ekologicznej, polegającej na ograniczaniu i eliminowaniu zagrożeń dla środowiska wynikających z:

- nieprawidłowej gospodarki ściekami komunalnymi
- występowania źródeł niskiej emisji, których niekorzystne oddziaływanie na czystość powietrza jest wspomagane zewnętrznym wpływem zanieczyszczeń
- realizacji polityki ekologicznej przez podmioty gospodarcze zlokalizowane w gminie
- przeciwdziałaniu powstawania zagrożeń wynikających z polityki lokalizacyjnej, która leży całkowicie w kompetencji gminy.

Polityka proekologiczna gminy ukierunkowana na ograniczenie zagrożeń środowiskowych oraz proekologiczny rozwój przestrzenny winna być realizowana przez wszystkie organy gminy oraz we wszystkich procedurach decyzyjnych Urzędu Gminy, a także poprzez współpracę gminy z innymi podmiotami z wykorzystaniem procedur negocjacyjnych.

II.3.2. Ochrona walorów przyrodniczych

Dla wszystkich terenów stanowiących ESOCh proponuje się następujące ustalenia:

- Zachowanie wielkości i wartości ekologicznej istniejących obszarów węzłowych i powiązań systemu (lasy, park w centrum Jaworza, wzniesienia Goruszka i Młyńska Kępa, łąki w Jaworzu Nałężu, doliny cieków, dolesienia śródpolne).
- Odtwarzanie lub wzbogacanie wartości ekologicznych, które uległy degradacji (przebudowa lasów, leśne wzbogacanie nieużytków, renaturalizacja cieków).
- Zastosowanie form architektonicznych i struktury zabudowy umożliwiających swobodny przepływ powietrza i migrację gatunków (lokalizacja budynków kierunku przewietrzania, ażurowe ogrodzenia przepusty pod drogami).
- Niedopuszczanie do powstawania inwestycji szkodliwych dla środowiska.

Na terenach korytarzy i ciągów ekologicznych proponuje się następujące ustalenia:

- Dopuszczenie budowy obiektów pod warunkiem, że udział terenów otwartych, nie zabudowanych i nie pokrytych substancją nieprzepuszczalną wyniesie co najmniej 50 %.
- Zakaz zabudowy, przy zachowaniu zasady, że tereny objęte zakazem powinny być zwarte przestrzennie (nie rozproszone na niewielkich powierzchniach) i być powiązane z analogicznymi terenami w systemie. Tereny te powinny być zagospodarowane zielenią najlepiej drzewiastą dostosowaną do warunków siedliskowych, rzeźby terenu, itp.
- Zakaz zabudowy wzdłuż cieków w pasie co najmniej 15 m po obu stronach oraz wprowadzanie zieleni przybrzeżnej.

W celu ochrony wód proponuje się następujące ustalenia:

- Wyznaczenie stref ochrony zbiorników podziemnych poprzez:
 - określenie granic obszarów wymagających szczególnej ochrony
 - inwentaryzację istniejących w obrębie wyznaczonych zbiorników ognisk zanieczyszczeń oraz ich klasyfikacja.
 - Ograniczenie stosowania nawozów azotowych, fosforowych i potasowych na rzecz metod ekologicznych.
 - Wprowadzanie na terenie gminy kanalizacji rozdzielczej oraz oczyszczalni ścieków

W celu ochrony powietrza proponuje się następujące ustalenia:

- Dla celów technologicznych i grzewczych ustala się zakaz stosowania paliw, które powodują emisję zanieczyszczeń przekraczających odpowiednie normy z za kresu ochrony powietrza, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dn. 28 kwietnia 1998 r. o dopuszczalnych wartościach stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu (Dz. U. Nr 55, poz. 355).
- Wprowadzanie modernizacji systemu komunikacji, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji publicznej pod kątem zmniejszenia emisji spalin.

W celu ochrony gleb i powierzchni ziemi proponuje się następujące ustalenia:

- Wprowadzanie naturalnych technik nawożenia gleb.
- Na stokach powyżej 10% spadku stosowanie w uprawach mechanicznych kierunków warstwicznych.
- Przekształcanie niskich klas gruntów ornych na użytki zielone.

Na obszarze parku krajobrazowego proponuje się następujące dodatkowe ustalenia:

- Zakaz lokalizacji obiektów wypoczynkowych o charakterze pobytowym.
- Zakaz prowadzenia robót wodno - melioracyjnych naruszających stosunki wodne i zagrażających ekosystemom.
- Ograniczenie stosowania środków chemicznych w nawożeniu i ochronie upraw.
- Ograniczenie stosowania zrębów zupełnych i prowadzenia gospodarki leśnej obniżającej trwałość ekosystemów leśnych.
- Zakaz prowadzenia działań uruchamiających procesy erozyjne.
- Udostępnienie parku dla turystyki pieszej, narciarskiej i rowerowej w oparciu o wyznaczone szlaki i nartostrady, uzgodnione z właściwymi organami.

II.3.3. Wytyczne do kształtowania krajobrazu gminy Jaworze w zakresie układów osadniczych i zieleni

Obszar Jaworza charakteryzuje się bogato urzeźbioną i urozmaiconą formą krajobrazu. Za podstawę jego waloryzacji przyjęto formy pokrycia, charakteryzując je pod względem stopnia ich ciągłości i zróżnicowania w krajobrazie. W Gminie występują tereny cechujące się harmonijnym krajobrazem kulturowym. W południowej części Gminy występuje krajobraz naturalny z malowniczymi wnętrzami. Z wzniesień widoczne są rozległe panoramy na Beskid Śląski i Beskid Mały, ciekawe osie krajobrazowe występują również na terenie zabytkowego parku w Centrum Jaworza. Wysokie walory krajobrazowe Jaworza wpływają w bardzo istotny sposób na atrakcyjność gminy, dlatego powinny podlegać szczególnej ochronie.

Wytycznym nadano charakter działań kierunkowych, które mają na celu zachowanie lub uzyskanie zamierzonego stopnia przekształceń krajobrazu, a więc:

konserwację (czynną i bierną) zmierzającą w zasadzie do utrzymania stanu istniejącego bez zmian struktury morfologicznej krajobrazu, ograniczoną jedynie do działań zapobiegających obniżeniu lub utraceniu wartości;

rekompozycję, polegającą na przywróceniu lub dodaniu strukturom brakujących elementów;

rekonstrukcję, polegającą na odtworzeniu zniekształconych względnie zniszczonych struktur w ramach całych układów;

formowanie nowych układów.

Każdemu kierunkowi działania przypisano odpowiednie, przeznaczone do bez pośrednich przekształceń elementy działania:

- typy morfologiczne osadnictwa wg artykulacji;
- typy morfologiczne zieleni wg rodzaju zbiorowisk roślinnych.

Taki zakres uwarunkowany został rodzajem i zawartością materiałów wejściowych.

W odniesieniu do osadnictwa przyjęto w zakresie wytycznych obejmujących konserwację:

1. zachowanie ciągłości rozwoju przestrzennego osadnictwa, w przypadku istnienia spójnej zabudowy miejscowości, opartej na działce siedliskowej zagrodowej, skryształizowanej czytelnym układem komunikacyjnym, względnie formą ukształtowania (Jaworze Górne do wzniesienia Goruszka, Jaworze Dolne i Jaworze Średnie)

2. utrwalenie i uczynienie stanu obiektów zabytkowych (strefa ścisłej ochrony konserwatorskiej oraz strefa ochrony krajobrazu (Jaworze Dolne).

Wytyczne obejmujące konserwację odnoszą się również do terenów rolniczych w zakresie utrzymania stanu, co oznacza nie zabudowywanie tych obszarów. Stanowią one przedpola panoram widokowych.

– w ramach rekompozycji - scalanie i zagęszczanie zabudowy celem zmniejszenia podatności układów osadniczych na ewentualne deformacje. Wskazane jest w planach miejscowych opracowanie ustaleń dotyczących zasad zagospodarowania działek siedliskowych oraz lokalnych norm zabudowy zgodnych z miejscową tradycją, dotyczących np. kolorystyki, stopnia nachylenia połaci dachowych, zewnętrznych materiałów wykończeniowych itp. (Jaworze Górne, Jaworze Średnie, Jaworze Dolne).

– w ramach rekonstrukcji i adaptacji istniejącej zabudowy w południowej części Jaworza Górnego - okolice hotelu „Jawor” oraz południowej części Jaworza Dolnego dopuszcza się jedynie zmianę funkcji na usługowo - rekreacyjną lub uzupełnienie o usługi związane z rekreacją i wypoczynkiem.

– w zakresie formowania nowych układów osadniczych proponuje się nowe tereny dla mieszkalnictwa o niskiej intensywności zabudowy w Jaworzu Dolnym, Jaworzu Średnim, Jaworzu Górnym oraz dla zabudowy letniskowej w południowych częściach Jaworza Górnego i Dolnego, wraz z usługami dla rekreacji i wypoczynku.

Przy ul. Cieszyńskiej i Bielskiej wskazano tereny gdzie powinien obowiązywać zakaz ustawiania reklam na stelażach, ze względu na Takie formy w krajobrazie mogą znacznie ograniczyć możliwości percepcji panoram widokowych z drogi.

W odniesieniu do obszarów zieleni (krajobrazu zielonego) przyjęto:

– w odniesieniu do wytycznych dotyczących konserwacji - **zachowanie stanu istniejącego** w myśl przepisów prawnych (ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz o ochronie przyrody).

– w zakresie rekompozycji uzupełnienie i wzbogacenie składu gatunkowego zbiorowisk leśnych, zarośli i zadrzewień wg specjalistycznych opracowań oraz uzupełnienie ubytków w układach alejowych;

– w ramach rekonstrukcji - przebudowę drzewostanu leśnego w kierunku zgodności z siedliskiem, przy jednoczesnym wzbogaceniu zbiorowisk w obszarach wskazanych przez opracowania specjalistyczne, natomiast w ramach zbiorowisk alejowych przestrzeganie zasad obsadzania alei gatunkami rodzimymi;

– w zakresie tworzenia nowych układów zieleni proponuje się obudowę biologiczną cieków wodnych, nowe zadrzewienia (w północnej części gminy) tworzące „ściany” przesłaniające nieatrakcyjne formy w percepcji panoram widokowych oraz pełniące rolę zadrzewień śródpolnych. Proponuje się również utworzenie alei wzdłuż ciągu pieszego prowadzącego od stacji PKP wzdłuż cieków wodnych do ul. Folwarcznej.

II.3.4. Instrumenty pomocne w realizacji polityki ekologicznej:**Instrumenty prawne**

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, ze szczególnym uwzględnieniem standardów zagospodarowania systemu ESOCH
- Prognoza skutków oddziaływania na środowisko i zdrowie ludzi.
- Ustanowienie form ochrony przyrody w gminie, poza wprowadzonymi przez organy ochrony środowiska
- Oceny oddziaływania na środowisko

Instrumenty ekonomiczne

- Podatki od nieruchomości z jednoczesnym stosowaniem ulg przy wprowadzaniu inwestycji proekologicznych (zbieranie i sortowanie śmieci, ogrzewanie ogrzającą emisję spalin).
- Opłaty za korzystanie z zasobów środowiska (gmina może wystąpić o podwyższenie lub obniżenie opłaty eksploatacyjnej oraz regulować opłatami za usługi komunalne)
- Dotacje na inwestycje proekologiczne
- Kary pieniężne za zniszczenie terenów zieleni

Instrumenty organizacyjne i społeczne

- Współpraca organów gminy z mieszkańcami
- Współpraca z gminami sąsiednimi np. związki międzygminne
- Współpraca z organami administracji rządowej (na przykład przy obejmowaniu nowych obszarów formami ochrony prawnej)
- Nadzór gminy nad realizacją zasad rozwoju zrównoważonego
- Współdziałanie z polskimi i zagranicznymi instytucjami ekologicznymi

Instrumenty informacyjne

- Informacje środowiskowe
- Przestrzenne (uwzględnione w planach zagospodarowania przestrzennego, waloryzacji środowiska oraz oddziaływania zagrożeń)
- Inne (dane statystyczne i ekonomiczne)
- Ekologiczny przegląd gminy (jako narzędzie wspomagające procesy decyzyjne i aktywne zarządzanie środowiskiem).
- Informacje, których obowiązek udostępnienia wynika z przepisów szczególnych (Ustawy o udostępnianiu informacji dot. środowiska przyrodniczego).

II.4. INWESTYCJE Z ZAKRESU POPRAWY WARUNKÓW EKOLOGICZNYCH I ZAGOSPODAROWANIA SPORTOWO - REKREACYJNEGO

1. Objęcie ochroną prawną obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych wyznaczonych w Studium:

- Rezerwat Bucznik w Jaworzu Nałężu
- Rezerwat przyrody w rejonie Borowiny, Wysokiego i Przykrej -
- ~~– Użytek ekologiczny doliny potoku Górnej Jasienicy w Jaworzu Nałężu.~~
- **Użytek ekologiczny "Dolina Potoku Górnej Jasienicy" na pograniczu gmin Jaworze i Jasienica.**

2. Wykształcenie ciągów ekologicznych i łączenie ich w systemy ekologiczne.

3. Wprowadzenie zalesień (Rysunek Ustaleń Studium nr 3).

4. Wydzielenie rolniczej przestrzeni produkcyjnej bez zabudowy, jako tereny wyznaczające tożsamość lokalną miejsca (Rysunek Ustaleń Studium nr 3).

5. Adaptacja do celów rekreacyjnych wzniesień Goruszką i Młyńska Kępa.

6. Prowadzenie prac pielęgnacyjnych w celu zachowania i ochrony powierzchni, szaty roślinnej i krajobrazu Parku w Centrum Jaworza.

7. Wytrasowanie nowych szlaków turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej.

8. Wyznaczenie i objęcie ochroną prawną obszarów o najwyższych walorach krajobrazowych.

~~9. Budowa zbiornika retencyjnego Pole ZZD – Grodziec, wraz z urządzeniami sportowo rekreacyjnymi.~~

9. Budowa centrum leczniczo - rekreacyjnego na "Polu ZZD - Grodziec"

10. Budowa nietrwałych obiektów obsługi turystycznej przy szlakach turystycznych.

11. Wydawnictwa informacyjne oraz promujące gminę.

12. Wyznaczenie ścieżek dydaktycznych, pozwalających poznać ciekawe obiekty przyrody.

13. Współfinansowanie organizacji imprez sportowo - rekreacyjnych o zasięgu regionalnym i wyższym.
14. Prowadzenie działań edukacji proekologicznej wśród mieszkańców gminy.

ROZDZIAŁ III.

ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA GMINY JAWORZE.

III.1. OGÓLNE UWARUNKOWANIA PRODUKCJI ROLNEJ.

III. 2. OBSZARY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ.

III.3. GRANICA POLNO - LEŚNA.

III.4. GENERALNE KIERUNKI I ZASADY GOSPODARKI LEŚNEJ W OBSZARZE GMINY.

III. ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA GMINY JAWORZE

III.1. Ogólne uwarunkowania produkcji rolnej

Na ogólne uwarunkowania produkcji rolnej istotny wpływ mają takie elementy jak: rzeźba terenu, agroklimat, warunki wodne, klimat oraz mikroklimat, ale decydujący wpływ na wartości uprawowe ma gleba.

Istotnym dla funkcjonowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Jaworzu jest wysoki udział gleb III i IV klasy bonitacyjnej.

Analiza przeprowadzona na obszarze rolniczej przestrzeni produkcyjnej wykazała udziały gleb III klasy - 43%, IV - 50 %. Największe kompleksy występowania gleb III klasy bonitacyjnej znajdują się na terenie Jaworza Dolnego, mniejsze występuje w Jaworzu Górnym. Kompleksy te są zwarte i jednorodne, dlatego ich przydatność do produkcji rolnej jest wysoka.

Istotnym czynnikiem decydującym o zachowaniu rolniczej przestrzeni produkcyjnej w Jaworzu jest duży udział osób utrzymujących się wyłącznie z rolnictwa obejmujący ponad 11% (570 osób) całej ludności Gminy. Gospodarstwa indywidualne są bardzo rozdrobnione, średnia wielkość gospodarstwa wynosi 2,87 ha, przy tylko trzech o powierzchni pomiędzy 5,0 - 10,0 ha.

Powyższe uwarunkowania wskazują na potrzebę zmian funkcjonowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej, polegających na scalaniu gruntów w celu ich racjonalniejszego wykorzystania. Opracowana dla potrzeb Studium Strategia Rozwoju Gminy Jaworze określiła podstawowe cele rozwoju rolnictwa:

- Zachowanie rozłogów polnych i terenów użytkowanych rolniczo przez odrośnięcie terenów nie więcej niż 20 % terenów zainwestowanych i nieużytków w powierzchni gminy ogółem.
- Koncentracja użytków rolnych w gospodarstwach rolnych o powierzchni większej niż 15 ha do poziomu udziału dużych gospodarstw rolnych we władaniu ziemią do 60 %.

III.2. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Dla zachowania ekologicznych i gospodarczych funkcji terenów rolnych gminy Jaworze wyznaczono obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, dzieląc je na tereny:

- z zakazem zabudowy
- tereny na których dopuszcza się zabudowę, służące realizacji zabudowy rezydencjalnej (wymagające procedury wyłączenia gruntów z produkcji rolnej).

Tereny te zostały wyznaczone w Studium w oparciu o szczegółową analizę obszarów nie zainwestowanych gminy, pod kątem klas bonitacyjnych oraz kompleksów rolniczych.

Ochroną i zakazem zabudowy objęte zostały obszary:

- potrzeby ochrony gleb nie zanieczyszczonych o najwyższych bonitacjach - III klasy w Jaworzu Dolnym
- z potrzeby ochrony gleb nie zanieczyszczonych o najwyższych bonitacjach - III klasy w Jaworzu Górnym.

III.3. Granica polno - leśna

Analiza istniejącej struktury przestrzennej gminy Jaworze, klas bonitacyjnych oraz obecnej granicy polno - leśnej wykazała brak możliwości wyznaczenia nowej granicy polno - leśnej. Obowiązujące Wytyczne w sprawie ustalania granicy polno - leśnej (Ministerstwo Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej -1989 rok) w rozdziale określającym ogólne zasady wyznaczanie granicy, zaleca aby tereny objęte nowym jej przebiegiem stanowiły kompleks leśny o powierzchni powyżej 5ha. Zabudowanie oraz inne użytkowanie terenów w bezpośrednim sąsiedztwie lasu uniemożliwia wyznaczenie takich kompleksów. Jednocześnie wysoki udział terenów lasów, wynoszących około 50% ogólnej powierzchni gminy nie wskazuje konieczności tworzenia nowych większych kompleksów leśnych.

W celu stworzenia warunków dla jak najlepszego funkcjonowania środowiska przyrodniczego wyznaczono jednak niewielkie powierzchniowo tereny przeznaczone do zalesień. Obejmują one grunty rolne V i VI klasy bonitacyjnej, oraz w niewielkim udziale IV klasy bonitacyjnej. Wyznaczenie terenów, które mogłyby być zalesione wyznaczono zgodnie z mapami gospodarczymi lasu oraz skonsultowane z przedstawicielem nadleśnictwa.

W toku prac przyjęto następujące kryteria wyboru obszarów przeznaczonych do zalesień:

- grunty odłogowane i zagrożone erozją
- położone w bezpośrednim sąsiedztwie lasów
- położone na wododziałach
- wzdłuż brzegów cieków

Propozycja nowych zalesień (oznaczona na rysunku nr 3 Studium) wpłynie na:

- ochronę gruntów przed erozją
- wzmocnienie systemu ESOCH poprzez poprawę połączeń z jego elementami węzłowymi
- ukształtowanie sieci powiązań przyrodniczych na obszarze całej gminy Jaworze.

Zgodnie z art. 14. Ust. 3 ustawy o lasach "...grunty przeznaczone do zalesienia określa miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, lub decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu...".

III.4. Generalne kierunki i zasady gospodarki rolnej i leśnej w obszarze gminy

Aktem prawnym regulującym zasady funkcjonowania gospodarki rolnej i leśnej na obszarze gminy Jaworze będzie mieć w przyszłości plan ochrony Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego. W skład tego parku (powstałego na mocy Rozporządzenia Wojewody Bielskiego z czerwca 1998 roku), wchodzi południowa część gminy, natomiast pozostała część jest fragmentem jego otuliny. Na koniec 2000 roku nie istnieje jeszcze wymagany ustawowo plan ochrony parku, dlatego szczególnie istotne są propozycje ustaleń w Studium kierunków i zasad funkcjonowania gospodarki rolnej i leśnej.

Propozycje ustaleń

1. Na terenie gminy Jaworze proponuje się zachowanie i wykorzystanie obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej jako czynnika aktywizacji gospodarczej, oraz tereny wyznaczające tożsamość lokalną miejsca.
2. Wyznaczenie obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej objętych zakazem zabudowy (Rysunek Studium nr 3), w celu ochrony zwartych kompleksów niezanieczyszczonych gruntów III klasy bonitacyjnej, oraz potencjalnych terenów pod przyszłe wielkopowierzchniowe inwestycje.
3. Proponuje się objęcie zalesieniami grunty odłogowane, położone w bezpośrednim sąsiedztwie lasów, wzdłuż cieków (Rysunek Studium nr 3).
4. Dopuszcza się możliwość modernizacji i rozbudowy istniejących elementów infrastruktury technicznej oraz dróg dojazdowych do pól i lasów.

Dla osiągnięcia celów i realizacji kierunków rozwoju gminy Jaworze proponuje się stosowanie następujących elementów polityki:

1. Stosowanie właściwych zabiegów agrotechnicznych dla zachowania żyzności gleb.
2. Przeciwdziałanie zmianom użytkowania łąkowo - pastwiskowego na inne cele.
3. Wprowadzenie obudowy biologicznej cieków dla ograniczenia spływów powierzchniowych środków chemicznych o raz upraw polowych.
4. Wprowadzanie na terenach monokulturowych upraw rolnych różnych form zadrzewień tworzących spójną sieć
5. Ciągów dla wytworzenia korytarzy środowiskowych.

6. Wprowadzenie zakazu stosowania środków ochrony o wysokiej klasie toksyczności o raz nawozów sztucznych w dawkach powodujących skażenie gleb i wód.
7. Zachęcanie do prowadzenia upraw biodynamicznych.
8. Prowadzenie działań sprzyjających wprowadzaniu zalesień gatunkami zgodnymi z siedliskiem.
9. Prowadzenie działalności edukacyjnej.

ROZDZIAŁ IV.

KIERUNKI ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ JAWORZA ZE WSKAZANIEM OBSZARÓW, KTÓRE MOGĄ BYĆ PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ

IV.1 MODEL DOCELOWY ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ

IV.1.1 Elementy stanu istniejącego zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

IV.1.2 Cele rozwoju przestrzennego gminy Jaworze

IV.2 KIERUNKI ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ GMINY JAWORZE

IV.2.1 Tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności oraz tereny, które mogą być przeznaczone pod zabudowę rezydencjonalną

IV.2.2 Tereny usług, w tym obszary przeznaczone pod ~~ogólnomiejskie~~ **ogólnogminne** funkcje usługowe oraz obiekty tereny dla obsługi ruchu turystycznego

IV.2.3 Tereny przemysłowe

IV.2.4 Tereny zieleni urządzonej

IV.2.5 Tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyłączone z zabudowy

IV.3 OBSZARY, KTÓRE MOGĄ BYĆ PRZEZNACZONE POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKANIOWYCH WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ

IV.4 OBSZARY, KTÓRE MOGĄ BYĆ PRZEZNACZONE DLA POTRZEB BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO, REALIZOWANEGO W RAMACH ZORGANIZOWANEJ DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

IV.5 OBSZARY, NA KTÓRYCH PRZEWIDUJE SIĘ REALIZACJE PRIORYTETOW PRZESTRZENNYCH ROZWOJU GMINY

IV. KIERUNKI ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ JAWORZA ZE WSKAZANIEM OBSZARÓW, KTORE MOGĄ BYĆ PRZEZNACZONE POD ZABUDOWĘ

Kierunki rozwoju struktury przestrzennej gminy Jaworze opracowano z uwzględnieniem następujących elementów:

- aktualnego stanu zagospodarowania przestrzennego,
- tendencji wynikających z analizy jej dotychczasowego rozwoju,
- tendencji i stopnia rozwoju gmin sąsiednich oraz
- celów rozwoju przestrzennego przyjętych w Strategii Rozwoju Gminy Jaworze

W studium określono główne cele rozwoju przestrzennego, które następnie zostały sprecyzowane w kierunkach rozwoju. Dla większości terenów zaproponowano możliwe do zastosowania standardy kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

IV.1. MODEL DOCELOWY ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ

Model docelowy rozwoju struktury przestrzennej gminy Jaworze oparty został o Misję sformułowaną w Strategii Rozwoju Gminy Jaworze, która brzmi:

Uzdrowskowa Gmina Jaworze jest rezydencjalną perłą podnóża Beskidów. Nawiązując do swego dziedzictwa kulturowego, zintegrowaną aktywnością mieszkańców i władz samorządowych poprzez partnerstwo publiczno - prywatne tworzy warunki poprawy jakości życia obecnych oraz przyszłych pokoleń.

Jednym z siedmiu priorytetowych obszarów problemowych rozwoju gminy Jaworze, uznanym w Strategii, jest „ład Przestrzenny”, który został przyjęty jako naczelną zasadą kształtowania struktury przestrzennej gminy.

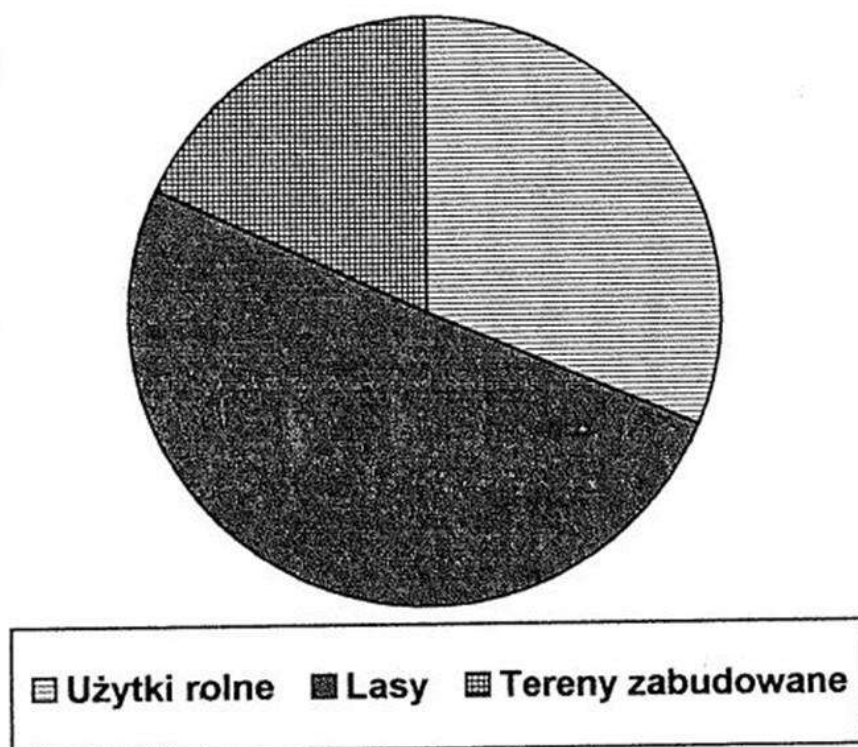
IV.1.1. Elementy stanu istniejącego zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

Struktura przestrzenna Jaworza jest silnie zdeterminowana podziałem całego obszaru gminy na dwie części, z których jedna - południowa zdominowana jest przez tereny leśne, zajmujące ponad 50% powierzchni gminy, natomiast druga - północna jest zurbanizowana, z dominującymi funkcjami:

- Zabudowy mieszkaniowej,
- Zabudowy usługowej i rekreacyjnej,
- Terenów rolnych. Strukturę przestrzenną gminy przedstawiono na wykresie:

STRUKTURA PRZESTRZENNA GMINY JAWORZE:

Powierzchnia ogólna gminy	Użytki rolne	Lasy	Tereny zabudowane
<i>Powierzchnia w [ha]</i>			
2132	668	1079	385
<i>Procentowy udział [%]</i>			
100%	31,33%	50,61%	18,06%

Tereny leśne zajmują południową część Jaworza, natomiast tereny rolne i zabudowane pozostałą - północną oraz teren wzdłuż zachodniej granicy administracyjnej - w dzielnicy Nałęcz. W obrębie terenów zabudowanych przyjęto podział na 4 jednostki, uwzględniające tradycyjny podział na dzielnice Jaworza: Jaworze Górne, Dolne, Średnie i Nałęcz.

IV.1.2. Cele rozwoju przestrzennego gminy Jaworze

Z uwzględnieniem uwarunkowań wynikających ze stanu istniejącego zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze oraz na podstawie priorytetów ustalonych w Strategii Rozwoju Gminy Jaworze przyjęto następujące cele rozwoju przestrzennego gminy:

- Stworzenie czytelnego i wygodnego układu komunikacji samochodowej, publicznej i pieszej,
- Rozbudowa i poprawa warunków dostępności do istniejącej bazy turystycznej i sportowej,
- Rozbudowa bazy usługowej,
- Utrzymanie oraz podniesienie poziomu atrakcyjności krajobrazowej oraz turystycznej i rekreacyjnej gminy.
- Zachowanie zielonego charakteru centralnej części gminy.

IV.2. KIERUNKI ROZWOJU STRUKTURY PRZESTRZENNEJ GMINY JAWORZE

Z uwzględnieniem celów rozwoju przestrzennego gminy oraz na podstawie priorytetów i kierunkowych działań strategicznych ustalonych w Strategii Rozwoju Gminy Jaworze przyjęto następujące kierunki rozwoju przestrzennego gminy:

- Objęcie zabudową mieszkaniową niskiej intensywności dalszych terenów pod warunkiem zachowania odpowiednich standardów.
- Uporządkowanie komunikacji (szczegółowe kierunki działań zmierzające do osiągnięcia wymienionego celu zamieszczono w Rozdziale V - Kierunki rozwoju układów komunikacyjnych). Rewaloryzacja parku i zespołu pałacowego w centralnej części gminy,
- Ochrona krajobrazowa i przyrodnicza obszarów o wysokich walorach środowiskowych i kulturowych, Kreacja centrum usługowego; w pobliżu istniejącego centrum,
- Rozbudowa bazy turystyczno - sportowej,

- Budowa centrum usługowego o charakterze ponadlokalnym zlokalizowanego w północnej części gminy pomiędzy torami kolejowymi a drogą powiatową.

W ustaleniach studium przyjęto i wyznaczono na rysunku nr1 ustaleń następujące tereny, dla których ustalono różne funkcje:

- Tereny mieszkaniowe niskiej intensywności,
- Tereny usług,
- Tereny zieleni urządzonej wraz z zabudową usługową
- Tereny przemysłowe,
- Tereny upraw rolnych,
- Tereny obiektów i urządzeń obsługi rolnictwa i produkcji zwierzęcej,
- Tereny zieleni nieurządzonej oraz lasów,
- Tereny zieleni urządzonej (parki, skwery),
- **Teren usług, usług komunalnych.**

Przyjęte priorytetowe kierunki działania zostały szczegółowo omówione wraz ze wskazaniem ich lokalizacji w dalszej części rozdziału. Przedstawione kierunki działań nie są ustaleniami prawa miejscowego, a pokazują jedynie możliwe sposoby zabudowy i zagospodarowania terenu do uwzględnienia w trakcie opracowania planów miejscowych.

Na rysunku nr1 ustaleń studium wyróżniono 3 typy terenów:

- Istniejące tereny, które zostały już zabudowane i zagospodarowane na podstawie ustaleń planu miejscowego,
- Istniejące tereny, których nowa zabudowa i zagospodarowanie terenu zostały ustalone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz które uzyskały już zgodę odpowiedniego organu administracji państwowej na przeznaczenie na cele nierolne.
- Proponowane tereny, dla których w studium wskazano możliwe przyszłe zagospodarowanie z uwzględnieniem ustalonej funkcji oraz zachowaniem standardów.

IV.2.1. Tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności oraz tereny, które mogą być przeznaczone pod zabudowę rezydencjonalną

➤ Elementy stanu istniejącego:

W obszarze gminy Jaworze dominuje zabudowa mieszkaniowa niskiej intensywności - jedno rodzinna, wolnostojąca. Zabudowa ta tworzy 3 typy zespołów mieszkaniowych:

- Zespoły mieszkaniowe o zabudowie zwartej, tworzące zespoły o czytelnych granicach i strukturze przestrzennej. Znajdują się one w obszarach wyznaczonych ulicami: Słoneczna, Zdrojowa, Nagietkowa i Zaciszna oraz w rejonie ulicy Kolonii Górnej.
- Zespoły mieszkaniowe powstałe w 1 linii zabudowy przy drodze, przy czym wewnątrz kwartału jest niezabudowane.
- Obszary zabudowy rozproszonej, nie tworzące w zasadzie zespołów zabudowy, powstałe przez nieplanową zabudowę terenów rolnych; Obszary takie znajdują się na południe od linii ulicy Podgórskiej, Sosnowej, Nagietkowej i Zawilcowej do linii lasu.

Na potrzebę poszukiwania nowych obszarów, które mogłyby być przeznaczone pod zabudowę wskazuje fakt dużej presji inwestycyjnej szczególnie w terenach, gdzie dominuje zabudowa rozproszona, której charakter prowadzi do obniżenia walorów krajobrazowych i wizualnych.

➤ Cele i kierunki kształtowania terenów zabudowy mieszkaniowej:

- Uporządkowanie zagospodarowania terenu istniejącej zabudowy mieszkaniowej, zwłaszcza o charakterze rozproszonym,
- Uzupełnienie istniejących zespołów zabudowy mieszkaniowej,
- Wyznaczenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową zgodnie z rysunkiem ustaleń studium nr1,
- Ustalenie standardów zabudowy i zagospodarowania terenu dla funkcji mieszkaniowych,

- Ochrona walorów krajobrazowych i przyrodniczych przed nieplanową zabudową rozproszoną, Wyznaczenie w ramach rolniczej przestrzeni produkcyjnej obszarów, które mogą być zabudowane zabudową siedliskową oraz obiektami produkcji rolniczej.
- Dla terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej dopuszcza się możliwość przeznaczenia na funkcje wielkopowierzchniowe. Tereny te powinny być przeznaczone na celowe projekty strategiczne gminy.
- Standardy kształtowania zabudowy mieszkaniowej i zagospodarowania terenu
- Należy tak kształtować zabudowę mieszkaniową, aby zminimalizować jej negatywny wpływ na walory wizualne i atrakcyjność krajobrazu.
- Dla zabudowy mieszkaniowej zaleca się przyjęcie dwóch standardów. Zabudowa mieszkaniowa realizowana przy drodze w układzie południkowym może być zwarta i intensywna, natomiast zabudowa realizowana przy drodze w układzie równoleżnikowym powinna być realizowana na dużych działkach, tak aby nie zasłaniać głównych kierunków widokowych na wzniesienia i szczyty górskie. Standardy zabudowy i zagospodarowania terenu obydwu typów przedstawia poniższa tabela;

Parametry zabudowy i zagospodarowania terenu	Typy zabudowy mieszkaniowej	
	Zabudowa niskiej intensywności	Zabudowa średniej intensywności
Intensywność zabudowy	0,1 - 0,25	0,25 - 0,5
Funkcja dominująca	Mieszkaniowa, letniskowa, siedliskowa	Mieszkaniowa
Funkcje dopuszczalne	Usługi nieuciążliwe na max 30% pow. użytkowej	
Wysokość budynku	Max 2 kondygnacje	2 kondygnacje
Typ zabudowy	Wolnostojąca	Wolnostojąca, bliźniacza, szeregową
Kształt dachu	Dach dwuspadowy lub czterospadowy o zalecanym kącie nachylenia połaci 75%, z możliwością realizacji drugiej kondygnacji	
Zabudowa działki	Max 25%	Max 50%
Zalecana powierzchnia działki	600 - 2400 m ²	300 - 600 m ²
Zagospodarowanie działki	Rekreacyjne, produkcyjno-ogrodnicze	
Zieleń na działce	Min 50% powierzchni	Min 15% powierzchni
Dostępność działki	Warunki konieczne: przyleganie do strefy infrastruktury komunalnej i komunikacyjnej	

IV.2.2. Tereny usług, w tym obszary przeznaczone pod ogólnomiejskie **ogólnogminne** funkcje usługowe oraz obiekty tereny dla obsługi ruchu turystycznego

➤ Elementy stanu istniejącego:

Gmina Jaworze jest w stopniu wystarczającym nasycona w usługi podstawowe. Zapotrzebowanie na usługi o charakterze ponadlokalnym jest zaspokajane przez obiekty znajdujące się w centrum Bielska. Ponadto występuje niedobór usług związanych z obsługą ruchu turystycznego. Niedobór ten dotyczy także centrum Jaworza.

➤ Cele i kierunki kształtowania terenów usług:

- Budowa nowego centrum usługowego w pobliżu centrum Jaworza, wyposażonego w usługi handlu, gastronomii, kultury oraz inne usługi centrotwórcze.
- Budowa centrum o charakterze ponadlokalnym w rejonie pomiędzy ulicą Bielską a linią kolejową. Centrum takie mogłoby powstać w oparciu o proponowaną w studium stację kontenerową. Teren ten został wyznaczony na rysunku nr1 studium.
- Dopuszczenie realizacji podstawowych usług w obrębie zespołów mieszkaniowych.
- Realizacja obiektów usługowych obsługujących ruch turystyczny:(bazy noclegowej, terenów sportowych całorocznych). Obiekty wielkopowierzchniowe mogą być realizowane w obrębie terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

- Rozważenie możliwości zagospodarowania solanek np. w formie tężni.
- Proponowana budowa centrum leczniczo - rekreacyjnego (balneorekreacyjnego) wykorzystującego zasoby wód geotermalnych dla celów leczniczo - rekreacyjnych.
- Dopuszczenie realizacji usług, usług komunalnych związanych z gospodarką odpadami (Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych).

➤ Standardy kształtowania zabudowy usługowej:

- Dla zabudowy usługowej zaleca się przyjęcia trzech czterech typów standardów dla usług podstawowych; realizowanych w centrum Jaworza, dla usług ponadlokalnych związanych z obsługą ruchu turystycznego oraz usług ponadlokalnych; realizowanych w pasie po między ulicą Bielską a linią kolejową, usług, usług komunalnych związanych z gospodarką odpadami (Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych).
- Propozycje standardów przedstawia poniższa tabela:

Parametry zabudowy i zagospodarowania terenu	Typy zabudowy mieszkaniowej		
	Usługi podstawowe	Usługi związane z obsługą ruchu turystycznego	Usługi ponadlokalne
Funkcja dominująca	Usługi handlu, gastronomii, inne usługi nieuciążliwe	Usługi związane z obsługą ruchu turystycznego, usługi wielkopowierzchniowe, sportowe	Usługi ponadlokalne, funkcje przemysłowo-składowe, magazynowe
Funkcje dopuszczone	Funkcje mieszkaniowe	-	Funkcje przemysłowe
Wysokość budynku	Max 2 kondygnacje	Ustalone indywidualnie dla określonej inwestycji	
Charakter budynku	Tradycyjny zbliżony do charakteru zabudowy mieszkaniowej	Indywidualny wynikający z funkcji obiektu oraz potrzeb	
Zalecana powierzchnia działki	600 – 2400 m2	Min 0,5 ha	
Zabudowa działki	Max 75%	Max 50%	
Dostępność działki	Obowiązek zapewnienia wystarczającej liczby miejsc postojowych dla samochodów i rowerów		

Parametry zabudowy i zagospodarowania terenu	Typy zabudowy mieszkaniowej			
	Usługi podstawowe	Usługi związane z obsługą ruchu turystycznego	Usługi ponadlokalne	Usługi, usługi komunalne
Funkcja dominująca	Usługi handlu, gastronomii, inne usługi nieuciążliwe	Usługi związane z obsługą ruchu turystycznego, usługi wielkopowierzchniowe, sportowe	Usługi ponadlokalne, funkcje przemysłowo-składowe, magazynowe	Usługi nieuciążliwe, usługi komunalne, związane z gospodarką odpadami,
Funkcje dopuszczone	Funkcje mieszkaniowe	-	Funkcje przemysłowe	-

Wysokość budynku	Max 2 kondygnacje	Ustalone indywidualnie dla określonej inwestycji	Max 12 m
Charakter budynku	Tradycyjne zbliżony do charakteru zabudowy mieszkaniowej	Indywidualny, wynikający z funkcji obiektu oraz potrzeb	
Zalecana powierzchnia działki	600 - 2400 m ²	Min 0,5 ha	
Zabudowa działki	Max 75%	Max 50%	Max 60%
Dostępność działki	Obowiązek zapewnienia wystarczającej liczby miejsc postojowych dla samochodów i rowerów		

IV.2.3. Tereny przemysłowe

➤ Elementy stanu istniejącego:

W granicach gminy Jaworze znajduje się jeden obiekt przemysłowy - Fabryka Mebli Giętych. Zajmuje on stosunkowo niewielki obszar znajdujący się z dala od centrum oraz innych terenów mieszkaniowych.

➤ Cele i kierunki kształtowania terenów funkcji przemysłowych:

- Zachowanie istniejących terenów funkcji przemysłowych,
- Nierozbudowywanie obiektów przemysłowych za wyjątkiem terenu znajdującego się w pasie pomiędzy ul. Bielską a linią kolejową dla którego przewiduje się takie dopuszczenie, pod warunkiem zachowania odpowiednich standardów ekologicznych i krajobrazowych.

IV.2.4. Tereny zieleni urządzonej

➤ Elementy stanu istniejącego:

Największym istniejącym terenem zieleni urządzonej jest zespół parkowo - pałacowy w centrum Jaworza, zajmujący powierzchnię około 10ha. Obszar ten (wraz z zalesionymi kępami: Goruszką i Młyńską Kępą) jest węzłem ekologicznym, w którym krzyżują się ciągi ekologiczne. Oprócz walorów ekologicznych obszar ten ma wyjątkowe walory zabytkowe i historyczne.

➤ Cele i kierunki kształtowania terenów zieleni urządzonej:

- Rewaloryzacja zespołu parkowo-pałacowego.
- Zachowanie wielkości i wartości ekologicznej całego obszaru lokalnego węzła zasilania ekologicznego.
- Organizacja i oznakowanie pieszych szlaków turystycznych i dróg pieszych i rowerowych.

IV.2.5. Tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyłączone z zabudowy

➤ Elementy stanu istniejącego:

Tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej stanowią ponad 31% ogólnej powierzchni gminy. Większość z nich znajduje się w gospodarstwach o niewielkiej powierzchni uprawnej. Średnia powierzchnia gospodarstwa jest niewielka i wynosi 2,87ha. Obszary te są w części zajęte przez zabudowę siedliskową oraz obiekty związane bezpośrednio z produkcją rolną.

W obrębie gminy niewiele jest obszarów, rolniczej przestrzeni produkcyjnej, które tworzyłyby zwarte kompleksy niezajęte zabudową. Obszary te są cenne rolniczo, ze względu na III klasę bonitacyjną gruntów. Ponadto są to jedyne tereny w gminie, na których możliwa jest realizacja inwestycji wielkopowierzchniowych.

➤ Cele i kierunki kształtowania struktury przestrzennej terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- Dopuszczenie realizacji zabudowy siedliskowej oraz obiektów obsługi rolnictwa na wyznaczonych terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- Zachowanie pozostałych terenów wyznaczonych na rys nr 1 ustaleń studium jako terenów niezabudowanych, z możliwością przeznaczenia na inwestycje wielkopowierzchniowe.

IV.3. OBSZARY, KTÓRE MOGĄ BYĆ PRZEZNACZONE POD BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE DLA ZASPOKOJENIA POTRZEB MIESZKANIOWYCH WSPÓLNOTY SAMORZĄDOWEJ

W ramach ustaleń studium wyznaczono obszar, który może być przeznaczony pod budownictwo mieszkaniowe dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej. Obszar ten wyznaczono na rysunku studium nr 5 i oznaczono symbolem O/111/1. Granice tego obszaru wyznaczają następujące ulice: Jasienicka, Zaciszna, Smrekowa, Słoneczna, Wrzosowa i Cisowa. Tak wyznaczony obszar zajmuje powierzchnię 21,25 ha.

W obszarze tym znajduje się już kilka budynków mieszkalnych, ale większość terenu jest wolna od zabudowy.

Dla obszaru tego zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym⁶ Art. 13, ust. 1, pkt 3a oraz Art.6, ust.5, pkt 5a istnieje obowiązek wykonania miejscowego planu zagospodarowania

IV.4. OBSZARY, KTÓRE MOGĄ BYĆ PRZEZNACZONE DLA POTRZEB BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO, REALIZOWANEGO W RAMACH ZORGANIZOWANEJ DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

W ramach ustaleń studium wyznaczono trzy obszary, które mogą być przeznaczone dla potrzeb budownictwa mieszkaniowego, realizowanego w ramach zorganizowanej działalności inwestycyjnej. Obszary te oznaczono na rysunku studium nr5 następującymi symbolami: U/1/2, U/1/3, U/1/4. Poniższa tabela przedstawia opis granic opracowania oraz powierzchnie tych obszarów

Lp.	Symbol	Granice opracowania	Powierzchnia [ha]	Przedmiot i zakres opracowania
1.	U/1/2	Teren u zbiegu ulic Folwarcznej i Zdrojowej	3,70	Ustalenie możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej
2.	U/1/3	Teren pomiędzy ciekim wodnym, a ul. Kolonii Dolnej	7,63	
3.	U/1/4	Teren u zbiegu ulic Folwarcznej i Zacisznej	5,25	
		SUMA:	16,58	

Dla tego typu obszarów ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym⁷ nie przewiduje obowiązku sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ze względu jednak na istniejące uwarunkowania obszary te należy objąć planem miejscowym w I etapie realizacji. W planach tych należy określić zasady obsługi komunikacyjnej oraz infrastrukturalnej tych obszarów, a także zasady podziału na działki budowlane oraz standardy zabudowy.

⁶ Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 roku; tekst jednolity: Dz. U. z 1999r. Nr 15, poz.139 z późniejszymi zmianami.

⁷ Ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 roku; tekst jednolity: Dz. U. z 1999r. Nr 15, poz.139 z późniejszymi zmianami

IV.5. OBSZARY, NA KTÓRYCH PRZEWIDUJE SIĘ REALIZACJE PRIORYTETÓW PRZESTRZENNYCH ROZWOJU GMINY

W strategii rozwoju gminy Jaworze ~~ustalone~~ Stosownie do ustaleń "Strategii Rozwoju Gminy Jaworze" ~~przyjmuje się~~ następujące priorytety przestrzenne, wynikające z przyjętej misji i celów rozwoju gminy, związanych bezpośrednio z obszarami priorytetowymi:

- Dla obszaru Centrum;
 - Uporządkowanie komunikacji, przez rozbudowę chodników, parkingów, zatok i przystanków autobusowych.
 - Rewaloryzacja parku i zespołu pałacowego.
 - Zagospodarowanie obiektów zabytkowych.
 - Kreacja nowego centrum handlowego,
 - Budowa centrum sportowego.
- Dla północnego pasma w rejonie ulicy Bielskiej:
 - Utworzenie gminnej strefy ekonomicznej.
 - Budowa centrum bis w rejonie dworca kolejowego.

➤ ~~Dla dzielnicy Nałęcz:~~

- ~~Intensyfikacja działań inwestycyjnych zmierzających do rozbudowy bazy / turystyczno-sportowej,~~

➤ ~~Dla Reła ZZD - Grodziec~~

- ~~Budowa zbiornika retencyjnego wraz z urządzeniami sportowo-rekreacyjnymi,~~

Dla dzielnicy Jaworze - Nałęcz:

- Budowa zbiornika retencyjnego wielozadaniowego na potoku Jasienica (Jasionka) służącego celom:
 - zaopatrzenia w wodę przeznaczoną do spożycia,
 - ochrony przed powodzią,
 - ochrony przeciwpożarowej.
- **Realizacja zbiornika, ze względu na swoje funkcje, winna być zaliczona do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami.**

➤ Dla "Pola ZZD - Grodziec":

- Intensyfikacja działań inwestycyjnych zmierzających do budowy centrum leczniczo - rekreacyjnego (balneorekreacyjnego) wykorzystującego udokumentowane zasoby wód geotermalnych.

➤ Dla dzielnicy- Jaworze Górne:

- Ustanowienie planu ochrony terenów leśnych (ograniczenie wycinki, uporządkowanie leśnego nieporządku).
- Wytyczenie i organizacja ścieżek pieszych i szlaków turystycznych,

Oprócz powyższych działań priorytetowych związanych ze strukturą przestrzenną istnieją jeszcze inne główne przedsięwzięcia rozwojowe w obrębie czterech obszarów priorytetowych:

Nr	OBSZAR PRIORYTETOWY	GLÓWNE PRZEDSIĘWZIĘCIA ROZWOJOWE
I	Usługi publiczne i wyposażenie infrastrukturalne	Budowa dróg rowerowych wpisanych w program regionalny
		Zagospodarowanie amfiteatru jako miejsca częstych spotkań Jaworzan
		Rozbudowa połączeń z siecią dróg regionalnych
		Realizacja Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
II	Edukacja i kultura lokalna	Rozbudowa bazy sportowej przy istniejących szkołach

III	Ład przestrzenny	Ochrona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszarów przyleśnych
		Stworzenie układu urbanistycznego typowego dla uzdrowiska
		Stosowanie standardów zabudowy charakterystycznych dla terenów podgórskich
IV	Atrakcyjność turystyczna	Ochrona walorów architektonicznych
		Zagospodarowanie solanek (budowa tężni)
		Zorganizowanie szlaków turystycznych

ROZDZIAŁ V.

KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

Va. KIERUNKI ROZWOJU UKŁADÓW KOMUNIKACYJNYCH

Va.1. DOCELOWY MODEL UKŁADU TRANSPORTOWEGO GMINY JAWORZE

Va.2. ELEMENTY SKŁADOWE SYSTEMU ZASILAJĄCEGO

Va.2.1. System komunikacji kołowej

Va.2.2. Układy komunikacji szynowej

Va.3. ELEMENTY SKŁADOWE SYSTEMU KOMUNIKACJI WEWNĘTRZNEJ

Va.3.1. System komunikacji samochodowej

Va.3.2. System komunikacji rowerowej

Va.3.3. System komunikacji pieszej

Va.4. ELEMENTY Systemu komunikacji rekreacyjnej i wycieczkowej

Va.4.1. System pieszych szlaków turystycznych i wycieczkowych

Va.4.2. System tras rowerowych wycieczkowych i sportowych

Va.4.3. System tras sportowych - zimowych

Vb. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Vb.1. SIECI ZAOPATRZENIA W WODE

Vb.2. ODPROWADZENIE ŚCIEKÓW SANITARNYCH

Vb.3. ZAOPATRZENIE W GAZ

Vb.4. ZAOPATRZENIE W CIEPŁO

Vb.5. ZAOPATRZENIE W ENERGIE ELEKTRYCZNA

Vb.6. TELEKOMUNIKACJA

Vb.7. UTYLIZACJA ODPADÓW KOMUNALNYCH

V. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Va. KIERUNKI ROZWOJU UKŁADÓW KOMUNIKACYJNYCH

Kierunki rozwoju układów komunikacyjnych opracowano na podstawie analizy zewnętrznych i wewnętrznych układów komunikacyjnych zamieszczonej w Uwarunkowaniach Studium. Szczególną uwagę zwrócono na powiązania komunikacyjne gminy Jaworze z gminami sąsiednimi, a zwłaszcza Jasienicą i Bielskiem oraz na problemy związane z obsługą komunikacyjną ruchu turystycznego, które ze względu na swoją specyfikę umieszczone zostały w oddzielnym podrozdziale.

W studium zagadnienia komunikacyjne przedstawiono w dwóch etapach: docelowym modelu układu transportowego oraz elementów składowych tego modelu.

Va.1. DOCELOWY MODEL UKŁADU TRANSPORTOWEGO GMINY JAWORZE

Docelowy model układu transportowego gminy Jaworze opiera się na integracji systemów transportowych oraz powiązaniu relacji zewnętrznych z układem wewnętrznym. Model docelowy układu transportowego opiera się na trzech systemach:

- System zasilający, w skład którego wchodzi:
 - System komunikacji kołowej,
 - System komunikacji kolejowej.
- System komunikacji wewnętrznej, w skład którego wchodzi:
 - System wewnętrznej komunikacji kołowej,
 - System komunikacji rowerowej,
 - System komunikacji pieszej.
- System komunikacji rekreacyjnej i wycieczkowej, w skład którego wchodzi:
 - System pieszych szlaków turystycznych i wycieczkowych,
 - System tras rowerowych wycieczkowych i sportowych,
 - System tras sportowych - zimowych.

Budowę modelu docelowego należy oprzeć na następujących celach:

1. Wykorzystanie istniejących elementów infrastruktury komunalnej,
2. Udrożnienie systemu zasilającego,
3. Uzupełnienie istniejącego układu wewnętrznych dróg lokalnych i dojazdowych,
4. Budowa wewnętrznego układu tras pieszych i rowerowych także o charakterze rekreacyjno - sportowym.

Va.2. ELEMENTY SKŁADOWE SYSTEMU ZASILAJĄCEGO

Va.2.1. System komunikacji kołowej

➤ Elementy stanu istniejącego:

Przewiduje się utrzymanie oparcia układu komunikacji samochodowej zewnętrznej o przebieg drogi krajowej 1(E75). Droga ta ma parametry techniczne drogi głównej (G), dwu jezdniowej 2x2. Łączy ona rejon Bielska-Białej i pośrednio region Górnego Śląska z Cieszynem oraz z przejściem granicznym z Czechami. Droga ta jest też podstawowym nadrzędnym szlakiem komunikacji samochodowej, zasilającym układ wewnętrznej komunikacji Jaworza. Stanowi ona tradycyjny szlak wyjazdów weekendowych, często używany przez mieszkańców Śląska i Podbeskidzia.

W pobliżu północnej granicy administracyjnej gminy Jaworze przebiega droga zbiorcza, relacji Bielsko - Jasienica. Zapewnia ona dość dogodne połączenie z Bielskiem. Natomiast pośrednie połączenie z drogą krajową 1 (E75) jest utrudnione i usprawnienie tego połączenia powinno nastąpić jako jedno z priorytetowych zadań dla Gminy w zakresie komunikacji.

Z dniem 1 stycznia 1999 roku w związku z reformą administracyjną wszystkie były drogi wojewódzkie stały się drogami powiatowymi. Jak wynika z przepisów, zarządzanie i finansowa nie jej leży w kompetencji powiatu. Ilość dróg powiatowych w powiecie bielskim, w obrębie którego znajduje się Jaworze wynosi 334,5 km. Istniejącą sieć dróg powiatowych w zasadzie uważa się za wystarczającą, natomiast jej stan techniczny jest bardzo niezadowolający. Braki techniczne dotyczą przede wszystkim stanu nawierzchni oraz systemów odwodnień.

Lp.	Symbol drogi	Nazwa drogi	Nazwa ulicy - lokalizacja	Długość [km]
1.	04133	Świątoszówka - Bielsko	ul. Bielska, ul. Cieszyńska	3,455
2.	04134	Wapienica - Jaworze	ul. Wapienicka, ul. Zdrojowa	3,971
3.	04135	Jaworze - Nałęże	ul. Słoneczna	2,381
4.	04136	Jaworze - Nałęże	ul. Cisowa	4,62
SUMA:				14,427

Drogi powiatowe znajdujące się w obrębie gminy Jaworze tworzą układ rusztu opartego na dwóch osiach w kierunku wschód - zachód (ul. Cieszyńska i Bielska oraz ul. Słoneczna i Wapienicka) oraz dwóch osiach w kierunku północ - południe (ul. Cisowa oraz ul. Zdrojowa).

Ze względu na przebiegi głównych ciągów komunikacyjnych Jaworze jest korzystnie usytuowane, gdyż najważniejsze drogi o komunikacji międzyregionalnej przebiegają stosunkowo blisko ale nie przez teren gminy. Tak więc Jaworze nie jest narażone na wzmożony ruch tranzytowy.

Jako podstawowe należy przyjąć powiązania na trzech kierunkach:

- Kierunek wschodni do Bielska-Białej; funkcjonują obecne dwa połączenia, z których jedno - przez Wapienicę ma ograniczone możliwości przepustowości, drugie - drogą zbiorczą relacji Bielsko - Jasienica.
- Kierunek zachodni do Cieszyna; połączenie poprzez drogę krajową 1 (E75).
- Kierunek północny i wschodni do aglomeracji katowickiej oraz następnie drogą E462 do aglomeracji krakowskiej; połączenie poprzez drogę krajową 1(E75).

➤ Cele proponowanych przekształceń układu zasilającego w zakresie systemu komunikacji kołowej:

Podstawowym celem przekształceń systemu komunikacji kołowej - zasilającej jest jej udrożnienie na wszystkich trzech kierunkach: północnym, wschodnim i zachodnim. W obrębie gminy Jaworze nie przewiduje się wyznaczenia żadnych dróg Krajowych o parametrach dróg głównych. Układ zasilający musi się opierać na już istniejących elementach. Najważniejsze jest połączenie z drogą krajową 1(E75), dzięki której możliwe jest połączenie układu wewnętrznego gminy Jaworze na wszystkich wymienionych wyżej kierunkach. Jest to droga dwujezdniowa o wystarczających parametrach technicznych. Należy jednak podkreślić (jak to już wyżej wspomniano), że istniejące dwa włączenia do tej drogi (obydwa zresztą poza granicami Jaworza (jedno w Jasienicy, drugie w Wapienicy) są нефункционалне i nie zapewniają ani czytelnego ani bezpiecznego włączenia do ruchu.

➤ Kierunki przekształceń układu zasilającego w zakresie komunikacji kołowej:

Realizacja celu podstawowego tzn. udrożnienia systemu komunikacji zasilającej polegać po winna na:

- Utrzymaniu (przewidzianej w planie ogólnym) rezerwy terenu pod drogą zbiorczą wychodzącą od ulicy Wapienickiej na północ w kierunku ul. Cieszyńskiej i do drogi krajowej 1(E75) przez istniejące włączenie. Realizacja tego połączenia powinna być jednym z ważniejszych zamierzeń inwestycyjnych Jaworza w zakresie komunikacji kołowej. Realizacja ta wymaga jednak ścisłego współ działania z miastem Bielsko-Biała, w obrębie którego przebiega większa część nowego odcinka drogi. Przebieg tej drogi przewidziano i uzgodniono w planach ogólnych obydwu gmin.
- Modernizacja połączenia z drogą krajową 1(E75) przez Jasienicę w ulicy Cisowej. Przedsięwzięcie to wymaga współpracy z gminą Jasienica, w obrębie której znajduje się większa część drogi.
- Utrzymanie istniejącego przebiegu trasy Bielsko - Jasienicą, ze zwróceniem uwagi na jej odpowiednie oznakowanie.
- Utrzymanie statusu pozostałych powiązań komunikacyjnych z Jasienicą i Wapienicą jako dróg lokalnych.

Va.2.2. Układy komunikacji szynowej

➤ Elementy stanu istniejącego:

Przez Gminę Jaworze przechodzi jedna linia kolejowa transportu pasażerskiego relacji Bielsko - Cieszyn. Linia ta jest w niewielkim stopniu wykorzystana przez mieszkańców Jaworza. Pomimo tego, że stacja Jaworze-Jasienica znajduje się w zasięgu dojścia pieszego z centrum Jaworza, nie jest ona zbyt często wykorzystywana przez mieszkańców gminy. Wynika to za pewne z niewielkiej odległości do centrum Bielska oraz dużej konkurencyjności bardziej atrakcyjnych i szybszych środków komunikacji publicznej.

Linia kolejowa może być aktywniej wykorzystywana jako jeden (obok transportu samochodowego) z elementów układu zasilającego, dowożącego ludzi z aglomeracji śląskiej i bielskiej.

➤ Cele proponowanych przekształceń układu zasilającego w zakresie systemu komunikacji szynowej:

Za cel podstawowy powinno się przyjąć zasadę utrzymania i aktywizacji istniejącego układu. W ramach istniejącej infrastruktury możliwa jest aktywizacja połączeń podmiejskich realizujących połączenie do Bielska i Cieszyna. Istotnym nowym elementem powinna stać się budowa stacji kontenerowej przewidzianej w Planie Ogólnym Jaworza i Jasienicy. Stacja ta pozwoliłaby na intensywniejsze wykorzystanie ekonomiczne północnej strefy gminy, znajdującej się pomiędzy drogą Bielsko-Jasienica, a linią kolejową.

Z uwagi na niewielki obszar jaki zajmuje gmina Jaworze oraz na bogate ukształtowanie terenu, nie przewiduje się rozwoju komunikacji szynowej obsługującej wewnętrzny układ transportowy. Możliwe jest zaktywizowanie połączeń lokalnych relacji Cieszyn - Jaworze - Bielsko-Biała na istniejącym torowisku

➤ Kierunki proponowanych przekształceń układu zasilającego w zakresie komunikacji szynowej: Realizacja celu podstawowego polegać powinna na:

- Aktywizacja połączeń pasażerskich na linii Bielsko - Cieszyn.
- Aktywizacja połączeń pasażerskich łączących gminę Jaworze z Aglomeracją Śląską.
- Realizacja stacji kontenerowej na granicy z Jasienicą. Stacja ta pokrywałaby potrzeby na usługi związane z obsługą ruchu kontenerowego dla regionu bielskiego. Realizacja stacji wiązałaby się z budową dodatkowego toru. Inwestycja ta powinna być realizowana na szczeblu regionalnym, przy wspólnym porozumieniu trzech gmin: Jaworza, Jasienicy i Bielska-Białej.

Va.3. ELEMENTY SKŁADOWE SYSTEMU KOMUNIKACJI WEWNĘTRZNEJ

Va.3.1. System komunikacji samochodowej

➤ Elementy stanu istniejącego:

Układy komunikacji samochodowej wewnątrz gminy Jaworze wyznaczone są siatką ulic lokalnych i dojazdowych, będących drogami gminnymi. Drogi te są bardzo zróżnicowane pod względem nawierzchni oraz innych parametrów technicznych i geometrycznych.

Do dróg dojazdowych zaliczono także wiele dróg częściowo utwardzonych i nieutwardzonych.

Wszystkie drogi lokalne i dojazdowe charakteryzują się niską przepustowością która może być istotną barierą w rozwoju przestrzennym gminy.

Układ dróg na osi północ-południe oparty jest na dwóch drogach, z których jedna przechodzi wzdłuż granicy administracyjnej z Jasienicą i prowadzi do Nałęża, a druga prowadzi do centrum gminy Jaworze.

Układ dróg na osi wschód-zachód oparty jest na dwóch drogach, z których jedna (relacji Bielsko - Jasienica) należy do układu zasilającego, a druga przechodząca przez centrum Jaworza.

Szczególnie utrudniony jest przejazd przez centrum Jaworza. Wynika to głównie ze złych parametrów technicznych drogi (zbyt małych promieni skrętów i niedostosowanej do wymogów szerokości jezdni oraz jakości nawierzchni). Niektóre drogi gminy zostały opisane w Przewodniku po Jaworzu" jako trasy wycieczkowe. Są one jednak częścią układu wewnętrznego komunikacji samochodowej, a ich wydzielanie nie wydaje się celowe. Należy jednak podjąć prace nad właściwszym wyeksponowaniem istniejącego krajobrazu widzianego z drogi. W chwili obecnej tylko niektóre odcinki dróg umożliwiają wgląd w atrakcyjne wnętrza krajobrazowe. Szczególnie atrakcyjne krajobrazowo są odcinki ulicy Cisowej, która prowadzona jest skrajem lasu wzdłuż doliny rzeki Jasionki oraz ulicy Podgórskiej, z której widoczne są pasma Beskidów wraz z wzniesieniami: Oстрыm, Wysokim i Borowiną.

Układ komunikacyjny wymaga wprowadzenia wielu zabiegów technicznych, organizacyjnych i funkcjonalnych łącznie z przebudową i budową nowych odcinków szczególnie w centrum. Szczególnej uwagi wymaga przebudowa niektórych fragmentów dróg, na których prowadzony jest ruch autobusowy komunikacji publicznej. Dotyczy to zwłaszcza niektórych fragmentów ulic: Cisowej, Zdrojowej, Wapienieckiej i Słonecznej.

W dalszych etapach realizacji należałoby przewidzieć odciążenie komunikacyjne centrum Jaworza. Inwestycje budowy nowych odcinków dróg o parametrach dróg zbiorczych powinny wiązać się z usprawnieniem komunikacji publicznej autobusowej. Należy rozważyć w przyszłości możliwość budowy małego dworca autobusowego.

➤ Cele proponowanych przekształceń układu wewnętrznego w zakresie systemu komunikacji samochodowej:

Za cel podstawowy kształtowania wewnętrznej komunikacji samochodowej należy przyjąć zasadę zachowania istniejącego układu dróg, poprawa ich stanu technicznego.

W dalszym horyzoncie czasowym należy przewidzieć przebudowę układu drogowego oraz odciążenie komunikacyjne obszaru centrum, oraz budowę małego podmiejskiego dworca autobusowego.

Przebudowę układu komunikacyjnego należy prowadzić w ten sposób, aby utworzyć nowe powiązania drogowe na osi wschód-zachód, przechodzące w pobliżu centrum. Celowym wydaje się stworzenie dwóch takich dróg o parametrach ulic zbiorczych. Możliwe jest ich wytyczenie w śladach istniejących dróg o niższych parametrach technicznych, lub w korytarzach wyznaczonych w planie Ogólnym.

➤ Kierunki przekształceń układu wewnętrznego w zakresie komunikacji samochodowej: Realizacja celu podstawowego polegać powinna na:

- Zachowaniu istniejącego układu dróg samochodowych.
- Poprawa stanu technicznego dróg istniejących.
- Poprawa drożności dróg istniejących poprzez zapewnienie odpowiedniej szerokości jezdni, odpowiednich promieni skrętów.
- Podniesienie poziomu bezpieczeństwa poruszania się pieszych poprzez budowę chodników.
- W dalszym etapie przebudowy układu komunikacyjnego Jaworza należy przewidzieć układu odciążającego centrum. Układ taki mógłby opierać się na dwóch drogach prowadzonych w śladzie istniejącej ulicy Folwarcznej z przedłużeniem do ul. Kolonii Dolnej oraz w śladzie ulic: Wrzosowej, Zawilcowej, Nagietkowej, Wąwóz, Sosnowej, Podgórskiej, Świerkowej i Jaworzańskiej.
- Budowa małego Dworca Autobusowego o charakterze podmiejskim. Dworzec taki mógłby powstać przy ulicy Folwarcznej w pobliżu centrum oraz terenu planowanej rozbudowy funkcji usługowych.
- Szczególną uwagę należy zwrócić na atrakcyjne kształtowanie wnętrza krajobrazowych, przez które przechodzi droga, poprzez zachowanie wglądów, osi i kierunków widokowych.

Va.3.2. System komunikacji rowerowej

➤ Elementy stanu istniejącego.

Cały obszar gminy Jaworze znajduje się w zasięgu codziennej dostępności rowerowej. Generatorami ruchu rowerowego są:

- Szkoły i inne ośrodki oświatowe,
- Centrum gminy z Urzędem Gminy, obiektami usługowymi, inne tereny i obiekty usługowe,
- Tereny parkowe i rekreacyjne ogólnodostępne,
- Ośrodki wczasowe i rekreacyjne zamknięte,
- Tereny leśne i zadrzewione.

Generatory te podzielić można na dwie grupy: te które związane są z usługami codziennej dostępności oraz te które związane są z funkcjami rekreacyjnymi. Generatory te różnią się między sobą charakterem i częstością wykorzystania, co wpływa bezpośrednio na odmienny sposób wytyczenia i zaprojektowania dróg rowerowych.

W obrębie gminy nie występują żadne istniejące wydzielone drogi komunikacji rowerowej. Ruch rowerowy odbywa się w obrębie układu komunikacji samochodowej. Z uwagi na niewielkie natężenie ruchu odbywa się on w zasadzie bezkolizyjnie,

Ustalenia dotyczące dróg rowerowych o charakterze rekreacyjnym i sportowym opisano w dalszej części rozdziału,

➤ Cele proponowanej budowy układu dróg rowerowych:

W przypadku odcinków bardziej obciążonych ruchem samochodowym należy jednak przewidzieć wydzielenie dróg rowerowych. Wydzielenie to może być realizowane poprzez wyznaczenie oddzielnego pasa dla ruchu rowerowego w obrębie chodnika pieszego lub jezdni. Pas taki powinien być odpowiednio oznakowany poprzez znaki drogowe oraz zastosowanie odmiennej kolorystyki nawierzchni. Szczególną uwagę należy zwrócić na strefy kolizyjne np. przejazdy rowerowe w poprzek drogi samochodowej, trasy kolejowej lub ciągu pieszego. W obrębie obszaru zainwestowanego gminy Jaworze w zasadzie nie przewiduje się budowy dróg rowerowych poza układem ulicznym.

➤ Kierunki proponowanej budowy układu dróg rowerowych:

Realizacja celu budowy układu dróg rowerowych powinna polegać na:

- Budowa układu dróg rowerowych wiążących z sobą obszary zainwestowane zabudową, mieszkaniową z obiektami i terenami usługowymi, oświatowymi oraz terenem Centrum Jaworza. Proponuje się wytyczenie następujących dróg rowerowych wzdłuż następujących ulic:
 - Cisowej od ul. Cieszyńskiej do Nałęża,
 - Zdrojowej, Wąwóz i Turystycznej,
 - Całego przebiegu ul. Średniej,
 - Cieszyńskiej, Bielskiej na odcinku znajdującym się w granicach gminy, docelowo do centrum Bielska i Jasienicy.
 - Całego przebiegu ul. Folwarcznej, Pod Harendą wzdłuż wyznaczonego w planie ogólnym połączenia do drogi Kolonii Dolnej,
 - Całego przebiegu ulicy Słonecznej, na odcinku ul. Zdrojowej do ul. Wapienickiej,
 - Wzdłuż ul. Wrzosowej, przez las i dalej ul. Jaworową do Turystycznej,
 - Wzdłuż Panoramicznej i Podgórskiej.
- W przypadku wytyczenia wyłącznie drogi rowerowej możliwe jest uzupełnienie jej o ciąg pieszey, pod warunkiem zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa i oświetlenia sztucznego,
- Powiązanie systemu ruchu rowerowego z przystankami publicznej komunikacji, a zwłaszcza dworca kolejowego Jaworze-Jasienica.
- Urządzenie miejsc do przechowywania rowerów w pobliżu generatorów ruchu rowerowe go.

Va.3.3. System komunikacji pieszej

➤ Elementy stanu istniejącego.

W obrębie gminy Jaworze, z uwagi na jej niewielki obszar, ruch pieszy jest zamienne stosowany z komunikacją rowerową. Ruch ten odbywa się w obrębie dróg publicznych, które są niestety najczęściej pozbawione chodnika. Największymi generatorami ruchu pieszego są obiekty usługowe oraz wszystkie te tereny i obiekty, które są jednocześnie generatorami ruchu rowerowego.

Ulice w centrum Jaworza na najważniejszych fragmentach mają wydzielony chodnik pieszey. Pozostałe drogi i ulice są ich pozbawione, co powoduje znaczne utrudnienia poruszania się pieszych i obniża zarazem poziom bezpieczeństwa na drodze.

Pieszą komunikację turystyczną z uwagi na jej specyfikę omówiono w dalszej części rozdziału.

➤ Cel rozbudowy układu dróg pieszych:

Konieczna jest rozbudowa układu chodników pieszych towarzyszących ulicom. Celowe wydaje się ponadto utrzymanie istniejących szlaków pieszych tradycyjnie wykorzystywanych przez pieszych, przebiegających poza układem ulicznym. Dla wszystkich ciągów pieszych, przy zastosowaniu odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa, dopuszcza się dodanie równo ległej drogi rowerowej.

➤ Kierunki rozbudowy układu dróg pieszych:

Realizacja celu rozbudowy układu ciągów pieszych powinna polegać na:

- Wyposażenie ważniejszych ulic zbiorczych i lokalnych w chodniki pieszey.
- Zorganizowanie dróg pieszych poza układem ulicznym zgodnie z następującymi przebiegami:

- Od centrum Jaworza do stacji kolejowej pod Goruszką dalej Folwarczną i wzdłuż dolinki cieku wodnego na północ,
- Ciąg pieszy przez las od ulicy Jaśminowej do Nałęża.
- Ciągi piesze należy wyposażyć w oświetlenie sztuczne.
- Zaleca się, aby ciągi piesze przechodzące przez strefę centrum wyposażone były w elementy małej architektury jak np. ławki, kosze na śmieci oraz inne obiekty mogące uatrakcyjnić wizualny odbiór wnętrza.
- Dopuszcza się uzupełnienie ciągu pieszego o wydzieloną drogę pieszą.

Va.4. ELEMENTY SYSTEMU KOMUNIKACJI REKREACYJNEJ I WYCIECZKOWEJ

Va.4.1. System pieszych szlaków turystycznych i wycieczkowych

➤ Elementy stanu istniejącego:

Szlaki piesze i narciarskie prowadzone są z reguły z dala od terenów zurbanizowanych, w obszarach o wyjątkowych walorach krajobrazowych i turystycznych. Ciągi ruchu pieszego podzielone zostały na trzy grupy:

- Drogi piesze wycieczkowe,
- Oznakowane szlaki turystyczne,
- Trasy sportowo - rekreacyjne,

Drogi piesze wycieczkowe wyznaczono w dwóch pętlach. Obydwie zazębiają się w rejonie centrum Jaworza. Jedna z nich prowadzi w strefie zurbanizowanej ulicą Wrzosową Słoneczną Zdrojową Wąwóz i Turystyczną a następnie w obszarze leśnym, wzdłuż Potoku Kamiennego, przechodząc na wschód od Ostrego (659), później grzbietem górskim do Bucznika (683), dalej do Nałęża i do zamknięcia pętli na ulicy Wrzosowej. Druga pętla drogi wycieczkowej rozpoczyna się w Centrum, później ulicą Wapienicką Korolową Pagórkową do Jaworza Średniego, dalej ulicą Średnią domykając pętlę odcinkiem szlaku prowadzonym w obszarze leśnym w przebiegu wyznaczonym grzbietem górskim łącząc cym wzniesienia: Palenicę (688), Kopany (690), Wysokie (762) i Borowinę (720).

Znakowane szlaki turystyczne. W obrębie gminy Jaworze wyznaczono trzy szlaki turystyczne. Identyfikowane są one kolorami: czerwonym, pomarańczowym i niebieskim. Szlak czerwony rozpoczyna się w gminie Jasienica w rejonie ulicy Cieszyńskiej. Prowadzony jest dalej na południe przez dzielnicę Jasienicy - Biery ulicą Fabryczną przekraczając granicę administracyjną Jaworza na wysokości ulicy Myśliwskiej. Dalej szlak prowadzi dalej na południe do ulicy Cisowej do parkingu. Później szlak prowadzony jest w obrębie gminy Brenna wzdłuż pasma następujących wzniesień: Łazka (711), Czupela (746), Małego Cisowego (828), i Wielkiego Cisowego (872) do Błatni (917), na której znajduje się schronisko, punkt widokowy oraz chatki studenckie. W tym samym miejscu rozpoczyna się szlak zielony, Pro wadzi on dalej na południe w kierunku Brennej i wzniesienia - Równicy. Szlak niebieski, podobnie jak czerwony rozpoczyna się poza granicami administracyjnymi Jaworza w Wapienicy w rejonie przystanku kolejowego Bielsko-Biała - Wapienica. Szlak ten prowadzi początkowo ulicą Jaworzańską Zaporą, na południe w kierunku Palenicy (688), Wysokiego (762), Przykrej (824) i Błatni (917). Jego kontynuacją (podobnie jak dla szlaku czerwonego) jest szlak zielony. Szlak pomarańczowy prowadzi przez centrum gminy Jaworze, od przystanku kolejowego Jaworze-Jasienica, ulicami: Zdrojową Wąwóz dalej przez tereny leśne w kierunku Przykrej (824) i Błatni (917). Następnie kieruje się on na zachód do wzniesienia Stołów, Trzech Kopców i Klimczoka.

Trasy sportowo - rekreacyjne. Trasy sportowo - rekreacyjne wyznaczone są w sposób podobny jak szlaki turystyczne. Charakteryzują się one jednak innymi warunkami technicznymi. Podobnie jak piesze trasy wycieczkowe tworzą one zamknięte pętle: jedną mniejszą wewnętrzną drugą większą. Pętle te w całości przebiegają przez tereny leśne o bogatej rzeźbie terenu, a ich przebieg jest wyznaczony grzbietami górskimi i dolinami. W obrębie gminy Jaworze wyznaczono ponadto narciarskie trasy biegowe oraz jedną wyczynową trasę narciarsko - rowerową. Trasy te mogą być wykorzystywane także jako wyczynowe i sportowe szlaki piesze.

- ###### ➤ Kierunki kształtowania pieszych szlaków turystycznych i wycieczkowych: Realizacja tego celu powinna polegać na:

- Utrzymaniu technicznym przebiegów ustalonych tras.
- Oznakowanie wszystkich tras i szlaków oraz innych punktów charakterystycznych np. szczytów górskich i schronisk.
- Dopuszcza się zmiany przebiegów tras istniejących oraz możliwość wytyczenia nowych szlaków pieszych pod warunkiem uzgodnienia warunków ich wykorzystania z właściwymi instytucjami np. Dyrekcją Okręgową Lasów Państwowych.

Va.4.2. System tras rowerowych wycieczkowych i sportowych

➤ Elementy stanu istniejącego:

Drogi rowerowe wycieczkowe prowadzone są z reguły tymi samymi przebiegami, co drogi samochodowe. Nie są to trasy wydzielone, ani oznakowane. Są one natomiast uwidocznione w Przewodniku po Jaworzu. Z reguły przechodzą one przez centrum Jaworza. Jedna z nich prowadzi z centrum na wschód w kierunku Jaworza Średniego ulicą Wapienicką i dalej w kierunku Jasienicy. Równolegle do niej ulicą Podgóorską a następnie Panoramiczną biegnie druga trasa. Następnie prowadzi ona na północ, w kierunku Centrum ulicą Wąwóz i Zdrojową. Na wysokości Urzędu Gminy skręca na zachód w ulicę Folwarczną a następnie na południe w Zaciszną. Oddzielną odnogę układu tras rowerowych wycieczkowych stanowi droga od ul. Cieszyńskiej w Jasienicy do Nałęża.

Trasa rowerowa sportowa prowadzona została po zboczu doliny Jasionki wzdłuż granicy z Brenna. Została ona także przewidziana jako wyczynowa trasa narciarska,

➤ Cel kształtowania układu tras rowerowych i wycieczkowych.

Należy dążyć do utrzymania obecnego układu tras rowerowych oraz do ich rozbudowy jako tras całorocznych (w zimie mogą funkcjonować jako trasy narciarskie). W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa należy docelowo zapewnić trasom rowerowym wycieczkowym oddzielne, bezpieczne przebiegi wydzielone odrębnymi pasami. Jest to tym bardziej celowe, że trasy te pokrywają się w zasadzie z drogami rowerowymi układu wewnętrznego.

➤ Kierunki kształtowania układu tras rowerowych i wycieczkowych:

Realizacja zadań w tym zakresie powinna polegać na:

- Utrzymaniu istniejących tras rowerowych.
- Zapewnieniu realizacji odrębnych pasów ruchu rowerowego w przypadku, gdy droga rowerowa jest prowadzona w obrębie jezdni.
- Oznakowaniu wszystkich tras i dróg rowerowych.
- Dopuszczeniu wytyczenia nowych tras rowerowych, przystosowanych do całorocznego użytkowania, udostępnianych także zimą dla narciarzy.

Va.4.3. System tras sportowych - zimowych

➤ Elementy stanu istniejącego.

Wśród tras sportowych w gminie Jaworze wyróżnić można trasy narciarskie oraz trasy wyścigów psich zaprzęgów.

Trasy narciarskie. W obrębie gminy Jaworze wyznaczono dwie zimowe trasy biegowe. Zostały one wytyczone w formie zamkniętych pętli. Pierwsza z nich, o długości 4,5 km, wytyczona została w obszarze rolnym, częściowo zabudowanym, na północ od wzgórza Goruszki. Druga, o długości 3km, w całości przebiega przez tereny leśne na południowy zachód od drogi Wrzosowej. Trasy te znajdują się w obszarach pofałdowanych, o niezbyt dużej różnicy wysokości. Oprócz nich wyznaczona jest także trasa wyczynowa, wzdłuż doliny Jasionki, o której pisano w podrozdziale poprzednim.

Trasy wyścigów psich zaprzęgów. W Jaworzu wyznaczono jedną trasę wyścigów psich zaprzęgów, która wytyczona została dużym łukiem wokół terenów zurbanizowanych. Swoją początek bierze w pobliżu Folwarku, później ulicami: Sielską Łubinową Pod Młyńską Kępą Folwarczną i Wrzosową gdzie w okolicy ul. Turystycznej kończy swój bieg. Trasy sportów zimowych powinny być przygotowywane w zależności od potrzeb i warunków pogodowych. Ich stałe urządzenie może być uzasadnione tylko wtedy, gdy będą one także użytkowane w okresie wiosennym, letnim i jesiennym jako trasy rowerowe.

➤ Kierunki kształtowania tras sportowo - zimowych: .

- Przygotowanie tras sportowych zimowych w zależności od potrzeb.
- Trasy narciarskie powinny być wytyczane w obszarach atrakcyjnych krajobrazowo
- Dopuszcza się wyznaczanie takich tras tymczasowo (np. raz do roku).
- Trasy trwałe powinny być wykorzystywane także jako drogi piesze lub rowerowe.

Vb. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej sformułowano w oparciu o uwarunkowania tego rozwoju, zawarte w części studium oraz cele określone w Strategii,..." oraz wynikające z bieżącej polityki Samorządu Gminy. Uwarunkowania opracowane zostały na podstawie zgromadzonego materiału informacyjnego. Głównym źródłem jego pozyskania były zebrane wnioski i uwagi, jakie przesłali odpowiedni dysponenti sieci po otrzymaniu zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, bądź po osobistych lub listownych kontaktach głównego projektanta z odpowiednim dysponentem sieci. W studium sformułowano cele, jakie należy przyjąć oraz kierunki realizacji konkretnych inwestycji.

Vb.1. SIECI ZAOPATRZENIA W WODĘ

➤ Elementy stanu istniejącego

Zapotrzebowanie gminy Jaworze na wodę pokrywane jest z ujęcia wody pitnej "Wapienica", która dostarczana jest za pomocą wodociągu grupowego Bielska-Białej. Drugim źródłem zaopatrzenia w wodę jest ujęcie wody „Kobiernice”. Niezależne ujęcie wody pitnej posiada Szpital Opieki Długoterminowej (dawne sanatorium). Promień strefy ochrony bezpośredniej tego ujęcia wynosi 200m. Na północ od ul. Folwarcznej w sąsiedztwie terenów, dla których w studium ustalono możliwość realizacji funkcji mieszkaniowej znajduje nieczynne ujęcie wód solankowych, dla którego promień strefy ochronnej wynosi 100m. Strefy ochronne wodociągów wynoszą w szerokości 6m.

Stan techniczny obiektów i urządzeń zaopatrzenia w wodę jest zadowalający. Ponadto istnieje możliwość łatwej rozbudowy sieci oraz jej dostosowanie do potrzeb.

➤ Cele i kierunki kształtowania sieci zaopatrzenia w wodę:

- Zachowanie istniejącego układu sieci zaopatrzenia w wodę.
- *Możliwość rozbudowy systemu poprzez wykorzystanie dla zaopatrzenia w wodę projektowanego zbiornika retencyjnego w Jaworzu - Nałężu.*
- Systematyczna modernizacja stanu technicznego sieci.
- Dostosowywanie układu sieci i jej pojemności do potrzeb gminy.
- Nowe przebiegi linii wodociągów powinny być przeprowadzane w liniach rozgraniczających dróg.
- Szczególną uwagę należy zwrócić na minimalizację kosztów podłączeń nowych budynków mieszkalnych realizowanych jako zabudowa siedliskowa, tworzących za budowę rozproszoną.

Vb.2. ODPROWADZENIE ŚCIEKÓW SANITARNYCH

➤ Elementy stanu istniejącego.

Jaworze posiada sieć kanalizacji sanitarnej o długości ok. 20 km. kanalizacja ta obsługuje w większości tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności oraz kilka obiektów wczasowych. Na pozostałym terenie ścieki odprowadzane są nieczyszczone bezpośrednio do rowów lub osadników gnilnych - przydomowych. Wschodnia część Jaworza odprowadza ścieki do nowej oczyszczalni „Wapienica”.

Jaworze jest niedostatecznie wyposażone w sanitarną sieć kanalizacyjną. Ponadto Gmina nie posiada kanalizacji deszczowej.

➤ Cele i kierunki kształtowania sieci kanalizacji sanitarnej:

- Dalsza rozbudowa i modernizacja sieci, ze szczególnym uwzględnieniem terenów dotychczas nie skanalizowanych np. w Jaworzu Średnim i Górnym.
- Konieczność egzekwowania tymczasowej realizacji szczelnych, bezodpływowych zbiorników (szamb), w przypadku niemożności podłączenia danej inwestycji do sieci gminnej.
- Realizacja kanalizacji deszczowej rozdzielczej.
- Systematyczna likwidacja osadników przydomowych i przyłączenie do kanalizacji ogólnej.

- Dla obiektów letniskowych i mieszkalnych zlokalizowanych z dala od linii kanalizacji sanitarnej zaleca się budowę małych biologicznych, przydomowych oczyszczalni ścieków. Wyjątkowo należy dopuścić realizację szczelnych zbiorników bezodpływowych.

Vb.3. ZAOPATRZENIE W GAZ

➤ Elementy stanu istniejącego.

Gmina Jaworze wyposażona jest w linię gazową średnioprężną doprowadzającą gaz ze stacji gazowych Bielska. W 90% jest to linia zbudowana z rur stalowych, które umożliwiają łatwe przyłączenie się nowych użytkowników. Gmina posiada własną stację gazową stopnia.

Stan sieci zaopatrzenia w gaz dzięki bieżącym remontom jest dobry i nie wymaga większych zmian. Nie przewiduje się dalszej rozbudowy sieci gazociągów, natomiast jest ona możliwa.

➤ Cele i kierunki kształtowania sieci zaopatrzenia w gaz:

- Zachowanie istniejącego układu sieci zaopatrzenia w gaz.
- Systematyczna modernizacja sieci.
- Przyłączanie nowych odbiorców gazu.
- Dalsze zastępowanie systemu ogrzewania węglem na rzecz systemu bardziej ekologicznego - ogrzewania gazem.

Vb.4. ZAOPATRZENIE W CIEPŁO

➤ Elementy stanu istniejącego.

Gmina Jaworze nie posiada centralnej instalacji ciepłej. Budynki mieszkalne ogrzewane są z lokalnych przydomowych kotłowni spalających węgiel. Koks oraz coraz częściej gaz. Nie przewiduje się zastosowania centralnego systemu ogrzewania.

➤ Cele i kierunki kształtowania sieci zaopatrzenia w ciepło:

- Zachowanie istniejącego systemu ogrzewania z lokalnych, przydomowych kotłowni, przy wymogu stałej ich modernizacji, gwarantującej ograniczenie emisji spalin zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- Dalsze rozpowszechnienie stosowania gazu, oleju opałowego i energii elektrycznej oraz likwidacja wielu rozproszonych źródeł emisji spalin, które nie spełniają wymagań określonych w obowiązujących przepisach. Rozważenie możliwości zastosowania innych niekonwencjonalnych źródeł ciepła.
- Szczególnie zaleca się zastosowanie energii z kolektorów słonecznych umieszczanych na stokach o nachyleniu południowym oraz wykorzystania energii geotermicznej po przez tzw. "pompy ciepłe", które wykorzystywałyby ciepło wody o temp. 23-32°C znajdujące się pod Jaworzem.

Vb.5. ZAOPATRZENIE W ENERGIE ELEKTRYCZNA

➤ Elementy stanu istniejącego

Gmina posiada napowietrzną i kablową sieć niskiego i średniego napięcia. Głównymi odbiorcami są odbiorcy indywidualni oraz fabryka Mebli Giętych i firma tekstylna "ATAREKS", Sieć ta pokrywa w 100% wszystkie potrzeby gminy. Pewne niedobory mocy występują w rejonie ulic Rumiankowej i Żurawiovej, co wymaga rozbudowy sieci elektroenergetycznej. Niektóre istniejące przebiegi linii elektroenergetycznych nie są wytyczone w lin czających, co bezpośrednio wpływa na obniżenie jakości i wartości budowlanej tych terenów.

➤ Cele i kierunki kształtowania sieci elektroenergetycznych:

Wzdłuż linii napowietrznych średniego napięcia należy zachować strefę wolną od zabudowy o szerokości 16 m. Szerokość tej strefy podano w przybliżeniu, dlatego też w przypadku planowania budowy obiektu w pobliżu linii elektroenergetycznych należy złożyć u dysponenta sieci szczegółowy plan zagospodarowania terenu celem indywidualnego rozpatrzenia i ustalenia strefy wolnej od zabudowy. Dla linii kablowych zaleca się zachowanie minimalnych odległości zgodnie z obowiązującymi normatywami.

Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego realizowane w obszarze gminy powinny obejmować branżę elektroenergetyczną w postaci uproszczonego „Studium Energetycznego” zawierającego bilanse mocy obszarów zapotrzebowania na energię elektryczną oraz propozycje

projektowanego uzbrojenia w urządzenia elektroenergetyczne. Aktualne przebiegi linii kablowych są do wglądu w Zakładzie Energetycznym Bielsko-Biała, natomiast przebiegi napowietrznych projektant planu powinien zinventaryzować we własnym zakresie. Inne ustalenia szczegółowe:

- Zachowanie istniejącego układu sieci elektroenergetycznych.
- Systematyczna modernizacja i przebudowa sieci.
- W przypadku modernizacji należy przewidzieć takie wytyczenie linii elektroenergetycznej, aby znajdowała się ona w liniach rozgraniczających dróg i infrastruktury technicznej.
- Należy permanentnie prowadzić studia odnośnie możliwości wykorzystania innych nie konwencjonalnych źródeł energii, jak np. wspomniane wyżej pompy ciepłe i kolektory słoneczne oraz elektrownie wiatrowe, czy wodne,
- Przełożenie napowietrznych linii elektroenergetycznych pod ziemię (skablowanie) tam, gdzie koliduje to z istniejącą lub proponowaną zabudową lub walorami krajobrazowymi obszaru.

Vb.6. TELEKOMUNIKACJA

➤ Elementy stanu istniejącego:

Jaworze jest dobrze obsługiwane w sieć telekomunikacyjną i nie ma w zasadzie potrzeb jej rozbudowy. Długość linii wynosi ponad 4 km.

Vb.7. UTYLIZACJA ODPADÓW KOMUNALNYCH

➤ Elementy stanu istniejącego.

Gmina Jaworze nie posiada własnego wysypiska śmieci. Odpady przewożone są na wysypisko śmieci w Jastrzębiu. Głównymi producentami odpadów są: mieszkańcy, służba zdrowia, oczyszczalnie ścieków, budownictwo. Odpady ze Szpitala Opieki Długoterminowej wywożone są natomiast na wysypisko śmieci w Lipniku w Bielsku-Białej. Inne odpady służby zdrowia spalane są w kotłowni należącej do szpitala.

➤ Cele i kierunki realizacji zasad utylizacji odpadów stałych:

- Zastosowanie istniejącego systemu wywozu śmieci do wysypisk zlokalizowanych poza terenem gminy.
- Likwidacja wszelkich dzikich wysypisk.
- Realizacja Punktu Selektywnej zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).
- Ograniczenie do minimum uciążliwości odpadów dla środowiska przy maksymalnym ich wykorzystaniu gospodarczym.

Na terenie gminy Jaworze przewiduje się realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym w zakresie:

- budowa urządzeń i obiektów infrastruktury związanej z gospodarką odpadami

ROZDZIAŁ VI.

UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTezę USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

VI. UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Prace nad częściową zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze prowadzone są w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2021 poz. 741 z późniejszymi zmianami) na podstawie Uchwały Rady Gminy Jaworze w sprawie przystąpienia do sporządzenia częściowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze nr XXIV/234/21 z dnia 4 lutego 2021r, zmienionej uchwałą o zmianie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia częściowej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze nr XXV/240/21 z dnia 2 marca 2021r.

Na obszarze objętym zmianą studium, obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Bielską, Niecałą i granicami z gminą Jasienica oraz miastem Bielsko-Biała, przyjęty Uchwałą Nr XXXI/287/14 Rady Gminy Jaworze z dnia 11 lutego 2014 r.

W projekcie zmiany studium uwzględniono w szczególności uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy oraz zasobów przyrodniczych terenu.

Na potrzeby niniejszej zmiany sporządzono bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, który wykazał, iż na terenie gminy Jaworze, rezerwy terenów przeznaczonych pod zabudowę całkowicie pokrywają przewidywane zapotrzebowanie na nową zabudowę. Jak również wynika z przeprowadzonych analiz lokalizacja nowych terenów zabudowy powinna odbywać się wyłącznie w obszarze zwartej struktury funkcjonalno - przestrzennej gminy.

Zakres przedmiotowej zmiany studium został określony w uchwałach o przystąpieniu do sporządzenia częściowej zmiany studium i dotyczy jednego wydzielonego obszaru, w którym przewiduje się realizację funkcji usługowej, usługowo-komunalnej. Opracowana zmiana projektu studium dotyczy zmiany ustaleń obowiązującego studium w obszarze działki o numerze 181/64. Wprowadzona zmiana ma na celu umożliwienie realizacji zadania należącego do inwestycji celu publicznego tj. wyznaczenia terenu, na którym możliwa jest realizacja punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK).

Teren objęty zmianą studium, jest predysponowany do lokalizacji na nim funkcji określonej w projekcie zmiany studium. Przyjęte rozwiązania nie wpływają negatywnie na otoczenie przedmiotowego obszaru. Obszar zmiany leży poza terenami prawnie chronionymi oraz cennymi przyrodniczo. W granicach terenu objętego zmianą studium nie występują również obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych. W związku z tym realizacja ustaleń zmiany studium nie ma wpływu na formy ochrony przyrody występujące na obszarze gminy oraz nie koliduje z przyrodniczymi uwarunkowaniami otoczenia.

Ponadto proponowana zmiana studium obejmuje teren już przeznaczony w obowiązującym miejscowym planie pod zainwestowanie. W otoczeniu obszaru objętego przedmiotową zmianą rozwija się zabudowa usługowa oraz produkcyjno-usługowa, a działka objęta zmianą studium położona jest w granicy zwartej struktury funkcjonalno-przestrzennej. Wprowadzona zmiana studium jest zatem zasadna.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze nie jest aktem prawa miejscowego, a dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. Kierunki rozwoju gminy określone w studium stanowią będą wytyczne dla prowadzenia dalszych prac, w szczególności sporządzania zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

ROZDZIAŁ VII.

PLANY MIEJSCOWE W OBSZARZE GMINY JAWORZE

VII.1 ZMIANY AKTUALNIE OBOWIAZUJACEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

VII.2 OBSZARY, DLA KTÓRYCH NAŁOŻONO OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA PLANU MIEJSCOWEGO

VI.2.1. Plany miejscowe, których obowiązek opracowania wynika z przepisów odrębnych

VI.2.2. Plany miejscowe, których potrzeba opracowania wynika ze zmiany studium

VII. PLANY MIEJSCOWE W OBSZARZE GMINY JAWORZE

VII.1. ZMIANY AKTUALNIE OBOWIAZUJACEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Po wejściu w życie ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym - po 1 stycznia 1995 roku uchwalono 3 zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

1. Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze podjęte uchwałą Rady Gminy Nr XXXVII/228/97 z dnia 10 listopada 1997r. (Dz.U. Województwa Bielskiego Nr17 z dnia 15.12.1997, poz. 161).

Plan ten obejmował 16 niewielkich powierzchniowo obszarów, na których ustalono szczegółowe standardy zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Tereny objęte planem zostały przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową mieszkaniowo-usługową mieszkaniowo-pensjonatową oraz usługową. W związku z planem na cele nierolnicze przeznaczono 9,99ha gruntów rolnych II, IV i V klasy bonitacyjnej. Na rysunku nr 5. ustaleń studium oznaczono je symbolem P/97.

2. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze podjęta uchwałą Rady Gminy Nr IH/9/98 z dnia 10 grudnia 1998r. (Dz.U. Województwa Bielskiego Nr 22 z dnia 21.12.1998. poz. 375).

Zmiana dotyczyła obszaru w Jaworzu Dolnym u zbiegu ulic Bielskiej i Kryształowej. Plan wyznaczył tereny o funkcji mieszkaniowej wyższej i niskiej intensywności, tereny usług handlu i obsługi transportu samochodowego oraz tereny dróg publicznych. Plan ten określił szczegółowe standardy kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu oraz zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji. W związku z tą zmianą wyrażono zgodę na przeznaczenie na cele nierolnicze 1,73 ha gruntów rolnych III i IV klasy bonitacyjnej. Projekt zmiany planu przygotowany został pod kierownictwem mgr Jana Kohuta, który był też autorem projektu poprzednich zmian z roku 1997 oraz aneksu do planu ogólnego z roku 1994. Na rysunku nr 5. ustaleń studium obszar opracowania planu oznaczono symbolem P/98.

3. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze, podjęta uchwałą Rady Gminy Nr XV/97/2000 w dniu 20.02.2000r.

Zmiana ta dotyczy układów komunikacyjnych, zabudowy mieszkaniowej, usług zdrowia oraz zieleni urządzonej. Plan swym zasięgiem obszarowym objął kwartał ograniczony ulicami: Wapienicką Południową Podgóorską i Zdrojową. Obszar objęty planem został oznaczony na rysunku ustaleń studium symbolem P/99.

VII.2. OBSZARY, DLA KTÓRYCH NAŁOŻONO OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA PLANU MIEJSCOWEGO

VII.2.1. Plany miejscowe, których obowiązek opracowania wynika z przepisów odrębnych

Obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych obszarów został określony w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 7.07.1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 19991. Nr 15, poz. 139 z późn. zmianami). Na podstawie przepisów tej ustawy oraz w oparciu o obowiązujące „Studium”, w latach 2001 - 2003 sporządzono i uchwalono miejscowe plany zagospodarowania dla trzech obszarów gminy Jaworze, w tym:

- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami : Wapienicką, Zdrojową, Bielską, Niecałą i granicami z gminą Jasienica oraz miastem Bielsko - Biała (uchwalony uchwałą Nr X/67/03 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 września 2003 roku),*

- *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami : Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granica z gminą Jasienica (uchwalony uchwałą Nr X/68/703 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 września 2003 roku)*

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami Wapienicką, Zdrojowa, Słoneczną, Wrzosowa Cisową oraz granicami z miastem Bielsko Biała, gminami Jasienica i Brenna z wyłączeniem obszaru Lasów Państwowych (uchwalony uchwałą Nr X/69/03 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 września 2003 roku).

Wymienione plany obejmują gminę Jaworze w granicach administracyjnych z wyłączeniem obszaru Lasów Państwowych i części obszaru Jaworza - Nałęża. Plany te zgodnie z art. 87, ust. 1 obecnie (2007r.) obowiązującej ustawy z dnia 27.03.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym - zachowują moc.

VII.2.2. Plany miejscowe, których potrzeba opracowania wynika ze zmiany studium

Zmiana studium obejmuje dwa obszary przewidziane dla lokalizacji:

- centrum balneorekreacyjnego w Jaworzu w rejonie ul. Folwarcznej (obszar nr 1)
- zbiornika retencyjnego w Jaworzu - Nałężu (obszar nr 2).

Dla obu obszarów wskazuje się potrzebę sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wymóg sporządzenia planów dla obu wymienionych obszarów wynika z następujących przesłanek:

- dla obszaru nr 1 - z art. 10 ust. 2 pkt 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określającym potrzebę sporządzenia planu dla obszarów wymagających zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.
- dla obszaru nr 2 - na podstawie przepisów wymienionych wyżej oraz art. 14 cytowanej ustawy mówiącym o sporządzeniu planu dla inwestycji celu publicznego".

W procedurze sporządzania planów winno się uwzględnić następujące główne uwarunkowania;

- w obszarze nr 1:
 - realizację obiektów kubaturowych zgodnie z warunkami działalności budowlanej określonej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków (por. rozdział VII. 5. pkt 3) -
 - konieczność uzyskania zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych III klasy bonitacyjnej na cele nierolnicze.
- w obszarze nr 2
 - wybór wariantu lokalizacji zbiornika z obiektami towarzyszącymi w oparciu o kryteria ochrony środowiska oraz uwarunkowania społeczne, -
 - respektowanie warunków ochrony wynikających z położenia w Parku Krajobrazowym Beskidu Śląskiego,
 - konieczność uzyskania zgody Ministra Środowiska na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne,
 - konieczność sporządzenia dokumentacji hydrogeologicznej i geologiczno - inżynierskiej określających m.in. potencjalne obszary osuwiskowe,
 - możliwość uściślenia lokalizacji wybranego wariantu zbiornika (z obiektami towarzyszącymi) w stosunku do terenów ogólnie wskazanych w studium

ROZDZIAŁ VIII.

KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ PAŃSTWA NA OBSZARZE GMINY

VIII.1. WYTYCZNE MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA

VIII. 2. UWARUNKOWANIA Z PROGRAMU ZIEMI BIELSKO-BIALSKIEJ

VIII.3. WYTYCZNE POWIATOWEGO I WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU PRZECIW
POWODZIOWEGO

VIII.4. INNE WYTYCZNE I WNIOSKI, KTÓRE WPŁYNĘŁY W ZWIĄZKU Z ZAWIADOMIENIEM
O PRZYSTAPIENIU DO OPRACOWANIA STUDIUM UIKZP GMINY JAWORZE

VIII.5. WNIOSKI I INFORMACJE ORGANÓW I INSTYTUCJI WNIESIONE W ODPOWIEDZI NA
ZAWIADOMIENIE WÓJTA GMINY JAWORZE O PRZYSTAPIENIU DO SPO RZĄDZANIA ZMIANY
STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
JAWORZE

VIII. KIERUNKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ PAŃSTWA NA OBSZARZE GMINY**VIII.1. WYTYCZNE MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA**

Zarząd Województwa Śląskiego przekazał informację pismem z dnia 6. 07. 1999r. Nr SP/7322/33/B/99, sporządzoną w oparciu o materiały planistyczne do studium zagospodarowania przestrzennego byłego województwa bielskiego. W treści informacji podano elementy polityki rządowej wynikające z, Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju, Polska 2000 plus" z 1997 r., oraz polityki regionalnej wynikające z projektu programu zadań wojewódzkich i uwarunkowań przestrzennych.

	Model struktury Przestrzennej Województwa	Elementy polityki rządowej	Elementy polityki regionalnej	Uwagi
1	SYSTEM OSADNICZY		REGIONALNY SYSTEM OSAD. - lokalny ośrodek wyspecjalizowany w obsłudze lecznictwa uzdrowskiego	szanse, możliwości rozwoju, demografia, rynek pracy: - ustabilizowane zatrudnienie, niska stopa bezrobocia, lecznictwo uzdrowskowe: - istniejące obiekty i urządzenia z zakresu lecznictwa uzdrowskiego (Beskidzki Zespół Lecznico- Uzdrowskowy) wraz z możliwościami rozbudowy bazy leczniczo- zabiegowej i rehabilitacyjnej ujęte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego
2	PASMA STREFY AKTYWNOŚCI I ROZWOJU SPOŁECZNO- GOSPODARCZ.	STREFA PRZYGRANICZNA EUROREGION "ŚLĄSK CIESZYŃSKIE TESINSKIE SLEZSKO" obszar współpracy	OBSZARY WĘZŁOWE AGLOMERACJI BIELSKO-BIALSKIEJ: północna część gminy OBSZARY FUNKCJONALNE ZIĄŻANE Z AGLOMERACJĄ	

		transgranicznej między gminami Związku Komunalnego Ziemi Cieszyńskiej i związkiem gmin czeskich	BIELSKO-BIALSKĄ: pozostała część gminy STREFA RESTRUKTURYZACJI FUNKCJI REKREACYJNEJ: południowa część gminy	
3	SIEĆ EKOLOGICZNA	"KONCEPCJA KRAJOWA SIECI EKOLOGICZNEJ ECONET - POLSKA": KORYTARZE EKOLOGICZNE O ZNACZENIU KRAJOWYM: - południowa część gminy	PARKI KRAJOBRAZOWE: - południowa część gminy położona w obszarze projektowanego Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, a pozostała część gminy aż do drogi powiatowej 04133 (stara droga E-7) położona w strefie ochronnej projektowanego parku OBSZARY CHRONIONEGO KRAJOBRAZU: - strefa ochronna projektowanego Parku Krajobrazowego pełni również funkcję obszaru chronionego krajobrazu OBSZAR OCHRONY UZDROWISKOWEJ: - Projektowane obszary ochrony uzdrowiskowej "A i B" OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN PODSTAWOWYCH: - złoża wód leczniczych (solanki) chronione obszarem górniczym	- Ujęto w projekcie programu zdań wojewódzkich, - ustalenia przyjęto w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

			LEŚNICTWO: - realizacja programu pt. "Zwiększenie lesistości w województwie bielskim do roku 2020" - proj. powierzchnia do zalesienia w obszarze gminy ok. 40 ha	
4	SYSTEM INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ		KOMUNIKACJA KOLEJOWA: - rezerwa terenu pod budowę drugiego toru w ciągu istniejącej linii kolejowej Bielsko-Biała - Skoczów - Cieszyn (po stronie północnej) - w rejonie stacji Jasienica-Jaworze po północnej stronie od istniejącej linii kolejowej rezerwa terenu pod projektowaną stację kontenerową ZAOPATRZENIE W WODĘ: - projektowana magistrała wodociągowa Ø800 i Ø600 mająca na celu powiązanie wodociągu grupowego okręgu Bielsko-Biała z wodociągiem grupowym Pogórze-Cieszyn URZĄDZENIA GAZOWNICTWA: - projektowany gazociąg wysokoprężny Ø100 relacji Świętoszówka - Jaworze - stacja gazowa 1°	- ustalenia przyjęte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego - ustalenia przyjęte w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

VIII. 2. UWARUNKOWANIA Z PROGRAMU ZIEMI BIELSKO-BIALSKIEJ

Prezydent Miasta Bielska-Białej w piśmie Nr UA 7351d/427/99/MD z dnia 4.06. 1999r. zwrócił uwagę na:

- utrzymany w Studium Bielska-Białej przebieg ulicy lokalnej, łączącej ul. Międzyrzecką z Jaworzańską która w swym fragmencie przebiega przez teren gminy Jaworze (co zostało uzgodnione w 93r. z gminą Jasienica). Prosi się o zajęcie stanowiska co do możliwości realizacji takiego przebiegu.
- Możliwość podłączenia terenów mieszkalnictwa jednorodzinnego w terenach Wapienicy i stykowych do oczyszczalni ścieków przy ul. Monte Casino, co należy rozeznaczyć w Przedsiębiorstwie AQUA S.A.
- Możliwość współpracy w zakresie zagospodarowania terenów stykowych Beskidzkiego Parku Krajobrazowego.

VIII.3. WYTYCZNE POWIATOWEGO I WOJEWÓDZKIEGO KOMITETU PRZECIW POWODZIOWEGO

Region Podbeskidzia należy do obszarów o największym zagrożeniu powodziowym w kraju. Problem ten jest szczegółowo zanalizowany w rozdziale III "Uwarunkowania Przyrodnicze." Zasady postępowania na terenie gminy Jaworze w związku z zagrożeniem powodziowym zostały określone przez Wojewodę Śląskiego w piśmie z dnia 14.05.1999r. Zagrożenia i sposoby przeciwdziałania w tym względzie przedstawiono w w/w rozdz. III.

W związku z tymi zagrożeniami zaleca się zgodnie z sugestią Wojewody Si. Wykonanie ekspertyz hydrotechnicznych, weryfikujących zasadność przyjętych dotąd rozwiązań. Ekspertyza powinna zawierać:

- charakterystykę hydrologiczną obszaru gmin (rzeki, potoki, zbiorniki wodne)
- opis istniejącej osłony przeciwpowodziowej.
- ocenę istniejącego systemu ochrony przeciwpowodziowej
 - a) koryta rzek i kanały ulgi
 - b) wały przeciwpowodziowe
 - c) zbiorniki retencyjne
 - d) poldery i suche zbiorniki
 - e) przepompownie na terenach-depresyjnych
- ocenę dotychczasowych powodzi
 - a) przyczyny (opady, przepływy, stany wód)
 - b) skutki
- ocenę zabudowy dolin rzecznych -
- program ochrony przeciwpowodziowej -
- zagrożenie falą awaryjną
 - a) budowle piętrzące na terenach gmin i powyżej
 - b) zasięg fal awaryjnych -
- zagrożenie falą wezbraniową
 - a) obliczanie poziomu zwierciadła wody $Q_{0,1\%}$, $Q_{1\%}$, i $Q_{5\%}$
 - b) wykonanie profilu podłużnego
 - c) wyznaczenie obszaru zagrożenia powodziowego
 - d) wykonanie przekrojów poprzecznych dolin, cieków
 - e) strefy zagrożenia powodziowego -
- ocenę możliwości zalania niecek obniżeń terenowych
 - a) istniejące niecki obniżeń terenowych
 - b) prognozowane niecki obniżeń terenowych
- ograniczenia w zabudowie dolin rzek, wynikających z ekspertyzy.

VIII.4. INNE WYTYCZNE I WNIOSKI, KTÓRE WPŁYŃEŁY W ZWIĄZKU Z ZAWIADOMIENIEM O PRZYSTAPIENIU DO OPRACOWANIA STUDIUM UIKZP GMINY JAWORZE

Wytyczne Beskidzkiej Energetyki z dnia 2.07. 1999r. zawarte w piśmie Nr DP/KK/1.05/691/8121/99. Pismo informuje, że przez teren Gminy przebiegają napowietrzne i kablowe linie elektroenergetyczne średniego i niskiego napięcia. Wzdłuż linii napowietrznych średniego napięcia należy **zachować strefę wolną od zabudowy o szerokości 16 m**, co stanowi wartość przybliżoną, wymagającą szczegółowych rozwiązań i uzgodnień w razie realizacji budowy w pobliżu w/w linii. Dla linii kablowych odległości określa PN-76/E-05125. Plan zagospodarowania przestrzennego powinien obejmować branżę elektroenergetyczną w postaci uproszczonego "Studium Energetyczne" zawierającego bilanse mocy obszarów zapotrzebowania na energię elektryczną oraz propozycję projektowanego uzbrojenia w urządzenia elektroenergetyczne (sieci SN i stacje transformatorowe) w którym przebiegi linii napowietrznych należy zinwentaryzować we własnym zakresie.

Instytut Zootechniki w Polsce, Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Grodźcu Śląskim w piśmie Nr 2152/99 z dnia 21.06.99 wnosi o zmianę użytkowania 14 działek o łącznej powierzchni 12,1958 ha. z rolniczego na budownictwo mieszkaniowe.

Rejon Gazowniczy Bielsko-Biała - w odpowiedzi na pismo informuje, że na terenie objętym opracowaniem nie występuje sieć gazowa wysokoprężna, istnieje natomiast rozdzielcza sieć gazowa średnioprężna, dla której należy zachować strefy ochronne wynikające z Rozporządzenia Ministra z dnia 14.11.1995 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe - Dz. U. Nr 139/95r.

Komenda Miejska Policji w piśmie Nr Ca 801/99 z dnia 29.06.1999r. informuje, że jednostka nie wnosi żadnych wniosków lub uwag, które należałoby uwzględnić w pracach projektowych.

VIII.5. WNIOSKI I INFORMACJE ORGANÓW I INSTYTUCJI WNIESIONE W ODPOWIEDZI NA ZAWIADOMIENIE WÓJTA GMINY JAWORZE O PRZYSTAPIENIU DO SPORZĄDZANIA ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

W odpowiedzi na zawiadomienie o przystąpieniu do sporządzania zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze dla terenów lokalizacji zbiornika retencyjnego w Jaworzu - Nałężu (obszar nr 2) oraz terenów lokalizacji centrum balneorekreacyjnego w Jaworzu w rejonie ul. Folwarcznej (obszar nr 1), niektóre organy i instytucje przekazały istotne wnioski i informacje, w tym:

1/ Wojewoda Śląski w piśmie z dnia 25.09.2006r. (Nr RR-AU.II/AK/7041/40/3-3/06) określił następujące główne uwarunkowania

a/ dla planowanego zbiornika retencyjnego:

- planowany zbiornik retencyjny położony jest w granicach Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego" oraz w obrębie proponowanego Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 „Beskid Śląski”,
- obszar objęty zmianą studium stanowi cenne przyrodniczo tereny źródliskowe potoku Jasionka
- realizacja budowy zbiornika retencyjnego będzie wiązała się z poważną ingerencją w środowisko przyrodnicze, skutkując między innymi koniecznością wylesienia terenów leśnych, co spowoduje nieodwracalne zmiany w środowisku przyrodniczym i strukturze krajobrazu,
- przedsięwzięcia związane z ochroną przeciwpowodziową planowane w gminie Jaworze muszą być lokalizowane, realizowane i następnie eksploatowane w sposób gwarantujący zachowa nie stwierdzonych walorów przyrodniczych i krajobrazowych, a przede wszystkim zapewniający:
 - utrzymanie naturalnego koryta rzeki potoku Jasionka wraz z procesami dynamicznymi zachodzącymi w naturalnych korytach rzek
 - ochronę cennych zbiorowisk roślinnych wraz z całym układem biocentrycznym doliny po toku, w tym użytku ekologicznego „Uroczysko Jasionka”,
 - zachowanie funkcji doliny cieku Jasionka jako korytarza ekologicznego,
 - ochronę walorów krajobrazowych,

- zapewnienie ochrony ww. elementów i funkcji przyrodniczych należy wziąć pod uwagę na etapie opracowywania i wyboru wariantów lokalizacji oraz rozwiązań projektowych urządzeń przeciwpowodziowych,

b/ dla centrum balneorekreacyjnego:

- uwzględnić położenie omawianego obszaru w otulinie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego,
- zapewnić oszczędne korzystanie z terenu, w szczególności z uwagi na wysoka klasę bonitacyjną gleb dotychczas użytkowanych rolniczo,
- należy określić zasady i warunki dotyczące kształtowania formy architektonicznej i detalu obiektów budowlanych jako nawiązujących do tradycji regionu,
- dla przewidywanej zabudowy przewidzieć zbiorowy system zaopatrzenia w wodę
- równolegle z systemami zaopatrzenia w wodę przewidzieć sieć kanalizacji z odprowadzeniem wszystkich ścieków z centrum balneorekreacyjnego do oczyszczalni oraz określić sposób od prowadzenia i oczyszczania wód deszczowych
- określić sposób zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i technologicznych poprzez preferowanie wykorzystywania energii elektrycznej, gazu ziemnego albo płynnego lub oleju opałowego,
- przewidzieć sposoby prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami, uwzględniając zadania organu gminy określone w ustawie z dnia 13.09.1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. Nr 132, poz. 622 z późn. zm.) oraz w ustawie z dnia 27.04.2001r. o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628 Z późn. zm)

2/ Zarząd Województwa Śląskiego w piśmie z dnia 23.05.2006r. (Nr ZP.1/1.7323-139/2006) informuje m.in.:

- na przedmiotowych terenach nie występują zadania przyjęte w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego (Dz. Urz. Woj. śl. nr 68, poz. 2049 z dnia 27 lipca 2004r.).
- zapisy studium winny uwzględniać ważniejsze ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego odnoszące się do obszaru opracowania w tym:..
- utrzymanie istniejących i uwzględnienie projektowanych obszarów i obiektów objętych prawnymi formami ochrony przyrody (rezerwaty przyrody Park Krajobrazowy Beskidu Śląskiego obszar Natura 2000, itp.),
- ochronę terenów leśnych, w tym zwłaszcza lasów Leśnego Kompleksu Promocyjnego
- ochronę terenów wzdłuż rzeki Jasienicy (Jasionki).
- ochronę i wykorzystanie udokumentowanych złóż wód leczniczych , Jaworze".

3/ Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach - Delegatura w Bielsku-Białej w piśmie z dnia 15.05.2006r. (Nr B-NR-ED-4163/878/21/06) przekazuje następujące informacje

- obszar lokalizacji centrum balneorekreacyjnego w rejonie ul. Folwarcznej objęty został strefą ochrony ekspozycji widokowej „E”, ze względu na szczególne walory ukształtowania terenu po zwalające na wyeksponowanie sylwety historycznego układu przestrzennego wsi,
- w granicach strefy obowiązują następujące warunki działalności budowlanej.
- zakaz lokalizacji dominant wysokościowych i kubaturowych,
- dopuszcza się wprowadzenie zabudowy na zasadzie kompozycji architektoniczno - krajobrazowej, harmonijnie wpisanej w strukturę krajobrazu kulturowego wsi i cały kontekst ruralistyczny,
- kształt budowlany nowo projektowanej zabudowy powinien nawiązywać do tradycji budowlanej obszaru w sposób twórczy, tzn. poprzez kreatywne transponowanie regionalnych form budowlanych, świadczących o ich lokalnej tożsamości,
- w rejonie lokalizacji zbiornika retencyjnego w Jaworzu - Nałężu nie występują obszary objęte ochroną konserwatorską

4/ Śląski Zarząd Melioracji i urządzeń Wodnych w Katowicach - Oddział w Bielsku-Białej w piśmie z dnia 25.05.2006r. (N. SZMUW/B-B/1055/2006/SM) informuje m.in.:

- budowa zbiornika Jaworze na potoku Jasionka została uwzględniona w aktualizacji Program rozwoju małej retencji dla woj. śląskiego",
- w 2005r uzgodniono wstępnie lokalizację i parametry techniczne planowanego zbiornika,

- W celu umożliwienia realizacji w/w zbiornika koniecznym jest ujęcie jego budowy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego,
- każdy etap związany z projektowaniem budowy zbiornika retencyjnego należy bezwzględnie uzgadniać z Oddziałem Zarządu w Bielsku-Białej
- do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla terenów lokalizacji centrum balneorekreacyjnego Oddział nie wnosi uwag.

ROZDZIAŁ IX.

KIERUNKI I USTALENIA DOTYCZĄCE ZASAD GOSPODAROWANIA GRUNTAMI W OBSZARZE GMINY JAWORZE

IX.1. PODSTAWOWE KIERUNKI GOSPODARKI GRUNTAMI

IX.2. CELE POLITYKI GOSPODAROWANIA GRUNTAMI

IX.3. OCENA SPECYFIKI STRUKTURY PRZESTRZENNEJ JAWORZA

IX.4. NARZĘDZIA SŁUŻĄCE REGULACJI RYNKU NIERUCHOMOŚCI W GMINIE

VIII.5. ZASADY I WARUNKI PODZIAŁU TERENÓW NA DZIAŁKI BUDOWLANE

IX.6. PROJEKT UCHWAŁY RADY GMINY, KTÓRĄ PROPONUJE SIĘ PODJĄĆ CELEM
REALIZOWANIA RACJONALNEJ POLITYKI GRUNTOWEJ W JAWORZU

IX. KIERUNKI I USTALENIA DOTYCZĄCE ZASAD GOSPODAROWANIA GRUNTAMI W OBSZARZE GMINY JAWORZE

IX.1. PODSTAWOWE KIERUNKI GOSPODARKI GRUNTAMI

Jednym z obszarów tematycznych Studium jest **gospodarka gruntami**, która też winna być ściśle związana ze Strategią i jej projektami. Jednak w Strategii trudno doszukać się jasno wyrażonych przesądzeń dotyczących gospodarowania gruntami na obszarze Jaworza (wynika to z charakteru tego opracowania, które jest w dużej mierze rodzajem prognozy, nie będącej w stanie uwzględnić wszystkich uwarunkowań gospodarczo przestrzennych, które mogą wynikać w przyszłości). Pomimo tych ułomności" Strategii Jaworza, można wyprowadzić **podstawowe kierunki gospodarki gruntami** opierając się na kierunkach przyjmowanych w typowych strategiach globalnych w krajach o ustabilizowanej gospodarce rynkowej opartej na strukturze administracyjnej samorządów lokalnych. Przykłady te dają z reguły podstawę do wnioskowania, że należy działać zarówno korekcyjne w stosunku do odziedziczonych problemów nieefektywnej gospodarczo struktury użytkowania terenów, jak i podejmować działania prewencyjne w stosunku do typowych zjawisk, które już powszechnie zachodzą dzisiaj w gospodarce rynkowej.

Przy normalnie funkcjonującym rozkładzie sił konkurencji oraz w oparciu o rachunek opłacalności inwestycyjnej wykształcają się pe zagospodarowania terenów. Inwestorzy budują to na co jest efektywny popyt na rynku tzn. to na czym można łatwo zarobić. Tak więc **grunty drogie, które zlokalizowane są w centrum, powinny wiązać się z większą intensywnością zabudowy** (im więcej kondygnacji tym wyższa cena). W ten sposób kształtuje się krzywa cenności gruntów, która maleje w miarę oddalania się od centrum. Podobnie powinna się obniżać intensywność zabudowy pozostawiając inwestorom wybór pomiędzy mniejszą ilością droższej przestrzeni w centralnych lokalizacjach a większą ilością tańszej przestrzeni w lokalizacjach peryferyjnych.

W gospodarce rynkowej w Polsce mechanizmy te jeszcze nie wszędzie funkcjonują, co zaobserwować można w wielu miastach na Śląsku a także i na Podbeskidziu. Dlatego też należy zwrócić uwagę na stosowanie prawidłowych z punktu widzenia racjonalnego wykorzystania przestrzeni, ustaleń w planach miejscowych, dotyczących intensywności zagospodarowania terenów (i - w codziennej praktyce administracyjnej - na respektowanie tych ustaleń). Temu ma służyć właśnie odpowiednia polityka gospodarowania gruntami w gminie.

IX.2. CELE POLITYKI GOSPODAROWANIA GRUNTAMI

Celem ogólnym tej polityki powinno być z jednej strony efektywne gospodarowanie zasobami gruntów komunalnych na terenach już zurbanizowanych z uwzględnieniem zmiennych potrzeb funkcjonalnych, z drugiej zaś przygotowywanie nowych gruntów dla racjonalnej realizacji lokalnej strategii w interesie publicznym. Oczywiście przy uwzględnieniu ustalonych kierunków zagospodarowania przestrzennego zawartych w poprzednich rozdziałach.

Typowymi **celami szczegółowymi** polityki gospodarowania gruntami w Jaworzu, mieszczącymi się w celach ogólnych mogą być:

- tworzenie strategicznych rezerw planistycznych
- scalanie terenów pod przyszłe funkcje rozwojowe i panowanie nad ich rozwojem, poprzez wymóg zorganizowanej działalności inwestycyjnej zapisany w planach miejscowych,
- stymulowanie bardziej intensywnego wykorzystania zagospodarowanych już gruntów (np. przez dogęszczanie usług na terenach osiedli mieszkaniowych Jastrzębia),
- zwiększanie przystępności ekonomicznej mieszkań poprzez zorganizowaną działalność w tym zakresie zmierzająca do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej,
- umożliwienie siłom rynkowym rozmieszczenia wzrostu zatrudnienia na nowych, komercyjnych terenach oraz na przekształcanych terenach po przemysłowych.

IX.3. OCENA SPECYFIKI STRUKTURY PRZESTRZENNEJ JAWORZA

Ostateczny **wybór narzędzi dla realizacji** tych celów wymaga systematycznej ich oceny pod kątem zgodności z nadrzędnymi celami strategicznymi i synchronizacji z odpowiednimi programami. Trzeba też wziąć pod uwagę **specyfikę struktury przestrzennej Jaworza**, którą cechuje:

- nadmierne rozproszenie infrastruktury i mało czytelna struktura przestrzenna tzw. części zurbanizowanej gminy,
- niska koncentracja terenów komercyjnych w centrum miasta co dopełniane jest handlem obwoźnym, straganami itp. naruszającymi ład przestrzenny,
- problemy komunikacyjne w tym praktycznie brak możliwości wykorzystania szlaków szynowych i duże odległości dojścia pieszego do funkcji centralnych
- zajmowanie wielu cennych gruntów i nieruchomości przez uwłaszczone podmioty nie gospodarujące dość efektywnie tymi aktywami
- zagrożenie, że sprzedawane na wolnym rynku najcenniejsze tereny dostaną się w ręce pośredników, którzy będą chcieli zagospodarować je bez względu na publiczny interes społeczności gminy Jaworze

Powyżej opisana struktura Jaworza, ukształtowana w okresie centralnie planowanej gospodarki nakazowo rozdzielczej i teraz ulegająca transformacji na wolnym rynku, długo odbijać się będzie niekorzystnie na finansach lokalnych, jeżeli nie zostanie opanowana i skierowana przez samorząd Gminy na tory racjonalnej polityki gruntowej. Brak jest w Jaworzu zdecydowanie wykształconego centrum usługowego. Duże powierzchnie zajmują tu nadal takie funkcje jak odłogowane tereny rolne i zieleń nie urządzona. Taka struktura zwiększa koszty komunikacyjne, konsumpcję energii i czas tracony na dojścia i dojazdy.

Uporządkowanie i korekta tej rozproszonej struktury przestrzennej jest jednym z ważniejszych wyzwań rozwoju przestrzennego Jaworza na najbliższe lata, a nawet dziesięciolecia i temu uporządkowaniu ma służyć właśnie polityka gminy w zakresie gospodarowania gruntami.

Jak wykazały doświadczenia gmin zachodnich, których struktura od lat kształtuje się w oparciu o rynek nieruchomości działający w warunkach gospodarki rynkowej, proces dogęszczania struktury przestrzennej, zwłaszcza funkcjami usługowymi, jest często bardziej opłacalny w całościowym rachunku społeczno ekonomicznym od sanacji nowych nieuzbrojonych terenów. Natomiast sięganie po nowe tereny przy „darmowej” ziemi i tanich mediach i energii nie stanowiło większego problemu w gospodarce nakazowo rozdzielczej. Jednak od czasu rozpoczęcia reform gospodarczych struktura gmin polskich zaczyna się także zmieniać, głównie dzięki działalności odradzającego się rynku nieruchomości. Takie zjawiska zaobserwować można już także w Jaworzu. Handel i inne usługi zwiększają się w obszarze centrum, wypierając gdzieś indziej funkcje mieszkaniowe, zwłaszcza w parterach budynków mieszkalnych. Wzrasta przy tym zainteresowanie obszarami peryferyjnymi jako terenami mieszkaniowymi. Wzrasta też zainteresowanie terenami po przemysłowymi jako obszarami dobrze uzbrojonymi o potencjalnych możliwościach transformacji ich funkcji.

IX.4. NARZĘDZIA SŁUŻĄCE REGULACJI RYNKU NIERUCHOMOŚCI W GMINIE

Jednak mimo tych obserwowanych już pozytywnych trendów w kierunku przekształcania się struktury zagospodarowywania terenów, **samorząd Jaworza nie powinien pozostawać biernym w stosunku do tych procesów lecz wspomagać je racjonalną polityką w gospodarowaniu gruntami**, ułatwiając i wzmacniając te procesy poprzez:

- przebudowę i modernizację istniejącej infrastruktury dla przyspieszenia procesów rynkowych, stymulujących właściwie ukierunkowane zmiany struktury zagospodarowania,
- tworzenie regulacji prawno - planistycznych zgodnych z nową strukturą zagospodarowania podpowiadaną przez rynek, przy jednoczesnym takim ustaleniu tych regulacji, które zabezpieczą interes publiczny społeczności samorządowej,
- ułatwianie sanacji terenów przemysłowych z przestarzałym wyposażeniem i przystosowanie ich do nowych funkcji podpowiadanych przez rynek zgodnie z wartością tych terenów,

Dużą pomocą w tych działaniach powinno być stałe analizowanie i porównywanie popytu na grunty, wyrażanego cenami rynkowymi oraz aktywnością budowlaną z obecnymi i planowanymi systemami infrastruktury oraz z możliwościami regulacyjno-prawnymi ustaleń planów miejscowych.

Racjonalne gospodarowanie gruntami odbywa się przy użyciu świadomie stosowanych narzędzi, które pobudzają lub osłabiają podaż gruntów i pobudzają lub osłabiają popyt na grunty.

Narzędziami pobudzania podaży gruntów będzie tu sprzedaż gruntów komunalnych, ich wymiana z sektorem prywatnym, ułatwienia w podziałach gruntów i w rejestrach ksiąg wieczystych. Natomiast **narzędzia osłabiające podaż** to rezerwy gruntów komunalnych (tzw. banki ziemi), przeznaczanie gruntów na parki, skwery i obszary chronione np.: użytki ekologiczne itp. a także ustalenia planów miejscowych zezwalające na budowanie na dużych działkach przy niskiej intensywności zabudowy.

Jeżeli samo pobudzanie podaży nie dość rozbudzi aktywność na rynku, można zastosować narzędzia służące pobudzeniu popytu na grunty. Popyt zależy tu od obiektywnych potrzeb oraz od siły nabywczej będącej funkcją dochodów i środków własnych oraz przystępnością kredytów inwestycyjnych. Typowe **narzędzia pobudzające popyt** na grunty to dotacje i ulgi podatkowe, scalanie gruntów i ich nowe podziały tworzące lepszą z punktu widzenia ich dostępności i możliwości uzbrojenia - strukturę terenów a także podział na małe działki. **Narzędzia osłabiające popyt** na grunty stosuje się w wypadku gdy wzrost cen i kosztów jest za wysoki i wymaga ostudzenia. Wtedy to podwyższa się opłaty za pozwolenia na budowę, w planach zagospodarowania przeznacza się dodatkowe powierzchnie pod zabudowę (po uzyskaniu wstępnej zgody na ich wyłączenie z produkcji rolnej), a także różnicuje się czynsze dzierżawne i podatki gruntowe, które są też najskuteczniejszym sposobem, pobudzającym aktywność rynku nieruchomości oraz przeciwdziałaniu szkodliwej spekulacji gruntami.

IX.5. ZASADY I WARUNKI PODZIAŁU TERENÓW NA DZIAŁKI BUDOWLANE

Ustala się w Studium..., że dla poszczególnych planów miejscowych opracowywanych dla Jaworza, zostaną określone zasady i warunki podziału terenów na działki budowlane w taki sposób, że linie rozgraniczające strefy Infrastruktury Komunalnej stanowić będą zawsze co najmniej jedną z granic dzielonej działki tzn., że podział na działki będzie możliwy pod warunkiem zapewnienia obsługi komunikacyjnej drogą gminną i uzbrojenia terenu dla każdej działki.

Równocześnie zaleca się aby w planach miejscowych opracowywanych dla terenu Jaworza ustalić minimalne szerokości i powierzchnie działek budowlanych dla różnych stref i dla różnych rodzajów zabudowy. Należy też wyraźnie ustalić zróżnicowane zasady zabudowy dla różnych stref zabudowy a także w niektórych obszarach zróżnicować te zasady. Np. chodzi o inny zapis ustaleń dla pasm zabudowy towarzyszących drogom i ulicom biegnącym w układzie północ południe (które mogą być zabudowywane w sposób bardziej zwarty) od pasm przeznaczonych pod zabudowę rezydencjalną rozciągających się w układzie wschód zachód. Ustalenie takie wynika z analizy krajobrazowej gminy Jaworze.

W dalszej części tego rozdziału przedstawiono projekt uchwały, która - zdaniem projektantów Studium.. – powinna być podjęta w celu realizowania w obszarze Jaworza właściwej polityki gruntowej. Odpowiednie załączniki do tej uchwały winny być przygotowane przez Zarząd Gminy.

IX.6. PROJEKT UCHWAŁY RADY GMINY, KTÓRĄ PROPONUJE SIĘ PODJĄĆ CELEM REALIZOWANIA RACJONALNEJ POLITYKI GRUNTOWEJ W JAWORZU

Uchwała Nr
Rady Gminy Jaworza z dn.
w sprawie określenia zasad lokalnej polityki
gospodarowania gruntami

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dn. 8 marca 1990 roku o samorządzie ... itd. W nawiązaniu do wybranych ustaleń ustawy o gospodarce nieruchomościami ... itd. oraz w związku z treścią zapisów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Jaworze, przyjętego uchwałą ... itd.

- Rada Gminy uchwala co następuje:

1. Poziom rozwoju gospodarczego oraz aktualne wymogi zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Jaworze, są wystarczającymi przesłankami do określenia - odpowiedniej dla potrzeb prawidłowego rozwoju gminy - lokalnej polityki gospodarowania nieruchomościami.

Uzasadniają to wymogi rozwijającej się w Polsce po 1989 r. gospodarki rynkowej, zmiany, które wystąpiły w ostatnich latach w gospodarowaniu gruntami, a także, i w szczególności, problemy przestrzenne występujące na terenie Podbeskidzia.

2. Niniejszym określa się lokalną politykę gospodarowania gruntami w gminie Jaworze.

2.1. Przyjmuje się, że zasady, cele i zadania tej polityki lokalnej są pochodnymi zadań publicznych gminy określonych w ustawie o samorządzie terytorialnym i pozostają w ścisłym związku z treścią szczegółowych zapisów ustaw o gospodarce gruntami ..., O zagospodarowaniu przestrzennym, oraz że nie są one sprzeczne z ustaleniami ustawy o działalności gospodarczej gminy.

2.2. Stanowiona niniejszym lokalna polityka gospodarowania gruntami wynika z obowiązku kształtowania lokalnego ładu przestrzennego przy jednoczesnej konieczności możliwie efektywnego zarządzania mieniem komunalnym. Jest ona bezpośrednio związana z potrzebą kreowania korzystnych lokalnych warunków inwestowania w gminie Jaworze dla inwestorów prywatnych oraz z koniecznością zabezpieczenia rezerw gruntowych dla niezbędnych inwestycji publicznych, (które wyszczególniono w zawarto w programach Strategii Rozwoju Gospodarczego

2.3. Przedmiotowa polityka określa hierarchię ważności i kolejność realizacji działań planistycznych, gruntowych i inwestycyjnych, priorytety realizacyjne w zakresie infrastruktury, komunikacji i innych przedsięwzięć publicznych oraz odpowiednio - wyznacza właściwe kierunki kształtowania budżetu Gminy.

3. W szczególności stanowiona niniejszym lokalna polityka gospodarowania gruntami określa:

3.1. Lokalne zasady realizacji, w tym zwłaszcza etapowania, przedsięwzięć publicznych, w szczególności infrastruktury technicznej i komunikacyjnej;

3.2. Zasady, kolejność, przedmiot, obszar i zakres opracowania nowych planów miejscowych określonych w studium lub zmian w aktualnie obowiązujących m.p.z.p.

3.3. Zróżnicowane lokalnie zasady gospodarki gruntowej, a zwłaszcza sposób budowania i warunki korzystania z zasobu gruntów komunalnych obowiązujące w obrębie poszczególnych obszarów delimitowanych w studium u. i k. Z. p. gminy Jaworze, zostały określone w nawiązaniu do wybranych i odpowiednio lokalnie zróżnicowanych uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Są one ujęte w załączniku tabelarycznym Nr 1. "....." i w załączniku g skali pt.:"", które to załączniki stanowią integralną część niniejszej uchwały. Załączniki te określają w szczególności:

a) zakres i kolejność (etapowanie) wykupu gruntów;

b) zasady scalania i podziału gruntów na działki przeznaczone do zbycia inwestorom i kolejność tego zbywania;

c) tereny, które winny być wyłączone z obrotu, m.in. ze względów określonych w przepisach szczegółowych, z przeznaczeniem na strefy ochronne, tereny wspólnego użytkowania (zieleń, funkcje rekreacyjne lub inne wynikające z zasad kształtowania ładu przestrzennego) lub przeznaczone do zbycia lub dzierżawy pod inwestycje i usługi o charakterze publicznym określone w załącznikach, o których mowa w p. 4.

Lokalne zasady realizacji przedsięwzięć publicznych, w tym infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, są opisane w zał. tab. nr 2".... "oraz zał. graf. B"...." w skali, które są integralną częścią niniejszej uchwały * Określają one w szczególności zakres, kolejność i szacunkowe koszty realizacji poszczególnych zadań infrastrukturalnych, komunikacyjnych, oraz ew. "krajobrazowych" czy kubaturowych. Zasady te są spójne z zasadami gospodarki gruntowej określonymi w zał. 1 i A.

5. Prace nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego będą podejmowane odpowiednio wyprzedzająco do potrzeb wynikających z etapowania realizacji (wymienionych w załącznikach A i B) zadań publicznych oraz w związku z potrzebami realizacji zadań wynikających z niniejszej polityki gospodarowania gruntami. Kolejność opracowania planów określono w załączniku tab.3. i graf. C.

6. Całość przyjętych niniejszą uchwałą zasad i zadań lokalnej polityki gospodarowania gruntami wynika z istniejącego stanu zagospodarowania i jest spójna ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze, w szczególności ze wskazanymi

w studium zasadami polityki gruntowej a także z zasięgiem obszarów ujętych w załącznikach graficznych do studium.

7. Wielkość środków oraz sposób finansowania przedsięwzięć publicznych, których realizacja wynika z przyjęcia niniejszej lokalnej polityki gospodarowania gruntami, są określone w załączniku "finansowym", Tab.4. i graf. D., które są integralnym elementem niniejszej uchwały.

8. Środki niezbędne do realizacji zadań, wynikających z przyjętej lokalnej polityki gospodarowania gruntami, winny być wykazane w odpowiednich pozycjach projektu budżetu na rok 2000 i na lata następne, zgodnie z treścią zał. nr 5, a także z wspomnianym niżej harmonogramem, który winien być przedmiotem odrębnego opiniowania właściwych Komisji Rady.

9. Rada Gminy Jaworze zobowiązuje Zarząd Gminy do realizacji niniejszej uchwały i do podporządkowania wszystkich działań bezpośrednio i pośrednio związanych z gospodarowaniem gruntami na terenie gminy zasadom określonym niniejszą uchwałą.

10. Dodatkowo w celu realizacji niniejszej uchwały Zarząd Gminy określi: - jednostki organizacyjne Urzędu Gminy odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań przyjętej lokalnej polityki gospodarowania harmonogram realizacji tych zadań.

Przewodniczący Rady Gminy

Załączniki:

1. "Zasady gospodarki gruntowej" (tabelaryczny nr 1, graficzny A)
2. "Zasady realizacji przedsięwzięć publicznych" (tabelaryczny nr 2, graficzny B)
- 2.3. "Zasady prowadzenia prac planist." (tabelaryczny nr 3, graficzny C)
4. "Uwarunkowania i założenia lokalnej polityki gruntowej" (tekstowy nr 4, graficzny D)
5. "Przesłanki finansowania działań realizacyjnych lokalnej polityki gruntowej" (tabelaryczny nr 5)

*** UWAGA: pozycje szczegółowe w punktach 3,4, 5, i ew. 6 muszą być zasadniczo zgodne z zawartością odpowiednich tabel w przywoływanych załącznikach tabelarycznych / tekstowych a zwłaszcza z zakresem problematyki i treścią legend przywoływanych zał. graficznych.** Odpowiednie załączniki tabelaryczne i graficzne należy przygotować w Urzędzie Gminy w Jaworzu przy współpracy Wydziału Geodezji Starostwa Powiatowego w Bielsku-Białej.

BLIOGRAFIA

OPRACOWANIA NAUKOWO-STUDIALNE:

1. Analiza fizyczno – chemiczna wody z odwiertu Jaworze IG - 2 w Jaworzu. Biuro Projektów Usług Technicznych Branży Uzdrowiskowej "Balneoprojekt" w Warszawie. Warszawa 1980.
2. Atlas Województwa Bielskiego; Polska Akademia Nauk, Oddział w Krakowie, Komisja Nauk Geograficznych. Urząd Wojewódzki w Bielsku Białej. Kraków 1981.
3. Biuletyn pogranicza polsko - czeskiego 2/95 - Centralny Urząd Planowania Rzeczypospolitej Polskiej.
4. Ewidencja zabytkowego parku pałacowego Zarząd Główny Stowarzyszenia Naukowo – Technicznego Inżynierów i Techników Ogrodnictwa, Zespół Rzeczoznawców, 00 - 043 Warszawa ul. Czackiego3/5
5. Gawłowski P.: Jaworze – Przewodnik, 1992 r. Urząd Gminy w Jaworzu i Towarzystwo Miłośników Ziemi Jaworzańskiej.
6. Jankowski A. T., D. Absalon: Komentarz do Mapy Hydrograficznej w skali 1:50000, Żywiec. Katedra Geografii Fizycznej uniwersytetu Śląskiego. 1990.
7. Kobarski H., Szewdo J., Z. Wilczek; Ścieżka dydaktyczna w grupie Klimczoka Beskidu Śląskiego. Nadleśnictwo Bielsko, Bielsko - Biała 1996.
8. Kohut J.: Pracownia DB, na zlecenie Wojewody Bielska - Białej; Studium Kształtowania systemu Obszarów Chronionych Województwa Bielskiego. Bielsko - Biała, grudzień 1994.
9. Kraus D., Kraus W.: Ewidencja zabytkowego parku w Jaworzu, gm. Jasienica, woj. Bielsko – Biała. Zarząd Główny, Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Ogrodnictwa, Zespół Rzeczoznawców. Inwestor - Urząd Wojewódzki w Bielsku - Białej, Wojewódzki Konserwator Przyrody. Kraków 1988.
10. Kuś W. "W sprawie domniemanego kręgu kultowego w Wapienicy, województwo bielskie" PAN.
11. Rybarkiewicz J. "Informacja o zamierzeniach inwestycyjnych bazy uzdrowiskowo - turystycznej w Jaworzu w woj. bielskim" – Jaworze, paźdz. 1992r.
12. Łuczak Adam; Środowisko abiotyczne województwa bielskiego - stan poznania, zagrożenia i ochrona. Przyroda województwa bielskiego. Stan poznania, zagrożenia i ochrona. COLGRAF-PRESS, Wydawnictwo- poligrafia - reklama, Poznań 1997.
13. Materiały Informacyjne Rady Sołeckiej w Jaworzu na spotkanie robocze z władzami Gminnymi i Władzami Wojewódzkimi w dniu 1987-03-09.
14. Mój powiat - miesięcznik informacyjny powiatu bielskiego. Nr2 czerwiec 1999; "Powiatowe drogi".
15. Rocznik Statystyczny Województwa Bielskiego.
16. Tkocz Ewa; Pracownia projektowa "Urbanista"; Studium wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Studia i analizy do Planu Regionalnego Województwa Bielskiego. Bielsko-Biała, 1994. NAM
17. Załuski J. - Urząd Wojewódzki w Bielsku-Białej – "Problemy Ochrony Przeciwpowodziowej Województwa Bielskiego" materiały z konferencji naukowej w Krakowie 7-9 maja 1998r. na temat: Powódź w dorzeczu górnej Wisły w lipcu 1997 roku,

18. Załuski J.; Problemy ochrony przeciwpowodziowej województwa bielskiego, Konferencja naukowa w Krakowie 7- 9 maja 1998. Powódź w dorzeczu górnej Wisły w lipcu 1997 roku. Wydawnictwo Oddziału Polskiej Akademii Nauk, Kraków 1998.
19. Studium Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze. Część I, "Uwarunkowania". Wrzesień 1999 r. Biuro Projektów Urbanistyki i Architektury dr Krystian Stangel.

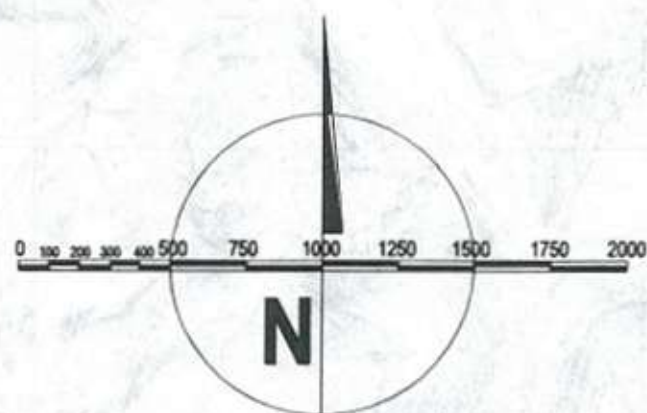
OPRACOWANIA PLANISTYCZNE I DOKUMENTY PRAWA LOKALNEGO:

1. Miejscowy Plan Ogólny Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jaworze, podjęty Uchwałą rady Gminy w Jaworzu Nr VI/20/91 z dnia 29.08.1991 i rysunek planu. Opracowanie: Przedsiębiorstwo „Probus” Bielsko - Biała 1991r.
2. Rozporządzenie Nr 10/98 Wojewody Bielskiego z dnia 16.06.1998 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego, wraz z załącznikami. Opublikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Bielskiego; Bielsko – Biała 26.06.1998 r. Nr9.
3. Strategia Rozwoju Gminy Jaworze opracowana w Pracowni "FIS" w Tychach przez B. Szczupaka i J. Binieckiego, przyjęta Uchwałą Rady Gminy Nr XXV/127/2000 z dnia 22.12.2000 r.
4. Strategia Rozwoju Województwa śląskiego przyjęta uchwałą Sejmiku Samorządowego Województwa śląskiego w dniu 15.09.2000 r. (<http://www.silesia.region.pl>).
5. Studium Programowo Przestrzenne Jaworze-Centrum. Wojewódzkie Biuro Projektów Bielsko-Biała, mgr inż. arch. Henryk Busz. Bielsko-Biała czerwiec 1988.
6. Studium Układu Komunikacyjnego Województwa Bielskiego - sieć drogowa, analiza stanu istniejącego. Zlecniodawca: Wojewoda Bielski. Projektant: mgr inż. Janusz Książek. Wykonawca: „PROBUS” Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowe sp. z o.o.
7. Uchwała Rady Gminy Jaworze NrX1/76/99 z dnia 21.10.1999 r. w sprawie powstania "Zespołu Przyrodniczo - Krajobrazowego".
8. Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze w zakresie budownictwa mieszkaniowego podjęta Uchwałą Rady Gminy Nr XXXII/125/94 z dnia 5 lutego 1994r. (Dz.U. Województwa Bielskiego Nr 2 z dnia 25.03.1994. poz. 14).
9. Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze podjęta uchwałą Rady Gminy Nr XXXVI/228/97 z dnia 10 listopada 1997r. (Dz.U. Województwa Bielskiego Nr 17 z dnia 15.12.1997. poz. 161).
10. Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Jaworze podjęte uchwałą Rady Gminy Nr 11/9/98 z dnia 10 grudnia 1998r. (Dz.U. Województwa Bielskiego Nr 22 z dnia 21.12.1998. poz. 375).
11. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Bielską, Niecałą i granicami z gminą Jasienica oraz miastem Bielsko-Biała, przyjęty Uchwałą nr XXXI/287/14 Rady Gminy Jaworze z dnia 11 lutego 2014 r.
12. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicą z gminą Jasienica, przyjęty Uchwałą nr XXIX/257/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 10 grudnia 2013 r.
13. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy Jaworze ograniczonego ulicami: Wapienicką, Zdrojową, Słoneczną, Wrzosową, Cisową oraz granicami: z miastem Bielsko – Biała, gminami Jasienica i Brenna z wyłączeniem obszaru Lasów Państwowych oraz terenów położonych powyżej mostu na potoku Jasionka, przyjęty Uchwałą nr XXV/228/13 Rady Gminy Jaworze z dnia 4 lipca 2013 r.
14. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, Katowice 2016 r.

JASIENICA

BIELSKO - BIAŁA

BRENNA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

UKŁAD TRANSPORTOWY Rysunek nr 2 ustaleń studium

Skala 1:25 000
Oryginal rysunku sporządzono w skali 1:10 000

Granice administracyjne gminy	
Granice administracyjne gmin sąsiednich	
Przystanki autobusowe komunikacji publicznej	

DROGI ROWEROWE I TRASY PIESZE

Drogi rowerowe	
Drogi piesze	

DROGI I ULICE KOMUNIKACJI SAMOCHODOWEJ

	Istniejąca	Planowana w planie miejsc.	Proponowana w studium
Drogi zbiorcze (Z1/2)			
Drogi lokalne (L1/2)			
Drogi dojazdowe (D1/2)			

LINIE KOMUNIKACJI SZYNOWEJ

Linia kolejowa PKP relacji Bielsko-Biała - Cieszyn	

TRASY REKREACYJNE, SPORTOWE I SZLAKI TURYSTYCZNE

Trasy sportowo-rekreacyjne	
Trasy biegów narciarskich	
Szlaki turystyczne	
Trasa wyścigów psich zaprzęgów	

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Układ transportowy - Rysunek nr 2 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

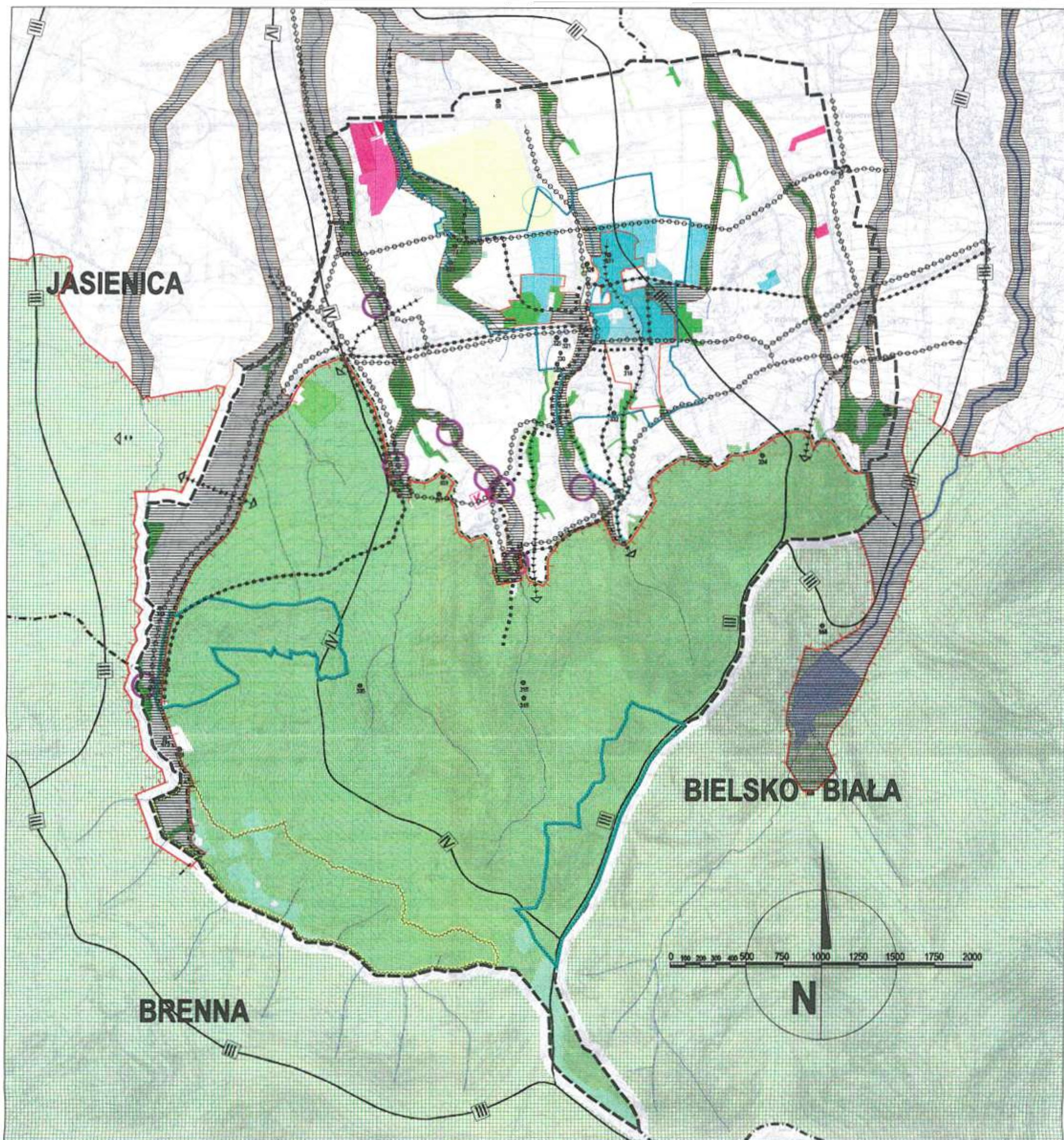
INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze
43-384 Jaworze Doine
ul. Zdrojowa 82

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 19.02.2001.	Skala: 1:25 000	Nr rys. 2

STUDYUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

POLITYKA PROEKOLOGICZNA

Rysunek nr 3 ustaleń studium

Skala 1:25 000

Oryginał rysunku sporządzono w skali 1:10 000

Granica administracyjna gminy Jaworze

ELEMENTY EKOLOGICZNEGO SYSTEMU OCHRONY

Obszar węzłowy ekologiczny	
Obszar lokalnego węzła zasilania	
Korytarz ekologiczny	

TERENY ZIELENI

	Istniejące	Planowane	Proponowane
Lasy, zalesienia			
Zieleń urządzona, parki, skłery, zadrzewienia			

ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

	Istniejące	Planowane	Proponowane
Tereny rolne, na których nie dopuszcza się zabudowy (rezerwa)			
Łąki i pastwiska			

OBSZARY I OBIEKTY CHRONIONE PRAWNIE

	Istniejące	Proponowane
Park krajobrazowy		
Rezerwy przyrody		
Użytek ekologiczny		
Zespół przyrodniczo - krajobrazowy		
Pomniki przyrody		
Korytarze i przepływy ekologiczne dla zwierząt i roślin		

SYSTEM HYDROGRAFICZNY I HYDROGEOLOGICZNY

Cieki wodne	
Wododziały wraz z oznaczeniem rzędu	
Ujęcia wody pitnej wraz ze strefami ochronnymi	

SYSTEM TRAS PIESZYCH I DRÓG ROWEROWYCH

Trasy piesze proponowane w studium do urządzenia	
Drogi rowerowe proponowane w studium do wyłączenia	

ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Punkty zrzutu ścieków	
Obiekty i tereny przemysłowe	
Lokalizacja miejsc zagrożonych wstrzymaniami wód potoków	

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Polityka proekologiczna - Rysunek nr 3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze
43-384 Jaworze Dolne
ul. Zdrowia 82

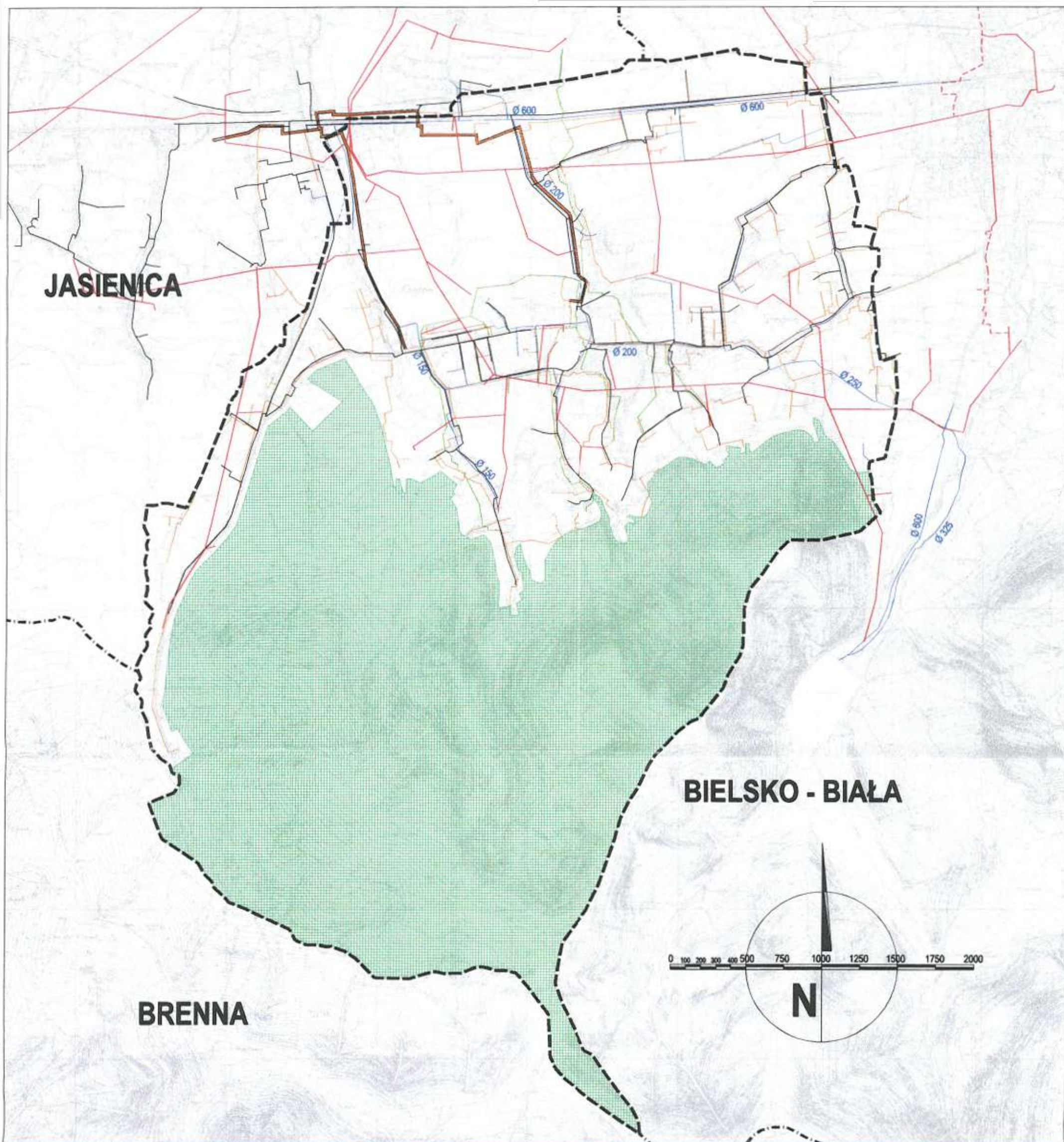
Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data:
19.02.2001.

Skala:
1:25 000

Nr rys.
3

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

UZBROJENIE TERENU

Rysunek nr 4 studium

Skala 1:25 000

Oryginał rysunku sporządzono w skali 1:10 000

Granice administracyjne gminy

Granice administracyjne gmin sąsiednich

SIECI ZAOPATRZENIA W WODĘ

Sieci istniejące, z oznaczeniem średnicy, linie nieoznaczone = Ø100

Sieci projektowane

SIECI ELEKTROENERGETYCZNE

Istniejące linie elektroenergetyczne 15kV

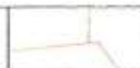

Projektowane linie elektroenergetyczne

SIECI ZAOPATRZENIA W GAZ

Istniejące nisko- i średnioprężne sieci zaopatrzenia w gaz

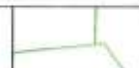

Istniejące sieci średnioprężne o przekroju 125 i 150 wraz ze strefą ochronną 7,5m od osi linii.

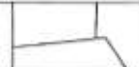
SIECI ODPROWADZENIA ŚCIEKÓW SANITARNYCH

Istniejące sieci odprowadzenia ścieków

SIECI TELEKOMUNIKACYJNE

Istniejące linie telekomunikacyjne

Tereny leśne

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworzno

TREŚĆ:

Uzbrojenia terenu - Rysunek nr 4 ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Jaworza

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworzno
43-384 Jaworzno Dołe
ul. Zdrojowa 82

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data:
19.02.2001

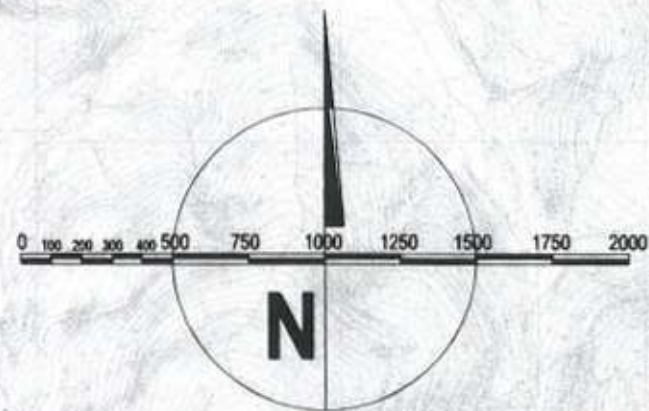
Skala:
1:25 000

Nr rys.
4

JASIENICA

BIELSKO - BIAŁA

BRENNA

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JAWORZE

**PLANY MIEJSCOWE I OBSZARY
ZORGANIZOWANEJ DZIAŁALNOŚCI
INWESTYCYJNEJ**
Rysunek nr 5 ustaleń studium

Skala 1:25 000
Oryginał rysunku sporządzono w skali 1:10 000

**OBSZARY, DLA KTÓRYCH OPRACOWANO ZMIANY
MIEJSCOWEGO PLANU OGÓLNEGO**

Granice obszarów objętych opracowaniem zmiany planu - podjęte uchwałą Rady Gminy Nr XXXVI/228/97 z dnia 10 listopada '97	P/97
Granice obszarów objętych opracowaniem zmiany planu - podjęte uchwałą Rady Gminy Nr II/9/98 z dnia 10 grudnia 1998r.	P/98
Granice obszaru objętego opracowaniem zmiany planu - podjęte uchwałą Nr XV/97/2000 z dnia 20.02.2000.	P/99

**OBSZARY, DLA KTÓRYCH NAŁOŻONO OBOWIĄZEK
WYKONANIA PLANÓW MIEJSCOWYCH**

Zespół Przyrodniczo - Krajoznawczy	O/1a
Użytek ekologiczny - wprowadzony do planu miejscowego	O/1b
Obszar dla realizacji lokalnych celów publicznych	O/II
Obszary, które mogą być przeznaczane pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej	O/III/1

**OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYKAZANO W STUDIUM
POTRZEBĘ OPRACOWANIA PLANÓW MIEJSCOWYCH ZE
WZGLĘDU NA ISTNIEJĄCE UWARUNKOWANIA**

Wykonywanych w 1 kolejności	U/IV/1
Wykonywanych w 2 kolejności	U/II/1
Wykonywanych w 3 kolejności	U/III/1

**OBSZARY, KTÓRE PRZEWIDZIANO DO ZORGANIZOWANEJ
DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ**

Obszary przewidziane do zorganizowanej działalności inwestycyjnej	(zdi)

TEMAT:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jaworze

TREŚĆ:

Plany miejscowe i obszary zorganizowanej działalności inwestycyjnej - Rysunek nr 5 Ustaleń Studium

INWESTOR:

Zarząd Gminy Jaworze
43-384 Jaworze Dołe
ul. Zdrojowa 82

Główny projektant:

dr inż. arch. Krystian STANGEL
upr. urb. Nr 1349/94

Data: 19.02.2001. Skala: 1:25 000 Nr rys. 5